

جزء: ۲۲

کتابخانه

صلی اللہ علیہ وسلم

ایکٹومی جلد

مؤلف: لطف اللہ احمد

صاحب امتیازی و ناشری

عارف کتب خانہ سی
اسٹانبول مطا کار

B. M. M.
Kutubhanesi
Es. No. : 1156
Remiz : H. H. 119

« قدر » مطبعہ سی در سعادت — سلطان حمام

۱۳۳۲

بہر جزئی: ۲۰ پارہ

يکرمی برنجی باب

KÜTÜPHANESİ

مدينه منوره به قهرت

غارثورده توقف - اثنای سیاحتده وقوعه کلن حادثات - قبه ده توقف -
 سلمان فارسی نك دین اسلامی قبول ایتمه سی - ایلک مسجد اسلامك تأسیس
 و بناسی — حضرت پیغمبرك مدينه منوره به وصولی .

غارثورده توقف

يکرمنجی بابك نهایته طوغرو دیمش دك كه: حضرت فخرکاشات له
 جناب صديق ك عزيمتلرندن قريش خبردار اولونجه پك زياده تلاش واضطرابه
 دوشه رك حضرت رسالتبنام ايله حضرت صديق ك نره ده بولوند قلرينی

ملوك ثالث سفرينك اونبرنجی بابی .

ابه ۱ : و ملاك سلمان مرعونك قريندن ماعدا برچوق اجنبی نسه وان یعنی
 موايه و آمويه و ادمويه و صيدويه و حقيقه لری سودی . بولر اول طائفه لر دن
 ايديلر كه آنلرك حقننده رب بنی اسرائيله خطاباً سز انلره تقرب ایتمكيز .
 آنلر دخی سزه تقرب ایتمه ونلر . زيرا قلنكيزی كیندی الهلريشه تابع ايدرلر
 دیو بیورمش ایدی . ۳ بولرله سلمان سوکی ايله ملاصق اولدی . بدی یوز
 زوجیه سی زادكندن اولوب اوج یوز دخی او طغانی وار ایدی و نسوانی امك ۴
 قلبنی طریقی حقدن صابدر دیر و سلمان اختیار ارمده ندرانی امك قلبنی غیري
 الهلره تابع ایتملرله پدری داودك قلبی صادق اولدینی کبی امك قلبی الهی رب .

اخبار ایدمه مکافاة یوز ده وه ویرله جکفی خلقه اعلان ایتشلردی .
بر چوق آدم لر یوز ده وه بی آلق حرص وطمعیه اطرافه یاییلدیلر ؛
حافظ حقیقنک صون صمدانیسندده اولارق مدینه منوره یه طوغرو
خطوه زن اولان سیاح قدسیت بناه ایله رفیق صدیقنک ایزلرنی جستجویه
باشلادیلر . غارثوره طوغرو کیدنلر حضرت فخر کائنات له جناب
صدیق ایزلرنی بولدیلر ؛ یو ایزی تمقیب ایدمه ایدمه ذروه جبه قدر
چیقدیلر ؛ غارک مدخله کلدیلر . مواهب لدنیه ده یورکه :

« امر الہی له بر اورمحک غارک آغزینہ آغنی کرمش ، برجیفت
یبانی کو کرچین ده اوراجقده یووا یایوب ایچنه یومورطه براقشدی ،
جناب صدیق :

« مفارہ یه کیردکدن صو کرا کوردم که حضرت رسالت پناهک مبارک
آیاقلری قانامشدی ؛ آکلادم که حبیب خدانک یالین آیاقی یورومک ،
جفا واذا جکمک معنادی دگلش ، دینشدر .

قریشی لری ، رهبرلک ایدمه رک ، غارثوره قدر ایصال ایتش اولان

صادق دکل ایدی . ۶ بویله جه سلیمان صیدونیلرک الہی عَشْرُوْۃ و عمو نیلرک
مکروہی مَلْکُوْمه تابع اولدی و سلیمان ربک هندندہ کوتو اولانی ایشلرک ۷
پدری داود کبی کاملاً ربہ تابع اولدی . اولزمان سلیمان موآبیلرک مکروہی
کینوش و همدہ عمو نیلرک مکروہی مولوکه اورشالیمک قارشوسندده کی ۸ طاغده
صرغمه بنا ایدی و اهلرینہ بخوریا قوب قربان تقدیم ایدن اجنبی نسوانک جملہ سی
ایچون دخی بورجه ایدی . ۹ ورب سلیمان علیهنہ غضبه ۱۰ کادی . زبرا
اکا ابکی دفعه کرورنوب بوخصوصندہ یعنی غیری اهلرہ تابع اولماسنی تنبیہ
ایدن اسرائیلک الہی ریدن قلبی صامتش ۱۱ اولوب ربک اسرنی حفظ ایتدی .
رب سلیمان خطاباً سن بوشیشی اجرا ایله یوب عهدی و سکا تنبیہ ایتدیکم

كَرَّزُ بْنُ عَلْقَمَةَ [۱] اسمنده قَائِف [۲] غَارِكِ مدخلی او كُنْدَه طوردی
ودیدی :

— آرادیفکنز آدم بورادن ایلری کچمه مشدر ، یا اسانه صعود
ایتمش ، یا زیر زمینه اینمشدر .

دیگر بر روایتده قَائِف :

— آرادیفکنز بو مغاره ده در .

دیش سه ده اورو مجکک پرده سیله کو کر چین یو واسنده کی یومور-
طه لری کورن مشرکلر ، بالخاصه بونلرک ایچندن امیه بن خلف :

— الله ، سکا ، عقل ویرسین ! محمد (ص . ع) طوغمان
بوراده اورو مجکلر پرده کر مش ، کو کر جینلر یو وایا بوب یومور طلامش .

دیدى .

[۱] بو ذات فتح مکه کوئی اسلامه داخل اولدی ، معاویه زماننده مدینه ده
امیر بولونان مروان بن حکم طرفندن بعض مأموریتلرده استخدام اولوندی .
[۲] قَائِف: ایز آرایوب بولاق صنعتیله مشغول اولان کسه یه اطلاق ایدیلیر .

قاونلری حفظ ایتدیك ایچون حکومتی ۱۲ مطلقا الکن نزع ایدوب انی
قولکه ویره جکم . فقط پدرك داود ایچون بونی سنك ایمنده المیه جنم ۱۳ اوغلكك
الندن نزع ایده جکم . اما بتون حکومتی نزع ایتیوب قولم داود ایچون وانتخاب
ایلدیکم اورشالیم ایچون اوغلكه بر سبط ویره جکم دیدی . • انها
بونلره مماثل مقالات باطله سی رد وانکار ایتکده قطعیا باس یوفدر ، حق
ایمان صحیح اربابی ایچین انکار ایتک واجیبر .

سود الله فی الدارين وجوه الکاذبین

۳ — نصارا طلریک اقولندن بر نیتک ، کندیسندن اول ایقاع ایدلش
نحرقاتی ازاله ایتسی ومواضع معرفتک جنساب حق طرفندن مطلقا اونجیبه

قریشی لر ، غارک آغزنده ، ایچریده کسه بولونمادیغنی اثبات ایدن
ایکی شاهد بلیغ طورورکن ایچری کیروبدنه تحریات ایله مشغول
اولمای اثر حماقت عدایده رک دونوب کیتدیله . حال بوکه غارک آغزینه
کلدکاری زمان رسول اکرم له جناب صدیق اونلری کوروپورلردی ؛
فقط اونلر بونلری کورمه یورلردی . حتی قریشی لر غاره تقرب ایدنجه
ابو بکر الصدیق پک زیاده محزون ومضطرب اولدی :

— یا رسول الله بنی اولدورورلرسه اولدورسونلر ، اهمیتی یوق ،
چونکه بن بر شخصم ، فقط سکا بر ضرر ایریشدیرلرله ، بوتون
امتک ، سنکه برابر هلاک اولور . ده نجه فخر کائنات :

— لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا . (محزون اولما ! الله بزمه برابردر)
یویوردی .

حدیث صحیحده انس بن مالکدن مرویدرکه مشرکین قریش
کیتدکن صوگرا ابوبکر صدیق :

— یا رسول الله : اکر قریشی لردن بیری اوگنه باقش اولایدی

وحی و اخبار ایدلسنی - عادت الله جاری اولماق **لا ادعایه** - ضروری عد
اولونمادی بی آکلاشیلور .

۴ — پروستان عالمینک ادعلیه کوره انبیا و حواریون ذنوب و معاصیدن
خطا و نیاندن بری الساحة دکلدن ، بالکیز احکام - مایه تک تبلیغ و تحریرنده
صاحب عصمتدر و تبلیغ و تحریر ایتدکاری شایرک کافه سی ده خطا و نه - پیاندن
وارسته در . بونلرک بو ادعای بی اساس و باطلدر . انبیادن اولدی بی و تحریر
خصوصنده کند بیسه دیگر ایکی نبی ده معاوت ابله دیکی حالدن عزرا علیه السلام
یازدی بی کتاب خطادن سالم اولمادیغنی یینه کندیلری اعتراف ایدیورلر .

۵ — نبی به ، وحی و الهام نازل اولمازش ؛ چونکه عزرا علیه السلام حین

مطلق بزی کوروردی . دیدی .

رسول اکرم ده جواباً :

— یا ابابکر ! سن نه ظن ایدييورسك ؟ رفيق الاعلى اولان
الله رفيقمز اولونجه كفار بزه مضرت ايراث ايميه قادر اولورمى ؟
بووردی .

فخر کائنات ابو بکر ایله برابر غارنورده اوچ کون اوچ کیجه
ارام ایتدی؛ بر روایت کوره اون کوندن زیاده توقف ایله دی . هر
کیجه عبدالله بن ابی بکر کلیر، کیجه یی غارده کجیریر، افواه قریش ده
متداثر اولان سوزلری نقل و اخبار ایدردی . ابوبکرک آزادلیسی
حاصر بن فهیرده کندیسنه تودیع ایدلش اولان قویونلری جوار
غارده رعی ایدوب کیجه لری صاغار ، سوتلرینی غاره کوتوروردی .
ائمة حدیثدن ابونعیم (رحمه الله علیه) عطا بن میسرمدن روایت
نقل ایدیور :

« اوروجک پیغمبرلر اوسته ایکی دفعه برده چکمشدر؛ برکره

تحریرده محتاج الهام ایکن ملهم اولماش .

— ۶ بوکتابلرده مندرج اقوالک کافه سی جناب حق طرفندن الهام ایدلش
اولدینی قبول و تسلیم ایتمه بن اهل اسلامک ادعای حق و صواب اولدینی جلیاً
ظاهر اولویور ، زیرا غلطاتی حادی اولان سوزلره قطعاً وحی و الهام دینه مزه
بوکتابلرده ایسه یوقاردی بیری سرد ایله دیکمز شواهدله درجه ثبوت و اصل
اولدینی اوزره بر چوق خطا لر موجوددر .

۷ — عزرا علیه السلام - نبی ایکن - تحریرده خطادن مصنون اولمایجه
حوار بوندن اولمایان انجیل محررلری مرقوس له لوقاک خطا دق سالم اولدقلری
تفصیل تصور اولونایلیر؟ چونکه عزرا علیه السلام نصارا و یهود عندنده برنبی

سلمان عليه السلامی، طالوت آراشد بر مقدمه ایکن، ستر واخفا ابتدی؛
بر کرده فخر کائنات غارنورده ایکن غارک مدخلی ستر ایله دی .

..

انای سیامنده رفوعه کلن حادثات

دردنجی کون عبدالله بن اریقطک کتیردیکی ده وه لره بئیدیلر .
اونی وعاصری ده برابرلرینه آلارق مدینه منوره یه طوغرو طی مراحل
ایتمک باشلادیلر . ایکی ده وه دن برینه فخر کائنات له ابو بکر الصدیق ،
دیگرینه عامر له عبدالله را کب اولمشدی . اولا ساحل یولنی طوتارق
کونش کسب ارتفاع ایدنجه یه قدر کتیدیلر ؛ بر درجه یه قدر شر
اعدادن محفوظ بولونویورلردی . زوال ائناسنده حرارت شمسدن
تحفظ ایتک ایچین بویوک بر قایانک کولکه سنده جزئی استراحتدن
صوگرا یینه یوللرینه دوام ایتدیلر . جحفه نام محله کلنجه اصل مدینه
یولنه داخل اولدیلر .

ملهم اولدقدن باشقه اسفار توراتک امرتحریرنده کندیسنه دیگر ایکی ده معاونت
ایتمشدر ، حال بوکه انجیل صاحب لری صرغوس له لوقا نبی ملهم دکدر ، واقعا
طوائف نصارادن بعضلری بونلری ملهم من طرف الله زعم ایدرلر سده
یازمش اولدقلری انجیللر اغلاط واختلافات له ملامال اولدیفندن بز مسلمانلر
بوزم فاسددن تبری ایدرز .

تواریخ ثانی سفرینک اون اوچنجی بابنده اوچنجی آیتنده :

« آیه ۳ . وآیا ایله یروبعام آراسنده محاربه واردی . وآیا اصحاب
غوث اولان محاربلردن عبارت عسا کر یعنی دوت یوز بیک منتخب آدمه

گذرگاه‌ها رنده واقع اولان قدید نام محله واصل اولدیلر. خزاغه قییه‌سندن خالدك قیزی‌ام معبد عاتکه‌نك چادیری اوکنده توقف ایستدیلر. بوقادین ابنای سیله ما کولات صاتمقله مشغول اولوردی .
جودت پاشا ده‌یورکه :

« ابو معبدك چادیری اوکنندن کچرکن صاتین آلق اوزره » خرما ویاخود سائر یه‌یه‌جك بر شی واری ؟ « ده‌یه صوردیلر . ابو معبد اوراده بولونما یوب فقط زوجیه‌سی و خالد خزاغی‌نك کریمه‌سی اولان عاتکه‌ام معبد اوراده بولونارق «یه‌یه‌جك بر شی یوقدر» ده‌یه جواب ویردی .

رسول اکرم بر طرفده بر قویون کوردی . « بو نه‌در؟ » ده‌یه صوردی وام معبد «بر زبون قویون‌درکه یورومه‌یه مجالی اولمادیغندن سورو ایله‌کیده‌میوب قلش » دیدکده « اذن ویررسه‌ك صاغالم » بویوردی . ام معبد نه دیسین ، سورو ایله اوتلامایه کیده‌مه‌ین بر ضعیف حیواندن نه چیقار ؟ اما مسافره اولماز دیمك جائز اولامایا .

عاربیه ایچین حاضرلاندی . یروهام دخی آکا قارشى سکر یوز بیک منتخب واصحاب قوت اولان محاربلرله عاربیه ایچون حاضرلاندی .
آیانك سکرى درت یوز بیک، یروهامك سکرى ده سکر یوز بیک اولقی اوزره کوستریلبور .
اون یدنجی آیتده ایسه :

آیه . ۱۷ . الله، یروهامله بشون اسرائیلی آپیا ویهودانك اوکنده اوردی وینی اسرائیل یهودانك اوکندن فرار ایستدیلر والله آنلری افرینه تسلیم ایتمدی و آپیا ایله قومی بیوک اوروشله اوردیلر . شویله‌که اسرائیلدن بش یوز بیک منتخب آدم مقتول دوشدی . «

جغندن « بك اعلا ! اوندە سوت بولورسەك صاغیور » دیدی .
رسول اکرم اول قویونی طوتوب مەسنى صیغادی . و « بسم الله الرحمن الرحيم » دیدی . وقویونك سوتی كلكله بر بویوك قاب طلب ایتمدی
وقویونی صاغدی ، قاب طولدی . ابتدا ام معبدە وبعده سائر اوراده
بولونانلره طویونجه قدر ایچیردی . واك صوكر ا كندیلری ایچدی .
تكرار صاغدی . یینه ایچدی . واوچنجی دفعه صاغوب اونى ام
معبدە براقدی . واورادن قالقوب یار غاری له برابر یوله روان اولدی .
آراسی چوق كچمه یوب ابو معبد کلدی او قاب ایچنده کی سوتی
کوردی .

— بونە ؟ دەیه سوردی .

زوجه سی ام معبد :

— والله بورایه بر مبارک ذات کلدی . شویله دیدی . قویونی
بویله صاغدی . دەیه رك کیفیتی بر تفصیل سویله دی .
ابو معبد :

یروهامك میدان حربده مقتول اولان عسکرلرنك عددی بش یوز بیکدی
دهنیلیر . بویکی حکمدارک بوقدر عسکره مالک اولاری عقل ومنطقه مخالف
اولدیفندن لاتینجه نسخه لده بوعدول تفسیر اولونارق درت یوز بیک یرینه فرق
بیک ، سکر یوز بیک یرینه سکسان بیک وبش یوز بیک یرینه الی بیک یارلمش
ومفسرین نصارا بوتفیره اعتراض ایتمه یوب هورن تفسیرنك جلد اولنده :
« ظن اولوندیفنه کوره لاتینجه نسخه لک اعداد مذ کوره حقنده کی نقلری
صحیحدر . و آدام قلارق تفسیرنك جلد نایسندە :

« لاتینجه نسخه لک ثابت صحیح اولدقلری آ کلاشیلور ، ذاتا کتب توارمخک
ارائه ایندیکی ارقام واعداده بك چوق تحریفات قاربشش اولدیفندن حقیقی

— بونده بر حکمت وار ! او ذاتک شکل و سپاسی ناصل دی؟
ده به سور دی .

زوجی ده :

— اورتا بویلو ، قاره قاشلی ، قاره کوزلو ، غایت نورانی یوزلو ،
بر لطیف آدم دی .

ده بهرک حلیه نبویه بی بیان ایله دی .

زوجی ابو معبد :

— والله ، بو سنک دیدیکک ذات قریش ایچنده ظهور ایدن
بیغمبردر . اکر بن بوراده بولونسه یدم اوکا تابع اولوردم . دیدی .

ام معبدن مرویدرکه [۱] او قویون حضرت عمرک خلافتده
وقوعبولان قوراقلق آوانته قدر یاشادی . یر یوزنده حیوانلر یه یه جک
بولامازکن بز اوئی اقسام صباح صاغاردق دیرمش .

[۱] بو حدیثی ، ائمه حدیثدن ابن سعدله ابونعیم ، هشامدن نقل ایتلردر .
هشامده بونی والده سندن ، اوده ام معبدن ایشیتمش .

میدانه چیتارمق ممکن اولامادی بی جهته بوبابده محتاج معاونت اولدیفیزی بیان
ایدرز « دیشدر » .

بعض نسخه لده بکرمی برنجی مزموردن اون بدنجی آیه ده و نسخه هبرانی ده
بکرمی ایکنجی بادن آلتنجی آیه ده :

« الارم ارسلان کبیر »

هبارده سی موجود اولوب قاتولک و پروتستان فرقه لری . آیت مذ کوره بی
« انار الله و آتغمه اوردیلر » عبارده سیله نقل ایله رک نسخه هبرانی ده بوموضی
تحریرف ایدلش اولدیفنده اتفاق ایتدیلر .

کتاب خروجه ده بکرمی برنجی بایک سکرنجی آیتنده جابه مسئله سنه تعلق

بو ام معبد مؤخر آ زو جی ابو معبدله برابر نزد پیغمبری به کیده رک
شرف اسلامه مشرف و صحابه عدا دینه داخل اولشدر .

فخر کائناتی و یا خود ابو بکر بن قحافه بی توقیف ایدنه و یا بونلرک
مغنی اولدقلری محلی خبر ویرنه مکافاة یوز ده وه اعطایا ایدیه جکی
اطراف مکده کی قبائل آراسنده شایع اولمش اولدینی کبی بی کنانه
شعبه سندن او جوارده خیمه نشین بی مدایج عشرتنده ده شیوعبولمش
وساحل بولندن ایکی ده وه ایله درت کشینک کجدیکی ده ایشیدلمشدی .
بی مدایج دن سراقه بن مالک موعود اولان یوز ده وه یه طمماً
آتنه بینمش ، بو مبارک سیاحک آرقاسنه دوشمشدی .

فخر کائنات ام معبدک چادیرندن هنوز افتراق ایتدیکی بر صبراده
سراقه آرقالوندن یتشدی .

ابو بکر تلاشه دوشه رک دیدی که :

— یا رسول الله ! طوتولدق .

فخر کائنات جواباً :

ایدن شو عباره :

« آیه . ۸ اگر مذکورہ کنندینہ شائیانہ اندیشہ نیک نظرندہ نا خوش
کورینورسہ انک غدیہ بی قبول ایتدین »
اصل نسخۂ عبرانیہ نیک متنندہ نفی ایله واقع اولدینی حالده متک حاشیہ سنده
اثبات ایله اراد اولونمشدر .

ضم الفاظ صورتیله وقوعه کتیریلن تحریف لفظی

اسفار نورانیہ دن کتاب اسنیر ، کتاب باروخ ، کتاب طویسیا ، کتاب
یهودیت ، کتاب وزدم ، کتاب افله زییاسیقی ، کتاب اول مقاین ، کتاب

— محزون اولما ! الله بزمه برابر در . بویوردی .

ابو بکر :

— یا رسول الله کنیدی دوشونمه یورم ؛ ذات نبوتنا هکزه بر
مضرت ایراث ایدلمه به سنی ارزو ایدرم . دیمکده ایکن سراقه بن مالک ده
کلوب یتیشدی .

فخر کاشات :

« اللهم ! اكفنا سوء بما شئت »

تورکجه سی :

(یاربى ! بزی شر عدودن ، ناصل دیلرسهك ، اوله محافظه ایت)
دهیه دعا ایلهدی .

تام فخر کاشاته تقرب ایدمه چکی صیراده ایدی که سراقه نك آتنگ
اوڭ آياقلىرى ، دیز قاباقلزینه قدر ، یره کومولدی .
سراقه :

ثانی مقابین نصارا عنده مشكوك وغير معتبردر . اوج یوز بش سنه میلادیه .
سنده روما ایمپراطوری قسطنطینك اسربله نائس شهرنده بوکتابار حقنده
مذاکرات و تدقیقات اجرا ایتمک اوزره علمای مسیحیه دن مرکب بر انجمن مذهبی
هقد اولوندی . برچوق مذاکرات و مناقشاتدن صوکر آلف البیان کیتابلردن
پالکز کتاب یهودیتك واجب القبول اولدینی تسلیم و حکم ایدیلوب دیگرلری
کاکان مشكوك اولارق ترك ایدلدی . بو حقیقت ، ژهروم تام عالمک کتاب
یهودیت یازمش اولدینی مقدمه دن منقهم اولقمده در .

صوکر ، اوج یوز آلتش درت سنه میلادیه سنده ، لوربحیا شهرنده عقد
اولونان مجلس مذهبیده موجود عالمک کتاب یهودیت حقنده برنجی مجلسک اعطا

— یا محمد ! (ص. ع) بو بلای بنم باشمه کتیرن سنک دما گنه
تأثیریدر، ینه دعاایتده قورتولایم وارقه دن کلن آرایجیلری صاوبوب
دفع ایدیم . دیدی .
فخر کائنات :

« اللهم ! ان کان صادقا فاطلق فرسه »

ترجمه سی :

(یاربى اکر سوزنده صادق سه اونک آتئى اطلاق ایت)

دهیه دعا ایتدی . دعای پیغمبری نزد الهیده مستجاب اولدی؛
سراقه نك آتی ده ، آياقلىخی ، کومولدیکی یردن قورتاردی .
بر کون اولوبده اسلامک انتشار وتعالی ایدم بيله چکی احتمالی
تأمل وملاحظه ایتمش اولان سراقه فخر کائناتدن بر اماننامه ایسته دی .
رسول اکرم ده عامر بن فهیره یه بر باقیر پارچه سی اوزرینه بر اماننامه
یازد پروب ویردکدن صوکر ا یولنه دوام ایتدی .

ایتمش اولدیقى حکمی تصدیق ایتدکدن باشقه بودنه کتاب استیرکده واجب
القبول اولدیقى تصدیق ایتدیار .

اوج یوز طقسان یدی سنه میلادیه سینده منعقد اولان قرطجه مجلس
مذهبیسنده علمای مسیحیه دن اوج یوز یکریمی ذات موجود اولوب بونلرک
آراستنده هندالنصارا پک مشهور ومعتبر برطالم اولان اکستاین ده بولونوبوردی .
بو مجلس ده ، مقدا عقد ایدلمش اولان ایکی مجلسک حکم وقرارلرینی تصدیق
ایتدی ، باروخ علیه السلامی ارمیا علیه السلامک نائبی منزله سینده تاقی ایدم رک
کتاب باروخى کتاب ارمیادن بر جزؤ مثابه سینده عد ایلهدی . بوسبيله بو کتابک
اسمی کتب تورائیه میاننده مستقلاً ذکر اولونمايور .

سراقه، یا گنده نه وارسه هېسې فخر کائاته تقدیم ایدوب قبول ایدله دیکنی کورونجه :

— یوله بنم قویونلرم وار؛ اونلردن ایسته دیکگنر قدر آلگنر، شو اوقده علامت اتخاږ ایدیگنر .

دهیه بر اوقده ویردیه ده فخر کائات :

— بنم اوگا، احتیاجم بوق .

دهیه اونیده رد ایله دی . سراقه او محله طور دی وقریش ک کړیدن کلن آراییحلینه :

— بن بورالری آلت اوست ایندم؛ هیچ کسه یه راست کله دم؛ باشقه محله ره باقلم .

دهیه اونلری اورادن کری چه ویردی .

بعده برهه بن ابوجهل، سراقه نک حرکت واقعه سته کسب وقوف ایدنجه، فخر کائاته اولان غیظ وعداوتی حسیه یه پک زیاده حدت ایدره رک، سراقه یی، حقه ده سویله ذیکی شو هجویه ده :

بوندن صوکر اترلو، فلورانس، ترانت، مجلسلری عقد اولونوب — افا منقده مجالس ثلاثه نک ویردکاری حکملری بونلرده تصدیق ایندیار .

علمای مسیحیه طرفندن ذکر اولونان مجالس متعدده ده ویرلن یوحکملر بیک ایکی یوز سنه میلادیه — سنه قدر مطاع وصرعی عد اولونمش سده بالاخره ظهور ایدن پروتستان فرقه سی — لاف کنیسه یه نک کتاب باروخ، کتاب طوبیا، کتاب یهودیت، کتاب اقله زیاسه — قیکسی، کتاب اول مقاین، کتاب ثانی مقاین حقارنده — سبق ایله بن حکملرینی رد ایندیله و بوکتابارک کتب مله مهن اولدقلری قبول و تسلیم ایدله مه یه چکندن ماعدا ردوانکار ایدله لری بیله واجبدرد دیدیلر . کتاب استبرک برنجی جزئی رد و دیگر جزئی تسلیم ایدوب اون آتی

بنی مدلج انی اخاف سفیهکم
سراقۃ یستفوی بنصر محمد
علیکم به ان لایفرق جمعکم
فتصبح شتی بعد عزو سودد

تورکجه سی :

(ای بنی مدلج ! قورقارم که ایچگزدن سراقه اسمنده کی سفیه ،
محمد (ص . ع) نصرت بخش اولق ایچین سزی آلداتیور ، او
مرد مکارک اطوار و حرکاتی نظر انتباهگزدن دوز طوتماییکز ؛
تا که شیرازه جمعیتکز تفرقه پذیر اولماسین و اوته دنبیری عزت و سیادت
عالمده یاشارکن بردنبیره کندیکزی سفالت و پریشانی به مبتلا کور .
مه به سکز .)

مکیدت و سفاهتله اتهام ایتدی .

بانی شامل اولان کتاب استیرک طوقوز بابیله اوننجی باندن اوج آینی نسیم
ایده رک بوباک اون آیینله کتابک دیگر آتی بانی رد وانکار ایتدیلر .
بو بختده علای نصارتک توسل ایش اولدیفی بعض وجوه و دلائلی مورخ
یوسی پس شویله تمهید ایله یور :

« بو کتابلر و لاسما کتاب ثانی مقابین تحریف اولونمشدر . یهودیلر بونلرک
کتب ملهمه دن اولدوقارینه اینانمازلر ، حال بوکه روما کلیسا سیمله پروتستان
فرقه لرینک اکثریمی الحاله هذه کتب مذکورم بی تصدیق ایله ملهمیتلرینه
اهتقاد ایدرلر . بونلر ، نصاراا عندنده غایت مقبول و معتبر اولوب دین
ومذهبلرینک مستندی بولونان کتب توراتیبه نک لاتینجه ترجمه لرینه ادخال ایدلمشدر .

سرافقه ، ابو جهل ك بو ابيات هجو آميزينه مطلع اولونجه جواباً
شو يتلری سويلده :

ابا حكم واللات ان كنت شاهداً
لامر جوادى او تسيخ قوائمه
عجت ولم تشكك بان محمداً
نبى برهان فن ذا يكاتمه

تورکجهسى :

(اى ابو الحكم ! آتمك آياقلى ناصل یره باتدیغنی سندن ده
کورهدیك ، حیرتده قالیر ومحمد (ص . ع) ك صاحب برهان برنبی
دیشان اولدیغنده ارتق سندن ده شك واشتباه ایتمزدك . بن کورو یورم كه ،
اونك ، نبی حق اولدیغنی یقینده آثار باهره سیله ثابت اولاجق .)
حضرت ابو بكر الصدیق ده بو وقعیه دائر برقصیده انشاد
ایله مشدر ؛ بو اوزون قصیده نك یالكیز شو بیتنى قید و ترجمه ایله
اكتفا ایدیورز :

بو حقیقت معلوم اولدقدن سوکرا ، بن ، دیرم كه پرورستان فرقه سیله یهودیلر
آراسنده ضم و یا حذف الفاظ صورتیه تحریفات وقوعی ادعای باشقه نه درلو
اولایلیر ؟ میلادك اون دودنجی سینه سنه قدر محرف و غیر الهامی عد اولونان
سالف الذکر کتابلر بالآخره منقده مجالس متعدده ده علمای مسیحیه طرفندن
واجب التصدیق اولق اوزره قبول ایدیلیور و کتب ملهمه اعدادینه ادخال
اولویور ، بو کتابلر حقیقت و ملهمه يتلری حقنده بیکلرجه عالمک اجتماع و اتفاقری
حاصل اولویور ، روماکلیساسی بو کورنه قدر بو کتابلرک الهامی اولدقلىنى التزامده

وقد زاد نفسي واطمأننت وآمنت

به اليوم مالاقي جواد بن مدلج

تورکجهسی :

(ابن مدلجك آتسه او حال واقع اولدینی کون نفسمك اوگا
(یعنی حضرت فخر کاشاته) اولان اعتمادی ، اطمئانی ، ایمانی
زیاده لشدی .

فخر کاشات، فتح مکه سنه سنه مصادف اولان حنین غزوه سندن
عودت ایدرکن سراقه قوینده کی اماننامه سیله حضور قدسیت نشور
رسالتپناهه داخل اولوب اسلامله شرفیاب والتفات پیغمبری یه نائل
اولدی .

ینابیعك افاده سنه کوره فخر کاشات، سراقه یه نصب نظر ایدرک
بو یوردی که :

— سراقه! کسرانك بیله زیکلرینی طاقدیغك کون نه حال ووضعه
بولونا جقسك ؟ شو آنده وقوعبولویورمش کیبی کورویورم ؛ سراقه
کسرانك بیله زیکلرینی طاقیور.

اصرار کوستریور ، بو ، ناصل قبول وتسلم ایدیله یلیر ؟ سرودات آتهدن
مستبان اولویورکه سالفین علمای نصارانك اجماع واتفارینه اصلا اعتبار یوقدره
اسلانك اجماعی بالآخره وقوعبولش اولان اجماع مخالفین قارشیسنده دلیل
قوی عد اولونا بیلدك شو یله طورسون دلائل ضعیفه دن یله عد اولوناماز. مقدا
محرف وغیر الهامی اولدقلرنده اجماع واقع اولمش اولان کتب مذ کوره حقنده
بالآخره ناصل بالاجماع غیر محرف والهامی دیندش سه الان مقبول ومتداول
اولان انجیلرکده محرف وغیر الهامی اولدقلرنده اجماع واتفاق ایدیله یلیمه سنه

دهان حقایق بیان رسالتیناهیدن صادر اولان بو سوزلرک اوزمان
معناسی کسه آکلامادی . فقط حضرت عمرک هنگام خلافتنده ،
یرانده حکمران اولان سلاله ساسانیانک صوگ حکمداری ، یزد
جردک اوردوسی قادسیه ملحمه سنده سعد بن ابی وقاص (رضی الله عنه)
طرفندن مغلوب ایدلهسی اوزرینه شهنشاهان ایرانک خزینه سنده کی
احجار ثمنه مدینه یه ، نزد خلیفه یه تسریب ایدلدی ، بونلرک ایچنده
خسرو پرویزک کردانلقلری ، بیله زیکلری ده بولونویوردی .

امیر المؤمنین عمر بن الخطاب سراقه یی حضورینه جلب ایله اوکا
کسرانک بیله زیکلری طاقدیددی . ایشته ، رسول اکرمک ، او
زمان معناسی آکلاشیلاماش اولان سوزلرینک مدلولی بو صورتله
منکشف اولدی .

قریشک، فخر کائناتی هر کیم اخذ وتوقیف ایدرسه مکافاة
اوکا یوز دهوه اعطا ایدیله جکفی اعلان ایتمه سیخی سهم قیله سندن
بریده عبدالله بن خصیبکده صماخ اطلاعنه واصل اولمش وحرص
وطمعنی تحریک ایله مشدی .

بریده معیتته یتیم سوارای آلارق یوله چیقدی . آرایا آرایا

جواز ویرلک لازم کلپور .

» کورمه بورمیسکزکه اسلاف علمای مسیحیه انجیلک نسخه یونانیه سنک
صحفی اوزرنده اجاع و اتفاق ایدوب نسخه عبرانیه یی محرف اعتقاد ایدرلر
وبونسخه نک میلادک یوزاوتونجی سنه سنده یهودیلر طرفندن تحریف ایدلدیکنی
بیان ایلرل . یونان اورتودوکس کلیساریله دیگر شرق کلیساری شیمیدی یه قدر
اسلافک اعتقادلری کبی نسخه یونانیه نک صحفی حقنده ده متفق اولدقلری حالده
یروستبان فرقه سنک جمهورعلاسی اسلافک واونلره اقتدا ایدن اخلافک بوبابده کی

نهایت رسول اکرمه ملاقی اولدی . فخر کائنات اوکا موردی :

— سن کیمسک ؟

— بریدیم .

فخر کائنات ابو بکره خطاباً :

— برد امرنا وصلح . (یعنی ایشمز طائیللاشدی، یولنه کیردی.)

بریده یه خطاباً :

— هانکی قبیله دنسک ؟

— بنی اسام دنم .

ابو بکره خطاباً

— سَلَمْنَا (سلامتده یز)

بریده یه خطاباً :

— هانکی نسلدنسک ؟

— بنی سهم نسلدنم .

ابو بکره خطاباً :

اجماع و اتفاقلری غلط اولدیفنی اثبات ایتدیلر . کلامک روما قاتولک کلیساسیده لاتین ترجمه سنک صحیح اولدیفنده اجماع و اتفاق ایتدیلر . پروتستان علمایی سه لاتین ترجمه سنکده محرف اولدیفنی ، حق هیچ بر نسخه مترجه بونک قدر تحریفاته اوغرامادیفنی ادها ایدرلر .

« هورن ، بیک سکیز یوز بکرمی ایک سده سنده طبع اولونان تفسیرینک دردنجی جلدینک یوز آلتش اوچنچی صحیفه سنده :

« بشنچی عصر میلادیدن اون بشنچی عصر میلادی یه قدر لاتینجه ترجمه ده

— خَرَجَ سَهْمَكَ (اوقك جیقدی یعنی ظفرله نصیبك ظهور
ایندی).

فخر کائنات قطعاً تطیر (۱) ایتمزدی؛ یالکز حسناده قفال
ایدردی. اونك ایچین بریده سهمی به تصادف ایتمه سنی بر فال خیر عد ایله دی.
فخر کائناتك اقوال و اطوارنده کی متانت و مکانه، لسانده کی طلاقه
منجذب و مسخر اولان بریده دیدی که :
— سز کی مسکنز؟

— محمد (ص.ع) بن عبد الله. بونك اوزرینه بریده رسول
اکرمك نبوتی تصدیق و کلمه شهادتی تقریر ایله دی. احد غزاسندن
صوگرا مدینه به هجرت ایندی و بالاخره وقوعبولان غزو و لرده حاضر
بولوندی.

ابوالعلا دن روایت اولوندیغنه کوره فخر کائنات او ائنده بریده به
شو سوزلری سوبله مش :

— یا برید! بندن صوگرا سن بر شهره کیده جکسک؛ او

(۱) تطیر: امور و احوال ایله بالخاصه قوشلرك طرز طبرانی و صونلریله
تئأم ایتك.

بك جوق تحریفات و الحاقات وقوعه کلمشدر « دیدکدن صوگرا درت پوز آلتش
یدنجی صهیغه دمه :

« شو دقیقه بی کوزلجه خاطرده حفظ ایتك لازم در : ترجمه لك ایچنده لاتین
نسخه مترجه بی کبی معرف بر نسخه مترجه یوقدر ؛ لاتین نسخه مترجه سنك
ناقاری بلا مبالات عهد جدیددن بعض کتابلرك فقره لرینی دیگر کتابلره ادخال
ایستکاری کبی حاشیه لك عبارتینی ده منونه ضم و علاوه ایتمشدر در « ده به حقیقت
حالی تصریح ایله دی .

شهرک اسمی مرودر ، بانیسی ده ذوالقرنین در . سن سکان مشرق نوری ، روز قیامتک قائدی اولاجسک .

حضرت رسالتپناهک او کون بریده سویله مش اولدینی سوزلر آتیا تحقق ایتدی : چوق زمان سوگرا بریده بر مدت بصره ده اقامت ایتدی ومجاهدین ایله برابر ایرانه داخل اولدی ، خراسانه قدر کیدوب مروده اختیار اقامت ایله دی و ارتحالی ده اوراده وقوعبولدی . کندیسندن بعض احادیث روایت ایدلشد .

انهای سیاحتده فخر کائنات ایله بریده یورور ، ابو بکر الصدیق اوکا اقتدا ایدردی . جناب صدیق لاجل التجاره بر چوق دفعه شام کیدوب کلش اولدیغندن کندیسنی طانیانلره صیق صیق تصادف ایلردی . بو آشنالر اوکده کیدن کیمدر دهیه اوکا صوردهجه : رهبردر ، دهیه جواب ویریردی .

بر محله کلدیله که اوراده شامدن قافله ایله عودت ایتمکده اولان زبیر بن العوامه مصادف اولدیله . زبیر ، فخر کائنات له جناب صدیقه سفیدلباسلرا کسا ایتدی واونلرله برابر مدینهیه کیتمک آرزوسنی اظهار ایله دی . فقط مثنویات هجرته نائل اولماسی ایچین طرف رسالتپناهدن

ایشته یینلرنده غایت مقبول وکثیرالتداول نسخ مترجهیه بو قدر غلطات و تحریفات عزو واستاد ایتش اولان علمای نصاراتک بونسخ مترجه قدر ایدی ناسیده متداول اولمایان متن اصلی نی تحریف ایتماش اولدقلمنه ناصیل اعتقاد ایدیلر یایر ؟ نسخ مترجه نی تحریف ایتدکلر نی انظار ناسیده مستور براقق ایچین متن اصلی ییده تحریف ایدم جکری امور یقینیه دندر .

پروستان فرقه سنک ، سالف النیان کتابلرله واجب التسلیم اولدقلمنی انکار ایتدکلری حالده ، کتاب استبرک بالکنز بر جزئی ابقا ایتش اولملری شایسته

مساعده بويورولمادی . زیر مکيه کيتدی وامور ومصالحی تنظیم
وتسویه ایتدکن صوگرا مدینه به هجرت ایله دی .

قباده نرقف

فخر کائناتک مکيه ترك ایله مدینه به متوجهاً یوله جیقیدنی
مدینه ده شایع اولمش اولدیغندن اهل اسلام ، فخر کائناتی استقبال
ایچین ، بر قاچ کون هر صباح حره ده نیلین موقعه جیقار ، اورتالغه
صیجاق باصنجه به قدر انتظار ایتدکن صوگرا شهره عودت ایدردی .
بر بازار ایرته سی کونی ایدی که یینه مسلمانلر لائله استقبال حره
موقعه جیقمشلردی . حرارت شمس اشتداد ایدنجه به قدر بکله دکن
صوگرا شهره عودت ایتشلردی . او ائاده تصادفاً خانه سنک طامی
اوستده بولنقمده اولان بر یهودی فخر کائنات له جناب صدیق ک
بیاض لباسلره بورونمش اولارق کلکده اولدقلرینی اوزاقدن کوردی .
اهل اسلامه ندا ایدره ک :

— یا معشر العرب ! هذا جدکم الذی تنظرونه . (ای عرب

تعجبدر . چونکه کتاب استبرک ایتداندن انتها سنه قدر دروننده اسماء
الیه دن بر اسم بولونمادقن باشقه صفات الیه دن ر صفت ، احکام سماویه دن
بر حکم ده یوفدر . کتابک مصنی ده معلوم الاحوال دکلدر . بوکتاب صورت
مجزومیتده بر دلیل قاطع له بر شخصه نسبت ایدمش اولمایوب علی العمیا ظن
ونحنین له بهضاری طرفندن عزرا علیه السلام زمانندن سلیمان علیه السلام زمانته
قدر موجود اولمش اولان بر معبدک علماسنه ، یهودیلر ، بابل اسارتندن صوگرا
دنیا به کلش اولان بشو طاعت اوغلر یهوکینه ، اکستانه ، عزرا علیه السلام

قدومه انتظار ابتدیکڈز ذات کلپور)

دیه تبشیر ایتدی .

مدینه ده کی ، ارکک ، قادین ، بوتون اهل اسلام سلاجلاندی ،
سوسلندی ، کیمی آتلی ، کیمی پیاده ، مهاجرین محترمه نك کدکلری
سمته شتاب ایتدی . حضرت رسول کبریا مطمئن و محشم بر صورتده
استقبال ایدلدی .

ربیع الاول آیتک اون ایکنجی بازار ابرته سی کونی دی . شدتلی
بر حرارت حکمفرما اولدیغندن و رسول اکرم ده متاعب سفریه ایله
پیتاب بولوندیغندن مدینه یه بر ساعت مسافه ده کاش اولان قبا اسمنده کی
قریه یه نزول ایتدی . بر خرما اغاجنک سایه سنده او طور دی . بو
قریه عمرو بن عوفک قریه سی دی . خلق فوج فوج کلوب وجه تابان
نبوتیناهی تماشا ایتمیه باشلادیلر . فخر کائنات بر سکوت و قورانه
ایله استراحت ایدیوردی . زوارایله جناب صدیق قونوشوردی . ابو
بکر ایله همسن اولدینی جهته فخر کائناتی اولجه کورمه ییلر طانیازلر
و بنی اکرم ظن ایتدکلری جناب صدیق عرض تحیات و احترام
ایدرلردی . آغاجک کولکه سی زائل اولدقدن سوگرا ابو بکر الصدیق

بعضلری مردخابه و بعضلری ده مردخایله استیره نسبت واسناد ایلرلر .

سفر تکوینک اوتوز آلتنجی بابنک اوتوز برنجی آیتی :

« آیه - ۳۱ . و بنی اسرائیل اوزرینه بر ملک حکومت ایغزدن اول ادم

دیارنده حکومت ایدن ملکر بولردر . »

حضرت موساک کلامی دکدر ، زیرا بو آیتک مدلولی صحیح اولدینی تقدیرده
سلطنت اسرائیلیه قوم اسرائیلک تا بدایت ظهورنده تأسس ایتمش اولوق اقتضا
ایدر ، حال بوکه بنی اسرائیلک برنجی حکمداری اولان شاول حضرت موسادن

رداسنی چیقاردی، فخر کاشانی ضیای شمسدن محافظه ایچین برسر
یادی .

حاضرون بو ایکی ذاتدن هانکیسی حضرت پیغمبر اولدینی او
زمان آکلادیلر .

فخر کاشات قباده برقاچ کون تمديد اقامت ایتک ارزو ایتدیکدن
رسول اللهک میزبانی اولق شرفنی احراز ايلهک رقابتسه دوشن قبا
اسلامری آراسنده نزاع حصوله کلدی. بونک اوزرینه رسول اکرم:
جدم عبدالمطلبک بنی نجاره منسوب داییلرینک خانهسه مسافر
اولورم .

بویوردی .

اونلرک رؤساسندن واهل اسلامدن کثوم بن هدم بن امری القیس-
الاسوسییه مسافر اولدی . بو ذات او ائنده بک یاشلی دی ؛ بدر
غزاسندن اول ارتحال ایتدیکندن انصار کرامک الک اول وفات ایدنه
اولدینی روایت ایدیلیر . [۱]

[۱] فخر کاشات کثوم بن هدمک خانهسه مسافر اولشدی ؛ فقط زیارتنه
کلن ذواتی سعد بن حنیفهک خانهسده قبول ایدردی - چونکه سعد متأهل
دکلدی .

اوج یوز الی سته صوکرآ تأسیس سلطنت اتمشدر .
آدام قلاقفسیرینک ایکنچی جلدنده آیت مذکورک ذیلنده ده بورکه:
« بنجه حاصل اولان ظن غالبه کوره بو آیتله بونی تعقیب ایدن سکرز آیت
جناب موسابه نسبت ایدیلر ، بونلر توارخ اول سفرینک برنجی بابنک
آیتلریدر ؛ یقیناً مجر و معدرکه آیات مذکورک توراتک نسخه صحیحه سنک
حاشیه سنده محرر اولدینی حالد ، ناقل ، اونلری اجزاء متندن ظن ایدرک
درون تورات درج و ادخال اتمشدر . »

ابو بكر الصديق ده شيخ محله سنده كائن بنی حارث بن خرزج دن
حبيب بن اساف يا خود خارجه بن زيدك خانه سنه مسافر اولدی .

ابوالفدا ده يوركه: رسول اكرم قباده ايكي كون، صالى و جهاشنه
كونلرى آرام ايتدی . حال بوكه ديكبر بر روايته كوره اون ايكي
ويا خود اون درت كون اقامت ايله دی .

حضرت سيد المرسلين قباده ايكن انصار كرام كلديلىر ؛ هجرت
نبويه ي تبريك ايتديلىر . مدينه نك شهرت شمار شاعرى حسان بن
نابت ، قدوم نبوتناهي تنهيه ، تنظيم ايتمش اولدينى قصيده بليغهي
حضور فخر كائتاده انشاد ايلدى .

رسول اكرمدن المش اولدينى امر اوزرينه ، هجرتك وقوعدن
سوگرا ، اوچ كون مكده قالب طرف رسالتناهدن كنديسنه توديع
ايدلمش اولان اماناتى صاحبلىرينه توديع ايدن حضرت على ده مكدن
چيقدى ؛ كوندوزلى صاقلانير ، كيجهلى يوروردى . بو منوال
اوزره طى مسافه ايدرك فخر كائتاه ، هنوز قباده ايكن ، ملاقى
اولدى .

مفسر قلاق بو سوزلرله متن تورات طوقور آيتك ادخال ايدلمش اولدينى
اهتراف ايديور .

سفر تنبيهك اوچنر نيك اون درديجي آيتي :
« آيه - ۱۴ - . يا ايها الذين آمنوا ، اجتنبوا ربه معاكى لك حدوديه قدر
بتون ارجوب الكاسى الوب آله كندى اسمه كوره باشان حاوت يابر
تسميه الهى كه بوكونهك اوبله تسميه اولنور . »
قطبياً حضرت موساك كلامى اولاماز ، زيرا « بوكونهك » سوزدن مستبان

..

سلمان فارسينك دين اسلامي قبول ايتدي

حضرت فخر کائنات قباده ايکن سلمان فارسي کلدی . رسول اکرمک دیداريله شرفياب اولوب اسلامتي قبول ايتدی حضرت سلمانک قباده اسلامه داخل اولمش اولديغی ابوالفدا ، ابن اسحاق والنبیع روایت ایدیورلر . بو ذات ، هجرتک اوتوز بشنجی سالنده دور خلافت فاروقده مداین والیسی ایکن دار عقبایه عازم اولدی . روایت ایدلیکنه کوره سلمان فارسی اصفهان والیسنک اوغلو ایش ، هنوز پک کنج ایکن « مغ » لرك مذهبی ترك ایله نصرانیته سالک اولمش ؛ فقط سوریه طرفلرینه اجرا ایتمش اولدیغی برسیاحت لئاسنده نصرانی برراهبه تصادف ایتدی ؛ برراهب ، سلمان فارسییه خطه حجازیهده دین ابراهیمی احیا وتأسيس ایدهجک بر پیغمبر عظیم الشانک ظهور ایدهجکنی اخبار ایدهرك اوطرقلره عازم اولماسی توصیه ایلهدی . سلمان ، قبادن کچرکن سنه لردنبری جستجو ایتکده اولدیغی رسول اکرمه ملاقی اولدی . درحال فخر کائناتک نبوتی

اولدیغی وجه ایله آیت مذکوردهک قائل ، لایردن بر چوق زمان سوکرا تلش اولقی اقتضا ایدر . بالاده محرر سفر تکوینک اوتوز آلتینچی بابک اوتوز برنجی آیتله بوآیتک شرحی ذیلنده هورن نام عالم نصرانی برنج آتی اداره کلام ایدیور :

« بوابی آیت حضرت موسانک کلامی اولقی ممکن دکادر ، ذرا بورنجی آیت کتاب تکوینک مصنفی سلطنت نبی اسرائیل تأسس ایتدکدن سوکرا لاشامش لاولدیننه ، ابکینجی آیتده کتاب تنبیهک مصنفی یهودک ارض فلسطینهده

تصدیق ایله فرقه ناجیه اهل ایمانه التحاق ایتدی .
 مفسریندن بعضیلرینک بیاناتنه کوره سوره نحلده کی شو آیت
 جلیله :

« وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
 يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِي وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ »
 مال منیفی :

(بیلیرزکه مشرکله ده بورلر : اونو یعنی پیغمبری بر بشر تعلیم
 ایدیور ؛ حال بوکه مشرکله بطریق الایما اشارت ایتک ایسته دکلری
 کیمسه نک لسانی اعجمی در [۱] ؛ لسان قرآن ایسه عربی میندر .)

(۱) سلمان فارسی حقنده وارد اولمشدر .

اقامتلرخی متعاقب موجود بولوندیفته دلاک ایدیور . بواکی آیتک کتاب
 تکیوینله کتاب تنبیه صوکرادن الحاق ایدلش اولدیغنی فرض ایتسه ک بواکی
 کتابک صحیفه خال ایراث ایدلش اولاز . بو آیتله ایکسیسه ، علی الخصوص
 آیت ثانیه حاشیهده محررکن متن کتابه الحاق اولونمشدر . ظن اعلدرکه بو
 ابکی کتابک مؤلفی کرک حضرت موسا اولسون ، کرک باشقه بر ذات اولسون ،
 کتاب تنبیه نک اوچینجی بابک اون دردنجی آیتده کی « بوکونه دک » سوزلرخی
 سولهده مشدر . بو آیتده کی « بوکونه دک » تعبیینه کلنجیه قدر اولان کلاملر

ایلك مسجد اسلامك تأسيس و بناسی

رسول اکرمؐ قباده اقامتلی اتناسنده بر مسجد بنا و تأسيس ایدلدی که عالم اسلامده ایلك دفعه انشا ایدلش بر مسجد مبارک عد اولونور . بر روایت نظرآ بومسجد اولجه اصحاب کرام طرفندن انشا ایدلش اولوب فخر کائنات حین کشادنده حاضر بولوندی . هر حالده مسجد قبا الك اول بنا و تأسيس ایدلش بر معبد توحیددر . بومسجد مبارک حقیقه قرآن عظیم الشانده شوآیت جایله وارد اولمشدر :

« الْمَسْجِدُ اَسَسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقَّ اَنْ
تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ اَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ
الْمُطَهَّرِينَ » .

مآل منبى :

(ایلك کوندن اساس تقوى اوزرينه تأسيس اولونمش برمسجد

اصل آیتدر ، زبرا یایرک ارحوب الکاسنی کندی اسمنه نسبتله بایر تسمیه ایتدی معلوم اولدقدن بر جوق زمان صوکرآ « بوکونه دک » سوزلری حاشیه به علاوه اولونمش و بئمه نسخ متأخره دن متنه الحاق ایدلشددر . بوخصوصده اشقباه ایدنلر نسخ یونانی به مراجعت ایتسینلر ، اوراده بعض نسخه لرکه متنه ، بعض نسخه لرکه ده حاشیه سنه ضم والحاق ایدلش بر جوق شیلر بولورلر . «
ایشته مفسر هورن بواهی کتابک بوصورتله تحریف ایدلش اولدقلرینی اعتراف ایتکله کال تمصبندن تحریف واقع بونلرک حق و صواب اولمالرینی

وار. او مسجد، سنك اونده قيامكه احقذر. او مسجده رجال
مطهره اولانلر اجتماع ايدر. وَالله مطهر اولانلری سهور .)
فخر كائنات ايلك دفعه آشكاره اولارق جاعته مسجده قباده
نماز قيلمشدر .

حضرت پیغمبرك مدینه منوره یه وصولی

حضرت فخر كائنات هنوز قبادن حرکت ایتهدن بنی نجار،
کندیلهینه ایصال ایدیلن خبر اوزرینه، مسلحاً کلدیلر . جمعه کونی،
ضیاء شمس اطرافه کرکی کبی منتشر اولدقدن سوکرا حضرت
رسالتبنام، معیت مستوجب المفخرت نبویه سنده، یوز مسلح اهل ایمان
بولوندینی حاده قبایی ترك ايله یثربه عزیمت بویوردی . [۱] راكب
اولدینی دهوهیه برمعتاد ابو بكر الصدیق ی ارداف ايله مشدی .

[۱] بخاری ده بوركه فخر كائنات، عمرو بن عوف قبيله سنده علی التقریب
اون قدر، انس مالک روایت کوره اون درت کون قدر آرامدن ومسجدی
انشا ایتدکن سوکرا یثربه حرکت ایتدی .

ابطال ایتم ده بور .

سفر اعدادك اونوز ایکنجی بابك فرق برنجی آتی اولان شو آیت ده:
آیه - ۴۱ - . و یارب منسا کیدوب آنلرك قصبه لینی فتح ایدرهك
آنلره حاوت یارب نسیمه ایلهدی .
آف الذکر سفر تشبهت آتی کبی در . کلبت نام عالم طرفندن تألیفه
ابتدار اولونوب زایت دینلر طرفندن انعام اولونان « دکشتری پیل یعنی عهد
حقیقی و عهد جدیدك تفسیر لغاتی » مفرانی ائرده ده نیابورکه :

قافله سالار انبياءك رياستيله بر قات دها شرف وعظمت كسب ايدن
بو كتيبه مؤمنين مدينه جاده سنك صول طرفنه طوغرو انحراف ايله
بنی سالم بن عوف يوردينه واصل اولديلر ، رانواء اسمنده كي
وادينك اورته سنده اينديلر .

فخر كائنات بو محلهده برخطبه بليغه قرائت ايدوب صلاة جمعه ي
جماعته ادا ايتدی . عالم اسلامده ايلك دفعه قيلنان جمعه نمازی ايشته
بوراده قيلندی . [۲] و ايلك جمعه خطبه سي ده فخر كائنات طرفندن
بوراده ايراد اولوندى . بو بليغ ومقدس خطبه نك ترجمه سي شودر :
رسول اكرم قالغوب حق تعالى حضرت ترينه لايق اولدني
وجه ايله حمد و ثنا ايتدكدن صوكرا بويله بو يورمشدى :

«اي ناس صاغلك كزده اخرتكز ايچين تدارك كورو كز . محقق
بيليرسكز كه يوم قيامتده برينك باشنه وورولا جق وجوبانسز براقديني

[۲] قبل الاسلام عربلرده هفته كونلرينك اسملى شونلردر :
اول (بازار) ، اھون (بازار ايرتسي) ، جبار (صالي) ، تالي (چهارشنبه) ،
مونس (پنجشنبه) ، عرويه (جمعه) ، شبار (جمعه ايرتسي)
جمعه تعميري ظهور اسلامدن صوكرا احداث ايدلشدر .

« حضرت موساك كتابنده بولونان بعض جهلر مشاور اليك كلامي اولمادقلى
صراحة اكلاشيلور ، سفر اعدادك اوتوز برنجي بابنك قرقجي آني وسفر
تنبيه نك اونچي بابنك اون دوردنجي آيتله آيات سائرسي جناب موساك
كلاماني دكلدر . بونلك هانكي شخص طرفندن متن توراته الحاق ايدلش
اولمادقلى ظن جازمله افاديه مقتدر اولمايز . فقط ظن غالبله ديه بيليركه
بونلري كتابنك طقوزنجي واونچي بابنده خبرورمش اولان عزرا عليه السلام
كتابنك سكرنجي بابنده اخبار ايدن تعميا اوكتابلره ضم وعلاوه ايتلشدر . »

قويونىدىن سورولاجق. سوڭرا جناب حق اوڭا دەيەجك اما ناسل دەيەجك ! ترجانى يوق ؛ بالذات دەيەجك كە :

سكا بنم رسولم كلوبدە تبليغ ايتەدىمى ؟ بن سكا مال وىردم ؛ سكا لطف واحسان ايتدم ؛ سەن كەندەك ايجين نە تدارك ايتەك ؟ او كەسەدە صاغەنە ، سولنە باقاجق ؛ بر شى كورمىەجك اوڭنە باقاجق جەنەمدەن باشقە بر شى كورمىەجك . اويلە ايسە ھەركىم كەندىسىنى ، ولوكە بر يارم خرما ايلە اولسون ، انشەن قورتارايىلەجك سە ھەمان او خىرى ايشلەسەن . اونى دە بولامازسە بارى كەكە طيبە ايلە كەندىسىنى قورتارسەن . زىرا اونكە بر خىرە اون مثەلەن ىدى يوز مثەلە قدر نواب وىرىلەر . والسلا م على رسول الله ورحمة الله وبركاته . »

رسول اكرم برنجى خطبەنى بو وجە ايلە اتمام ايتەكەن سوڭرا ايكىنجى خطبەدە قىيام ايدوب بو وجە ايلە بويورمىشى :

«اللهم حمد اولسون. اللهم حمد ايدرم واوندن ياردم ايسستەرم . نفسلەرمەڭ شەرلەندەن وكوتو عمللەرمەڭنەن اللهم صيغندق . اللهم ھدايت ايتەدىكى كىمەسە اضلال ايدەمەن . اللهم اضلال ايتەدىكەنە كىمەسە

ايشتە بو ھالەدە نورات دەكى بەش جەلەرك ، بەش عبارەرك كلام موسادەن عد اولونمايە جەنى جەزم وتيقەن ايدىيورلر ، لاكن او جەلەلر ، او عبارەلر كىملەرمەڭ ھالاق ايتەش اولدىقنى بطريق اليقين بيان ايدەمەيورلر ، ظن ونخمىنەن ايتنا ايدەرك كىفەيت ھالاق عزرا عليە السلامە نەسب ايلەيورلر .

سەر تەننەنك اونوز دەرەنجى بابى دە ھەزرىت موسائىك كلامى اولمادىقەنەن ادام ھالاق تەسۋىرىنك جەلد اولئەدە :

« ھەزرىت موسائىك كلامى سەر تەننەنك اونوز اوچىنچى بابىدە ختام بولش

هدایت ایدمه. شهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له . كلامك
الك كوزلى كتاب الله در . هر كيم كه جناب حق اونك قلمده قرآنى
مزمين قیلا واونى كافر ايكن اسلامه ادخال ایدمه واوده قرآنى سائر
سوزلره ترجیح ایلایه ، ايشته اول كمسه فلاح بولور . طوغروسى
كتاب الله كلامك الك كوزلى واك بلیغدر .

اللهمك سه وديكنى سه ويكنز ، اللهم جان و كوكلدن سه ويكنز .
كلامندن و ذ كرنندن اوصانمايكنز .

كلامندن قلكزده قسوت كلمه سين . زيرا كلام الله هر شيتك اعلاسى
ايروب سه چر . عملرك خير ليسنى وقوللرك كزیده سى اولان
يغمبرلرى وقصه لرك آيىنى ذكر ايدر وحلال و حرامى بيان ايله ر .
ارتق الله عبادت ايدىگنر . واو كا بر شيتى شريك ايتمه ييكنر . اوندن
حقيله صايقنگنر . كوزل سوزلريكنزله ، او سوزيكنزده الله طوغرى
اولسون وينكنزده كلام الله سه ويشكنر . محقق بيلمه لى سكر كه
الله تعالى عهدى بوزانلره غضب ايدر . والسلام عليكم ،

جودت پاشا

اولوب بوباب نبى مشارالهمك دكدر وبوبابى حضرت موسا ملهماً يازمشدر
ده نيامده جاژ اولاماز ، چونكه باحوال حقيقتدن بعيددر ، بوله در ده نيابسه
مطلب تماميله لغو وابطال ايدمش اولور ، زيرا روح القدس سـفر تشبه بى الهام
ايشدىكى ذاته بوسفر ك اوتوز دردنجى بايخى ده الهام ايدر . بن تيقن ايدى بورد كه
ابوباب يوشع عليه السلام ك كتابك باب اوليدر و علمائى چوددن بعض اذكيانك
بومواضع حقنده يازدقلى حاشيه ل فابت مقبولدر . اكثر مفسرين ديرلر كه :
سفر تشبه حضرت موساك اون ايكي سبط ايچين هلى سبيل الالهام ايتمش اولدى بى

بوخطبه جليله نك صوكنده كي :

« الله تعالى عهدني بوزائره غضب ايدر ، خطابي ، مقدا عقبه
بيعتنده فخر كاشاني كندی نفسلری ، كندی اولادلری ، كندی
عیاللری كيبي محافظه وصیانت ایتیمی تعهد ایتش اولان وعهد واقعه
وفا ایتك زمانی حلول ایتدیكي كندیلرینه اخطار ایدلك ایسته نیلن
مدینه لیلره توجیه ایدلشدور . (۱)

بورنجی جمعه نمازینك قیلندی موقعه غیب تسمیه ایدلدیكي
کيبي مسجد جمعه ده نیلیر . یاریم آدم بوي ارتقاغنده طاش دیواره
احاطه اولونمشدر ، سقفي یوقدر . مدینه منوره دن مسجد قبايه
کیدن بر ادمك صاغ طرفه مصادف اولور .

او خطبه مشهوره یی قرائت و جماعته مسلمین له صلاة جمعه یی ادا
ایتدکن صوکر افخر کاشات دوه سنه را کبامدینه یه طوغر و حرکت ایتدی .

(۱) خطبه لرده زمانك امیر المؤمنینی اولان ذاتہ دعا ایتك اصولی ابن عم نی
عبدالله بن عباس طرفندن وضع ایدلشدور . مشارالیه ، حضرت علی المرتضی نك
هنكام خلافتنده ، بصره والیسی ایکن اولودی یی بر خطبه ده « اللهم انصر
علیا بالحق » ده به دعا ایتشدی . بعده خطیب لرده اونك اثرینه اقتفا ایتدیلر .

شو دناك :

« سفر تنبیه ، باب ۱۳ - آیه - ۳۹ - ای اسرائیل ! سن نه مبارکسك ،
ای ربك خلاص ایتدیكي قوم سنك مثلك کیمدور ؟ سنك امداديكك قاتلانی
ومظفریتكك قلدیجی اودر . دشمنلرك سنك حضورنده تذلل ایدمچكر . سن ده
اولرك اك بوكسك برلرنی آفاق آتته آلاچسك . »

نهایتنده ختام بولشدور . حقیقه سفر تنبیه نك اون دردنجی بابی حضرت
موسا نك ارتحالندن بر خبیلی زمان صوکر ای اسرائیلک مشایخ سبعونی .

اوزمانلر مدینه‌نك اطرافی غایت معمور و مسكون اولوب
هان آدیم باشنده بر قریه یه ویا بر قبیله یه تصادف ایدیلیردی .
رسول اکرم بوقرا و قبائلک اراسندن کچرکن خلق طرفندن بویوک
بر ایتهاج و احترامله قدوم مبارکی تبریک ایدیلیردی . نهایت ،
مدینه‌نك کمال اشتیاقله سوقاقلره دوکولمش اولان صفار و کباری
فخر کائناتک شان و شرفله شهره داخل اولدیغنی کورونجه صوت
بلند ایله « جاء محمد رسول الله » دهرک اظهار شادمانی ایتمیه
باشلادیلر . قادیئر خانلرک طاملری اوزرینه چیمشلر، حسیات
شاققانه لرینی شو منظومه ایله ترجمه ایدیورلردی :

طلع البدر علینا من ثنات الوداع
وجب الشکر علینا مادعی الله داعی

تورکجه سی :

(ثنات وداع (۱) اسمنده کی تپه دن بزم اوزرمزه بدرتام طلوع

(۱) ثنات الوداع مدینه‌نك قارشیسندن کائن بر تپه‌نك اسسیدر . فخر

(یتیم اختیاری) طرفندن یازلمشدر . بو اون دردنجی باب اساساً کتاب یوشعک
ابوابندندر ، فقط موضع اصلیندن بوموضعه نقل ایدلمشدر . « ده بور .
ایشته یهود و نصارا طاملری باب مذکور حضرت موسائک کلامی اولمایوب
صوکرادن الحاق اولوندیفته اتفاق ایدیورلر .

صوتیل اول سفرینک التنبی بآنک اون طوقوزنجی آتی :

« آیه - ۱۹ - و بیت شمس اهلایینی ربک تابوتی ایچنه باقدلری ایچین
ضرب ایلدی و قومدن الی بیک یتیم آدم تلف ایدوب رب قومی بویوک تلفه

ایندی ، یزدن الله دعا ایدیجی بر فرد قالدقجه بو بویوک نعمتک
شکری بزه واجبدر .

کاشانک او تپه دن ظهور ایدوب شهره کیرمه سی تپه نک آرقاسنده یوکلوب
کورون بدر نامه تشیه ایدیلور . مدینه لیل برینی تشیع ایتدکاری زمان
بوتپه قدر تشیع ایدرلردی .

دوچار ایتدیکی ایچین قوم یاس چکدی .
غلطدر ، آدام قارلق تفسیرینک ایکنجی جلدنده بوآتی جرح ایتدکن
صوکرده بورکه :

« متن عبرانی، بعض الفاظ اسقاط اولونمی و یا خود قصداً و یا جهلاً الی بیک
تعبیری ازاده ایدلک صورتهله تحریف ایدلش اولاسی ظن طالبه مظنوندر .
ذیرا بویله کوچوک برقریه نک بو قدر نفوس کشفه یی احتوا ایده چکی تصور
اولونماز . بوالی بیک یتش نفوسدن مراد خرمن ییچکله مشغول اولان افراد

يکرمی ايکنجی باب

هېمېرت نېرېنېک بېنجې سېسى

عام الاذن

حضرت پېغمبرك مدينه منوره به كمال شان وشرفله دخولى -
مسجد تأسيس وبناسى - اطراف مدينه ده كى يهوديلر - مسائل
مذهبيه - زفاف عايشه (رضى الله عنها) - مدينه نك تنظيمى - مها-
جرين له انصار آراسنده مواخاة - ذيل .

حضرت پېغمبرك مدينه منوره به كمال شان وشرفله دخولى

مواهب لدينه ده ، امام بېهقى و رحمة الله عليه ، دن ، رسول الله ك

اولسه ده بوقدر چوق انسانلرك ، هې بردن ، حضرت يوشمك خرمننده ، بيت
شمس قريه سنك طائى اوزرنده كى تابوت ربى كوره بيله لرى امور بعينه دندرد.
لائينجه نسخه ده بتمش رئيس والى بىك انسان ، نسخه سرپاينه ده اللى بىك
بتمش انسان ، نسخه عربيده ده بش بىك بتمش انسان ده نيله شدر ، مورخ
يوسيفيس بتمش انسان ده به قيد ايتمش وسلمان الجارجمى ده صورت اخرا ده روايت
ايدهر كى نفوس مقتوله نك برويا برقاچ جماعت كثيره اولديفنى تحريرو بيان ايله مشدر.
روايتلاقت و سرد اولنان عدم امكان قضيه سى شوموضمه برلفظ علاوه ولاحذف

قدوم قدسیت ملزومنی تبریکاً مدینه منوره اهالیسی طرفدن ترتیب
ایدیلن محتشم رسم استقبال شویله نقل ایدیلیور :

ماه ربیع الاولک اون آلتنجی جمعه کونی ایدی که فخر کائنات

تاریخ جاهلیت عربده « یَثْرِب » [۱] نامیله مشهر اولان شهره داخل

اولویوردی . عربلرده جاری اولان دأب قدیمه مراعاة بنی نجار
قیزلی اللرنده دفلرله شو نشیده بی :

نحن جوار من بنی النجار

وحبذا محمد من جار

تورکجهسی :

(بز حماست وشجاعتیله شهره عالم اولان، بنی نجار قیزلی بز

محمد (ص . ع) . قومشو اولوق نه قدر شایان رغبت وافتخاردرا!

اوقویورلردی . فخر کائنات مدینه لیلره :

(۱) هجرت پیغمبری به قدر یثرب نامیله معروف اولان بو شهر بعدالهجره

مدینه النبی عنوانی آلدی .

ایدلک صورتیله تحریف ایتاق ایدلش اولدیفته دائر بزده جزم ویقین حصوله
کتیریور .

هانری واسکاتده تفسیرنده :

« اصل نسخه عبرانیه ده مقتولارک عددی طریق مه کوس اوزره بیان اولونمشدر .

بوندن صرف نظر ایدلسده اوقدرچوق آدملاک هیسی بردن کناه ایشله بویده

اویله کوچوک برکوبده قتل ایدلش اولمالری استبعاد اولونور . بناء علیه بو

حادثه تک صحتی مشکوکدر . یوسفیس مقتولینک عددی یالکز یتمش کشفی اولوق

— بنی سه ورمیسکنز ؟ بویوردی .

— اوت ؟ یا رسول الله سنی سه ورز .

ده بنجه فخر کائنات :

— جناب الله بیلیرکه بنم قلم ده سزی سه ور .

ده یه مقابله ابتدی .

شهرک هر کوشه سندن چو جوقلر ، اسیرلر « جاء النبی » ده یه
یوکسک سسله ندا ایدیوردی . هر کس شاد و خندان ، صهبای مسرتله
سرکران بر حالده بولونویوردی . رسول اکرمی ، شان نبوتناهی یه
لایق اولاجق بر صورتده ، اعزاز و تکریم ایدیورلردی . بر قاچ
کون صوکرا ابوبکر الصدیق له بلال حبشی حضراتی حایه مبتلا اولدیلر ؛
کوکللی مکه دیارینی اوزله مه یه باشلادی ؛ اونک آب وهواسنی ،
اشجار و نباتاتی یاد ایدرک بعض بیتلر اوقورلر ، هجرته باعث اولان
مشرکین قریش و بونلردن بالخاصه شیه بن ربیعہ ایلہ امیة بن خلفه :

اوزره ضبط و تحریر ایدیور . « ده مشدر .

مفسر هارسلی تفسیرینک جلد اولنک اوج بوز اوتوز اوچنچی صحیفه سنده شو
سوزلری یازیور :

« کفیات ، صموئیل اول سفرینک اون بدنجی بابنده اون ایکنجی آیتدن
« اوتوز برنجی آیه قدر محرر اولان یگرمی آیت صوکرادن الحاق ایدلش
اولدیلرندن کتیب تورایه دن اخراجہ شامل اولوب ترجمه سزی صوک دفعه تصحیح
ایتدیکمز صیراده بو آیلری ادخال ائمه دک . »

« اللهم العن شيبه بن ربيعه واميه بن خلف »

دهيه لغت ايدرلردى .

رسول اکرم ، مدينه منوره حقنده :

(ياربى ! مکه شيرينى سه وديکمز کيى ، حتى دهاشدتلى بر
عجته بزه مدينه يى سه ودير . اوزان واکيلمزه سن برکت احسان
ايت . مدينه نك آب وهواسنى بزم مزاجلرمزه کوره تصحيح ايت .
بوراده کى حماي ، يهودك آرامگاهى اولان جحفه موقعنه طرد وقل
ايت) .

دهيه دعا ايتدى .

حضرت رسالتپناهك نزميه نزول ايدمجي ، كيمك خانه سنه
شرف انداز مسافرت اولاجنى معلوم دکلدى . هرکس رسول الله

شيمدى يوقايدنبرى نقل ايديلان اقوال علمايى محاکيمه بدأ ايدم :
مادامکه يوسف نيك زماننده طاقه يهود طرفندن بوجه معتاد کتب تورانيه
آيتلرندن برخيليسنك تحريف ايدلش اولدقلرينى ، عندالنصارا محققين دن اولدبنى
مسلم اولان ، کنىکات افزار ايله يور احوالده نصارانك بويله محرف کتابلره
مستند اولان ديانته فاضل اعتماد اولوناييلير؟ چونکه - علمايى نصارانك قولنججه
بوکيى تحريفات کتب مقدسه نك تزئينى موجب اولويور و نظرلرنده اصلا ميباتلان
عد اولونمايور . بناءً عليه بونلر هر ايسته دکاريخى ماييورلر و يادقلرى شيرلى ده

میزبان اولمق شرفی شدله آرزو ایدیوردی . کیمک اوینک اوکندن
کچرسه : « هلم الى القوة والمنعة » یعنی (بوپورکز ، یارسول الله)
دهیه دعوت اولونویور و ده وه نک یولاری طوتولویوردی . لاکن
فخر کائنات بودعوتلره : « دعوا لئانها مأمورة » یعنی (ده وه یی
کندی حاله براقیکز ؛ چونکه اومأمورد ، زویه امر ایدلدی سه
اورایه کیدر .) سوزلیله مقابله ایدیوردی .

فخر کائناتی خاتهنه مسافرا تجمک شرف عال العالمی انصار کرامک
کافه سی متها لکانه آرزو ایتکده اولدیقندن برینک خانهمی ترجیح
ایدیله جک اولسه دیکر لرینک دوچار محزونیت اولاجقلمی آشکاردی ؛
بناء علیه هیچ کیمسه نک حزن واغبر ادینی موجب اولماق ایچین
رسول اکرم ده وه یی کندی حاله ترک ایتدی .

نهایت ده وه آغیر آغیر یورویه رک الآن مسجد نبونک مبنی
اولدینی عرصه یه کلدی وچوکدی . فخر کائنات :
هذا المنزل ان شاء الله .

ان شاء الله محل نزول بوراسیدر ، دیمکده ایکن تکرار قالقدی ،

کاتبینک عدم مبالاته حمل ایله یورلر . آرقی پروستان علماسنک مفاظه طرزنده
کتب مقدسه حقنده :

« قوم یهود طرفندن تحریف ایقاع ایدله مشدر ؛ چونکه اونلر اصحاب دینتدن
دیلروهده عتیق کتابلرینک کلام الله اولدقلربی اعتراف ایدرلدی . » سوله دکلمی
سوزلرک سفسطه دن عبارت اولدینی ظاهر اولویور .

منی انجیلنک یکرمی یدنجی بانک طوقوزنجی آیتنده کی :
« انجیل منی ، آیه - ۹ - اول زمان ارمیا پیغمبر واسطه سیله بهاسی تمین

برقاج آدیم دها کیتد کدن سوکرا شیمدی مسجد نبوی ده کی منبرک موضوع بولون دینی موضعه چو که رک بوینی یره اوزاتدی وباغیرمه به باشلادی . رسول اکرم بودغه « انشاء الله منزل بوراسیدر » ده یوب دوه دن ایندی ؟ بو موضعه اک قریب اولان خانه کیمک خانه سیدر ده به صوردی . انصار کرامدن و بی نجاردن خالد بن زید بن کلیب ابا ایوب انصاری :

— یارسول الله ! بورایه اک یقین اولان خانه بنم خانه مددر ؟ ایشه دیواری کورونویور ؟ قایسی ده شورا جقه در . مساعده ایدرسه اک احوال و اتقالکی آلوب کوتوره یم .

دیدي و مساعده نبویه ایله — زید بن حارثه ده کندینه معاونت ایدم رک — ده و نک اوزرنده کی اشیا یی خانه سه نقل ایتدی ؟ ده و بی ده مناسب بر محله کوتوردی . دیگر بر روایت کوره ناقة رسالتناهی بی انصار کرامک رئیس اولان ابو امامه اسعد بن زراره تبرکاً آلوب خانه سه کوتور مشدر .

ابو ایوب انصاری حضرت لرینک خانه سی بی نجار خانه لرینک اورتاسده بنا اولونمش، و دیگر لرندن دها منتظم بر خانه ایدی .

ایدلش یعنی بنی اسرائیلدن بعضی لرینک بها تعین ایتدکری ذات قیمتی اولان اوتوز قطعه کوموشی آلوب ،

ارمیا لفظی متی تک غلطات مشهوره سندندر . چونکه بوافظ کتاب ارمیاده موجود اولمادی بی کپی عهد عتیق ک اسفار سائره سنده ده بومضونده بر سوز یوقدر . واقعا کتاب ذکر یانک اون برنجی بانه اک اون اوچنجی آتی :

« ورب بکا خطاباً بونی چوملکچی به آت بو آنلر طرفندن بکا تقدیر اولونان مناسب بهادر دیدی . بنده اوتوز قطعه کوموشی آلوب بیت الربده چوملکچی به

انصار کرام دیدیلرکه :

— یارسول الله ! احمال و اتقالکیزی کندی خانه سنه نقل ایتیش
اولان ابوایوب ایچین بوشرف کافی اولاییلر؛ ذات نبوت سها تکزده
باشقه بر خانه یی قدومکزله شرفیاب ایتسه نه اولور .

فخر کاشات :

— المرء مع رحله .

تورکجه سی :

(انسان اشیاسی نروده ایسه کندی ده اوراده بولونمالی .)

بویوردی .

رسول اکرم ، ابو ایوب انصارینک خانه سنده ایکنجی سنه
هجریه نک ماه صفرینه قدر آرام ایتدی ده یئرلده وارسه ده طوغروسی
یدی آئی اقامت ایتشدر . برنجی کیجه یی ابو ایوب عیالیه برابر
خانه نک اوست قاتنده ، فخر کاشات سه آلت قاتنده کچیردی . فقط
ایرتسی کون ابو ایوب حضور رسالتینا هه کلدی و دیدی :

— یارسول الله ! بوکیجه نه بن ، نه ده زوجهم صباحه قدر هیچ
او یومادق . سزک آلت قاتنده بولوندیغکیزی دوشوندک ؛ بو ، اده

آندم . »

بردرجه به قدر متی نک انجیلنسه کی آیتک مأنه تقرب ایدیورسه ده بواکی
آیتک آراسته کی فرق کلی بونلرک آرا لنده هیچ برعلاقه و مناسبت اولمادیغنی
قویاً اثبات ایدیور .

منافیدر ، همده سزك استراحتكزی سالدرد ؛ چونكه یوقاریده
وقوعبولاجق بر حرکت سزی ازعاج ایدمچکی کیی اوستکزیده
طوز طورباق ایچنده براقیر ؛ سز اوست قاتی اشغال ایدیکز ، بز
آلت قاته اینلم . دیدی . فخر کائنات :

بزم ایچین آلت قاتده اوطورمقدمه قولایلق وار ، همده هرکون
برچوق زوار کلوب کیتدیکندن بویله اولمق دها مناسبدر .

بویوردی سده ابو ایوبك « مغایر ادبدر » دمیہ واقع اولان
استرحامات مکررهمی اوزرینه اوست قاتده اقامت ایتمیہ باشلادی .

رسول اکرم ، ابو ایوبك خانه سنده مسافر بولوندیغی مدت طرفنده

انصار کرام بطریق المناوبه خانه لرندن طعام کتیررلردی ؛ هر اقشام
اوچ درت ذات نزد رسالتپناهه طعاملریله برابر کلیرلردی . یکدیکره

مسابقه ایدرجه سنه هر درلو خدمات بیغمبری بی ایفایدرلر ، بوصورتله
فخر کائناتك برقات دها توجه و محبتی جلب ایلرلردی . خانه ابو

ایوبی ترك ایدنجه میه قدر انصار بو منوال اوزره حرکت ایندیله .
انصار کرامك هربری كرك حضرت رسالتپناهه ، كرك مهاجرین

کزینه خدمت و معاونت ایتمکده ایکن انس بن مالکك والدهمی

طی وحذف الفاظ صورتیله ایقاع ایدیلن تحریفات

سفر تکوینك یدنجی بابك اون یدنجی آیتنده :

« آیه ۱۷ — یروزنده فرق کون طوفان اولدی . »

ده نیلور . حال بوکه لاتین یونان اساتیریه مترجم اولان نسخه لده بو آیت

« یروزنده فرق کون فرق کیجه طوفان اولدی . »

هیچ بر خدمت ایدم مدیکندن ، هیچ معاوتده بولونامادیضدن
طولایی محزون اولویوردی . اوده ، بر کون ، هنوز اون یاشنه
واصل اولمش اولان اوغلو انسك الدن طوتدی ؛ حضور فیض نشور
رسول الله کوتوردی .

— یار رسول الله ! بو چوجوق ده بر خدمتکزی ایفا ایتسین
وحصه مند شرف اولسون .

ده یوب چوجوغی براقدی ، کتیدی . بو آندن اعتباراً انس
بن مالك فخر کائناتك حضور و خدمتندن آیرلادی و دعای پیغمبری به
ناقل اولدی . یوز یاشنه قدر یاشادی و بك چوق احادیث شریفه روایت
ایتدی . کثرت انسال له سرفراز اولدی . نزد پیغمبریده کی خصوصیت
و قرینتی حسیله انسك روایتی روایات مقبوله دندر . .

..

مسجد تأسیس و بناسی

عبادات اسلامیه بو آنه قدر فخر کائناتك تبشیر و انذار وادیسنده کی

صورتنده محرره .

سفر تکوینك اوتوز بشنبی بابك بکری ایکنجی آتی :
« آیه - ۲۲ - اسرائیل ارض مذکوره اقامت ایله دکده روپیل کذب
باباسنك اوطه لئی لها ایله فعل شنیع اجرا ایله دیکي هقبنده اسرائیلك مسموعی
اولمشدر . »

مأئنده اولوب بو آیتك صوکنندن شوجمله :
« نظرنده قبیح کور و نمش » طی ایدلش اولوب یونا نجه ده کی ترجمه سنده بوجه

نصایحه و فرصت دوشد که فخر کائنات بالاقدا ادای صلاته انحصار
ایتمشدی . اهل اسلام ، نماز وقتی نروده حلول ایدرسه ، جماعت
تشکیل ایدوب اوراده فریضه صلاتی ادا ایدرلردی .

بناءً علیه هر شیدن اول ، اهل اسلام ایچین ، مدینه النبی ده بر
مسجد شریف تأسیس و بنا ایدلک اقتضا ایتدیکندن خصوصات
سائره به تقدیماً بوا مر مهمک حصوله حصر سعی ایدلدی .
ایلک مسجد اسلام نقل اولوندیغی وجه ایله ، قباده بنا
اولونمشدی ، ایکنجی مسجد اسلام مدینه منوره ده انشا ایدله به
باشلانیلدی .

فخر کائنات مدینه به حین دخولده ده وه سعی جدعانک اوکنده
چو کدیکی عرصه بی بنای مسجد اولق اوزره تنسیب و انتخاب ایتدی .
بو عرصه ، او صیرالده وفات ایتش بولونان ، بنی نجاردن رافع
بن عمروک سهل و سهل اسملرنده کی ایکی یتیمه بطریق الارث انتقال
ایتمشدی . بونلرده اسعد بن زراره نک حمایت و وصایتی تحتده ایدیلر .
مدینه اهالیسی بو عرصه ده خورمالرینی قورودورلردی قبل الهجره
اهل اسلام اسعدک امامتیه بوراده ادای صلات ایتملرلدر .

ضم والحاق ایدلک صورتیه آیت مذکورده نک اتمام ایدلدیکنی هاری واسکان
تفسیرینک جاهلری بیان ایدیورلر .
ایشته بورابه قدر سردابله دیکمز شواهدله قطعاً ثابت اولدی که کرک اسفار
توراتیه کرک کتب انجیلیه ابضاح ایدیلن صورتلته تحریفدن برله تحریف ایدلمشدر .
حال بویه ایکن پروتستان مذهبی عالمی اوتانادن بزاسلامره ده بورلرکه :
« سزکندیگری ناصل اهل دیانت عد ایدرسه کز بهودیلرله خریستیانلرده
کندیلرینی اولدجه اهل دیانت عد ایدرلر . بناءً علیه کتب دینه ده تحریفات

فخر کائنات یتیم‌لره خبر کوندروب حضورینه جلب ایتدی ؟
عرصه‌نک قیمتی مرنه ایسه و یروب اشترایده جگنی اونلره سویله‌دی . یتیم‌لره :
— یارسول الله ! بز عرصه‌مزی رضاء لله تبرع ایدرز .

دیدیلر .

فخر کائنات هدیه و تبرع قبول ایتمه یوب تقدیر ایدیلن اون مثقال
آلتین بدل‌له عرصه‌یی اشترای ایتدی و اون مثقال آلتینی ده جناب صدیق
مکه‌دن چیقارکن یاکنه آلمش اولدیغی نقوددن تسویه ایله‌دی .
انس بن مالک دن روایت ایدیلور که بو عرصه‌نک بر قسمی خرابه زار ،
اقسام باقیه‌سی ده مقبره ایمش .

فخر کائنات خورما آغا جلرینی کسیدردی ، خرابه زاری تسویه
ایتدیروب مزارلرده کی عظام رمیمه‌یی باشقه بر محله نقل ایتدیردی .
کرییج و کراسته تدارک ایدلدکن صوکر امسجد شریفک انشاسنه
بدء ایدلدی [۱] . مسجدهک قبله‌سی قدس شریفه طوغرو توجیه

[۱] کرییج یا یمنی ایچین لازم اولان چامور بقیم خنبه ده یلن چوقوردن
آلمش ، کرییجی بابانده حفر موتلی ایمش .

اجرا ایتش اولوق فعل قبیعی ارتکاب ایله مکدن بری‌السا حه‌درله . کرک توراتک ،
کرک انجیلک نسخه‌لی شرق و غربده نشر ایدلش اولوق حیثیقله سزک کتابکرده
(یعنی قرآن مجیده) ناصل تحریف ممکن دکسه بوکتابلرده ده تحریف امکان
خارجنده در . »

آنفاً بحث و تمیق ایدلدیکی وجه ایله تورات و انجیلک ترجمه یونانیه‌سی
مشرقه‌ده ، مفریده اشتهار ایتش اولقله برابر یهودی‌لره ملاحظه مشرق طرفلرندن
ناصل تحریف ایدلش اولدقلرینی پروتستان و کتولیک عالم‌لری ایضاح و تصدیق

اولوندى . دیوارلرك نىغنى وتىللىك عىقى اوچر ذراع [۲] اولمق اوزره باشلانوب سطح زمينه قدر اولان اقسامى طاشدن واوست طرفى كرىچدن اولارق بىنا ايدلدى . بومسجدك سقى يوقدى . يالكىز تاثير آقابدن ، سقوط باراندن محافظه ايتىك ايچين - اوچى صاغ جهته ، ديكراوچى صول جهته وبر حذاده ركزايدىلش آلتى ستون اوسته - افقى بروضيتمده قوش خورما اغاجندن ممول ديره كرك اوزرلى ياپراق و طوپراق له ستر ايدلدى . محراب قالين ديره كرك له انشا ايدىلشدى ؛ شيمدى « باب توسل » ك بولوندىنى محله ايدى .

مسجدك قبله يه ناظر اولان جهته طولى يوز ذراع ، عرضى بوندن براز نقصاندى . اوچ قايىسى واردى : برى شيمدىكى محرابك بولوندىنى موقعده اولوب جمله قايىسى ايدى ؛ جماعت مؤمنين بورادن كىردى ، ديكرلىرى شيمدىكى « باب جبريل » له « باب رحه » نك موقعلرندە واقع اولوب « باب عثمان » ، « باب عاتكه » ناملىله ياد اولونور و نبى اكرم حجره سنه كىرملك ايچين بو قايىلردن كچردى .

مسجدك بر طرفه غريبلىر ، فقيرلىر ، ضعيفلىر ايچين بر صفة انشا

[۲] بر ذراع ايكى قاريشه قىرىدر .

ايتمكده ابكن تورات ايله انجيلده تحريف واقع اولامشدر ديه ادعا ايتك بر اثر بلاهتدر .

اسر تحريفده تورات له انجيلى قرآن عظيم الشانله مقايسه ايتك بر قياس مع الفارقدر . چونكه :

قرآن مجيدك - عالم اسلامه خاص اولان - طرز اشتهار وتواترى ، دكل بر جمله سنك ، بر كله سنك ، حقى بر حركه سنك بيله تحريف و تقييرنه قطعاً مانعدر . قرآن عظيم الشان رسول اكرمك قم مباركسندن صادر اولدىنى آندن

ایدلدی ؛ بو صفه مسجدك جدارينه متصل اولوب خورما داللرندن معمول برچارطاق شكندنه ایدی ، اوستنده برسایه بانلق واردی .
ایکینجی سنه هجریه نك صفرنده اتمام ایدلمش اولان ایکینجی مسجد اسلام ایشته بویله انشا ایدلمشدی .

مسجد تمام اولدقدن صوکرایانی باشنده فخر کاشات ایچین حجره لر بنا ایدلدی واوزرلری خورما داللریله اورتولدی . بو حجره ختام بولونجه رسول اکرم ابوایوبك خانه سندن بو حجره لره نقل ایتدی .

برنجی حجره ام المؤمنین حضرت عائشه یه تخصیص ایدیلوب بورادن مسجده گذرگاه آجیلدی . [۱] دیگر حجره ده ازواج مطهراتدن جناب سوده یه تعین اولوندی . صوکرالری زوجات طاهره نك اشغال ایتدکلری حجره لرک عددی طوقوزه بالغ اولمشدر .

اصحاب کرامک فقراسنه مسجدك صفه سی تخصیص ایدلمشدی .
بوراده یاتوب قالقان صحابیلره « اصحاب صفه » ده نیلیر .

[۱] صوکرایوراسی رسول اکرمک روضه مطهره سی اولدی .

بوکونه قدر هیچ برتحریفه اوغرامامشدر . بدایت اسلامدنبری ناسک هرطیقه سنه منسوب اولان افرادک الارنده کی مصحف لر و مسلمیندن اکثرینسک حافظه لرینی تزیین ایدن آیات قرآنیه هب فخرکاشاتک امتنه تبلیغ ایتمش اولدیفی قرآن جلیلدر . بوندن اشتباه ایدنلر بالذات تجربه ایتسینلر ؛ بالکمز مصرده کی جامع الازهره کیتسینلر ؛ اوراده تجوید تامله آیات جلیله یی حفظ ایتمش بیگدن زیاده جمله قرآنه مصادف اولاجقلردر . مهرک اک کوچوک اسلام قریه سنده بیله بر ویا بر قاج حافظ بولونور . بو حقیقی مشاهده ونسلیم ایتدکدن صوکرایورده عدد

بخارینک بیانہ کورہ اصحابدن بعضلری برار وفاق قانی آچمشلردی؛
فخر کائنات حین ارتحالندہ بو قایلرک هپسنی سد ایتدیروب یالکنز
ابوبکر الصدیق ک قایسنی ابقا ایتدیردی .

مسجد قباده منبر انشا ایدلمه مش اولدینی کیی بو مسجده منبر
یوقدی . رسول اکرم خطبه یی قائماً ایراد ایدر و طول مدت آیاقده
طورمایه مجبور اولوردی . اصحاب کرام ، فخر کائناتک بویله تعب
وزحمته خطبه ایراد ایتمه سنی بر درلو تجویز ایتمه دکلرندن واقع اولان
رجا و استدعالری اوزرینه خطبه ایراد اولونان موضعه بر خورما
آغاجی رکز اولوندی . اثنای خطبه ده فخر کائنات او آغاجه اتکا
ایدردی . آلتی سنه صوکر ایلک دفعه اولارق اوچ باصاماقلی بر منبر
انشا ایدلدی . مسجدک حین انشاسنده ایلک تمیل طاشنی رسول اکرم
دست مبارکیله وضع ایتدی و چار یار کزین حضراتنده برر طاش
وضع ایتملرینی امر ایلده دی .

بنای مسجدک حین انشاسنده رسول اکرم بالذات کریبیچ طاشیر
واصحاب کرامله برابر عملیات انشائیته نک کافه سنه اشتراک ایدردی .

نفوسجه اسلامه فائق اولان خریستیان اوروپایی نظر تدقیق و تجربه دن کچیر -
سینلر . در حال کورور لرکه بوتون اوروپاده - یالکنز جامع الازهرده کی حفاظه
عددآ - مساوی حفظه انجیل یوقدر . بوتون بلاد اسلامیه ده یوز بیگدن فضله
حافظ قرآن بولونعه سی پیغمبر ذیشانک بر معجزه باهره سیدر .

هندستانده سیاحت ایتکده اولان برلورد بر کون بر صبیان مکتبته کیرور ،
معلم چوجوقلره کلام قدیمی تعلیم وحفظ ایتدیرمکله مشغول بولونور ، لورد ،
خواجهدن چوجوقلرک نه اوقودقلرینی صوورار ، خواجده قرآن کریمی تعلیم

روایت ایدیلورکه فخرکائنات کریمچ طاشیرکن شویتلری انشاد
ایدرمش :

هَذَا الْحَالُ لِأَحْمَالٍ خَيْرٌ
هَذَا أَوْ رَبَّنَا وَاطْهَرُ
اللَّهُمَّ إِنَّا لَأَجْرًا جَرَّ الْآخِرَةَ
فَارْحَمِ لِلْأَنْصَارِ وَالْمُهَاجِرَةِ

تورکجهسی :

(رېمز عندنده الك خيرلى ، اك پاك اولان يوكلر ، بو طاشيدىغىمز
يوكلردر ، خير يوكلرى دكلدر . يارب ! اصل ثواب آخرت
ثوابيدر . انصار ومهاجرينه سن مرحمت ايت .)

رسول اکرمک سى واقدامنى کورک اصحاب کزین برقاتدها کرمی ايله
چالیشیرلر وبواصرخیرک برآن اول رسیده حدختم اولماسنه صرف غیرت
ایدرلردی .

وحفظ ایتمه چالیشدقلربنی سویلر ، لورد متعجبانه :
بوقدر آیات جلیله بی حرکات وسکوناتیه ناصل حفظ ایده یلیورلر؟ ده نجه
خواجه :

شو کوردیککز چوجوقلردن هانکیسینی ایسته رسه کز چاغیریکز ، سزه
کلام قدیمک زه سندن ارزور ایدرسه کز اوقوسونلر . دیدی . لورد ، اون
اوج ، اون درت یاشلرلنده بر چوجوغی چاغیردی وقرآن کریمک مواضع
مختلفه سندن بعض آیات جلیله بی ازبردن اوقوتلاری امتحان ایتدی . چوجوغلک

حین عملیاتده اصحابدن هربری بر نشیده اوقوردی . حضرت
علیده شو بیتلری :

لا یتوی من یعمر المساجدا
یدأب فیها قائماً وقاعدا
ومن یری عن التراب حائدا

اوقوردی .

عمار بن یاسر ؛ جناب علی نك اوقودینی بیتلری تکرار ایده رک
جالیشیرکن یانی باشنده عصا النده اولارق طاطلاً طورمقدمه اولان
بر صحابی بو بیتلری کندی حقنده بر ایهام وتعریض تلقی ایدوب
حدتلندی ؛ عماره خطاباً :

— یا عمار ! صوص ؛ بو تعریضاته بر نهایت ویر ؛ یوقسه بو
عصایی قفاکه ایندیریرم . دیدی .
بو خطاب غنیفی ایشیدن رسول اکرم :

حدائق سنبله برابر اعراب والفاظ قرآنیه بی کمال محنتله ضبط ایتمش اولماسنه
اظهار حیرت ایلدهدی .
بالاخره بوذات ، هیچ بر کتابک تواتری ، قرآن کریمک تواتری کیی،
مثبت اولادیفنه شهادت ایتمشدر .
شیمدی ، کرک عهد عتیقده ، کرک عهد جدیدده تحریفات ایقاع ایدلش
اولدیفنه فئاعت بخش اولاجق دلائل وبراہیندن بر قاجنی مجلاً ذکر وتعداد
ایله یلم :

— عمار ، بنم ایکی کوزومدر ؛ اونی کیمسه رنجیده ایده من .

بووردی .

صحیح بخاریده مرویدرکه اصحاب کرام بر کرپیچ طاشیرلر ،
عمار بن یاسر سه بری فخر کائنات ایچین ، دیکری کندیبی
ایچین اولوق اوزره ایکی کرپیچ طاشیردی . رسول اکرم ، عمارک
باشنده کی ، یوزنده کی توزلری دست مبارکیله سیلر و بر طور مشفقانه
ایله نگاه ایدرکه :

« للناس اجر ولك اجران وآخر زادك من الدنيا شربة

لبن وتقتلك الفئة الباغية » دیردی .

تورکجه سی :

(هرکس بر ثواب کسب ایدیور ، سن سه ایکی ثواب کسب
ایتمکده سک ؛ سنک دنیادن صوک نصیبک بر ایچیم سوت اولاجمدر .
سن بر جماعت باغیه النده مقتول اولاجقسک .)

اصحاب کرام عندنده مرتبه شهادتدن دهها جلیل و بلند بر مرتبه

موسا علیه السلام توراتی تحریر ایله علما یهوده وسائر عظامای بنی
اسرائیل اعطا و تسلیم ایتدی و « صندوق شهادته (۱) وضع ایدیلوب محافظه سنه
تقید و اهتمام اولونماسنی » یندی سنه ده بر کره ، یوم المیده ، صندوقدن
چیقاریلوب اوقونماسنی ، احکام مندرجه سنک بنی اسرائیله تبلیغ ایدله سنه
امر و توصیه ایله دی . ایشته بوتورات جناب موساک امرینه امتثالاً عصر

(۱) امر موسا ایله توراتک وضع و حفظ اولوندیفی صندوقدرکه بوک
« تابوت » و « سکیته » ده دیرلر .

متصور اولمادیغندن بو حدیث قدسی ده کی مژده شهادت جناب عمار حقنده بر لطف عال‌المالادی . خیلی زمان کجیدی ، نوبت خلافت حضرت علی به کلدی ؛ معاویه بن ابی سفیان له آرالرنده وقوعبولان صفین جنکنده عمار بن یاسر ، خلیفه رسول الله علی بن ابی طالبك لوی خلافتی آلتنده صفیسته اولان مجاهدین آراسنده بولونبوردی . یاشنك ایله دریاه مش اولماسنه رغماً مخاصمین صفیری اوزرینه شیرانه هجوملر اجرا ایتدی ؛ نهایت معاویه عسکرلرندن ابن عاویه اسمنده بر حریفك آلدن جام شهادتی نوش ایله دی .

مسجد شریفك صفه سنده اصحاب کرامك فقراسی یاتوب قالقاردی ؛ بو ذواتك صیرت لرنده کی کوملکلرندن باشقه مال اطلاقه شایان حبه واحده لری اولمادیغندن بر طاقنی فخر کائنات کندی سفره سنده اطعام ایدر و دیگرلرینی ده اصحاب کرام ارالرنده تقسیم ایده رك برر ایکیشر خانه لرینه کوتورروب قانلرینی طوبورورلردی .

اصحاب صفه دائماً مسجد شریفده حضور نبویه حاضر بولونورلر ، سائر اصحاب کرام اوقات صلاتده مسجد شریفه کلوب رسول الله ایله برابر نماز قیلدقدن سوکرا چکیلوب کیدرلردی .

اولك نهایته قدر صندوق شهادته موجوددی . فقط عصر اولك کذرانشدن سوکرا بنی اسرائیلك حالی ده ده کیشیدی ؛ حضرت سلیمانك زمان سلطنته کلنجه به قدر اقوام اسرائیلیه کاه مرشد اولدیلر ، کاه یینه دین موسایه رجوع ایتدیلر . آنجاق سلیمان علیه السلام عهدنده مؤمن موحد اولدیلر . فقط بنی اسرائیلك اوزمانه قدر یکچیمش اولدینی انقلابات کونیه صندوق شهادته موضوع اولان توراتك ضیاعنه بادی اولدی وهانکی تاریخده ، هانکی

صحیح بخاریده ابوهریره دن مرویدرکه : « والله ، اصحاب صفه دن کوردیکم یتش کشیدن هیچ برینک صیرتنده رداسی یوقدی ؛ بونلرک یابللرنده برازارلری ، یاخود بویونلرینه باغلی برکیسه لری واردی . بو ازارکیمک بالدرلرینک انجاق نصفی اورتر ، کیمک طوبوقلرینه قدر ایتردی . بللرنده کی ازاری اچیلما مسی ایچین اللریله قاووشدورولردی . » ابوهریره نقل اولونان بو روایتدن اصحاب صفه نك عددی یتشی متجاوز اولدینی آ کلاشیلیور . بونلر ، بئر معونده شهید اولدقلری ایله ریده بیان ایدیله جک اولان یتش اصحاب صفه دن باشقه در . چونکه بونلر ابوهریره اسلامه داخل اولمان شهید اولدیلر . بخاری ؛ باب الهجره ده ، اصحاب صفه دن اولان حباب دن روایة ده یورکه :

« بز فخر کائنات له برابر هجرت ایتدک ؛ رضای باری بی تحصیلدن باشقه بر مقصدمز یوقدی . اجر مز جناب حقه عاؤدی . ایچمزدن بعضلرمز اعمالک اجرینه نائل اولمان بو عالمدن کچوب کیتدی . » بونلردن بری ده مصعب بن عمیر درکه غزوۀ احده شهید اولدی ؛ برکیسه دن باشقه برشی ترک ایتمه دی ؛ اونکله باشی ستر ایتسه ک آیاقلری

علاوه ضایع وغائب اولدینی ده معلوم اولامادی . نته کم توارخ نانی سفرینک بشنچی بابنک طقوزنجی آتی بونی اثبات ایدیوو :

« سفر ملوک اول - آیه - ۹ - ربك نبی اسرائیل ایله مهردن چیتارکن عهد هقدایلدیکی زمان موساتک حورب ده آنک ایچنه وضع ایتدیکی ایکی عدد لوح دن ماعدا تابوت ایچنده برشی یوقدی »

سلیمان علیه السلام زماننده صندوق شهادت آچیلدینی وقت ، اوزرلرنده

آچىقدە قالير ، آياقلىرىنى ستر ايتسەك باشى آچىلىردى . فخر كائىناتك
امرى اوزرىنە كىسە سىلە باشنى ستر ايتىدك ، آياقلىرىنى « اذخر » دەنىلن
بويا اوتىلە اورتىدك . بعضلىرمىزك ثمرات اعمالى كاه ايردى ، اونلىرى
اقتطاف ايتىمىدە درلر .

مدىنە النبىدە برىموال مشروح ، تأسىس ايدىلىش اولان ايكىنجى
مسجد اسلام او زماندىن بىرى مكرراً تعمير وتجديد ايدىلدى . شويىلە كە:
اولا ، حضرت عمر ك ايام خلافتىدە مسجدك جماعت مسلمىنى
استيعابه كافى اولمادىنى ملاحظە اولونار ق هجرتك اون يدىنجى سالىدە
توسيع ايدىلدى ؛ فقط اسلوب قديمى محافظە اولونوب يىنە ديوارلىرى
كريبچىدن ، سقنى خورما آغاچىدن اولق اوزرە انشا اولوندى .

ثانياً ، حضرت عثمان ك دور خلافتىدە وهجرتك يكرمى طوقوزىنجى
سالىدە شكل قديمى تغيير ايدىلەرك توسيع ايدىلدى وستونلىرى قيمتدار
طاشلاردن ، سقنى ساج آغاچىدن ياسىلدى .

ثالثاً ، خلفاى بنى اميه دن وليد بن عبدالمملك ك امرى اوزرىنە
مدىنە واليسى بولونان عمر بن عبدالعزيز طرفىدن مسجدىنى تاساسىدن
هدم ايدوب رومدن ، مصر دن معمارلر ، صنعتكارلر جلب ايدىلدى ؛

احكام عشرە محكوك ، ايكى لوحە دن باشقە برشى بولونمادى ؛ توراتك شهادتنە
نظراً جناب سليمان (حاشا ثم حاشا) زوجه لىنىك تشويق وترغيبىلە مىنلرە
عبادەتە ، بىكەدەر بنا ايتىدىرمە يە باشلامىشدر . بر انسان ارتداد ايتىدكەن سوكر
ارتق توراتك محافظە سىلە علاقە دار اولورى؟ حضرت سليمان ك وفاتىدن سوكر
اقتلابات متقدمە دن دها شدتلى انقلابلر وقوعبولدى . اسباط بنى اسرائيل تشقت
وتفرقه يە اوفرادى ؛ حكومت اسرائيل يە ايكى قسە منقسم اولدى ؛ بنى اسرائيل ك

صالح بن کيسانک تحت نظارتنده اولارق توسیماً و تجدیداً انشاسنه مبادرت اولوندی ؛ سکسان طوقوز سال هجرینسده حد ختامه رسیده اولدی . مسجد شریفه متصل اولان زوجات مطهراتک حجره لری ده هدم ایدیلوب بنای مسجده قلب ایدلدی . عطا ده بورکه :

« زوجات مطهراتک حجره لرنی کورمه یه موفق اولدم . خورما دالرندن بنا ایدلشدی ؛ قاپیلرینک اوزرینه ده سیاه قیلدن معمول برده لر تعلیق اولونمشدی . ولیدک امریله بو حجره لر یسقیلوب عرصه لری مسجده الحاق اولونویوردی . بو حالی چشم تأسفله تماشا ایدن سعید بن مسیب آغلایارق ده یوردی که : « کاشکی بو حجره لر بولونقلری حالده ترک وابقا ایدیه ییدیلرده انسانلر رسول الله که نه کبی شیرله قناعت واکتفا ایتدیکنی کوره یدیلر ، متاع دنیا ايله فخر وغروردن فارغ اولایدیلر .

رابعاً ، سلاله عباسیه دن خلیفه مهدی مسجده تعمیر ، مأمون ده تجدید و تزین ایتدی .

خامساً و ساساً ، آلتی یوز آلتیش ایکی ده و سکنز یوز سکسان آلتی ده سلاطین و امرای اسلامیه طرفلرندن تجدید و تعمیر ایدلدی .

اون ایکی قبیله سندن اون ، یوربام ، نامنده بر حکمداره تابع اولارق سلطنت اسرائیلیه بی تأسیس ایتدی ؛ دیگر ایکی قبیله ده سلیمان علیه السلام ک اوغلو رحبعام ک تحت حاکمیتنده اولارق سلطنت یهودانی تشکیل ایلده دی . بنی اسرائیل ک وجوده کتیردیکی بو ایکی سلطنته ده کفر و ارتداد طاری اولدی ؛ یوربام تحت حکمرانی یه جالس اولدقدن سوکرا ارتداد ایدوب کندیسنه تابع اولان اون قبیله ده طریقه ارتداده صابدی ؛ شریعت موسادن یوز چه ویرمه

طوقوزیوز طوقسان سکرده سلطان مراد ثالث ک امریله بر مؤذن محفل و برده تکبیر آله حق محل (مکبره) انشا و علاوه ایدلدی .

سابعاً ، سلطان عبدالحجید خانک ایام سلطنتده بر میلیون لیرا صرفیله مسجد نبی و روضه مطهره ایله قدیم محفل تجدیداً انشا ایدلمکله برابر بر محفل ده ا علاوه اولوندی . مسجد نینک شیمدیکی طرز ی شویله در :

طولی : ۱۵۶٫۸ ، عرضی : جنوباً ۱۰۵ ، شمالاً ۸۹٫۶ ذراعدر .

باب الرحمن ، باب جبریل ، باب النسا نامریله یاد اولونان اوچ قایسندن ماعدا دور مجید خانیده باب التوسل نامیله مجدداً بر قانی ده ا آجیل مشدر .

روزنه (یعنی بنجره) جبریل ، روزنه تیجه نامریله یاد اولونان ایکی بنجره سی و محراب نبی ، محراب عثمان ، محراب سلیمان ، محراب تهجد ناملرنده درتده محرابی واردر . عبدالحجید خان طرفندن محراب نسا نامیله بشنجی بر محراب ده ا علاوه ایدل مشدر . درت طرفنده بش مناره سی و اوئی کییر و دیکر لری متوسط و صغیر اولق اوزره ایکی یوز قرق ایکی قبه سی واردر . قدیم ا موجود اولان درت یوز اوتوز اوچ

ایسته مه یئرک کافه سی یهودا ممالکنه هجرت ایدیلر . بوتاریخدن اعتباراً اسباط (۱) عشره عبادت اوتانله مشغول اولدی . صوکر ا جناب حق اونلره سوریه لیری تسلط ایدوب کیمی اسیر ، کیسی ده ممالک ساثره تبعید ایدلدی . مملکتلرنده آنجا قی بر حزب قلیل قالدی ، بونلر ده صنم برستلرله امتزاج واختلاط

(۱) اسباط سبطک جمعیدر ؛ قبیله لر و طورونلر دیمکدر . بوراده قبیله لر معناسنده در .

اخشاب دیرهك یرینه صوگ تجدید و تعمیر ائناسنده اوج یوز یکر می
یدی مرمر دیرهك وضع اولونمشد.

..

اطراف مدینه ده ساکن یهودیلر

فخر کائنات مکده ایکن کندیسنه و احبابنه عداوت و خصومت
ایدنلر یالکیز قریشی لردی . هجرت پیغمبریدن صوگرا ، نعمت ایماندن
محروم قالانلر اسلامه قارشی اخذ ایتدکلری وضعیت اعتباریله اوج
صنف اوزره تصنیف ایدیلر :

اولا ، اهل اسلامه اتفاق و معاهده عقد ایدنلر . بونلر ، قدیم
مدینه منوره نك اطراف و جوانبنده کلوب توطن ایتش اولان بنی اسرائیل
منسوب بنی قریظه ، بنی نضیر و بنی قینقاع قبیله لریدرکه فخر کائنات له
اتفاق و معاهده ایتشلردی .

ثانیاً ، ذات نبوت سمانه و اهل اسلامه علناً خصومت و عداوت

ایدیلر . بربرلردن قیز آلوب و یردیلر ، بوسیلله بونلرک ذریئله سامری
تسمیه اولوندی . ایشته یوربامک ابتدای حکومتندن تا سلطنت اسرائیل
انقضائه قدر اسباط عشره کفر و اتداد ایچنده یاشامش و احکام تورای
کلیاً فراموش ایتشد.

سلطنت یهودیه کنجه : سلیمان علیه السلام و قاتندن اعتباراً اوج یوز
یتش ایکی سنه لک بر زمان ظرفده یهودا سلطنتک تختنه جالس اولان
حکمدارلرک عددی یکر میدن عبارت و مرتدلری مؤمنلردن زیاده در . حکمداران

ایدنلر : بونلر قریشی لردی که اتهاز فرصت ایتدجه مؤمنلرله مجادله دن خالی قالمازلردی .

ثالثاً ، بی طرف بر وضع وطور آلا نلر : بونلر عواقب اموره انتظاراً طرفیندن هیچ برینه تمایل ایتمه یئلردی . ایچلرندن بر قسمی اسلامه دوست اولوب اسلامیتک ظهور و تعالیسنی تمئی ایدرلردی ؛ نته کیم بنی خزاعه قبیله سی بویه ایدی : دیگر قسمی ده اهل اسلامه خصم اولوب اونلرک ترقیسنی آرزو ایتزدی ؛ نته کیم بنی بکر قبیله سی بویه ایدی .

آتیاً حدیبیه صلحی عقد اولوندی زمان بنی خزاعه فخر کائنات له ، بنی بکر ایسه قریشی لرله علناً اتفاق ایتدیلر .

وحدانیت و رسالته ایمان ایدنلرک اکثریتی ارباب صدق و خلوصدن دی ؛ فقط بعضلرینک اسلامی برنمایشدن عبارتدی ؛ حتی اسلام کسوه سنه بورونوبده فخر کائناته قارشی کین و عداوت پرورده ایدنلر بیله واردی .

یهودیلر مصردن چیقدقدن صوکر ارض کنعان ۛ کلدیلر ؛ اوراده بولدقلری عمالقه ایله بر چوق محاربه لر ایتدیلر ؛ یوشع بن نون

یهودامک برنجیسی اولان رجھامک زمان سلطنتنده بپرستک شیوع و شهرت بولارق هربر اغاجک آلتنه بر صنم وضع ایدلشدی .

بوندن صوکر اکن « آخذ » و « منسا » اسمنده کی حکمدارلر زماننده کفر و ضلال پک زیاده اشتداد ایتدی ؛ بیت المقدسک حولیسندن صنملره مخصوص مدبجملر انشا ایدلدی ؛ منساتک عبادت ایتدیکی صنم بیت المقدسه قونولدی . حکمدار « یوشیا » سربر حکومته جالس اولونجه نائب و مستقفر اولدی .

عليه السلامك تحت ادارہ سندہ ايتدكاري جنكرله آريحا بلاديني تسخير ايدوب يثرب طرفلرينه قدر خطہ حجازيه مستولى اولديلر . دها سوكرالري ، اولاكده ليلرك ، نانياً روماليلرك ارض فلسطيني ستيل ايتملري اوزرينه اورالرده ساكن اولان قبائل يهودك بعضلري يكديكريني تمقيباً ارض حجازہ هجرت ايتديلر ، قبائل محليه ايله اختلاط ايدرك جماعتلر تشكيل ايدوب مستحكم موقعلر تأسيس ايله ديلىر . يثرب ، وادى القرى ، قلاع خيركيي اراضى منبته يي استيلا ايتديلر . بالاخره يمن دن اورالره هجرت ايتمش اولان اوس و خزرج قيله لرينه بيله تحكم ايدوب خدمات زراعيه ده استخدام ايله ديلىر . فقط معاملات ظالمانه لريني برده پرده ترديد ايدن رؤساي قوم يهوددن فيطون اسمنده بريهودى « ايلك كيجه حق » عادت شيعه سنى احداث ايله بنات عربى - قبل الزفاف - كندى فراش سفاهته كيرمه يه اجبار ايتديكندن بى خزرج دن مالك نامنده برشخص طرفندن قتل ايدلى . بونك اوزرينه يهوديلرله خزرجيلر آراسنده تحدث ايدن جنك وجدالده غسانى لرك معاونتى سايه سنده ، خزرجيلر نائل فوز و ظفر اولديلر . لاكن يهوديلر ينه قدرت و مكنت صاحيديلر . كاربانلر واسطه سيله

ودين موسايي تكرار احيايه بذل مقدرت ايله دى . ايام حكومتك اون سكرنجي سنه سندہ توراتك نسخه سى « حلقيا » اسمنده بركاھن طرفندن بيت المقدس ده بولونوب ميدانه چيقارلى . « شافان » اسمنده بركاٲه ويريلوب اونك طرفندن « يوشيا » يه قرائت اولوندى . تورات ده تواربخ ثاني سفرنده اوتوز دردنجي بابك اون بشنجي آيتنده بووقه شويله حكايه اولونوبور :

« - آيه - ۱۵ - و حلقيا ، شافان كاٲنه خطاباً بن بيت الرب ده شريعت

اجرا ایتدکری تجارت تمادیا ثروت و سامانلری تزیید ایدیوردی .
 بر زمان کلدی که یهودیلرله یثرب قبائلی آراسنده عهد و اتفاق منعقد
 اولدی ؛ خزرج قبیلهسی بنی قینقاعله ، اوس قبیلهسیده بنی قریضه
 و بنی نضیر قبیلهلریله اتفاق ایتدیلر . یونکله برابر یثرب لیلرله یهودیلر
 آراسنده کی رقابت خصوصتکارانه بوسبوتون زائل اولمادی ؛ اراده
 صیراده بینلرنده نزاع وجدال ظهور ایتدکجه یهودیلر : « یقینه بر
 پیغمبر ظهور ایدمچک ؛ بزاوکا تابع اولارق کسب قدرت ایدمچکن
 وسزه حدیکزی بیلدیرمچکن . » دهیه اونلری تهدید ایدرلردی .
 حتی یوقاریلرده برتفصیل نقل ایتدیکمز عقبه اولا بیعتنده یثرب
 اهالیسندن ایلک دفعه فخر کائناتله ملاقات ایتمش اولان اتی ذات
 - یهویلردن ایشیتمش اولدقلری - علامات نبوتی رسول اکرمده
 مشاهده ایدنجه « یهودیلر بزدن اول کلوب بیعت ایدمده دیلر . » دهیه
 اظهار ممنونیت ایله مشلردی .

فخر کائنات یثرب هجرت ایدنجه اوس و خزرج رسالتی
 تصدیق ایتدی ؛ طائفه یهود ایسه ظهور نبویه کما کان منتظر اولارق
 تصدیق رسالتدن امتناع ایله دی . حال بویله ایکن رسول اکرم یینه

کتابنی بولدم دیدی . و حلقیا کتابی شافانه تسلیم ایتدی . شافان دخی کتابی
 ملکه کوتوروب بونی بکا حلقیا و یردی دیدکدن صوکره ملک حصه ورنده
 او قودی . و ملک شریعتک کلاتنی ایشیتدیک کچی کندی البسه سنی بیرتدی .
 « اخذ » ک زماندن اول بیت مقدس ایکی دفعه ؛ نهب و غارت ایدلش
 اولدینی حالده ناصل اولوپورده تورات اوراده ضیاع و محودن مصون قالیور ؟
 جلوسندن اعتباراً « یوشبا » وارکان حکومتی جد و اجتهاد ایله شریعت موسایه
 سالاک اولدقلری حالده انجاق اون یدی - نه بچدکدن صوکره بیت المندسده

قوم یهوده امیدلرینک فوقده حرمت ایدرک هان اهل اسلامه مساوی
بردرجهده حقوق و امتیازات بخش ایله دی ؛ حتی اونلرله اتفاق بیله
عقد ایتدی .

قینقاق قبیله سنک عظمای علما سندن اولمق و سلسله نسبی ده یوسف
علیه السلامه قدر مضبوط بولونمق جهنلریله طائفة یهود آراسنده
عزت و رفعت صاحبی برذات واردی که اسمی حصین دی . عقبه
بیعتنده دین اسلامه شرفیاب اولان یثرب لیلرک آغزندن رسول
اکرمک اوصافی دیکله مش و کتب توراتییهده مسطور اولان بشائر
احمدیه کسب اطلاع ایتمش اولدیغندن فخر کائنات مدینهیه واصل
اولوب ابوایوب انصارینک خانه سنه نازل اولونجه هر کسله برابر ،
اوده ، رسول اکرمی کیدوب زیارت ایتمشیدی . اثنای زیارتنده
رسول اکرم ده اوصاف و علائم جلیله رسالتی مشاهده ایتمکله دین
مبین اسلامه شرفیاب اولدی ؛ اسمی - آتفا مذکور اولدینی وجه ایله -
حصین ایکن بعدالاسلام عبدالله تسمیه ایدلدی .

نه صورتله نائل هدایت اولدیغنی کندیس شو منوال اوزره
حکایه ایدیور :

توراتک نسخه سی بولوپورلر . هر کون بر چوق کاهنلر (۱) بیت المقدسه
کیروب چیقورلرده ، اوراده طوروب طوران توراتک نسخه سی اون یدی سنه
هیچ کسه نك کوزینه ایلمشه یور . بوندن استدلال ایدیلرکه بوتورات ؛ جناب
موسامک کتیردیکی تورات دکل ، کاهن «حلقیا» نك اختراع ایتدیکی تورات دره .

بوراده کی «کاهن» استبدالدن خبر بر مرک معنانه اولان کاهنلر دن دکادره
یهودی لیرک علمای شریعتندن بر صنفک اسمیدر .

فخر کاشانک جمال باکالی کورور کورمن چهره صداقت نماسی
کذب و نفاق شایه لرندن کلیاً بری اولدیفنی مشاهده ایتدم و سوزلرندن
یالانجی اولمادیفنی اکلام .

مدینه ایتدیکی ایلک وعظده شوسوزلری سویله یوردی :

« یا ایها الناس ! افشوا السلام ، و اطعموا الطعام ، وصلوا الارحام
وصلوا باللیل والناس ینام تدخلوا فی الجنة بالسلام . »

تورکجه سی :

(ای ناس ! سلامی افشا و فقرای اطعام ایدیکز ؛ ذوی الارحامی
آراشدیریکز ؛ هرکس او یورکن سلامتله جنته داخل اولوکرز) .

بو کلمات حقیقت ایاتی دیکله دکن صوکر ، بنده ، دین مین
اسلامله شرفیاب اولدم .

جناب حق هدایت ازیله سیله داخل اسلام اولان عبدالله ،
رسول اکرم دیدی که :

طائفة یهود ، سنک ابعاث ایدیله جکنی بیلیرلر ، فقط انکارده اصرار
ایدیرلر . بهتان و افترا دن پک زیاده محظوظ اولورلر . اونلرک اشراف

زمانک حکمدار و اکابرینی دین موسایه متمسک کورن « حلقیا » بطریق -
النعنة ایتندیکی سوزلری طویلایه رق موسا علیه السلام توراتی ، ایشته
بودر ، دمه میدان چیقاردی . چونکه یهود ایله نصارا نزدنده ترویج دین
و اظهار حق ایچین التزام ایدیلن کذب و افترا مستعبدر .

فرض ایدم که ازمنه کفر و ارتدادده تورات و توراتک نقلی محو اولمادی و

وروساسندن اولديغ معلومگدر؛ شو آنده حقمده ، هانکيسندن معلومات طلب ايتسک مدح وستايشمدن باشقه ايشتمه يه جککي بيليرم؛ فقط بر کره داخل اولديغی طویارلر سه بی درلو درلو اسناداتله اتهام ایده جکلرندن امینم . اونک ایچین احوالی شمدیدن تفحص ایدک .

فخر کائنات عبداللهی بر محله اخضا ایتدی ؛ اشراف یهودی جاغیردی واونلره شو سوزلری سویله دی :

— جناب حقندن خوف وحذر ایدیکز ؛ دین مبین اسلامی قبول ایله یکز . سزی وحدانیت الهیهی تصدیقه دعوت ایدیورم . بن، حق وموعود اولان اورسولم که سز ، اونک ، اوصاف وعلائمی توراتده قرائت ایله یکز ؛ علماکز بورایه هجرت ایده جکمی سزه اخبار ایتدی .

اشراف یهود شو جوابی ویردیلر :

— بز ، سنک ، بی حق اولدیغکی بیلیمیز .

فخر کائنات سویله دیکی سوزلری ایکی دفعه تکرار ایتدکدن سوکرا عبداللهک حال وشانی اونلردن سؤال واستیضاح ایتدی .

فقط ایکنجه بخت النصر وقه سنده بونون اسفار تورات نابود کیتدی قارئین کرامه ملال بخش اولقی اندیشه سیله تحریف مبحث بوراده ختام ویریورز . بالکیز شو مهمه بی انظار دفته عرض ایلرزه که : اخبار یهودله علمای نصاراتک اجرا ایتدکاری انتقادات وتدقیقات سایه سنده عهد عتیق وعهد جدید کتایلیریک ثابت اولان محرفیتی بیک ایکی یوز سنه اول فخر کائنات طرفندن شو آیت جلیله ایله :

یهودی لر :

— او ، بزم ، سید مزدور ، سید زاده مزدور .

دیدیلر .

فخر کاتات :

حصین ، دین اسلامه شرفیاب اولسه نه دیرسکز ؟

اشراف یهود :

— حاشا ! او مسلمان اولماز ، تگریسی اونی حفظ ایدر .

رسول اکرم اشراف یهوده سویله دیکی سوزلری اوچ دفعه

تکرار ایتدی ، اونلرده عین جوابی اوچ دفعه تکرار ایتدیلر .

بونک اوزرینه فخر کاتات ، اوراده غتخی بولونان عبید الله .

خطاباً :

— یا عبدالله ! میدانه چیق .

دهیه ندا ایتدی . عبدالله اختفا کاهندن ، کلمه توحیدی صوت

بلند ایله تلفظ ایدم رک ، چیقدی و دیدی :

— محمد مصطفی (ص . ع) ک رسول حق اولدیفنی بیلور .

سکزده نیچین اوگا ایمان ایتمه یورسکز ؟

﴿ یَحْرِفُونَ الْحُكْمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ﴾

مال منبی :

(کلری موزملرندن تبدیل و تغیر ایدرلر .)

و :

یهودی لر هب بردن :

— یلان سویله یورسک، سن ذاتاً اجهل چهلادن، اشر اشرادن
بر حریفسک .

دیدیلر . فخر کائات ججودان غنودی حضور سعادت نشوردن
اخراج ایتدی . عبدالله بن سلام ، حضرت عثمانک شهادتیه
تیجه له ن فته و غلیان اثناسنده اهلینک تهیجات غضوبانه سف و عظ
و نصیحتله تسکینه پک جوق چالیشمشدی . هجرتک قرق اوچنجی
سالنده ارتحال ایلله مشدر .

برنجی سال هجرتده ایدی که بنی قریظه ، بنی نضیر ، بنی قینقاع
قیله لری رسول اکرمک حضورینه کلوب دیدیلر :

— بز سنکله شو صورتله عهد و اتفاق ایتمک ایسته یورز : سکا
و امحابکه ایراث مضرتدن قطعاً توقی ایده جکیز ، سنکله مخاصمه
ایدن اعدا گرده نصرت و امداد ایتیه جکیز ، طاقت و قایمسک
و یره جکی حکمی آکلانجه یه قدر توقف و انتظار وضعیتنی محافظه
ایله یه جکیز .

رسول اکرم یهودیلرک مراجعت و رجارینی قبول ایدوب بینارنده

« يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَمْ تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ »

مال منیبی :

(ای اهل کتاب ! نیچین حق ردا ی باطلله اوردور سورسکیز و بیلدی بکیز
حالده حق نیچین کتم ایدیورسکیز ؟)
اعلان و اعلام ایلدی .

ویریلن قرار اوزرینه بوجه آتی بر صلحنامه یازوب امضالادیلر و شاهدلر
اشهاد ایدیلوب قبائل یهودك هر برینه بو صلحنامه نك بر نسخہ سی
اعطا اولوندی :

« یهودی لر ، فخر کائناته و اصحاب کرامه ، اللریله ، دبلرلیله
تعرض و تجاوز ایتمه بی تمهد ایتمش اولوب شاید بو عهدلرینه وفا
ایتمه چك اولورلر سه جانلری و ماللری اباحه ایدیله چك . یهودی لر
آیین و مذهب لرینی اجرا خصوصنده سربست اولوب مال و ملکلرینی
کیف مایشا تصرف ایتمکده مختاردلر ، شو قدر وارکه حرب
ظهورنده مصارفات حربیه نك بر قسمی تأدیه ایتمه بی درعهده
ایده چکلر در . »

اهل ایمان له آرالرنده امضا ایدیلن بو صلحنامه یه رغماً یهودی لر
رسول اکرم له دین اسلام علیهدارلغندن فارغ اولامادیلر .
ابن اسحق و سائر ارباب سیر ده یورلر که فخر کائنات مدینه یه
هجرت ایدوب تأسس ایدنجه اهالی اطاعت تامه ایله کندیسنه مطیع
ویوماً فیوماً عزت و احتشامی مزداد اولمایا باشلادی . بو حال علمای
یهودك عروق حسد و عداوتی تحریک ایندی . بنی زریق یهودیلرندن

نسخ و احکام منسوخه

نسخ ، لغتده بوزمق ، ازاله ایتمک معنائی افاده ایدر . اصطلاحات شرعهده
شروط موضوعه بی جامع اولارق اعمال عبادیه تعلقی ایدن بر حکمك انقضای مدتی
بیان و اعلامدن عبارتدر .

نسخ . « صانع عالم موجوددر » کبی عندالعقل قطعاً حکم ایدیلن قضیه لره ،

کیند بن اعصم ی تشویق ایدوب رسول اکرمه سحر یاپدیردیله .
 یابیلان سحر ، بر طاراق له بر صاچ تلندن یابیلمش و « ذی آردان »
 قویوسنه آتیلوب قویونک آغزی سد اولونمشدی . بوحادثه اوزرینه
 سورة فلق له سورة الناس نازل اولدی :

« قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ .. الخ کبی ،

مال منیفی :

(یا محمد ! ده : رب الفلقه صیفینیرم : خلق ایستدیکي مخلوقاتک

شرندن ،

آکسزین احاطه واستیلا ایدن قارا کُلُق کیجه نک شرندن ،

دوکوملرک اوزرلرینه اوفله یین ساحرملرک شرندن ،

حسد ایدن حاسدلرک شرندن .)

« قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ اِلٰهِ النَّاسِ مِنْ

« کوندوزک آبدینلغی ، کیجه نک فرا کُلغی ، کبی امور حسیبه ، « آمنو ولا
 تشرکوا » یعنی « ایمان ایدیکیز واشتراك ایتیه ییکیز » کبی ذاته نظراً واجب
 اولان حکملره ، « ولا تقبلو لهم شهادة ابداء یعنی اولنرک شهادتی ابداً قبول
 ایتیه ییکیز » کبی ابدله مقبیده اولان حکملره ، « قاعفوا واصغفوا حتی یاتی الله
 بأمره » یعنی جناب حق ایشای امر ایدینجه به فدر عفووا وصفح الیه مامله ایدیکیز ،
 کبی معین بر وقت توقیف ایدلش امرله - وقت معین ختام بولادل اول -
 طاری اولماز . آنجساق وقوعی ویا عدم وقوعی ممکن اولوب نه تأییده ، نه

شَرَّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ .

مالِ منیفی :

(یا محمد ! ده : رب ناسه ، ملک ناسه ، اله ناسه صیفینیم :
ناسک صدر لرینه القای وسوسه ایدن وسواس خناسک شرندن ،
جنلرله انسالرک شرندن .)

نازل اولدی ، یاییلان سحرک محلی ده بطریق الوحی بیان اولوندی .
فخر کائنات بوسحری آرابوب بولمق اوزره جناب علی یی کوندردی ؛
سحر ، « بئر ذی اردان » اسنده بر قویویه بر اقلیمشدی ؛ حضرت
علی اونی اوقویودن چیقاروب کتیردی . سحر ، اون بر دوکومله
دوکوملمش صاج قیلری اوزرینه یاییلمشدی . حضرت علی بونی
فسخ وابطال ایتمک ایچین آیات کریمه قرآنییه تلاوت ایتمیه باشلادی .

توفیقہ مقرون اولماہان اعمال عبادہ متعلق حکملرہ جاری اولور ، یوقیلدن اولان
حکملرہ « احکام مطلقہ » ده نیر . احکام مطلقہ ده نسخک جریان ایتمهسی ایچین
نامحکمه منسوخک آراسنده وئک ، مکلفک ، وجهک عدم انحرادی شرطدر .
یعنی بواج شیک کافه سندہ ، یاخود بعضی سندہ مغایرت لازمدر .
نصارا دیرلرکہ نسخ مجوز ایدلدیکی تقدیرده جناب حقہ جهل اسناد ایدلمش
اولور ، اونک ایچین نسخ قطعیاً مجوز ایدلمهس .
لسخ « علیم » صفتیلہ متصف اولان جناب حقک بر شیکک عاقبتی ییلیمہرک

هر آيت جليله‌ي اوقوبوشنده ساچلرده‌كي دو كوملردن بر دانسي
جوزولوردي .

سحر باز يهود :

« بز اويله بر سحر ترتيب ايندك كه اونك تاثيريله اسلامي قبول
ايدنلري شرف ذريتدن بي نصيب قىلاجيز ، كبي سوزلري اطرافه
نشر ايدمرك هم قلوب اهل اسلامه وسوسه القا ايدرلر وهم ده دين
ميين حقه تمايل ايدنلري ردع و تخويف ايلرلردي .

مسلميندن بعضلري يهوديلرك بواشاعات بدخو اهانمسنه ايناتارق
اظهار تاثر ايتمه يه باشلاديلر . فقط رسول اكرم :

— جناب حق ، اتمك يوم قيامته قدر بقاسي ، بكا وعد
بو يوردى . متأسف اولمايىگز ، اونلرك ياپاققلى سحر ذريت اسلامه
ميه‌يى احما ايدمزن .

ده‌يه تبشير ايتدى . بو مژده قلوب مسلمينه رشحه نثار شادى
اولدى . هله بر مدت صوكر ا نصاردن نعمان بن بشر له عبدالله
بن زبيرك وقوع ولادتلى اسلاملر ايچين عيد بربالاي عيد اولمشدى .
اوس وخزرح قيله‌ريله ارا لرنده جارى اولان وفاق ومناسباتدن

اولا اسر ولسى ايتمسي وصوكر ا ذاته ديكر برراى طلوع ايدوب حكم اولى
الفا ايله مهي دكدر كه ذات واجب الوجوده جهل نسبت اتمك لازم كلين .
نسخك معناسى جناب حق ، برحملك ، عبادمكله اوزرته ، فلان وفته قدر
دوام ايدمككنه عالم اولدينى حاليه وقت مند كورك اقتضاسندن اول حكمك
تزييد و پاخود تنقيصنه و لا بالكله رفع والفا سنه دلالت ايدمك ديكر برحملك
ارسالندن عبارتدر . بوده حقيقتده برنجي حكمك اقتضاي مدتي بيان اتمك
ديكمكدر .

استفاده ایدن یهودیلر صافدل مسلمانلری خفياً اغفالہ قیام ایتدیلر ،
بر چوق کسه لک طریق حقدن انحرافه باعث اولدیلر . بو سببله
هجرتک دها ایلک سنه سنده اوس و خزرچ قبیله لری ایچنده بر طاقم
منافقلر پیدا اولمایا باشلادی . بونلر ، درلو درلو حبله لر ، خدعه لر
اجرا ایتدیلر ، ظاهرآ اسلام کسوه سنده کورونورلردی ، فقط
أل آلتدن فتنه و فسادہ ساعی اولمقدن خالی قالمالزلردی ، منافقلرک
وئیشلری اشراف بنی خزرچدن عبدالله بن آبی بن سلول ، جد
بن قیس ، بنی اوسدن حارث بن سهیل بن صامت ، عباد بن حنیف ،
صریح بن قیطی ، برادری اوسدی .

قبیله یهوددنده بر طاقم منافقلر واردی که ظاهرآ اسلام زینده
کورونورلر ، فقط قیلرلرندہ اضمار کفر ایلرلردی . بونلرک ایلری
کلنلری سعد بن خنیس ، زید بن لصیت ، رافع بن خزیمه ، رفاعة
بن زید بن تابوت ، کنانه بن خبورا ایدی .

ناصل قبل الهجره قریشی لر فخر کائناتک دعوت واقعه سی
- اساساً معقول اولمقله برابر کندیلرینک « لیک اللهم لیک » ده یه
مناجات ایتدکلری - اللهم وحدانیتنی تصدیقه معطوف اولدیغنی

نسخک معناسی بوبله جه معلوم اولمقدن صوکر اسفار عهد عتیقله کتب عهد
جدیدده مندرج قصص و حکایاتک هیچ برینه منسوخ ده نیلمز ، شوقدر وارکه
بونلرک بعضلری محض کذب و افترا اولدقلری ثابتدر . مثلاً :
سفر نکوینک اون طوقوزنجی بابتده مصرح اولدیغنی وجه ایلله لوط علیه
السلام کنددی کریمه لرینه (حاشا) فعل قبیح زانی اجرا ایدوب ایکس-کده
حامله قالدقلرینه ،

بعتوب علیه السلامک اوغلی یهودا پدرینک زوجه سی « نامار » زنا ایدره رک

بیلیدی سەر ، حائز اولدقلری قدر واعتبارك زواليله منافع ذاتیه -
لرینك مختل اولماسندن اورکدرک دین اسلامه قارشى ناصل اظهار
خصوصت ایدردی سەر بعد الهجره مدینه یلرده طبقی اونلر کی
فخر کائناتك یزبدده تأسیسه کوکب اقباللری افول پذیر اولارقی
ریاست دنیویه دن محروم اولقی قورقوسيله رسول اکرمه و دین
اسلامه عداوت ایتیه باشلادیلر . روایتیه نظراً عبدالله بن ابی
زمان جاهلیتک نهایتلرینه طوضری بنی خزرجك ریاستقی احراز
ایتمشدی .

خزرجی لر رئیس لرینك قدر و شانقی بر قات یو کستمک ایچین
مرصع بر تاج اعمال ایتدیرمه یه قالدیلر ، فقط حضرت رسالتنا هک
مدینه یه هجرتی وقوعولماسی اوزرینه بوندن فراغت ایتدیلر . ایشته
'ابی بن سلولك بین الاسلام نفاق و فساد صاحبایا قیام ایتمه سی بو
سبیدن ایلری ککشددر .

اسلامک شوکت و سطوتی یوما فیوما تزايد ایتمکده اولدیفندن
ارباب نفاق ، مشرکین قریش کی ، اظهار ماک الضمیره جرأت
ایده مزلدی . ، لاکن خفياً ابقاع شر و مضرتدن ده کری طورماز .

مومی الیادن قاضی و زارج اسملرنده توأم ابکی چوجقی طوغوردیفنه و «متی»
انجیلک باب اولانده مذکور اولدیفنی وجه ایله داود ایله سلیمان علیهم السلام
قارضك سلاله سندن ظهور ایتدکلیرینه ،

صموئیل ثانی سفینک اون برنجی بلنده تصریح ایلدیکی اوزره داود
علیه السلام «اوریا» ک زوجیه سنه زنا ایدوب مکر و دسیسه ایله قتل ایتدیردکن
صوکر او زوج ایله دیکنه ،

لردی . الله ذوالجلال اونلرک بپانه احوالی بیلیر و رسول مجتبانده بیلیریردی . اما احکام شرعی ظاهر حاله کوره حکم ایتدکدن ، سرائر قیلده جناب حق مفض اولدیغندن کله توجیده ترین لسان ایدن ، دین مینه ، رسول الله حرمت و رعایت ابراز ایله ین بو منافق لک کذب و ریالری یوزلرینه وورولمازدی .

ایشته بو دور ، اسلامک کچیردیکی ادوارک اک مشکیدر . چونکه بومنافقینک حیل و دسائفی تأثیر سز براقق اقتضا ایدر و ترتیب ایتدکری بیك درلو ابلیسانه سؤالره رسول اکرم طرفندن جواب مقنع اعطا ایدمک لازم کلیردی .

کرك طائفة يهود ، كرك اوس و خزرج . منسوب اولسون منافقین فخر کاشانله اصحاب کرامک اک اهمیت سر حرکتلرینی ، حق احوال خصوصی لرینی نظر دقت و تجسس دن قاجیرمازلردی .

..

ملوك اول سفر بيك اون برنجی باینده مسطور اولدیفی اوزره سلیمان علیه السلام اوتدا و تختاهل بنا ایدوب اصنامه عبادت ایتدیکنه ،

سفر خروجک اوتوز ایکنجی باینده ده نیل دیکی کبی هارون علیه السلام ک بر یوزاغی اختراع ایدوب معبود اتخماذ و اوکا عبادت ایتلرینی بنی اسرائیل له امر و تنبیه ایله مش اولدیفته و بونلره مماثل افسانه لره ، بزمسلمانلر کذب محض نظریله باقارز و کندیلرله بونلره دائر بحثه بیله نغول ایدلر .

مسلمانلر مدتی حلول ایتمه ین احکام موقفه مطلقه ده ، احکام واجبه و مؤبده ده

امور و خصوصیات مذهبیہ تک تنظیمی

صحیح بخاری دہ حضرت عائشہ دن نقلاً روایت ایدیلن شو
ایکی حدیث شریف :

برنجی حدیث شریفک مال منی :

(الله تعالى حضرتلری صلاتی فرض ایتدیکی زمان ایکی رکعت
اولوق اوزره فرض ایتشدی ؛ سوگرا وقت حصردہ او ایکی رکعت
اتمام ایدلدی ، وقت سفردہ ایسه اولکی فرض وجہ ایله مقرر
قیلندی) .

ورده وفنك ، مكلفك ، وجهك اتحاد ایله دیکی حکملرده نسخك وجودینه قائل
اولازلر ؛ كذلك عندالاسلام ادعیه دده نسخ جاری دکدر .

مثلا : ادعیه دن اولان زبورنه توراتی ناسخ نه ده انجیل واسطه سیله منسوخدر .
اما زبور وسائر بوکا مماثل عهدعتیق وعهد جدید کتابلیله عمل ایتمکدن ممنوع
اولامز بوکتابلرک اسانید متصله سی اوللادیفندن وهربرنده اقسام تحریفک ادله
قاطعه ایله ثابت اولوب بو سیله کتب مذکورہ تک یقیناً شبهه دن وارسته
بولونمادیفندن ایله ری بلکه ددر . عهدعتیق وعهد جدیدک امفار سائر سیله

ایکینجی حدیث شریفک مال منی :

(صلاۃ ایکی رکعت اولارق فرض اولوندی ، سوکرا صلی
الله علیه وسلم هجرت ایتدی ؛ صلات ده درت رکعت اولق اوزره
فرض قیلندی .)

مؤداسنجه نماز رکعتلرینک اولجه ایکیشر اولارق فرض ایدلش
اولدینی ثابت اولویور . رسول اکرم مکده ایکن ، حتی مدینه یه
هجرتدن سوکرا بر آی مدت کچتجه قدر نمازلر ایکیشر رکعت
قیلنیر ، یالکیز آقشام نمازی اوچ رکعت اولارق ادا اولونوردی .
سوکرا ، اوکله ، ایکندی ، یاتسو نمازلری . وقت سفرده ایکیشر
رکعت اولق اوزره ترک وابقا ایدیلوب وقت حضرده درت رکعت
ابلاغ اولوندی . فقط صباح نمازنده اوزونجه سوره تلاوت اولونمق
جسیله یینه ایکی رکعت قیلنیر ، آقشام نمازی ده اوچ رکعت اولق
اوزره ادا اولونوردی .

اوقات صلاتک آن حلولنی مسلمینه اعلام ایتک ایچین برواسطه یه
احتیاج واردی . فخر کائنات ، وحی نازل اولمایان خصوصاتده :

طامل اولماقغیزک منع ایدلسی ده یوقاریده ذکر اولنان سببلره برابر نسخ صالح
اولان احکام مطلقه منسوخیتدن ایلری کایر .
بز مسلمانلر تورانه انجیل ده مندرج وقابل نسخ اولان بعض احکامک
شریعت احده طرفندن نسخ ایدلش اولدقلمینه قائلز ، فقط بو یکی کتابک کافه
احکامی منسوخ اولدیمینه ذاهب اولاماز ؛ چونکه اسفار تورانک معنوی اولدقلمی
شو حکملر : د یالان یره بمن ایتک ، قتل ، زنا ، لواطه ، شهادت زور ، قومشونک
مالنه ، عرضنه خیانت کچی اعلاک و بر کسه باباسنک ، اولادینک زوجہ سنی ،

« شاور هم في الامر »

مال منی :

(اونلرله یعنی اصحابکله مشاوره ایت)

اصحابکله اتباعاً اصحاب کرامیله مشاوره ایتدیکندن بوخصوصده اونلرله استشاره ایتدی .

اصحاب کزیندن بعضری اوقات صلاتک بوری ایله خلقه اعلان ایدلمه سنی درمیان ایتدیلمه سده عادت یهوده مشابته حاصل اولاجقندن شایان قبول کورولمده دی .

بعضریده چاک واسطه سیله اعلان اوقات ایدلمه سنی تکلیف ایتدیلمه ، بونده نصارایه بگزمه مک شائبه سی اولدیقندن قبول اولو- نمادی . دیگر بعضریسه مرتفع بر نقطه ده آتش یاقلمه سی مطالعه سنده بولوندیلمه ، بومطالعده محبوس عاداته شباهت عرض ایتدیکنندن رد اولوندی . نهایه الامر حضرت عمر نماز وقتنده بر منادیکن ندا

والله سنی ، قیزی ، قیزقارده سنی ، قیزقارده شنی قیزی ، خاله سنی ، تیزه سنی نکاح ایتمه مک وایی همشیره بی نکاح واحده جم ایله مک عدم جوازی « شریعت محمدیه ایله منسوخ ذکل ، مؤکددر . سرفوس انجیلک اون ایکنجی بابنده کی اون طوفونجی آیت :

« انجیل سرفوس - آیه ۱۹ - اثنای محاورده عیسا آکا دیدی که احکامک لک برنجیسی بودر که دیکله با اسرائیل الهمز اولان رب واحده در » .
وباب مذکورده کی اوونجی آیت :

ایتمه سی فکری ایله ری سوردی . جناب عمرک فکر و مطالعه سی
استصواب ایدیلهرک قبول ایدلدی . سسی کور اولان حضرت بلال
حبشی به امر ایدلدی ؛ اوده اوقات صلاتده « الصلاة جامعة » ده به
صوت بلند ایله ندا ایتمه به باشلادی . بواصول خیلی مدت دوام ایتدی .
صوکر انصار کرامدن عبدالله بن زید بن ثعلبه بن عبد ربه کوردیکی
رؤیا اوزرینه الآن زمانزده جاری اولان سنت سنیه وجه ایله اذان
شریف وضع اولوندی . عبدالله کورمش اولدینی رؤیا شو صورتله
مر ویدر :

« بر کون بین النوم واليقظه بر حالده ایکن کوردیکم بر رؤیاده
کوزومک اوکنده بر شخص پیدا اولدی ؛ یشیل لباسلر کیمشدی ؛
ألندمه برچاڭ طوتو بوردی . اوکا دیدم که :

بوجاڭی صاتارمیسڭ خلقی نمازه دعوت ایتک ایچین آلیرم .
اوشخص : سکا بوندن دهاکوزل برشی اوکره تهم دهیه رک
اذانک کلماتی بکا تعلیم ایتدی . او یاندم ؛ او کله لر تمامیه خاطرمد
ایدی . رسول اکرم رؤیامی عرض وحکایه ایتدم . رسول اکرم :
— بورؤیا انشا الله حقدرد ؛ خلقی نمازه بویه دعوت ایتهلیدر .

« انجیل مارفوس - آیه - ۳۰ - اللهک اولان ربی بوتون قلبکدن و بوتون
جانکدن ، بوتون فکرکدن و بالجله قواکدن زیاده سهوه سک برنجی حکم
بودر » .

شریعت اسلامیه ایله تأکید و ابحا ایدلشد .
رونستانتلرک ادعای کاذبانه سی وجه ایله نسخ الکنز اسلامیتده جاری بر
خصوص دکدر . نسخک هرابکی صورتده یعنی نبی سابقک شریعتده بولونان
حکمک نبی لاحقک شریعتیه نسخ ایدلسی و بر پیغمبر ذیشانک شریعتده اولان

ده پرك بلال حبشی به بویولده تعلیمات ویردی . عالم اسلامده اوقات صلاتك اذان واسطه سیله اعلامی ایشسته بوصورتله تأسس ایتدی .

روایت اخرايه كوره اصحاب كرامدن دیگر بعض ذواتده بویله رؤیالر كورمشلردر وصورا جبریل علیه السلامده بو طرز اعلامی فخر كاتانه تعلیم ایتمشدر .

بلال حبشی نك ايلك او قودینی اذانی ایشیدن حضرت عمر قوشارق نزد پیغمبری به گلش وبوصورت اعلامی منامنده ایشیتدیكنی سویله مشدر .

فخر كاتات جواباً :

« لله الحمد » بویورمشدر .

عبداللهك بورویایی كوردیكى کیجه اصحاب كزبندن یدی ذاتك دها رؤیا كورمش اولدقلری روایت اولونویورد .

حضرت بلال هر صبح نمازی وقتنده كلیر ؛ فخر كاتاتك او طه سنك قاییبی او كنده طورور ؛ « الصلاة یارسول الله » ده به

حكمك پنه او پیغمبر طرفندن منـوخ اولماسی خصوصلری شرایع سابقهده كثیرالوقوعدر . عهدعتیق وعهد جدیدده بواکی صورت نسخه متعلق بك چوق امثله وشوامد موجودسهده بونلردن برقاچك ذكر و ایرادله اكفا ایدـهـجـكـزـه شویله كه :

آدم علیه السلامك زماننده گیزقارده شك نكاحی جائز اولوب ابراهیم علیه السلامك زوجهی جناب ساردهده « لامب » قیز قاردهشی اولدینی ترجمه عربیهسی ۱۶۲۵ و ۱۶۴۸ سنلرنده طبع اولونان سفر نكوبنك یكرمینی بابنك اون اوچنچی آیتندن :

ندا ایدردی. بر کون یینه بوموال اوزره ندا ایتدی ؛ « رسول الله اویقوده در » دیدیلر. بونک اوزرینه بلال حبشی ایکی دفعه « الصلاة خیر من النوم » دهیه ندا ایتدی. بوکلامدن رسول اکرم پک زیاده محظوظ اولدی. هر صبح نمازنده تکرار ایدله سفی امر ایتدی. دیار اسلامده حالا بوسنت نبویه دوام ایتکده در. یمن ده کی زیدیه مذهبی تابعینی اذاند « حی علی الفلاح » مقامنده « حی علی خیر العمل » دیرلر.

فخز کاشاتک ایلک مؤذنی بلال حبشی حضرتلریدر. اونک بولونمادی زمان ابومحذوره، اوده بولونمادی زمان اعما عمرو بن مکتوم اذان او قوردی. فقط اسفار پیغمبری ده منحصر آ بلال حبشی اذان او قوردی.

فتح مکهدن سوکرا ابومحذوره مسحصرام مؤنلکنه تعیین اولوندی والی آخر العمر اوراده قالدی. هجرتک الی طوقوزنجی سنه سی ارتحال ایله دی.

ارتحال پیغمیریدن سوکرا، بلال حبشی، امر مسنون جهادله مشغول اولق ایسته مش سده ابوبکر الصدیق امتنان ایدره کندی دور خلافتده مشار الیه اذان او قوشدر.

« سفر تکیون - باب ۲۰ - آیه ۱۳ - اونم قیز قارده شمدر بابامک قیزیدر آنامک قیزی دکدر وحقابن اونی تزوج ایلهدم. »

آکلاشیلور، حالبوکه شریعت موساده کرک اوز، کرک یالکیز آنا، کرک یالکیز بابا جهمتندن اولان قیزقارده شک نکاحی مطلقا حائز اولما بوب عادتا زنا یله برابر اولدی و نکاح ایدنلر ملعون اولوب زوجه کده، زوجه کده واجب القتل اولدقلری سفر اخبارک سکزنجی بابمک طوقوزنجی آیتندن :

بر روايت كوره بلال حبشي دور خلفاده، يالكز بر كره حضرت
عمر زماننده اذان او قوش ، بوني ده استماعه اصحاب كرام تحمل
ايدمه مش .

قباده فخر كائاته سعد بن عائذ يا خود سعد بن عبدالرحمن اذان
او قوشدر .

حضرت عمر ، ايام خلافتنده ، سعد القرظي مسجد نبوي
مؤذنلكنه تعيين ايتدي ، بوندن صوگرا بو وظيفه اونك سلاله سنده
قهرر ايله دي .

زمان سعادت نشانرنده كنديسي منبره جيقوب او طور ديفي ائشاده
بلال حبشي مواجهه رسالتپناهده قيام ايدوب اذان او قوردی. صوگرا
حضرت عثمانك ايام خلافتنده جماعت بك كثير اولديغندن خطبه
اذانندن اول مدينه نك « زورا » ده نبيان محمده اذان او قوديلر ؛ بو
اذانه - هر نه قدر خطبه اذانندن مقدم او قونورسه ده - اذان ثاني
ده نيدير .

اذان مسئله سنده طوغرودن طوغرويه وحى الهى نازل اولمايوبده
اصحاب كزيناك رؤياسيله عمل ايدلمسك وجه وسيني ايضاح وبيان

« سفر اخبار - باب سكر - آيه ۹ - كرك بابادن وركك ائنادن اولان قيز
قارداشك كرك اوده طوغرش اولسون وركك اوك خارچنده تولد ايتسين سن
آنك عورتى آچه . »

ويته سفر مذكورك يكريمه بانيك اون يدنجي ايتندن :

« سفر اخبار - باب ۲۰ - آيه ۱۷ - هرر كسه كه بابادن يا خود آئنادن
اولان قيز قارداشنى تزوج ايدوب عورتى كورر وقيز قارداشنى ده اونك عورتى
رويت ايدرسه بو بو بوك برطاردر بونلك ايكيسى دغى قيله ريناك او كنده قتل اولونما .

صدنده امام احمد، معاذ بن جبل دن روایت ایدیور :

«بعض احوال و خصوصاتی امت بالذات رؤیت و مشاهده ایدر لسه سائر عبادات و احکام شرعیه نكده من طرف الرحمن و حی و امر ایدلديکنده ذره قدر شبهه لری قالماز . امتك اعتقادی کسب قوت ایدر ، یقینلری آرتار . جناب الله اطاعت و عبادتده تمکاسل احتمالی اورتادن قالفار . بو، امت ناجیه اسلام ایچین بر نعمت عظمادر .

صحیح مسلم و صحیح بخاری ده عبد الله بن عباس دن روایت ایدیلورکه :

فخر کائنات مدینه به شرف انداز هجرت اولدقلری زمان طائفة یهودك بوم عاشوراده صائم اولدقلری کورونجه سؤال ایدی . اولورده :

— موساکلم الله، قومی بی اسرائیل له برابر بوکون فرعونك ظلم و قهرندن خلاص اولدقلری ایچین جناب حقك لطف و عنایت به برشکرانه اولارقی صائم اولدیلر . اولره اتباعاً بزده صائم اولویورز . دیدیلر .

فخر کائنات :

— ای قوم یهود ! جناب موسانك سنتنه رعایت خصوصنده بز سزدن ده اولی ودها احقر .

لیدر ذرا قاردنی قیز قاردشك عورتی آجسی ایکی سینه دخی کنه کبیردوره . مستفاد اولویور .

شریعت موسویه ده هر نه سیدن طولایی اولورده اولسون زوج زوجیه سی . تطبیق ایدیه یله چکی کی زوجة مطلقه دیگر بر اره وارمقده مختاردر . کتاب تنبیہ بکرمی دردنجی بابك برنجی . آتی :

«کتاب تنبیہ - باب ۲۴ - آیه - ۱ بر آدم نساوون برنی الو ب تروج ایدوبده مزبورده آنک نظر نده مقبوله اولمازه آکا طلاقنامه بی یازوب انه ویرمک

بووردی. رسول اکرم او کون صائم اولدی ؛ بوندن سوکرا
صوم عاشورایی هیچ ترک ایتهدی . زمان قدسیت اقرارانده ویردیکی
امر اوزرینه، اصحاب کزینده یوم عاشوراده صائم اولورلردی .
وحی نازل ارمسایان محللرده فخر کائناتک اعل کتابه موافقتدن
حظ ایندیکنی صحیح بخاریده عبدالله بن عماردن نقل ایدیلن شو
روایت تصدیق ایدیور :

« مشرکر صاجلرینی ایکی طرفه آیریرلردی ؛ اهل کتابده
صاجلرینی آللرینه طوغرو صارقیتیرلردی . رسول اکرمده اهل
کتابه موافق اولق ایچین صاجلرینی آلتک اوسته صارقیتدی ،
سوکرالری ایکی طرفه آیرمایا باشلادی . »

صحیح بخاریده حضرت عائشه دن روایت ایدیلورکه :
زمان جاهلیتده قریشلر یوم عاشوراده اوروج طوتارلردی ؛ فخر
کائناتده طوتاردی . مدینه یه هجرت بووردقدن سوکراده یوم عاشورا
صومنه دوام ایتدی ، اصحاب کرام طرفندنده بو صومه رعایت
ایدیلن امر ایله دی . صوم رمضان فرض قیلنمسی اوزرینه یوم
عاشوراده صائم اولق ویا اولماق اختیار ذاتی یه محول اولدی .

آنی خانه سندن صالیورسین اول دخی آلتک خانه سندن جیقوب دیکر بر اده
واره بیلر . »

بو خصوصی واضحاً بیان ایدیور . حال بوکه شریعت مسبوته زنادن باشقه
بر سیه زوجه تک تطلیق جائز اولمادیکی کبی زوجه مطلقه بیده شخص آخر
تزوج ایدمه متی انجیلک بشهی باینده :

« انجیل متی - باب ۹ - هرکیم زنادن غیری بر سیه متی زوجه - متی تطلیق
ایدسه اوکا زنا ایتدیرر وهرکیم مطلته بی زوج ایدسه زنا ایتش اولور . »

« كان العاشوراء يوماً تصومه قريش في الجاهلية . وكان النبي صلى الله عليه وسلم يصومه . فلما قدم المدينة صام وأمر بصيامه . فلما نزل رمضان كان من شاء صامه ومن شاء لا يصومه » .

تورکجه سی :

(زمان جاهلیتده قریش بو یوم عاشوراده صائم اولوردی ، فخر کائناتده صائم اولوردی . مدینهیه هجرت ایتدکدن سوکراده رسول اکرم یوم عاشوراده صائم اولدی و احباب کرامهده صائم اولمالرینی امر ایتدی . صوم رمضان نازل اولونجه یوم عاشوراده ایستهین صائم اولور ، ایستهمین صائم اولمازدی .)

فخر کائنات حین ارتحالته قدر یوم عاشورا صومنه دوام ایتدی ؛ — اکر کله جک سنهیه یتیشیرسم محرمک طوقوزنجی کونیده صائم اولایم . بو یورمشدر .

ایشته بونک ایچیندرکه محرمک طوقوزنجی کونیده صائم اولماق امر مندوبدر .

حق حیات مقدسه سنک سال اخیرنده :

واون طوقوزنجی باینده :

ایجیل متی - باب ۱۹ فابریلر آنی یعنی (جناب یسوی) تجربه ایتک ایچون بایکته کلوب آکا اده هر سیه بناء زوجهنی تطلیق ایتک جائزی دیدیلر . اول دخی آنلره خطاباً ابتدا بم خلق ایدن آنلری ازلک و دیشی خلق ایتدیکنی و بوسیدن ادم پدرینی و والدهسنی ترک ایدوب زوجهنه ملاصق اولارقی ایکسی یک وجود اولاجقلر دیو بپوردی اوقومدیکنی . بناء علیه ارتق ایکی دکل لکن یک وجوددرلر ایمدی الهک ربط ایتدیکنی انسان ایرمسن دیدی . انلر

صوم حقه و ارد اولان شو آيت جليله ايله :

« كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكُمْ لَكُمْ تَمَقُّونَ »

« الصوم حقه ، يعنى صوم ، صائى آتش جهنم دن محافظه ايدر بر قالقان ، بر سپردر . معناسى مفيد اولان حديث شريف فريضة صيامك عند الله نه قدر مقبول بر عمل خير اولديغى بيان ايدر .

..

زفاف عايشه ، رضى الله عنها ،

مسجد نبى نك و اتصاليده كى حجره لرك ختام انشاسندن سو كرا
فخر كائنات زيد بن حارثه ايله معتقلرندن ابو رافعى مكيه كوندردى .
اونلر ، حضرت فاطمه يى ، ام كلثومى ، سوده بنت زمعه يى ، اسامة

دخى آكا يا نچون موسا طلاقامه و بريلا رك تطليق ايتكملى تنبيه ابتد اول
دخى انلره موسا سرك غلظت قلكيز سبيله سزه زوجه لريكزى تطليق ايتكم
اذن و بردى اما ابتداده بويه دكلدى . بى دخى سزه دبرم كه كيم زوجه سنى
زندان غيرى بر سبيله تطليق ايدوبده و بشقه سنى تزوج ايدرسه زنا ايدركلك
مطلقه يى تزوج ايدن زنا ايدر .

بومسئله صريحاً بيان ايديلور .

شريفت موسوبده بك چوق حيوانا لك اكلى مرام اولوب شريفت عيسوبده ايسه

بن زیدی، ام ایمنی آلوب مدینه به عودت ابتدیلر . ابو بکر الصدیق
اوغلو عبداللهده حضرت عایشه ایله اسبابی آلدی مدینه به کتیردی .
یوقاریلرده بیان ایدلش اولدینی وجه ایله فخرکائنات هنوزمکده
ایکن جناب عایشه بی استکاح ایتشدی ، فقط اوصیرالرده مشارالها
صغیر السن اولدیفندن امر زفاف آتی به تطبیق ایدلشدی .
او زماندنبری دوت سنه سرور ایدوب حضرت عایشهده طقوز یاشنی
اکمال ایله مش اولقله هجرتک برنجی سالنده شهر شوالک بر چهار-
شنبه سنده امر زفاف اجرا اولوندی .

بخاری ومسلم (رحمة الله علیهما) حضرت عایشه دن شویله
روایت ایدیولر :

« مدینه به گلشدک ، بنی حارثله بنی مخزرج آراسنده بر خانه به
تازل اولدق ، بنی ایصیتمه طوتدی ، صاجلرم دوکلدی . صوکر
افاقتیاب اولدم . بر کون دیکر قیزلرله صالینجاقده صاللانیردم .
والدم کلدی بنی جاغیردی ، یانینه کیتدیکم کیبی الیمی طوتدی ،
بنی اومزک قایسی اوگنده طوردوردی . الیمی ، یوزمی ییقادی ،
صوکر اودن ایجری کیردک ، کوردمکه بر جوق انصار قادیلری

بر حرمت نسخ ایدلشدن .

« پولوس ، رسولک روما اهلیننه کوندردیکی رساله نک اون دردیمی
باینده :

تحقیقا بن بیلیر ورب عیسا به اعتقاد ایدرم که نجس الین و شی یوقدر بلکه
نجس ظن ایدنلر ایچین هر بر شی نجسدره
و تیموثاؤس کوندریلن رساله نک باب اولنده :
« وراکافه اشیا طاهر اولانلر ایچین طاهر و نجس لره مناسقلر ایچین هر

گلشیر ، بنی کورونجه هان علی الخیر والبرکه دیدیلر . والدم نی
اونلره تسلیم ایتدی . اونلرده بنی ترین ایدوب حاضرلادیلر . قوشلق
زماننده رسول اکرم کلدی . بنی فخر کاتتانه تسلیم ایتدیلر .
یواننده تام طقوز یاشنده ایدم .

حضرت عایشه نك فخر کاتتانه مکده نکاحی شوال آینه
وقوعولش اولدنی کبی مدینه ده اجرا ایدیلن زفافیه یینه شوال
آینه مصادف اولمشدر .

روایت اخرایه نظراً حضرت عایشه ده بورکه :

« سنج محله سنده بنی حارث - بنی خزرج قایب سنده اوطوروب
قیزلارله اوینا بوردم . فخر کاتتات گلشیدی . والدم ده کلدی . بنی
الهی ، صاجلیمی طارادی ، الهی یوزمی بیقادی ، الیمدن طوتوب
فخر کاتتاتك بولوندنی خانه یه کوتوردی . اضطراب وهیجان ایچنده
ایدم ، سکونت یاب اولونجه یه قدر قایینك اوکنده طوردق ، سوکرا
ایچیری یه کیردك . فخر کاتتات خانه مزده بولونان تخنك اوزرئده
اوطورمشدی ، والدم بنی فخر کاتتاتك یاکنه اوطورتدی و دیدی :

« بنی فحیدر چونکه اونلر کینه لیری حق عقل وقلبلرینه وارنجه یه قدر نهجسدره
ده نیلکده اولدیندن « بولوس » ك فتواسیله اباحه عامه ثابت اولوبور .
« بولوس » ك بو سوزلری شایان نهجیدر ، اونك رأینه کوره بنی اسرا -
تیل ك اباحه عامه یه مظهر اولماسی کندیلرینك طاهر اولمالارندن . نشئت ایتمش
هیسولرله طاهر اولدقلرندن اباحه عامه یه مظهر اولمشل !
خیرست انلرك عندنده مقدسلردن عد اولونان « بولوس » اباحه عامه یی نشر
« اشاعه » خصوصنده بک زئاده صرف سمی ایدیور ، تیمونه نوسه کوندردیکی

— یا رسول الله ! بو سنك زوجه كدر . جناب حق مبارك ايتسين .

نه بر ده وه نه ده بر قویون قربان ایدوب پیشیره دیلر؛ دو کونده اجرا ایدله دی . خانه ده سعد بن عبادہ نك کوندر دیکي بر کاسه سوت واردی؛ قادینلر سوتدن ایچدیلر، مبارك اولسون دهیه تبریک ایدوب کیتدیلر .

حضرت عایشه ذکا و عرفان ، عصمت و تقوا ایله متصفدی ؛ ذریقی اولمادیقندن همشیره سی جناب اسمانك اوغلو عبدالله بن زبیره نسبتله ام عبدالله دهیه کنیه له نیردی . فخر کاشانك داربقایه عازم اولدینی اوانده هنوز اون طقوز یاشنده ایدی .

امور دینی ده ، مسائل فقهیه ده ید طولاً صاحب سی ایدی ؛ اخبار و اشعار عربیه ده وقوف تامی واردی . ارتحال پیغمبریدن سوکرا اصحاب کرام مسائل غامضه نك حل ایچین اوکا مراجعت ایدرلر دی . محدث لر حضرت عایشه نك اسمی اسمی روات سلکینده « اصحاب اولوف » دن یعنی بیکدن زیاده حدیث روایت ایدنلر دن عدا یدییورلر . مشارالیه دن روایت ایدیلن احادیثدن یوزیتمش دردی بخاریله مسلم

رساله ده شو صورتله بسط ایلدیور :

« جناب حقك براندیضی اش شایانك کافه سی کوزل اولدینی ایچون متشکراً برنی اکل ایلدیکنر حالده آندن بر نبذه نك ترکی جائز دکدر . »

« ذبرا او اللهم کله سبله نضرع و نقدر ایدر . »

« اگر قاردرلرک خاطرینه بونی القا ایدرسه ک مسیحه اعلا بر خدمتکار وائزیه تبعیت ایلدیکک تعلیم صحیح ایله کلام ایمانده تربیه اولمش اولورسک . »
سریعت موسویه ده جمعه ایرتمی کوننك حرمت و تمطی ایلی بر حکمده

پيشده متفق عليهدر . اللي درت حديثي يالكز بخاري ، آلتش
طوقوز حديثي ده يالكز مسلم نقل ايتشدر .

حضرت عثمان مسئله سنده جناب على نك ذيمدخل اولديني ذهابيله
عليه قيام ايدوب جل وقعة مؤسفه سنك حدوتنه سييت ويرمشدر .
بووقعه اسلام آراسنده ظهور ايدن تفاقلرك ، حربلك برنجيسيدر .
حضرت عايشه هجرتك اللي يدنجي سالتده معاويه نك هنگام
سلطنتده ، التمش بش ياشنده ، داربقايه ارتحال ايتدي . جنازه نمازي ،
او صرم لرده ، مدينه ده والي وكيلى بولونان ابوهريره قيلميردي .
كنديسك وصيتي وجه ايله كيجه وقتي بقيق نام محله دفن اولدي .
ائمة سير حضرت خديجه ايله حضرت عايشه دن هانكيسنك
ديكرينه نسبتله افضل اولديني خصوصنده اختلاف ايدرلر ؛
فقط حضرت خديجه كافه زوجات مطهره نك افضل اولديغنده شبه
يوقدر چونكه روايتله نابتدر كه بركون حضرت عايشه فخر كاتتده
شو سوزلري سويله مشدى :

— نيجين محزون اولويورسك؟ خديجه وفات ايتديسه جناب حق
سكا ، هر وجه ايله ، اوندن دها افضلني احسان ايتدي .

اوكونده كيم اولورسه اولسون ، جزئى بر ايش بيله كوره مژدى . اكر
بريسى از قضا بر ايشله مشغول اولق صورتيله يوم السبت (جمعه ايرتسي
كوني) ه حرمت و تعظيم ائمه سه قتلى واجب اولوردى . بو حكم ، عهد عتيقك
يك چوق مواضنده مكرراً ناكيد اولونمشدر . سفر تكوينك ايكنجى بابنك
اوجنجه آيتنده ، سفر خروجك بكر منجى بابنك سكرنجي آيتندن اون برنجي
آيتنه قدر اولان آيتلرده والى . . . حكم مذكور نصريح ايدلش اولديني كي
سفر خروجك اونوز برنجي بابنك اون اوجنجه آيتنده :

فخر کاتات ده جواباً :

— « لا والله مارزقنی الله خيراً منها آمنت بی حین یکذبی الناس واعطی مالها حین حرمنی الناس . » یعنی قسم ایدرم که جناب حق بکا خدیجه دن افضلی احسان ایتمه دی هر کس بی تکذیب ایدرکن او بکا ایمان ایدر، هر کس بی تحریم [۱] ایدرکن او بکا مالی بذل ایلر دی .

حضرت خدیجه ایله حضرت فاطمه دن برینک دیکری اوزرینه
افضلیتی خصوصه کلنجه : فخر کاتات حضرت فاطمه حقده :

فاطمة بضعة مني

تورکجه سی : (فاطمه بندن بر پارچه در)

بویورمش اولدیفندن حضرت فاطمه نك بوتون امهات مؤمنین
اوزرینه فضل ورجحانی اظهر من الشمسدر .
محمود اسعد اقدی ده یورکه :

[۱] تحریم : شمدی قوللائیلان بویقوتاز تعبیرنک مقابلدر .

« سفر خروج - آیه - ۱۳ - بی اسرائیل ایله مکاله ایت وکند بلیرینه
مسووله که بنم کونم اولان سبت کونی بن سزی تمیز و پاک ایدن ربکر اولدیفنی
میلککنز ایچون بنم له سزک آراکزده وقوم قبیله کفر آراسنده بر علامتدر .
او کونی کوزده نه سکر . »

وباب مذکورک اون دردیجی آیتندن اون یدنجی آیتنه قدر اولان
آیتدرده :

« سفر خروج - آیه - ۱۴ - بنم کونم اولان سبت کونی سزک تمیزلککنز

« حضرت زهرانك دختر پاكيزه جناب نبوى اولسندن و سلاله
طاهره مصطفىويه نك اصلى بولمسندن قطع نظر اهل اسلام ايچنه مقاتله
يراقه رق فنا بر نمونه كوسترمه چك درجه يه وارماش وشام واليسنه
بو صورته جرأت و يرمه مش اولسى دنخى فضلنه دلالت ايتزمى ؟ »

مدينه منوره نك تنظيمى

زمان جاهليتده مدينه منوره نك آب وهواسى ، اطراف ونوا -
چيسنده بولونان بر اطاقم باطافلقلردن طولايى ، غايت وخيمدى ،
حما وا كثرينه طاعون اورايه كلن اجابى قورقوتوب قاجير يردى .

ايسته بو سيله دركه هجرتك ايلك سته سنده مهاجرين كرامك
كثيرسى وابوبكر ، عمر ، عمار ، بلال حضراتى حايه دوچار اولديلر ،
خسته قلقرى هنكامنده ، اشتياق وطنله ، مكنك لطف اقليمنى ياد
ايدرك شكوا آميز نشيده لر اوقورلردى .

فخر كائنات ، مدينه نك آب وهواسنده كى وخامتك ازاله سى

اولدينى ايچون آنى كوزه نعليسكز وكوزه نعليرى اوكونده ايشيلير كيبي
قتل واعدام ايديلى كه او كسه نك وجودى قيله سندن ا كسيلوب معدوم اوله .
آيه - ۱۵ - آنى كول ايشلر يكرى ايشلر يكرى بديجى كوني سبت كوني
وراحت كوني وربك تطهير كونيدر هر كيم اول كونده ايش كورمه چك اولورسه
قتل اولونعيدر .

« آيه - ۱۶ - بخى اسرائيل يوم سبقي حفظ ايدوب الى الابد عهد اولورق
خوم وفييله لرينه بيرام انخاذا ايشيلر . »

ایچین قبله یه توجه ایدرک درکاه الیهدن استعطاف ایتدی . دعای نبی
مستجاب اولدی . مدینه نك اقلیمنده اثر وخامت قالمادی .

حضرت عایشه دن مرویدر :

« بز مدینه یه کلدیکمز زمان بوراده هر یردن زیاده خسته لق
واردی . سوکرا « بطحا » دهره سنك صولری آقایا باشلادی .

سوکرالری جناب عمر بن الخطاب مدینه یی او قدر سه و مشدی که :

— یارب ! بکاسنك یولکده شهادت نصیب ایت ، بکا مدینه النبی ده

شهید اولمایي مقدر ایت *

ده یه دعا ایدردی . امام بخاری ده یورکه .

« حضرت عمر ك دعاسی عاقبت الامر مستجاب اولدی ، حضرت

عمر مدینه ده مرتبه شهادتی احراز ایتدی .

..

مهاجرین ایله انصارا آراسنده مؤاخات

هجرت پیغمبریدن سوکرا مدینه منوره ده ایکی صنف اجتماع

« آیه - ۱۷ - رب یر وکوک آلتی کون ظارفسده خلق ایدوب التنبی
کون عملدن فارغ اولدیفی اجلدن بنم له بنی اسرائیلک آراسنده الی الابد بر
علامتدر . »

یوم سبتك تا کید ایدیلور .

یوحنا انجیل نك بشنجی بابنك اون التنبی آیتله طغوزنجی بابنك اون التنبی
آیتنده :

« انجیل یوحنا - باب ۱۵ - آیه ۱۶ آتک ایچون یهودیلر عیسای طرد

واختلاط ابتدی. برنجی صنف هجرتدن اول و صوگرا مدینه منوره ده
تأسس ایدن مهاجرین مکه ایدی؟ دیگرده مهاجرینی مملکت لرینه
قبول ایدن انصار یعنی مدینه نك سکنه قدیمه سی دی.

واقعا جهت جامعه اسلامیت بو ایکی صنف اهالی بی یکدیگره
تقریب ایله توحید ایتمکده ایدی؛ فقط قوم نجیب عرب ده قرابت
غیرتی پک زیاده حاکم اولدیغدن کونک برنده سائقه غیرت له ایکی
فرقه آراسنده تفرقه ظهوری محتمل دی. نته کیم آتیا نقل و بیان

اولونا جانی وجه ایله بی مصطلق غزوه سنده بی خزرچدن سنان
ایله جناب عمرک سقاسی جهجاه بیننده اهمیتیز بر مسئله دن طولانی
حدوث ایدن خفیف بر نزاع منافقین طرفدن اعظام اولوناراق آز
قالدی مهاجرین ایله انصار آراسنده تفرقه ظهورینه بادی اولوبوردی.
فخرکائات بویله بر احتمال امکان بر اقامق و بین المسلمین وفاق
وآهنک تام حصوله کتیرمک مقصدیله مهاجرین و انصار آراسنده
عقد مؤاخاتی ارزو ابتدی.

هجرتدن بش آی صوگرا مهاجریندن قرق بش کشتی له

ابدوب واو درلو شیلری سبت کوننده ایشلدیکندن آنک قتل و اعدامنه
چالیشیرلردی. «

« انجیل یوحنا - باب - ۹ - آیه - ۱۶ - ابدی قاریزی ردن بعضلری
دیدیلرکه بو آدم الهدن دکادر. زیرا سبت کوننی حفظ ایتیز. «
ده نیلیور.

حال بوکه اعزّه نصاردن پولوس، نوراتک عرض ایتدیکنز وجه ایله مواضع
متممده ده تقریر و تأکید ابله دیکی بر حکمی، قولاسایس اهالیسنه کوندردیکی

انصاردن قرقبش کئی آرمسند و روایت اخرایه نظرآ مهاجریندن
یوز الی کئی له انصاردن یوز الی کئی بینده عقد اخوت ایله دی .
بو اخوت دن مراد لفظی بر اخوت دکدی؛ عادتا قرابت قوتی حارّدی .
عقد اخوت ایدنلردن هر بری دیگرینه حیانه ایکن، امداد و معاونت
ایتمکله مکلفدی و ایکی قاردهشدن بری وفات ایتدیکی تقدیرده دیگرینک،
ذوی الارحامدن مقدم، اوکا وارث اولماسی مشروطدی . واقعا بو عقد
مؤاخات مسئلهسی جوق دوام ایتمه یوب بدر جنکندن صوکرنازل
اولان شوآیت جلیله ایله :

« وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ . »

مال منفی :

(کتاب الله ده اولو الارحامک بعضیسی بعضیسندن اولی در .)
نسخ اولوندی .

هجرتک سنین اولیه سنده فرقه مهاجرین له فرقه انصارلا آرارلند
اخوت دن باشقه بر رابطه یوقدی؛ اونک ایچین عقد ایدیلن بومؤاخات

رساله تک اون النجی و اون یدجی آتلیله :

« آیه - ۱۶ - کسبه سره ما کولات و مشروبات خصه و صنده و یا خود
یراملر و آیلر و سبت کونلرینه دفت ایتمک حتنده تعلیم دین و آبت ایتمالی . »
« آیه - ۱۷ - زیرا بوکبی شیلر مقصود بالاتیان اولان امورک کولکه بی
اولوب جسد ایسه حضرت مسیح ایچوندور . »

نسخ ایدیور .

پروئتانتلرک اسلامیه قارشی سرد ایله دکاری اعتراضات - زعم فالدیرینه

ایکی فرقه بی بریرہ قریب وربط ایتمک ایچین یک مهم برتائیر اجرا ابتدی .
مؤاخاتی اجرا ایدیلن ذواتدن بمضری بروجه آتی ذکر وایراد
اولونور :

ابو بکر الصدیق له خارجه بن زید
عمر الفاروق ایله غسان بن مالک
عثمان ذی النورین ایله اوس بن ثابت
ابو عبیده بن جراح ایله سعد بن معاذ
زبیر بن عوام له سلمه بن سلامه
طلحه بن عبدالله کعب بن مالک
عبد الرحمن عوف ایله سعد بن ربیع

« ابوسعید ایکی زوجه سنک بریله - بعد الطلاق - مالک نصفی
عبد الرحمن تکلیف ایتمیش سه ده عبد الرحمن : اهلک ده ، مالک ده سکا
مبارک اولسون . بکا چارشینی کوستر ، بن کندی کسبله کچینیرم .
دیمشدر . بخاری باب الهجرة »
سعد بن زیدله آتی بن کعب

کوره - الک قوتلبی هدا اولونان نسخ احکام مسئلهسی حقنده یوقایدنیری
ایراد ایله دیکمز ادله وشواهددن شو نتیجه لر استنتاج ایدیلر :
اولا ، بعض حکم لک نبی لاحقک شریعتده نسخی جائزه اولوغاسی شریعت
اسلامیه مختص اولما یوب انبیای سابقه نلک شریعتلر نه ده وقوه بولمشدر .
ثانیاً ، کرک مؤید اولسون ، کرک غیر مؤید اولسون ، تورات ده مندرج
اولان کاهن احکام عملیه شریعت عیسویه واسطه - به نسخ اولونمشدر .
ثالثاً ، اعزة نصاراتک کلامنده ده تورات و توراتک احکامنه نسبه نسخ

سلمان فارسی له ابوالدر داء 'عویمر بن زید (بخاری)

مصعب بن عمیر ایله ابویوب انصاری .

ابوحذیفه بن عتبة بن ربیعہ ایله عباد بن بشر ویا (حذیفه الیمانی) .

عمار بن یاسر له ثابت بن قیس .

حاطب بن یلتعه ایله 'عویمر بن ساعده .

عبدالرحمن بن جحش ایله عاصم بن ثابت .

ارقم بن آبی ارقم له ابوطلحه .

عثمان بن مضمون له ابو الهیثم بن اتيهان .

بلال حبشی له ابو 'روایحه عسید الله بن عبد الرحمن خثعمی .

رضوان الله علیهم اجمعین .

صرف مهاجرین آرا سنده اجرا ایدلش دیکر بر مؤاخاتنده

ببحث اولونویور :

ابو بکر الصدیق ایله حضرت عمر ، حضرت طلحه ، حضرت

عثمان ایله حضرت عبد الرحمن بن عوف ، حضرت حمزة بن عبدالمطلب

ایله زید بن حارثه ارالرندهده پیوند اخوت عقد ایدلش .

تعبیری موجوددر .

رابطاً ، اعزّه انصارا امامتک تبدیلیه شریعتک تبدیلی آرا سنده کی امر تلازی

اثبات ایله مشلردو .

خاصاً ، اسکی وجوړوړو اولان شریعتک انهدام وفتایه قریب اولدیفنی اعزّه

نصارادن پولوس ادعا ایتشدر ، بناءً علیه مادامکه شریعت عیسویه شریعت

محمدیه نسبتله اسکیدر ، منوخیقی مستبعد وکل ، امر ضروریدر .

حضرت علی بنک اصحابدن هیچ بریله مؤاخاتی اجرا ایدله مش
اولدیغندن فخر کائنات :

— یا رسول الله ! اصحابدن هر برینه برقاردش تمین ایتدیکز ؛
یا لکزن بن قالدیم ؛ بنم قاردشم کیم اولاجق ؟
دیدى .

فخر کائنات جواباً

— انا آخو ک یعنی بن سنک قاردشکم . بویوردى .
ایشته بو سبيله درکه حضرت علی سریر خلافته جالس اولدینى
زمان کوفه منبرنده او قودینى خطبه ده :
— انا عبد الله واخو رسول الله یعنی بن الله ک عبدى و رسول
الله ک قاردشیم .
دیمشدر .

فخر کائنات ، انصار کرامدن هیچ برى له عقد اخوت ایتهدى ؛
فقط ، ايله ریده بیان اولونا جنى وجه ايله ، اولنرى ممنون ایتک ایچین
— بنى نجار ک تقیبى ابو امامه اسمع د بن زراره وفات ایدنجه — نقابت
بن نجاری قبول ایتدى .

سادساً ، اعزّه نصاراً ومقدر لرى تورانی کلام الله اعتقاد ایتمکله برابر
تورات و تورات ک احکامی حقنده بر طاقم ناملایم تعبیرل استعمال ایتشلردر .
سابماً ، تورات ک احکامندن عصرأ بعد عصر واجب الرایه اولوب تأیید ايله
تعبید اولونما یلر حقنده عندمزده مصطلح اولان معنا اعتبارله نسخ ک جریانی
قطعاً اشکالی مستلزم اولماز ، احکام مؤیده حقنده ده نسخ ک وقوعندن طولانی
یزه اصلاً اعتراض توجه ایتمز . زیرا معلوم اولدینى وجه ايله یهود و نصارانک

فخر کائنات کز قریشی لرله اولان مناسباتی ایکی دوره به منقسم اولوب
برنجی دوره بمثل نبویه نك وقوعسندن تا هجرته قدر گذران اولان
اون سنی ، ایکنجی دوره هجرتدن تا ارتحال پیغمبری به قدر ممتد
اولان اون سنی مستوعبردر .

برنجی دوره ده فخر کائنات مکده ، کندی قبیله سی ایچنده
بولونویور ؛ اونلره جناب حَقِّک تبشیرات وانذاراتی تبلیغ ایدیور .
ایکنجی دوره ده اسلاملی واسلامتی تضیق وتعقیب ایدنلره
قارشی مدافعه ایله مقابله ایله یور .

بوایکی دوره ده نازل اولمش اولان آیات جلیله قرآنیهدن برنجی
دوره به عائد اولانلر صبر وتائی بی آمر ومواعیظ حسنی حاویدر ؛
ایکنجی دوره به مصادف بولونانلر سه غف وشدتق آمر واحکام
صلح وحربی مشتملدر .

دوره اولاده اسلامیت شو امر الهی به اتباعاً :

« ادع الی سبیل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة
وجاد لهم بالتي هی احسن »

الرنده کورد بکمز توراتک من طرف الله منزله اولدینی یاخود موسا علیا
السلامک مصنفاتسندن بولوندینی تصدیق وتسليم ایتمه ز . بونی قبول ایتسه ک
بیله بر اهین قاطعه ایله ثابت اولدینی اوزره توراتک تحریفدن مصون بولوندینی
تصدیق ایدهده یز .

یهود ونصاریانی التهم ایتمک ایچین ده نیله بیلیرکه جنلب واجب الوجود امر
ابتدیکی یاخود ایشله دیکی بر شیدن اظهار ندامتله رجوع ابتدکی کیی دائمی
صورتده وعدنده خلف ایده بیلیر ؛ بو ایسه عهد عتیق کتابلرینک اکث

مأل منیفی :

(اونلری یعنی کفار قریشی ربکک یولنه حکمتله، موعظه حسنه ايله دعوت ایت واک احسن اولان وسیلهیه توسل ایدهرک اونلرله مجادله ایت .)

بحث وجدلک درجات ثلثه سنه ، ادله حکمییه ، مواعیظ اقناعیه ، مجادلات معقولیه استناد ايله واجب الوجودی، وحدانیت خدای اثبات ايله یوردی . -

لا کن عرفان واذعاندن محروم اولان مشرکین قریش بر نعمت عظمای اولمادیغنده ره قدر اشتباه جا تراولمایان توحیدی ردایتدیلر؛ کندیلرینی عزت دارینه ایصال ایدهرک اولان بومواعیظ الهییه طویماق ایچین قولقلرینی طیقادیلر؛ بو آیات بیناتی کورمه مک ایچین کوزلرینی قاپادیلر؛ لسانلر ابکم ، قلبلر منجمد اولدی . دین مبین اسلامک ، عرفان ومدنیت فاضله نک - کونشی بالیق له صیوامایا قیام ایتمک قیلندن احقانه بر جهد ايله - انتشارینه مانع اولق ایسته دیلر . بوانیه لرینی استحصال ایتمک ایچین مراجعت ایتمه دکلی بر تدبیر قالمادی .

غوامضندن منتهم اولمقده در بوقره منحصرأ الزام ختم طریقله ابراد اولوندی؛ یوقسه علمای اسلامیه تک کافه سی و بوتون مسلمانلر بو کبی عقاید فاسده دن بری الذمه در .

توراتک غیر محرف، کلام الله وموانک مصنفاتندن اولدیغنی اعتراف وحق تعالی ایچین افعال الهیه سندن ندامت محال اولدیغنه اعتقاد ایدن خریستیانلره قارشو بو اعتراضات وارد و محقدر . بوندن باشقه خریستیانلرک ابراد ايله دکلی تأویلاتده دائره انصاهک خارجنده و نامناسبدر . تأویل ایدیلن الفاظک ، محله

دیلرلیله، اللریله اهل ایمانی ایذا و تهدید ایتدیلر. فخر کائنات (حاشا
ثم حاشا) شاعر ، کاهن ، مجنون کیمی اوصاف غیر نالایقه اسناد
ایله دیلر . افکار عربی تحریک و تهییج ایتک ، مشرکین متعصبه یی
اهل ایمانه تسلیط ابله مک ایچین دین مین اسلام علیه نه قصیده لر ،
شعر لر نشر ایتمه یه باشلادیلر . درلو بهانه لرله مسلمین مظلومه یه قارشی
اک شنیع ظلملری ارتکاب ایتمکدن چکینه دیلر ، کین و عداوتلرینی
بر حده واردیر دیلر که دکل وعظ و نصیحتله نشر دین ایتک ، حتی
مکده اقامت بیله غیر ممکن بر حاله کلدی . بعثت نبویه دن مقصود اصلی
کعبه اللهی لوٹ اصنامدن تطهیر ، دین ابراهیمی احیا و بونی ده اولاد
اسماعیل واسطه سیله قبائله اعطا اولدیغی حالدده طریق صلح و سکون له
بو مقصدک استحصاله امکان قالمادی . بوسیدن طولانی صبر و تحمل
دوری ختام بولدی . قوته قوتله ، شدته شدته مقابله ایتک زمانی
حلول ایتدی .

• میزان معقولات ایله محاکمه ایدیلیرسه ، کورولور که شارع
علیه الصلاة والسلامک استعمال سلاحه مجبور اولمسنده بویوک بر
حکمت واردر . کرچه انسانلر بیننده حال صلح ، حال اصلیدر ؛

و قرینه ک انتضا ایدمکچی مغتاله حلی سه امر مجزومدر .
مثلا : معین بر شخصه خطاباً « داتما شو حالدده بولوناجتسک ، ده لسه او
شخصک قیامته بقاسی ممکن اولمادی بی معلوم اولدیغندن بو خطابده مک « داتما »
قیدنندن آنحاق شخص مذکورک نهایت صبرینه قدر ممتد اولان زمان مراد
لولوندی آشکاردر .

عرب ، عجم ، تورک ، افرنج کیمی قیامته قدر نسلاً بعد نسل بقاسی ممکن
اولان مال عظیمه یه « داتما ، بطناً بعد بطن یا خود الی الام بد شونی یا پاچتسک »

جناب حق اونلری یکدیگریله صلح و صلاح دائره سنده یاشامق و ترقیات مادیه و معنویه نائل اولق اوزره بر آندان ، بر بابادن یاراتمشدور ، اونلرک نوعلری متحد منافعی مشترکدر ، لاکن بو حقایق . طالبه نك مجهولیتی ، انسانلرک تربیه سنده و فطرنده کی تفاوت ، اغراض شخصیه و سیاسیه محاربه اجراسنی ضرورت درجه سنه کوتور مکده و جریان احواله نظراً یر یوزنده انسان موجود اولدقجه شو بلیه نك بالکلیه ازاله ایدیلهمیه جکی اکلاشیلیمقده در . حالبوکه محاربه دیمک هر درلو قواعد حقوقیه و انسانیه نك بالکلیه رفع و ازاله سی دیمک اولمایوب اونگده کندینه مخصوص احکام و قواعدی واردر . قتل عباد و تخریب بلاددن عبارت اولان محاربه دخی بر قاعده تحتنده جریان ایتمک ، ضرورتله تجویز ایدیلن خسارات حربیه ضرورت درجه سیله تقدیر اولونمق لازم کلیر .

شریعت اسلامیه کبی احکام دینیه و دنیوییه یی جامع اولان و بر جمعیت متمدنه نك محافظه و ادامه انتظامی ایجین الزم بالجلله احکامی تنسیق و تشریع ایله یین بر دین ایجین احکام صلح کبی احکام حربی دخی تنظیم و تعیین ایله مک ایجاب ایدر .

ده نیاسه بوندن شه سز قیامته قدر دوام مراد اولوندیفی میدانده در . بو ایکی قضیه نك برنی دیگرینه قیاس ایتمک غایت مستبعد اولدیفندن علما یهود دائماً خریستیانلرک تاویلاتی استبعاد ایدرلر و کندیلر برنی ده عناد و ضلاله نصبت ایله رلر .

اگر شریعت اسلامیة هب، مسألت دائره سنده توسع و انتشار
ایته ییدی، بالجله احکامی صلح و آسایشه دائر اولسه ییدی انسانلرک
مناسبات حریه سنی نظر اعتباره آلامش اولور و برجعت متمدنیه
تأمیله اداره دن عاجز قالیردی .

ایشته قریشک رسول اکرم حضرتلریله اصحابه تجاوز و تعرض
ایدیه رک مقابله مجبوریتنده بر اقالری مناسبات بشریه تک بر قسم مهمی
اولان حال حربیه عائد بر طاقم احکامک وضعه وسیله اولمشدن .

رسول اکرم حضرتلری قارشیننده ایکی درلو خصم کورمکده
ایدی . بری شخصی قتل ایله تهدید ایدن محاربلر ، دیکری شریعتی
هجو ایله تهدید ایدن شاعرلردی .

وقایه نفس ایچین بونلردن برنجیسه مدافعه نه قدر الزم ایسه وقایه
دین ایچین ایکنجیسه مدافعه ایتمک اودرجه و بلکه ده ازیاده الزمدی .

« جراحات السنان لها التیام »

« ولا یلتام ما جرح اللسان »

عمود اسمد انندی

نسخک قسم نالیدی بر پیغمبرک شریعتندن وارد اولان

حکمک یینه او پیغمبرک شریعتیه منسوختی

اولا ، سفر تکیوتک یکر می ایکنجی بایندده مصرح اولدیفی وجهه ایله
جناب حق ابراهیم علیه السلام اوغلو اسحاق علیه السلام ذبحی امر ایتدکن
صوکر ا ذبحک آیراستدن اول بواصری نسخ ایتشد .

تورکجهسی :

(فلیسج یارلری التیام پذیر اولور ، فقط انسان یارلری ناقابل التیامدر .)

شاعرلر ، اقوام عربك هم راهبلى ، هم مؤرخلى ايدىلر . هر قيله نك برويا دها زياده شاعرى اولوردى ؛ بونلك وظيفه لرى قيله نك مزايى جنكوران سنى مدح و اطرا ايتك ، اجرا ايتديكى محاربات مشهوره يى توصيف ايله مك و خصم اولان قيله لرى زهرانك هجومه لرله تهديد ايله مكدن عبارتدى .

فخر كانناك بشتدن هان بر عصر اول جزيره العربده مهم و حقيقى بر انكشاف و تزهرا ادبى حصوله كلدى . بونك بر چوق اسبابى وارسده اصل سببى ، او تاريخلره طوغرو ايجاد اولونمش اولدينى اغلب احتمالاتدن اولان « قصيده » نك تعميدر . جزيره العربك لك اوزاق محللرندن ، لك بنام شاعرلر كلبلر ، حيره ده بنى الحم حكمدارلرينك سرايلرنده ، سوريه حدودى اوزرنده تأسيس حكومت ايدن غسان فيلارق [۱] لرينك حضورنده تنظيم ايتدكلرى

[۱] يزانيس ايمپراطورلرى طرفندن غسان رؤساءنه و يرلن عذراندركه پرنس ديكدر .

نسخك ايكنجى صورتى . يعنى بر يغمبر ذى شانك شريعتنده نصيب ايديلن بر حكمك يذه او يغمبر ذى شانك شريعتيله منسوخ اولماسى

كرك اسفار تورايه ده ، كرك اسفار انجيليه ده نسخك بوايكنجى صورتك موجود اولدينى اثبات ايله جك بر چوق ادله و شواهد وارسده . بز بونلك آنجا بوضلىنى بوراده ذكر و ايراد ايله مكله اكتفا ايله جكنز :

قصیده لری انشاد ایدرلر ، احسان فراوانه نائل اولورلردی .

بوشاعرلرک الک مشهوری ، اصل اسمی « حُذَجْ » اولدیغی حالده ، امرؤ القیس نامیله متعارف اولان شاعردر . بنی آسد طرفدن قتل ایدیلن بدری حُجْرک سریر حکمداریسنه جالس اولایلمک املنک . پشینده بویان اولارق افنای حیات ایتشد .

شاعرلرک قبائل عرب اوزرنده بک بویوک تأثیرلری واردی . بیلیمک معناسی افاده ایدن « شعر » کلمه سندن مشتق اولان « شاعر » = بیلیمچی ، قیلنک عالمی ، حکیمی ، راهبی والحاصل احوال مشکله ده راینه مراجعت ایدله دن هیچ بر شی یاپیلمایان بر رئیس متابه سنده ایدی . بر محلدن دیگر محله کوچنک زمانی ، هانکی محله کوچوله جکی شاعرک رایله انتخاب و تعیین اولونوردی . بر قیلله اعلان حرب ایدیله جکی زمان ، قیلله امراض ساریه دن بری مستولی اولدیغی وقت شاعرک رأی ومطالع سندن استفاده ایدیلوردی . بعثدن مقدم ، جهل وعمانک هر طرفده حکمران اولدیغی صیرالرده شاعرلر یعنی

(۱) سفر تکوینک بکرمی ایکنجی بابنک برنجی وایکنجی آیتلرنده : « سفر تکوین - باب ۲۲ - آیه ۱ - ۲ . و بوشیلردن صبرکرا واقع اولدی که الله ابراهیمی نجریه ایدرک اوکا ای ابراهیم دیدی . اول دخی لیک دیدی . و ، اب شمعی برتک اولادیک یغنی سودیک اسحاقی آلوب موریدارینه کیت واونی اوراده - کا - وپله بجهکم طاعلرک اوزرنده (بحرقه [۱])

[۱] بحرقه و محرق ، یاقق معناسی مفید حرق مصدردن منفعه و منفعل و زلزله اسم مکندر . قدیم یهودی معتدلرنده کسین قربانلرک ایلرینی - رضای : الهی جلب ایچین - یاققلری محل .

بیلیجیلر قبیله لرینک هر درلو امور و خصوصنده حکم لك وظيفه سنی
ایفا ایدرلردی . سورة صافات ده کی شوآیت جلیله نك :

« وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَّا رَكُوا الْهَتَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ . »

مأل منیفی :

(مشرک لر ده بورلر : بز ، بر شاعر مجنون ایچین الہ لرمنی
ترك ایدرمی بز ؟) شهادتیه ثابت اولدیفی وجه ایله جهلای مشرکین
جناب رسالتابی ده (حاشا ثم حاشا) مجنون بر قبیله شاعری عد
ایدرلردی .

نبوتك نشر وتبلیفندن موکراء قبیله اوزرنده کی نفوذ و تأثیر لرینی
بر وجه بالا بیان ایندی کمز شاعر لر فخر کائنات ، کتیر دیکی دین
مینہ توجیه عداوت ایتیمیه باشلا دیلر . بالخاصه عبدالله بن زبیری ،
هيرة بن أبي وهب ، مسافع بن عبد مناف ، أمية بن أبي الصلت
اسلامیه قارشى شدتلی بر خصومت ابراز ومضرت کثیره ایراث

قدیم ایله دیدی .

تصریح اولوندیفی وجه ایله جناب حق اولا ابراهیم علیه السلام اوغلو
اسحاق علیه السلام ذبحنی امر ایدیور . فقط بواسری یتنه کتاب مذکورک
عینی بابنك ۱۰ - ۱۳ نجی آبتلریله نسخ ایدیور :

« سفر تکوین - باب ۲۲ آیه ۱۰ - ۱۳ . بسده ابراهیم اوغلونی بوغازلامق
ایچین النی اوزانوب بیجاغی آلدقدده ربك ملكی ابراهیم ابراهیم دهیه سجاد
اوکا ند ایلدی . اول دخی لیسك دیدی . ملك دخی النکی اوغلانه اوزانمه

ایتدیلر . قرآن عظیم الشان بویله ضلالت یدشه شاعرلرله بونلره یورو
اولان اصحاب غوایتی شویله تعریف ایدیور :

« وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ »

مال منفی :

(شاعرلره ارباب غوایت تابع اولور .)

بونلر سفهای اقوامی مسلمین علیهده تحریک و تهییج ایدیورلر
واسلامتی ذم و تقبیحه یلته نیورلردی .

فخر کائنات مدینه یه هجرت ایدوبده تأسیس حکومت ایتدکن
صوگرا بوشعراى ضاله نك مهاجمات لسانیه سه نه مقابله ایتك ایچین
انصار کرامدن و بی خزرچدن اوچ صحابی بی مأمور ایتدی و :

— اهل ایمان هم قیلجیله ، هم لسانلیله مجاهده ایدرلر .
سزك شعرلریكز مشرکلر اوزرنده بك زیاده مؤثردر .

بو یوردی . بو اوچ صحابی نك برنجیسی حسان بن ثابت ، ایکنجیسی
کعب بن مالک ، اوچنجیسی عبدالله بن رواحه در .

فخر کائنات ، حسان بن ثابت ایچین مسجد شریفده بر منبر
انشا ایتدیرمشدی . اونك حقنده :

واؤاؤرشى نایمه زیرا بر نك اوغلوكی بشدر دربع اینه دیککن المهدن قورقار
ایدوگکی شمدی بیلدم . دیدی »

(۲) کاهن اعظم حقنده . انبیادن بر نك قرلی اولقی اوزره . صموئیل اول
سفر نك ایکنجی بابنك اوتوزنجی واوتوز دردیجی ایتلری :

« صموئیل اول - باب ۲ - آیه ۳ - اله اسرائیل اول اولان الله درکه :
بن دیدم ، حقانك وباباك خاندانی ریم حضورنده دائما خدمت ایده جکلردر . »

« اللهم آيده بروح القدس »

(یاربى ! اوتى روح القدس له مؤيد قیل)

و « ان جبرائیل مع حسان مانا فح غی »

(حسان ، شعرای مشرکینک محاربتنه جواب ویردجکه جبرائیل
اوکا معین در .)

سوزلرینی سویله مشدر .

ابو ولید حسان بن ثابت مدت مدیده معمر اولدی ؛ اسلامه
داخل اولدینی زمان آلتیش سنه ده یاشادقندن صوکر ا یوز یکر می
یاشنده اولدینی حالدده ارتحال ایتمشدر .

فخر کائنات - جاریه سی - ماریه قبطیه نک همشیره سی اولان -
سیرینی اوکا تزویج ایتدی . حسانک ، سیرین دن عبدالرحمن نامنده
بر اوغلو دنیایه کلدی . شجاعتمدن بی نصیب بر ذات اولدیغندن
غزواتدن هیچ برینه اشتراك ایتمه مشدر . خندق غزووه سنده کی حرکانی
یونی اثبات ایتکده در .

ابوعبدالله کعب بن مالک ، عقبه بیعتنده واکثر غزواتده بولوندی ،

ولیکن شمدیکی حالدده دیرکه حاشا ایش اولیله اولیبه حق بلکه کیم بکا اکرام
ایدرسه بن ده اوکا اکرام ایدرم وکیم بنی تمخیر ایدرسه ذلیل اولور . «
» صموئیل اول - باب ۲ - آیه ۳۴ - وبن کشفدم دیندار برکاهن نصب
وتمین ایدم چکه . »

ماآلرندده اولدینی منصب کهمانتک کاهن اعظم له بابا سیک خانداننده ابقاسی
وعد الی مقنضاسندن بولوندینی حالدده جناب حق بالآخره (حاشا) وعدندن

احد غزوه سنده اون بر يرندن يارالاندى. تبوك غزوه سنده تخلف
ايتدكلى جهته حقلرنده شو آيت جليله :

• على الثلاثة الذين خلفوا •

مأل منيف :

(تخلف ايدن اوج كمسه اوزرينه) نازل اولمش اولان اوج
ذاتك بريى ده كمبدر .

ابو محمد عبدالله بن رواحه، شجعمان اممايدن اولوب عقبه بيعتنده
وبرجوق غزوه لرده حاضر بولوندى . موته ملحه سنده لوای اسلام
النده اولارق شهيد اولدى وشهيد اولونجه يه قدر سويله ديكى رجز لرله
عسكر اسلامى تشجيع ايتدى .

بو اوج فصيح شاعر ، فخر كائناتك مدح وستايشى متضمن
قصيده لر انشاد ايدرلر ، رسول اكرمى هجو ومذمه جرأت ايدن
شعراى مشركيه مقابله ايله لرلردى . حسان بن ثابت ، بالخاصه
ابو سفیان بن حارث بن عبدالمطلبى الزام وتبكيت ايله اوغراشيردى .
حسان ايله كمب، مشركلرك - بين العرب معتاد اولدنى وجه ايله -

نگول ايدوب ديك لرلى كاهن نصب واقمه ايديبور . يا نيك نام عالم نصرانى
ده بوركه :

• جناب حق كاهن اعظمك اولاد واحفاديه الى الابد وعد ايتدى رباست
كهاشنى اونرك عهده سندن نزع ايله حكم اولى بوراده نسخ ايديبور ، چونكه
الله تعالى بومنصي اولاهارونك بوبوك اوغلو طازاره ، صرركرا كوچوك اوغلو
طاماره اعطا ايتدى ، كاهن اعظمك اولاد واحفادندن صدور ايدن سيئات

نسل و نسب‌ریخی هجو ایدرلردی. حسان ، هجویاتی تنظیم ایدرکن ،
بمضاً علم انساب‌ده متبحر اولان ابو بکر الصدیق‌دن استعانه ایلردي.
خليفة ثانی عمر بن الخطاب ، هنگام خلافتنده ناسی حسان‌له
کعبك هجویاتی مطالعه‌دن منع ایتشدر .

عبدالله بن رواحه مشرک‌لری کفریات ابلهانه‌لرینی تعداد ایدرک
استخفاف و تزئیف ایدردي .

عالم اسلام‌ده قصیده برده نامیله شهرت‌یاب اولان و :

« بانت سعاد فقلبي اليوم متبول »

« مصراعيله باشلايان نعت نبوينك قائلی کعب بن زهیردره اسلامه
داخل اولدقدن صوکره مديحه‌سنان رسالت‌پناه عداينه داخل اولقله
کعب شرف ايله‌دی .

فخر کائناتك، يوشاعرلردن باشقه، خطیلمی ، حادی‌لر (۱) ده
واردی :

حدا ، غذا و زننده‌در ، رجز ده‌یلان فیصه و زلرده تنظیم ایدلش شعرلر
اوقویارق ده‌وی سرعته یورومه‌به تشویق ایتک دیمکدر ، ادبیات عرب‌ده
ایلك سویله‌ن شعرلر حدالردن عبارت اولدیفر ظن اولونور .

سبیله یومنصب شمدیلك اولاد غازاره انتقال ایلهمشدر .
بوندن آکلاشیلیورکه شریعت موسویه هنوز باقی ایکن وعد الهیده ایکی‌دفعه
خلف ظهور ایدوب شریعت عیسویه‌دن صوکراده نه اولاد نامارده ، نه‌ده اولاد
غازارده ریاست کهانتدن اثر قالمشدر . اوحالده بروعد اوزرینه اوج کره خلف
الهی واقع اولش اولویور . غازاره ایدیلن وعد ، سفرالمددك یکریمی بشنبی
جانبنده‌کی شو آیتده :

ثابت بن قیس بن شماس هم فخر کائناتك، همده انصار گرامك
خطابی ایدی . یمامه غزاسنده شهید اولدی . رسول اکرم اونك
حقنده :

« شماس اهل جنتدر »

یو یورمشدر .

شو درت ذاتده فخر کائناتك حادی لری ایدی :
برنجیسی ، یوقاریده ذکری بکن شاعر عبدالله بن رواحه
ایدی که سفرلرده رسول اکرمك اوگنده یورور و یوکسك سسله
کوزل بیتلر اوقویارق حیوانلری شوق و حرکته کتیردی .
ایکنجیسی ، عامر بن الا کوعدی که خیر غزوه سنده شهید
اولدی .

اوجنجیسی ، براء بن معروردی که ارککاره حدا ایدردی .
دردنجیسی ، آنجشه اسمنده بر عبد زنجی ایدی که قادینلره حدا
ایدردی . آنجشه ، ماهر بر حادی اولدیجی جهتهلر حین سفرده قادینلرک
ده وه لرینی سیر سریع ایله حرکت ایتدیردیکندن فخر کائنات اوکا :

« رویدك رفقا بالقواریر »

« حقا بن اوکا سلامتله عهد و میثاقی باغشلادم . اختیارلق [۱] و آندن
صوکر خلیفه لکک میثاقی الی الدهر آنک ایچین اولور » مصر حمددر . دیمک
اولوبورکه کتیب عهدعتیق حناب حقل (جاشا) وهدنده خلف ایتدیکنه واولا

[۱] اخبار ، عالم دیمک اولان حبرک جمیدرکه یالکیز علمای یهود حقنده
قولانیلیر . مفرد اولان حبر علمای اسلام حقندهده استعمال ایدیلیر . مثلا :
حبر الفهامه تعبیرنده اولدیغی کبی .

تورکجه سی :

(قادینلر بللور کیمی نازکدر ، سیر سریعه تحمل ایدمهزلر ؛
اونلره رفقله حدا ایت)

دیمشدر .

دها هنوز مکده ایکن مشرکلهک ظلم واعتسافنه ، اصحاب کرام
سلاح وشدتله مقابله ایتمک ایچین رسول اکرم دن اذن ومساعده
ایستلر وعلی الخصوص عبدالرحمن بن عوف زهری ، مقداد بن
اسود کندی ، ابن مظعون جعی ، سعد بن ابی وقاص :
« یارسول الله ! مشرکلهک بزه قارشی روا کوردکلری بونجه اذنه
وجفاله نیچین تحمل ایدیورز . »

دیرلردی .

فقط رسول اکرم ؛ من طرف الله هنوز قتاله مأذون دکلم .

دهیه جواب ویرردی .

اهل اسلامه صبر وتحمل ایتمه لرینی امر وتوصیه ایدن آیات کریمه
یتمشی متجاوزدر . اوامر الهیهیه مبنی اهل ایمان مظلوم واقعهیه خیلی
زمان کوکس کروب تحمل ایتدی ؛ فقط مشرکلهک جور وتمدی بی

برشیشی امر ایدوب صوکر اوندن پشیمان اولارق فراغت ایلدیکنه قائل اولویورده
ذهی تصور باطل ! . . .

سزامیرک سکسان طوقوزنجی آیتنده حضرت داود جناب حقّه خطاباً :
سزامیر - آیه ۸۹ - سن عبدیکک عهدینی نقض ایتدک وارض مقدسی
ملوت ایلدک . « دهیه رک نقض عهد ایلدمش اولدیشی برآورده لسان ایدیورده
سفر تکبرینک آلتنجی بابنک آلتنجی ویدنجی آیتلرندن :
« سفر تکوین - آیه ۶ - ایمدی انسانی بر اوزرنده برانش اولدیشنه

بر حذو ایصال ایتدیلر که مسلمانلر ترک دار و دیار ایدرک یثرب هجرته مجبور اولدیلر. نهایت فخر کائناتک حیات مقدسه سنه بیله سوء قصد ایتمک تشبند بولونولدی. بونک ایچین اهل توحید کافه مدینه یه مهاجرت وانصار ایله اتحاد ایدرک قوت ومکنتی تزید ایتدی . .
 بویله جه ، اسلامده ، مشرکله قارشى سلاح وشدله مقابله ایدرک قدرت وسطوت پیدا اولدقدن صوگرا آیت قتال نازل اولدی. جبر وتائی بی آمر اولان آیات متقدمه نك احکامی بوصورتله نسخ ایدلدى .

اسلامله ، مشرکینله، قتاله مآذونیت اعطا ایدن آیات جلیله دن
 لك اول نازل اولان آیت جلیله شودر :

« اٰذِنَ لِلَّذِيْنَ يَّقَاتِلُوْنَ بَايِهٖمْ ظَلَمُوْا وَاِنَّ اللّٰهَ عَلٰى
 نَصْرِهِمْ لَقَدِيْرٌ . »

[یشیان اولوب عن صمیم القلب اسف ایله دی . «
 » سفر تکوین - باب ۶ آیه ۷ - برپوزنده پراشمش اولدینی مخلوقات بشردن حیواناته وسومدن هوامه قدر کافه سنی محو ایدرک حکم . ذیرا بن ایشله دیکمدن یشیان اولدم . »
 حق تعالی نك انسانی وسائر مخلوقاتک کانه سنی خلق ایتدیکندن طولانی
 [یشیان ومتأسف اولدینی منضم اولوبور .
 صموئیل اول سفرینک اون بشنجه بابنک اون برنجی و اوتوز بشنجه
 آیتلری :

مآل منی :

مشرکوں کے مقابلہ ایسے ہی اہل ایمان مظلوم اولادوں کے ہونے کے لئے
اولاد قارشی مقابلہ ایسے ہی اذن و رخصت و برلے ؛ جناب حق
اسلامہ نصرت ایسے ہی قادر و ۔

شو آیت جلیلہ :

• وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ •

مآل منی :

(سزکے حرب و قتال ایسے ہی سزہ فی سبیل اللہ مقابلہ
ایسے ہی ۔)

امر جلیلی احتوا ایسے ہی ۔

بویات کریمہ نک معانی شریفہ سندن واضحاً استدلال اولونور کے
اہل اسلام ہدایت امرہ مشرکوں قارشی دائماً صلح و روانہ طاورائش
اولدقاری حالہ ، بونلر ، اسلاملرہ قارشی ظلم و تعدیدن برآن بیلہ
خالی قالمشسلر ، بنابرین صلحک محافظہ و ادامہ سنہ آرتق امکان

صموئیل اول - باب ۱۵ - آیت ۱۱ - شاوولی حکمدار نصب ایسے ہی
پشیمان اولدم ۔ زیرا او ہم آرقہ مدن عودت ایسے ہی امر ایسے ہی شی ایسے ہی عمل
ایسے ہی ۔

« صموئیل اول - باب ۱۵ آیت ۳۵ - وحقاً صموئیل ، شاوولی ایسے ہی محزون
اولوب زیرا رب شاوولی اسرائیل اوزریشہ حکمدار ایسے ہی پشیمان اولدی ۔ »
سوزلر ہی محتوی و کفریات ایسے ہی مشتملدر ۔

قالمادینی کورولونجه مقابلهٔ اهل اسلامده . حرب و قتاله مأذونیت ویراش .

اوللری فخر کائنات ، سرکینک تجاوزاتنه قارشى :

« لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ »

مأله منیفی :

« سزك دینكز سزك اولسون ، بنم دینمده بنم اولسون . »
دهیه جواب ویردکن :

« فَاَقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ

وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ »

مال منیفی :

(مشرکلى نروده بولورسه کز قتل ایدیکز ، اسیر ایدیکز ،

حبس ایدیکز ، مشرکلك يوللری کسگیز .)

بوراده انسانک ذهننه شو فکرلر وارد اولوبور: مادامک خداوند هلمک فعل و امرندن ندامت ايله دیکی ثابت اولوبور یعنی شاوولی حکمدار نصب ایتدیکنه ، انسانی یراتدیفنه نادم اولدیفی تبین ایدیور ، ارباب تلیثک زعمنجه دهوای الوهیت ايله دکن صوکر ا عیبی علیه السلامده ابات وارسال ایتدیکنه جناب حق ندم اولمش اولماسی جائز اولور ، چونکه حادث وفاتی اولان بشردن دعوائ الوهیتک صدورینه نسبتله شاوولک اسرالمی به عدم اطاعتی کبی برکنام . بک اهمیتز قالیر . بوندن باشقه جناب حق شاوولک کندی امرینه عصیان

آیت جلیله سنک و رودی اوزرینه کافه اهل ایمان جزیره العربی .
لوث اوئانندن تطهیر ایتکله مکلف اولدی ؛ رسول اکرم واصحاب
کرامی خذله مشرکینه قارشى جهاد فى سبیل اللهی اعلان ایتدیلر .
سوبسو مجاهدلر کوندرلدى ؛ جزیره العربده چرك شرکدن اثر
قالما نجهیه قدر امر جهاده اقدام ایدلدى . یوقاریده مسطور اولان
آیت کریمه ده کی :

« مشرکلرک یوللرینی کسکیز ، امر جلیلی نک شمولی پک مهم
وبک معنیدارد . چونکه مشرکین مککک بوتون اسباب ثروتی ،
بوتون منابع معیشتی بمن له وعلى الخصوص سوریه ایله اجرا ایتدیکی
تجارتیه منحصردی . یئرب شهرى سوریه یه سوق ایدیلان قوافل تجارتک
کذرکا هنده کائن اولدیغندن اسلاملر ایچین بوقافله لک یولنی قطع
ایتمک وبوصورتله مکک لیلری تهدید وتکیل ایله مکک پک قولای برایشدی .
فقط طائف دن کچوب بمن کیدن تجارت قافله لرینی وورمق بالنسبه
مشکلدی .

جانلریله ، ماللریله بی محابا مشرکلره قارشى جهاد فى سبیل الله اشتراک
ایتمه لری ایچین اهل ایمانه قرآن عظیم الشان شویله خطاب ایدیوردی :

ایده جکئی بیلمه مش اولقی لازم کله جکی کبی عیسی المسیح ک دعوائ الوهیتیه قیام
ایده جکئی ده بیلمه مش اولقی اقتضایدر . ایسته یهود ونصاراک کتب دینییه لری
بو کبی ذمیه لرله مالامال اولدیغی حالده حمدا فم حمدا عندالاسلام ساحة عظمت
الهیه اذهار ندامت ایتک وجناب مسیح دعوائ الوهیتیه قیام ایله مک کبی
کدورات وشواهدن پاک وبریدر .

پاک سکیز یول قرق درت سنه سنه طبع ایلش اولان کتاپ حز قبالک
دردنجی بابک اونجی آیتک :

« إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا
يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ . .
مَالٍ مَنِيعٍ :

(بوفانی جهانک حیاتی بر اویون ، بر اکلنجه در ، سزا کر
الله ایمان ای دیورسه کز ، سزا کر اللهدن قورقویورسه کز الله سزه
مکافاتکزی ویرز .)

هَآ اَئِم هُوْلَا ء تَدْعُوْنَ

شوراسی شایان دقت و تذکاردرکه بدر کبری ملحه سنه کلنجه به
قدر وقوعبولان غزوه لره ، حربلره انصار مدینه تشریک ایدلز ،
یا لکز مهاجرین کرامدن تشکیل اولونان فرقلر سوق اولونوردی .
بدر کبری وقعه سندن صوکر انصار کرامده جهادک ثوبات و غنائمدن
حصه مند اولق ارزو ایتدیلر ، ارزان بویورولان مساعده نبویه
اوزرینه اولرده اوردوی پیغمبری به التحاق ایله دیلر .

« کتاب حز قیال - باب ۴ آیه ۱۰ - ویه جکک اکک کونده بکرمی مثقال
اولارق وزن ایله اولسون آونی وقتدن وقته بیه سک . »
وینه عینی کتابک عینی بابک اون ایکنجی آیتک :
« کتاب حز قیال - باب ۴ - آیه ۱۲ - واکمکه کی آربه بیده لری کپی
بپارق بیه جککه واونی اونلرک کوزلرینک اوکنده انسان نجاسقیله پدشیره جکسک
ورب ، بنی اسرائیل اونلری سورده جکم ملترلر آراسنده اکمکله رینی بویه مردار
اولارق بیه جکار . دبدی »

يکرمی ايکنجی بابک ذیلی

تاریخ هجرت

مدینه به هجرت پیغمبری وقوع بولسان اول اقوام و قبائل عربیه مخصوص بر تاریخ موجود دکلدی . بر دوره زمانی تعیین ایتک ایچین اودوره انسانده ظهور وتکون ایتش اولان محاربات عظیمه دن برینی مبدأ اتخاذا ایدوب سنه لری بومبدادن اعتباراً تعداد ایدرلردی . مثلاً قبل سنه سی یا خود فجسار ثانی مقاتلاتی برر مبدأ تاریخ عدد اولونوردی .

تاریخ هجری بمضارینک روایتنه کوره هجرتدن اون یدی سنه صوکرا ، بمضارینک روایتنه کوره اون سکنز سنه صوکرا حضرت

ویینه عینی کتابک عینی بابنک اون دردنجی آیتنک :

« کتاب حز قبال - باب ۴ - آیه ۱۴ - وبن ، آم یارب بهوا ایشته ناپاک اولدیم یوتهدر و صبا و عمن شیمه دی . قدر لاشه یا خود حیوانلرک پارالادینی یمهدم و آغز مه مکروه ات کیرمدی . »

ویینه عینی کتابک عینی بابنک اون بشنجی آیتنک :

« کتاب حز قبال - باب ۴ - آیه ۱۵ - اول دخی بکا باقی اسکا آدم اچاسقی برینه صبیغیر تزه کنی ویردم او اکککی اونکله پیشیره جکسک . دیدی . »

عمر الفاروقك ايام خلافتنده مشار اليك ويرديكي قرار وامر ايله احداث اولوندى .

رسول اكرمك مدينه منوره يه هجرتيله تاريخ هجرتك احداث اولونديني فاصله زمان ظرفنده كذران اولان سنه لر يو ائشاده وقوع بولش حادثات مهمه ايله تعين ايديليردي . مثلا هجرتك بر سنه سنه « عام الاذن » ده نيلديكي كيي .

حضرت عمر الفاروقك ايام خلافتنده تاريخ هجرتك احداث ايدله سنه شوييه بر وقعه باعث اولدى .

ايكي شخصدن بري ديكرينه بر مقدار اچمه مديوندى ؛ دين سنده ربط اولونمشدى ؛ فقط سنده يالكز دينك مدتي هانكي آيك نهايتنده منقضى اولاجني محرر اولوب بو آيك هانكي سنه يه عائد اولديغنه دائر صراحت موجود دكلدى . دايك مطالباتنه قارشى مديون اولان شخص درون سنده محرر آيك سنه آتیه ده حلول ايدم جكندن ، بناءً عليه اداي دين ايچين تعين ايديلان مدتك هنوز منقضى اولمايغندن بحث ايله تأديه دن امتناع ايتدى . بونك اوزرينه دايين حضور خليفه يه چيقوب مسئله منازع فيهاي عرض ايتدى .

مفهوملرندن مفهوم اولديني اوزره جناب حق اكمكك اولان انسان نجاستيله پيشيرله سنى امر ايتمش كن صوكرا حر قبال عليه السلامك آهوانيني اوزرينه بو امرى قبل العمل نسخ ايدوب انسان نجاستنه بدل اوگوز ترسييله پيشيرله سنى امر ايتمشدر .

سفر الاخبارك اون يدينجي بابيك اوچنجي ودردينجي آيتلريك :
سفر الاخبار - باب - ۱۷ آيه ۳ - بنى اسرائيل دن هر هانكي آدم محله تك داخلنده ويا خارجنده براوكوز ، برقوزو ويا براوغلاق ذبح ايدرسه وره قربان

جناب عمر بوندن صوگرا بویله سندرده تنظیم و تعاطی ایدلدکری
کونک، آیک، سنهک و دین ایچین تمین ایدیلن مدتک تاریخ انقضاسنک
وضوح و صراحتله قید و ذکر ایدلهسنی امر ایتدی . لاکن سنه لک
تعدادی بر اساس صحیح اوزرینه مستند اولمادیغندن فصول و مواسمی،
ایام و شهری حساب و تعیینده صاحب مهارت اولان هر مرز نامنده
برایرانلیله بعدالاستشاره فیابعد سنه لک، هجرت پیغمبری دن اعتبارا،
تعداد ایدلهسنه قرار و یردی . غره قر اساس اعتبار ایدلک اوزره
من القدیم جاری اولان سنه لک اصول تقسیمه خلل کتیرمه مک ایچین
سنه قریه نک مبدائی تاریخ هجرینک مبدائی اتحاد ایله دی . بو صورتله
احداث اولونان تاریخ هجری ، هجرت حقیقه نک وقوع بولدینی کوندن
اعتباراً ، الی طوقوز کون صوگرا باشلار .

فی الحقیقه تاریخ هجری ، آلتی یوز یکریمی ایکی سال میلادینسک
اون طوقوز نیشانسه مصادف اولان شهر محرمک برنجی کونی ابتدا
ایدر؛ فخر کائناتسه، عینی سال میلادینک حزیراننک اون طوقوزنجی
کونسه تصادف ایدن، ربیع الاولک برنجی کونی مکه کی ترکله مدینه یه
هجرت بویوردی .

ایتنک ایچین قریباتی قبة الزمان قاپدینه کتیرمرسه اول آمده شو خالدن طولابی
سفنک دم ایتش نظریله باقیلارق قبیله سی آراسنده اعدام اولونمایدیر . «
و کتاب تنبیه نک اون ایکنجی بابنک اون بشنجی آیتله یکرمنجی و یکریمی
ایکمنجی آیتلرینک :

« کتاب تنبیه - باب ۱۲ - آیه ۱۵ - لم اکل ایتک و اکل لملله کسب
تلذذ ایلمک ایسترسده الهک اولان ربک سکا احسان ایله دیکی برکنلر کبی
کوبلرکده ذبیح و اکل ایله . »

مورخلرك اكرئىسى سنه عربيه نك اوچنچى آي اولان ربيع -
الاولك ايلك كونلرى فخر كائنات مكدن خروج ايتمش اولديغنده -
متفقدر ؛ فقط بو كونك هانكى كون اولديغنده اختلاف واردر .
ابن اسحاق كوره هجرت بينمبرى ربيع الاولك برنجى ياخود
ايكنچى كونى وقوعبولمشدى ؛ ابو الفدانك افاده سنه نظراً ربيع -
الاولك سكزنچى كونى واقع اولمشدى . بك زياده شايد وثوق واعتماد
اولان شهادت كثيره نك اتفاقى شو مركزده دركه فخر كائنات يثرب
حواليسنده كائن قبا نام محله ربيع الاولك اون ايكنچى صالى كونى
واصل اولدى .

مكه ايله قبا آراسنده كى مسافه - براز دها اوزون سورن ساحله
يولى تعقيب اولوندينى تقديرده - سير سريع ايله مثنى و حركت
ايدلسه بيله انجاق التى ياخود بدى كونده قطع اولونابيلير .
فخر كائناتك غارثورده كچيرديكى اوچ كونى حساب ايدمجه
اولورسه قى هجرت ، ربيع الاولك ايكي سنده وياخود اوچنده يعنى التى
يوز يكرمى ايكى سال ميلاديسى حزيناتك اون سكزنچى ياخود
اون طوقوزنچى كونى وقوعبولدينى ظاهر اولور .

« كتاب تنبيه - باب ۱۲ - آيه ۲۰ - رب اللهك سكا سويلديكى كېيى سنك
اراضيكى توسيع ايدوب سن دى نك اشها ايله ديكي اتى اكل ائلك ايسته ديكي
ورب اللهك نامنه اولان اخبار ايله ديكي مكادن بيد بولونديك حلاله الله سكا
امر ايله ديكي اوزره مالك اولديك او كوزوفوبنى كسوب كويلر كده ايسته ديكي
كېيى اكل ائله ايسك . »

« كتاب تنبيه - باب ۱۲ آيه ۲۲ - ناصل كه طاهر وغير طاهر هر بر
كيك و طالع كچيدندن اكل اولوندينى كېيى . »

وفیات اعیان — بنی نجار نقیاسدن براء بن معرور سلمی ایله
ابو امامه اسعد بن زرارہ برنجی سال هجریده مدینه منوره ده ارتحال ایتدیلر.
براء بن معرور هجرت پیغمبریدن برآی اول ارتحال ایتشدی؛
رسول اکرم مدینه منوره یه واصل اولونجه اصحاب کرامدن برجاعتله
براء قبری اوزرنده نماز قیلدی .

اسعد بن زرارہ « بقیع الفرقد [۱] » ده دفن اولوندی؛ بقیع ده
اک اول دفن ایدیلن مؤمن، بو ذاتدر . روایت اخرا یه کوره عثمان
بن مظعوندر .

اسعد بن زرارہ نک وقوع وفاتی اوزرینه بنی نجار فخرکاتتات
صراجهتله کندیلرینه برقیب تعیین ایتمه سی استرحام ایتدیلر .
فخرکاتتات اولرله :

— سز بنم قاردشلمسکز ، بن سزک فقیکزم ، بویوردی .
فخرکاتتاتی خانه سنه مسافر ایدن کلثوم بن هدم ده برنجی سال
هجریده ارتحال ایله دی .

[۱] بقیع الفرقد ، فرقده اورمانی دیمکدر .

مضمونلری منسوخدر ،

هورن نام پروتستان عالمی یازمش اولدیفی تفسیرینک جلد اولده آلتی یوز
اون طوقوزیمچی صحیفه ده آیات سالف البیانی نقل ایده رک ده بورکه :

بو ایکی موضعه تناقضک موجودیتی ظاهر سده شریعت موسویه نک تبدیل
وتغیری غیر ممکن برحاله اولدیفی وبلکه بنی اسرائیلک مقتضای حاله کوره
تزیید و تنقیس خصوصی ملاحظه اولوندیفی قد برده بو تناقضک توجیه و تأویلی

بو برنجی سال هجریده صنادید مشرکین قریش دنده ابو اَیحَحه ،
 حاص بن وائل سهمی ، ولید بن مغیره مکده دار بواره
 یقیلوب کتیدیلر . ولید بن مغیره حال احتضارنده پک زیاده یأس
 وقتور اناری کوسترمشدی ؛ برادر زاده سی ابوجهل اوکا بو حالک
 سببی صورتی . ولید :

— یأس وقتورم اولوم قورقوسندن ناشی دکل ؛ وفاتمدن صوکر
 ابن ابی کبشه [۲] نک دین ومذهبی مکده منتشر اولاجنی قورقوسندن
 ایله ری کلکده در ، دیدی .

ابوجهل :

— سن مستریخ اول ، محمد (ع . ص) ک دینی قطعاً مکده
 انتشار ایده میه جکدر . دهیه جواب ویردی .

فقط ابوجهل ک ، ولیده تسلیتساز اولان بوجواب قطعیسنه
 رغماً ، کندیزی برمدت صوکر مخذول ومقتول ودین مبین اسلام ده
 کمال شان وشرفله مکیه داخل و دکل یالکزر اوراده ، کافه اقطار
 جهانده منتشر اولدی .

[۲] مشرکین قریش ، فخرکاشانی ، صابیلردن ابن ابی کبشه بکزمه ندکلرندن
 ولید بواسم ایله رسول اکرمی مراد ایتددر .

فایت آسان بر کیفیت در . بنی اسرائیلک مصردن خروجنک قرقنچی سنه سنده
 و فلسطین بلده سنه داخل اولادن اول موسا غایه انسلام سفر اخبارک احکامنی
 کتاب تثنیه نک احکامیه صراحتاً نسخ ایدوب فلسطین بلده سنه کیردکن صوکر
 هر هانکی محله ایسته ورله اوراده اوکوز وقویون ذبح واکانه جواز ویردی .
 شیمدی مفسر هورن بو حکملرک نسخ اولوندینی و بنی اسرائیلک متقضای حاله

يکرمی اوچنجی باب

هجرت نبویه نك ايكنجی مندی

قبله عبادت - جناب حیدر کرارک کریمه نبوت پناه حضرت فاطمه الزهرا
ایله ازدواجی - کفار قریشه قارشی جهاد - نخله سریه سی .

قبله عبادت

مقصودات ربیه

هجرت پیغمبرینک ایکنجی سالنده (سنه میلاد : ۶۳۴ ، کانون
ثانی : ۲۸) صوم رمضان شهر شعبانده نازل اولان شو :

کوره شریعت موسویه نك تزید و تنقیص ایدلدیکنی اعتراف ایتدکن مسوکرا
آرتق نبی آخرک شریعتنده واقم اولان بویه تزید و تنقیص حناب حقه
(حاشا) جهانی استلزام ایدر بولنده اهل کتابک اعتراضات واقعه سی شایان
استغراب دکلیدر ؟ .

سفرالعددک دردنجی بابک اوچنجی ، یکرمی اوچنجی ، اونوز بشنجی ، اونوز
طوفوزنجی ، فرق اوچنجی ، فرق آلتنجی آیتلرینک احکامی مقتضاسنجی

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ . »

مأل منفی :

(ای کلام الله ایمان ایدنلر ایصیام ، سزدن اول کلنلره فرض اولوندینی کیی ، سزدهده فرض اولوندی .)
آیت جلیله ایله امت ناجیه محمدیه صیام فرض اولوندی ، و :

« شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ . »

نص جلیلی ایلهده ماه صیامک رمضان شریف اولدینی تصریح وارائه ایدلدی . ماه صیامه رمضان اسمی ویرله سنک سبی شودر :

قوم عرب آیلری ، یا اونلرک مصادف اولدقلری موسملره موافق اسملره تسمیه ایدر ، مثلا : ربیع الاول ، ربیع الآخر کیی ،

قبه المهدک خدمه سی اوتوزدن نقصان والی دن زیاده اولماسی لازم کلیرکن سفر مذکورک سکنجی بابنک یکریمی دردنجی ویکرمی بشنجی آیلرنده خدمه سرقومه تک یکریمی بشدن نقصان والی دن زیاده اولماسی حکم اولوندیفندن سفر مزبورک دردنجی بابنک حکمنی سکنجی بابنک حکمی نسخ ایله مشدر .

سفر اخبارک دردنجی بابنده جاهنک خطا سینه فدیله اولقی اوزره یالکنز بر رأس اوکوز لازم کلجکی معصر اولدینی حالده سفر الممدک اون بشنجی بابنده لوازمیه براوکوز وپرده ارعلاک قرنا ایدله سی لزومی ذکر اولونمش اولدیفندن

یاخود اوایل ظرفنده اجرا اولونماسی معتاد اولان برراسمه غنیه یی
ویا بر فریضه مذهبه یی اخطار ایدم جک عنوانلرله یکدیگرندن تفریق
ایلر ، مثلا :

محرم الحرام ، ذی الحجة کبی . فریضه صیامک نازل اولماسی
غایت صیجاق برآیه مصادف اولدیغندن ، ماه صیامه ، یک صیجاق
اولق معناسی افاده ایدوب رمضی ماده سندن مشتق اولان رمضان
اسمی ویرلدی .

علمادن بمضری رمضان لفظنک اسماء الهیه دن اولدیغنه ذاهب
اولملر سده بو خصوصده وارد اولان اثر [۱] ضعیفدر .

رمضان دن اول صیام فرض اولونوب اولونمادیغنی حقه ده علمای سلف
اختلاف ایتدیلر ؛ علمای حنفیه : اولاصوم عاشورا فرض اولونمشدی ؛
صوکر صیام رمضان فرض اولونارق صوم عاشورا نسخ ایدلدی
ده بورلر . علمای شافعی ده صیام رمضان دن اول صوم فرض اولونمادیغنی
الزام ایدیورلر .

ایکنجی حکم برنجی حکمی نسخ ایلهمشدر .

کرک قاناتلی ، کرک قاناتلر هر جنس حیوانان دن ایکیشر حیوانک نوح علیه السلام له
سفینه کیرمه سی حقه ده اسم الهی صدور ایلدیک ی سفر تکوینک آلتنجی باینده
مصرح کن یدنجی باینده طاهر اولان بهاییدن ، هر نوع طپوردن ارککلی
دیشلی یدیشر و طاهر اولمایان بهاییدن ایکیشر دانه سنک آلتماسی اواسر الهیه
مقتضاسندن اولدیغنی وینه باب مذکور دن هر جنس دن ایکیشر حیوانک سفینه
کیردیک مستبان اولدیغندن شو حکمک ایکی دنمه نسخ ایدلدیک تبین ایدیور .

شو حدیث پیغمبری :

« آیت رسول الله صلى الله عليه وسلم فقلت يا رسول الله امرنى
بامر آخذة عنك. قال : عليك بالصوم فانه لا عدل له .

نأتى عن ابوامامه

مال منبى :

(فخر کائناتك حضورينه کلوب دیدم : يا رسول الله ! بکا برشى
امر ایت که سندن اخذ ایدیم . دیدی که : (صیام له مشغول اول
زیرا افضل اعمال اولمقدمه صیامك عدلی یوقدر .)

فضیلت صیامی باهر آثبات ایدر .

فخر کائنات هنوز مکده ایکن اثنای عبادتده ، بعضلرینه کوره ،
قدس شریفه توجه ایدردی ؟ بعضلرینه کوره ده ابراهیم خلیل الله
علیه السلام قبله سنه متوجه اولوردی .

طبری ، ابن عباس (رضی الله عنه) دن روایه ده یورکه : فخر کائنات
هجرت ابتدکی زمان مدینه اهالیسنک اکثری یهودی اولوب قبله
عبادتلری ده قدس شریف دی . رسول اکرم ده بوندن بویله قدس
شریف قبله اتخاذ ایدیله رک ادای صلات اولونماسنی امر ایتدی .

سفر ، ملوک ثانی نکت بکرمنبی باینک برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، دردنجی ،
بشنجی و آلتنجی آیتلرینک :

« سفر ملوک ثانی - باب ۲۰ - آیه ۱ - اوکونلرده حزقیال خست لایوب
حال احتضارده ایکن اشعیا پیغمبر اونک یانه کلوب دیدی که ربانله اولبه امر
ایدرکه اویکه وصیت ایله زیرا سن صاغ دکلسک مپسک . »

« سفر ملوک ثانی - باب ۲۰ - آیه ۲ - ایسدی حزقیال حضاره توجه
ایده رک ربک اوکنده تازی قیلای . »

یهودیلر کندی قبله‌لرینک اسلاملر طرفندن قبول اولوندیغی
کورمکله نمون و مسرور اولدیلر . حتی دیدیلرکه :

محمد (ص . ع) بزم دین و مذهبیزی بکنمه‌دیکی حالدده قبله‌مزه
توجه ایدیور . اهل اسلام اون یدی آی قدس شریفه متوجهاً فریضة
صلاتی ادا ایتدی .

یوقاریده بیان ایدلمش اولدییی وجه ایله مسجد شریفک قبله‌سی
بیت المقدسه طوغرو انشا ایدلشدی . لکن رسول اکرم دائماً ابراهیم
علیه السلامک قبله‌سنی استقبال ایتک آرزوایدردی . بیت المقدسه طوغرو
دونوب عبادت ایتدکجه کعبه‌اللهک آرقا طرفده قالماسنه بردرلو راضی
اولمازدی . علی الدوام یوزینی کوکله توجیه ایدوب قبله‌نک کعبه‌الله
تحویل ایدلمه‌سنی استدعا ایلردی .

نهایت حاجت پیغمبری نزد الهی ده مقبول و مستجاب اولدی
و سورة البقره ده وارد اولان شو آیت جلیله انزال اولوندی :

« قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً

« سفر ملوک ثانی - باب ۲۰ آیه ۳ - اشیاء چیقدهده هنوز اؤک اوتهمنه
واصل اولمازدن اول الله کئندیمنه وحی ایتدی . »

« سفر ملوک ثانی - ۲۰ - آیه - » بئم قبائلک مدبری اولان حزقیال .
ده که باباک اولان داؤدک ربی یو بورورکه حقا بن سنک نمازینی ایشیتدم و کون
یا شلرینی کورددم . ایشته بن سربا سکا شفا و یزیمکم و سنده اوچنجی کون ربک
ییتنه چیقاجتسک . »

تَرْضِيهَا قَوْلَ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ
فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ .

مال منيف :

(وجهکي سہاواتک ہر طرفندہ کزدیردیکنی کوردک؛ سنک وجہکي
راضی و خوشنود اولاجفک بر قبلہ یہ توجیہ ایدہ جکز ؛ وجہکي
مسجد حرامک طرفہ توجیہ ایت ، نرہدہ بولونورسہ کز بولونوکز
وجہلریکزی مسجد حرام شطرينہ توجیہ ایدیکز .)

مواہب لدنیہدہ دہ نیلیورکہ فخر کائنات مدینہ منورہدہ اون الی
آی نمازی قدس شریفہ دونہرک قیلدی . قبلہ نک کعبہ بہ تحویلی
هانکی آیدہ هانکی کوندہ ، هانکی صلات اثناسندہ ، هانکی محلدہ
وحی وامر اولوندیغی خصوصندہ اختلاف واردردہ بعضیلری جاذی-
الاولادہ رجب آینک اواسطندہ بر بازار ایرتہ سی کونی، بعضلری دہ
شعبان آیی اورتاسندہ بر صالی کونی، مسجد نبویدہ ایکندی نمازی
اثناسندہ :

« سفر ملوک ثانی - باب ۲۰ - آیہ ۶ . سنک صرکہ اون بش سنہ دہا
علاوہ ایدہ جکم . »

مضمونلرندن اکلاشیلدیغی اوزرہ حزقیال ہ ارتحال ایدہ جکنی جناب حق
اولا اشعیا پیغمبر واسطہ سیلہ خبر ویرمش واهل بیتنہ وصیت ایتمہ سی اسراعتش
کن اشعیا بواسری تبلیغ ایدوب خانہ نک دہا اورتاسنہ واصل اولمادن حکم
نسخ اولونارق حزقیال ک عمرینہ اون بش سنہ دہا ضم وعلاوہ ایدلمش .

« فَوَلَّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ »

آیت جلیله سی نازل اولدی ده یورلر .

فتح الباری صاحبک ابن عباس (رضی الله عنه) دن روایت ایتدیکی حدیث شریفک مأل منیفنه کوره رسول اکرم مدینه منوره یه هجرت ایدنجه قدس شریفک قبله انحاذ ایدلمه سی امر اولونمش . فقط امام احمدک یینه ابن عباس دن روایت ایلهدیکنه کوره فخر کائنات مکده ایکن نمازی بیت المقدس دونه رک قیلاردی ؛ کعبه یه دونمزدی بوندن اکلاشیلیرکه اشای صلاتده بیت المقدس ترجه ایدلمی مدینه منوره یه هجرتدن صوکر ا امر ایدلمش اولمایوب فخر کائنات هنوز مکده ایکن ده یینه قدس شریفه دونه رک عبادت ایلهرمش .

امام طبرنی طریق اخردن شویله روایت ایدیور :

رسول اکرم اولان نمازی کعبه یه دونه رک قیلدی ؛ صوکر ا بیت المقدس توجّه ایدوب مکده اوچ سنه بو منوال اوزره نماز قیلدی ، وقوع هجرتدن صکرده اون آلی آی بیت المقدس قبله انحاذ

ایشته سالف الیابان بوآتلرده عهد عتیق و عهد جدیدده نسخک وقوعی

اثبات ایدیور .

متی انجیلک اوتجی بابک بشنی، التنبی آبتلرله :

« انجیل متی - باب ۱۰ - آیه ۵۰ . بو اون ایکی یی عیسا کوندروب اوتلره امر ایلهدی که زندقلرک یولنه کیشمه یکنز و ساربرلرک هیچ بربلده لرینه کیرمه یکنز . »

انجیل متی - باب ۱۰ - آیه ۶ لکن خاصه بنی اسرائیل اوندن ضایع اولمش اولان فوزیلره واره سکنز »

ایدلدی . بالاخره مسجد نبویه اوکله نمازینی جماعتله ادا ایدرکن
- نمازک ایکی رکعتی قیلمشدی - مسجد حرامک قبله اتخاذا ایدلمه سی
وحی اولوندی؛ فخرکائنات کعبه الله. توجه ایتدی؛ جماعت حاضرده
کعبه الله دوندی

روایت اخرايه نظراً رسول اکرم هجرتک ایکنجی سنه سنده
شعبانک اون بشنجی صالی کونی بشر بن براء بن معرورک والده سی ام
بشری زیارت ایتک ایچین بنی سلمه زردینه کیتمشدی؛ اوراده کی
مسجدده اوکله نمازینی ادا ایدرکن ایکنجی رکعتک رکوعی اثناسنده
بر وجه بالا مسطور اولان تحویل قبله آتی نازل اولدی . بوسبيله
بومسجدده « مسجد قبلتین یعنی ایکی قبله نك مسجدي » عنوانی
ویرلدی . (امام قسطلانی)

ابن خلدونک روایتنه کوره تحویل قبله آتی هجرتدن اعتباراً
اون یدنجی آیک مبدآنده نازل اولدی . فخرکائنات بو آیت جلیله یی
منبرده تبلیغ ایتدی . بونی استماع ایدن انصاردن بعضری قالدیلر ،
کعبه یه متوجهاً ایکی رکعت نماز قیلدیلر .
بورایتنده دقت اولونا جق بر جهت وارکه اوده ، آیت جلیله

یننه متی انجیل نك اون بشنجی باینده کی شوآیتدن .
« بنی اسرائیل اوینک ضایع اولان قوزورلندن ماعداسنه ارسال اولونامدم . »
عیسا علیه السلامک رسالتی منهصرأ بنی اسرائیله مخصوص اولدینی اکلایشیلدینی
حالد مرقس انجیل نك اون التنبی باینک اون بشنجی آیتله :
« انجیل مرقس - باب ۱۶ - آیه ۱۵ - اونلره ده دی که بوتون دنیا یه
واریکلز وبالجمله مخلوقاتنه انجیل ی تبشیر ایدیکلز . »
او حکملر فسخ اولونمشدر .

منبرده تبلیغ ایدلدی ، ده نیلمه سیدر . حال بوکه اوصیرالرده مسجد نبویده هنوز منبر انشا ایدلمه مشدی . بوسیدن طولانی ارباب سیر بوروایتی توهین ورد ایتمکده در .

تحويل قبله نك هانكي زمانده ، هانكي مكانده وقوعه كلش اولديني حقه دروايات كشيده واردر . بعضري جمادي الاولاده واسط رجبده بازار ايرتمسي كوني ؛ ديكر بعضري شعبان آينك اورتاسنده صالي كوني مسجد نبویده ايكندى نمازى انساننده واقع اولديني سويله يورلر .

صحیح بخاریده براء بن عاذب دن روایت اولوندينه كوره فخر كائناتك كعبه يه متوجهاً لك اول قيلديني نماز ايكندى نمازيدر .
امام بخارينك براء بن معروردن روايته نظراً فخر كائنات جماعته ايكندى نمازینی ادا ايدرکن (ديكر بر روايته كوره اوكله نمازینی قيلارن)

فَوَلَّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

متى انجيل نك يكرى اوچنجى بابنك برنجى ، ايكنجى ، اوچنجى ايتلرينك :
« انجيل متى - باب ۰۳ - آيه ۱ - اوزمان عيسى جميتلره وشا كردلرينه خطاباً ديدى كه . »
« انجيل متى - باب ۲۳ - آيه ۲ - كاتبلر وقاريزى لر موسائيك منبرنده اوطورورلر . »
« انجيل متى - باب ۲۳ - آيه ۳ - ايمدى اونلرك سزه ايشليوب كوزتمسنى امر ايلدكاري شيئي كوزده دوب يامليسكز . »

آیت جلیله سی نازل اولدی؛ نمازك ایکی رکتی قیلنمشدی، دیگر ایکی رکتی کعبه یه توجه ایدیله رک ادا ایلدی .

قبا ناحیه سنده کی اهل اسلام نزول وحیدن اوکون خبردار اولامادقلرندن نماز لرینی قدس شریفه متوجهاً قیلدیلر . امام بخاری و امام مسلم صحیحلرندن عبدالله بن عمر دن شویله روایت ایدیورلر : قبا ناحیه سی خلقی ایرته سی کون صبح نمازینی قیلنمقده ایکن بری کلوب فخر کائنات بوندن بویله انسانی صلانده بیت الله توجه ایدیله سی امر اولوندیغنی اخبار ایندی . بیت المقدسه متوجهاً طوران مسلمانلر همان کعبه الله دوندیلر .

صوگرا ، رسول اکرم مسجد قبا یه کیتدی؛ محراب دیوارلرینی کندی ایلله اصلاح و کعبه الله توجه ایلدی ؛ بو ائشاده اصحاب کرام طاش طاشیدیلر . اکثریا فخر کائنات جمعه ایرته سی کونلری راجلاً یاخود را کباً قبا یه کیدر و اوراده فریضه صلاتی ادا ایلدی .

طبری نک ابن عباس دن روایت ایتدیکنه کوره فخر کائنات مدینه یه هجرت ایتدیکی زمان مدینه خلقنک اکثریسی قوم یهوده .

مأثری مقتضاسنجه کاتیرک وقاربزی لک اسرلرینه اتقید ایتک لازمه دندر ، اونلرک امر وتنبیه ایتدکلری شیلردن بری ده توراتده مندرج احکام علیه نک و علی الخصوص زعملرنجه ابدیتله مقید اولان احکامک کافه سنه تقید واهتمام ایتک خصوصندن عبارتدر . حال بوکه یوقاربیلرده اعطا ایملن معلوماته نظراً نصارا عندنده او حکملرک هبسی شریعت عیسویه ایله نسخ ایلمشدر . حقیقت حال بومرکزده ایکن پروتستان طالری عوام اهل اسلامی تقلید ایتک ایچین توراتک منسوخ اولمادیغنی اثبات ایتیه قیام ایدرلر . توراتک احکامنجه جمعه

منسوبدی . و قبله لری ده بیت المقدس دی . بونک ایچین بدایتده جناب حق رسول اکرمه بیت المقدس . دونه رک نماز قیلماسنی امر ایتدی ؛ یهودیلر یک زیاده منون و مسرور اولدیلر . اون یدی آی بومنوال اوزره نماز قیلندی . اما ذات اقدس پیغمبری دائماً ابراهیم علیه السلام قبله سنی استقبال ایتک ارزو ایدر و هر زمان مبارک وجهی کوکلره توجیه ایده رک جناب حقدن قبله نک کعبه الله جهته تحویلنی استعطا ف ایلردی . حاجت نبی عندالله مستجاب اولارق ، کعبه الله قبله اهل توحید اولدی .

امام احمدک ابن عباس دن روایت کوره رسول اکرم دهامکده ایکن نمازی بیت المقدس . طوغرو قیلاردی ؛ کعبه اوکنده طوروردی ؛ فقط اورایه توجه ایتزدی . بوندن اکلاشیلیرکه مکده ایکن ده بیت المقدس . توجه ایدیلیرمش ؛ مدینه ده نازل اولان آیت حایه قبله قدیمه نی - یعنی قبله ابراهیم علیه السلام - تقریر و تکیه ایتک ایچین مس . امام طبرینک طریق آخردن روایت کورده نازل رسول اکرم مکده ایکن اولان نمازی کعبه الله . و غرو قیلیمش ؛ صوکر اوچ سنه بیت المقدس . و ده جا یسوب بیت المقدس ده اون الله آی اورایه متوجه

ایرته سی کونک تعظیمی اخلال ایده رک بر حرکتده بولونالیرک قتلی واجبدر ؛ پروستان لرسه یوم مذکور ی قطعا طایفاده قلدن تورات ک منسوخ الاحکام اولدیفته ، ذاهب اولما یوبده لاجل التقلب عدم منسوخیتک اثباته قالقیشمه لری عادتاً کندیلیرنک واجب القتل اولدق لیرنی علناً بیان ایتمکدن عبارتدر .
لوقا انجیل مک طوقوزنجی بابنک الی التنبی وانجیل یوحناک اوچنجی بابنک فرق یدنجی آتیلری :
« نبرا (ابن آدم یعنی عیسی المسیح) نفوس نال : ایکن بیت ایچین

اولدقدن صوگرا امرالهی له کعبه الله ه دونمشدر . لاکن شیخ بن حجر بو روایتی ، قبول تقدیرده تحویل قبله ایکی دفعه واقع اولمش اولاجغندن ، توهین ایدیور .

تحویل قبله آیتک نازل اولدینی شیوع بولنجه منافقار ، یهودیلر ، مشرکلر درلودرلو ارجوفلر تصنیع ایده رک فخر کائناتی طعن وتشیعه قیام ایتدیلر .

منافقار : محمد (ص . ع) اصول وارکان دینی تعیینده عجز وحیرت ایچنده قالمش که کاه شرقه ، کاه غربه دونمه یه باشلادی ده یه تعریضانده بولوندیلر .

یهودیلر : محمد (ص . ع) ده یاد وطن ، اشتیاق آباو اجداد حسیاتی غلیان ایتش ، قومی ممنون ایتک ایچین کعبه الله ه دونویور دیدیلر .

حتی اسلامنده ضعف وتردد اولانلرک بر طاقی بوسبک مغزانه سوزلره آلدانارق ارتداد ایتدی .

لاکن اعتقادلرنده رسوخ وثبوت اولانلر تعریضات واقعه یه : جناب حق تحویل قبله یی امر ایتدی ؛ البته وامرک تحتنده نیجه نیجه

کله یوب انجاق خلاص ایتک ایچین کادی مألنی افاده یتکده ایکن سلائیک اهاالیسنه کوندربلن ایکنجی رساله نک ایکنجی بابنک سکزنجی آتی :

« اول کسناهکارکه رب اوئی نفخه ایله هلاک وظهوریله ابطال ایدر ، اوقت اوللی اولور . مآنده اولدیفدن سالف الذکر آیتلرک احکامی بو آیتله منسوخ اولمشدر . بناء علیه ذکری کچن درت مثالدن ظاهر وثابت اولویورکه احکام انجیلک نسخی ممکن اولقی شویله طورسون حواریون بعض احکامی دیکری حکم له وپولوس رسولده حواریونک بعض حکملرینی ، حق

حکم بالغه خفيه واردر ؛ بزم عهده مزه ترتب ایدن اوامر الهیه
تسلیم تامله انقیاد ایتکدر ؛ الله تعالی دیله دیکفی طریق مستقیمه
هدایت ایدر. دمه جواب ویردیلر .

امام قسطلانی ده یورکه :

روایت اولوندیغه کوره تحویل قبله آتی نازل اولدیغی زمان
منافقار ، یهودیلر ، مشرکار ، قرآن عظیم الشانده :

« مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلِهِمُ الَّذِي كَانُوا عَلَيْهَا . »

مال منیقی :

(هانکی سبب بونلری (مسلماناری) اسکی قبله لرندن
دونوردی ؟) حکایه اولوندیغی وجه ایله ؛ قیسح ؛ منکر عد ایتدیلر .
لاکن خدای ییچون اونلره شوجوابی اترال ایتدی :

جناب مسیح قوالارینی کندی قول و حکمی له نسخ ایشدر . بناء علیه انجیل
احکامنده بالفعل نسخ و قوبولش اولدینی امور بدیهه دندر .
متی انجیل نث بکرمی دردنجی بابنک اوتوزبشجی آقنده مسیح علیه السلام دن
نقل :

انجیل متی - باب ۲۴ - آیه - ۳۵ - فی الحقیقه سزه دیرم که بونلرک جمله سی
وقوعولمیشجه بونسل زوال بولم . کوك ویر ذائل اولور . لکن بنم سوزلم
اصلا زائل اولیه جقدر . »

« قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَّشَاءُ اِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . »

مآل منبئی :

(یا محمد! سن اونلره سويله: مشرق ده، مغرب ده اللهك ملكيدر؛ يوقسه مشرق جناب حقك اولوبده مغرب باشقه سنك دكلدر. اعتبار، حق تعالى نك امرينه امثال اتمكده در؛ باشقه شیده دكلدر. حکم، تصرف، امر هپ جناب حقكدر. بزى هانكى طرفه توجیه ایدرسه اوطرفه توجیه ایدرز. طاعت و عبادت اونك بویوردیغنی طوعقدر. از مـ کون بر طرفه دوندورسه بلاتردد دونه رز. حضرت الله دیله دیکى کسه نی صراط مستقیمه هدايت ایدر. کاه بیت المقدسه کاه کعبه الله دوندورمك موجب حکمت و مقتضای مصلحت در که رسولنه و اونك اشته بر نعمت عظماسار. زیر جناب حق بزى کندیسنك خلیلی اولان ابراهیم علیه السلام ک قبله سته . ایت ایله دی . دیمکدر) .

ذکر اولونان کلامدن مراد بنم قوالمدن بر نول ، احکامدن بر حکم نسخ و ترمیمی . احوال و قوعین خبر و رمش اولدینی حادثه بی بیان ایدن کلام معهودك نسخ اوونما یجی .

بو آیتك تفسیرنده بیروس نام راهب حضرت مسیه مرادی خبرورسی شیلر همه حال وقوع بولاجق . دیمکدر . دش و ستاین ه رب نام محقق نصرانی ده : « یروکون ، شیلره نسبتله قیل تبدیل دکلاه » مع مایه بنم خبروربدیم شیلرك احکامی کبی حکمه اولمایوب بونلرك کافه سی محو و زائل اولور ، بنم خبر

امام احمد ، حضرت عایشه دن روایت ده بورکه : قوم یهود ، بز مسلمانلره شو خصوصات ثلثه ده حسد ایتدیکی قدر هیچ بر شیده حد ایتهدی . برنجیسی : جمعه کونی بزه نصیب اولوب اولنره میسر اولمادیفندن طولای بغایت بی حضور اولمقده درلر ؛ ایکنجیسی : کعبه الله بزه قبله تعیین ایدلدیکنه متأسفدرلر ؛ اوچنجیسی : بزم امام آرقاسنده آمین دیدیکمزه حسد ایتمکده درلر .

قوم یهوددن حی بن احطب ، مسلمانلره :

« اسکی قبله یه متوجهاً قیلدیفکنز نمازلر صحیح میدر ؟ یوقسه فاسدمیدر ؟ صحیح ایسه رجوع جائز اولماز ؛ فاسد ایسه - اسف اولونورکه - قبله تحویل ایدیلنجه یه قدر ضلالت ایچنده قالمشکنز .
دهیه ابلیسانه سوزلرله اذهان وقلوبی تحذیش ایتک ایسته دی .
فقط مسلمانلر اوکا :

« هدایت ده ، ضلالت ده جناب حقت اوامر ونواهیسندن عبارتدر .
جوابی ویردیلر .

باشقه بر کوزده یینه مفسدان یهودک الحاحی اوزرینه صاف دل

ویردیکم شیلرله تبدل ایتز . « ده بور .

شیمیدی یوقایدنبری ایراد اولوان مثاللره اطلاع کسب ایدلدکدن صوکر
کرك شریعت موسویه ده ، كرك مذهب نصاراده نسخك شوقی خصوصنده ذره
قدر اشیدیه « دیاجمی بیی اهل کتابك ده نسخ ممتنع اولدیفی حقنده میدر
قویقلری ادعائلك ده اطلانی شك و ارنمایدن این ایتت شیب ایمره چوئكه
مصالح عبادت زمانك ، مكانك . مكلفك اختلافله مختلف اولوب احكامدن بعضلری
برزمانده مكلفك دائره اقتدارنده ، زمان آخرده قدرتك خارجنده در ، بعضلری ده

مسلمان لردن بمضلری دیدیلرکه : اسعد بن زرارہ ، براہ بن معرور ،
کلثوم بن ہدم کیی اولجہ وفات ایتمش اولانلر عقبادہ نہ حالده
بولونیورلر ؟

بولنلرہ جواباً خداوند علیم شوآیت کریمہ بی ازال ایتدی :

« وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ . »

مآل منیفی :

(جناب حق سزک ایمانکیزی ، یعنی بیت المقدسہ متوجہاً قیلدیفکنز
نمازلریکزی ، اضاعه ایتمز .)

یهودیلر دیدیلرکه : اگر محمد (ص . ع) بزم قبلہ مزہ توجه
ایتمکده ثبات ایدہیدی ؛ کتابلر مزک خبر ویردیککی پیغمبر کندیسکی
اولدیفنه شہادت ایدردک .

جناب حق شوآیت جلیلہ ایلہ :

مکلفیندن برطاقنک حالہ مناسب ، برطاقنک حالہ غیر مناسب اولدیفنی آشکاردرہ
انجیل یوحناک اون آلتنچی بابنک اون اوچنچی آیتندہ عیسی المسیح حواریونہ
خطاباً :

« انجیل یوحنا - باب ۱۶ - ایہ - ۱۳ - بزم سزه دھا چوق سوبلا یه چک
شیلرم وارہ لاکن شیمدی تحمل ایدہ مز سکزه اما اول حقیقت روحی کادیکی
زمان سزی هر حقیقتہ ارشاد ایدہ چکدر . » دہ مش .

ومنی انجیل نک سکزننجی بابنک برنجی آیتندہ :

وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ .

مال منبى :

(كندیلرینه کتاب اتزال اولونانلر بیلیرلر که سنک قبله یی تحویل
ایتمه ک امر حقدر ؛ الله اونلرک عمللرندن غافل دکدر .)

جحدودان بی انصافی الزام ایله دی .

زطنتک رهبری :

ارباب سیردن بعضلرینک افاده سنه کوره فریضه زکات بو سنه
هر مسلمینه فرض ایدلدی . فقط زکاتک قواعد جباتی ایچین
اقتضا ایدن مأمورینک تعینی خصوصی تدریجاً اصلاح اولوندی .

آتیا تفصیل اولونا جنی وجه ایله فخر کائنات معاذ بن جبل ی
یمنه ابعاث ایتدیکی زمان اوکا بویوردی که :

انجیل متی - باب ۸ - آیه ۱ - و طاعدن ایندیکنده آردنجه خیلی جماعت
کیتدی و بر جندام [۱] لی کلوب یارب اکر ایستهرسه ک بنی تطهیر ایتمه یه
قادر سک ده یرک اوکا سجده ایلدی و عیسا ایستهرم طاهر اول ده یرک الی
اوزادوب اوکا طوقوردی . او دخی درعقب جدامندن طاهر اولدی . و عیسا
اوکا صانین کسه به سوله مبه سک ؛ لیکن کیدوب کندیکی کاهنه کوستر واونلره

[۱] جندام ، اویوز ، مسکین علی .

هر کیم اهل جنتدن برنی کورمک ایسته‌سه بو آدمه باقیبن
دیدى (بخارى - باب الزکات)

صدقة فطرک و صومعت غیر فطرک و هجرى :
صدقة فطر، رمضان شریفک اون سکننجی کونى واجب اولدى .
فخر کائنات اصحاب کرامى مسجد شریفه دعوت و جمع ایله یوب :
«ای انصار ! ای مهاجرین ! حق تعالی صدقة فطر و برمه گزی
امر ایدیور. صدقة فطرى صلات عیددن اول فقرايه تسلیم ایدیکنز.»
دهیه صدقة فطرک و جوینی و طرز اعطاسنی تبلیغ ابله‌دى .
پینه بو سنه ایچنده ایلک دفعه اولارق بایرام نمازی قیلندی .
اولا ، شوالده فخر کائنات اصحاب کرامیله برابر مصلايه جیقوب
بایرام نمازینی ادا ایتدی . نجاشینک زبیر بن عوام هدیه ایتیش اولدینی
حریه‌یی برابر آلوب کوتورمشدی . نماز قیلارکن اونى اوکته رکز
ایتدی . و بوندن سوکرا هر سنه بایرام نمازنده او حریه‌یی اوکته
دیگردى .

وعیسا اونلر صافینک کسه یلمسین دهیه اکیداً تنیه ابله‌دى .
ولوقا انجیلک - سکننجی باندن ذکر اولوندی و جه ایله جناب مسیح
دیرایتدیکی ایکی چوچوغک بابالینه وقوع حالى فرد واحده سوبله‌مه‌لرینی تنیه
واخطار ایله مشدر .

ایشته بومثالرده و بنی اسرائیلک معصوده اقامت ایله دکتری مدتیجه کفار ایله
محاربه‌یه مأمور اولما بوب معصودن چیتقدن سوکرا حریه مأمور اولما ی کپی
اوامرده یکدیگرینی نسیخ ایدر احکامک موجود اولماسی بوبانده اثبات مدعایه

صورت عبر اضمی نك و قربانه ذبح ایتمه نك و مهری :
 ینہ بو سنہ ہجریہ نك ذی الحجہ سنده قربان كسمك ، بایرام نمازی
 قیلمق ، ایام تشریقده صلات خمسہ دن صوكرآ تكبیر آلق واجب
 اولدی . ایله ریده بیان اولونا جفی وجهله فخر كاشات ، غزوہ سوبق دن
 ذی الحجہ نك طوقوزنجی كونی عودت ایدوب ایرتہ سی كون اصحاب
 كرام له برابر مصلايه چیقدی ؛ بایرام نمازی نی قیلدی ؛ قربان اولارق
 ایکی قویون كسدی ؛ اصحاب كرام ده قربان كسمه لر نی امر ایتدی .
 شمر رعیت مہرادر :

محققیندن بعضارینك رأی ومطالعہ سنہ كوره :

« اذن للذين »

آیت کریمہ سی ہجرتك ایکنجی سائنده نازل اولوب اسلام لرایچین ،
 مشرکینہ قارشى حرب و قتالی مشروع قیلدی و جهاد فی سبیل اللہ ده بوسنه
 ظرفنده باشلامشدر .

دلیل مقتدر .

شریعت عیسویہ ، توراتك احکام عشرہ مشهوره سندن طوقوزنجی ابقا و دیگر لر نی
 تماماً نسخ و ابطال ایتمشدر . خریستیان عالم لری بوکا اكمال نظریله باقاولر سده
 بوده نسخك انواعندن بر نوغدر که بوجه آتی دلیلار له ثابت اولقده در :
 رسالہ یہودانك طوقوزنجی آیتنده :

« اماملائكہ نك رئیس اولان میکائیل شیطانہ مخافت ایدوب موسانك جسدینہ
 دائر معارضه ایدرکن بوتك علیهنه عتاب آمیز حکم کثیرمه به جسارت ایتمه یرک

اشهر حرم ده حرب وقتالك حرمی :

اقوام عرب بیننده يك اسكى زمانلردنبى جارى بر غننه مليه
مقتضاسى اولق از زره اشهر حرم غنوانى ويريلن درت آیده ،
ذی القعدة ، ذی الحجه ، محرم ورجب آیلرنده حروب ومقاتلاته
موقتاً نهایت ویریلیدی . جزیره العربك هر طرفدن خلق فوج فوج
مکه یه کلیرو بیت اللهی زیارت ایدردی ؛ پانایر لر قورولور ؛ دادوستدله
اشتغال اولونوردی ؛ بو درت آی سلم وسکون ایچنده ، عبادتله ،
تجارتله کچردی . کرک افراد ، کرک قبائل ایچین اولسون بوایلر
ظرفنده صلح وسکونی احلال ایتمک يك بویوک برکنه ، برعصیان
عد اولونوردی .

ایکنجی سال هجرتك جاذی الآخره سنده رسول اکرمك خاله
زاده سی عبدالله بن جحشك تحت ریاستنده اولارق بطن نخله نام
محله اسرا اولونان سریه افرادی قریشی لرك قافله سنی ووردیلر . بووقعه
بر چوق شکایات واعتراضاته بادی اولدی . بو ائشاده نازل اولان شو
آیت جلیله :

رب سنی تکدیر ایتمسین . دیدی . «
دهیه محرردر . حال بوکه موسانك جسدندن طولابی میکائیلک البیسله
منازعه می کتب عهد عتیق دن هیچ بر کتایده مذکور دکادر . یننه رساله
یهودانك اون دردنجی آیتنده :
« آدمدن اعتباراً یدنجی اولان اخنوخ (ادریس) ده پیغمبرك ایدوب
ایشته رب کندی مقدس ومتعدد ملکار یله کلدی . »
اون بشنجی آیتنده :

« يَسْأَلُونَكَ عَنْ شَهْرِ الْحَرَامِ قَتَالَ فِيهِ قُلٌ قَتَالَ فِيهِ كَبِيرٌ »

مال منی :

(شهر حرامه و شهر حرامده قتاله دائر سکا صوراجققر . اولرله
سویله : شهر حرامده قتال برکنه کیردر .)

شهر حرامده مقاتله نك حرمتی تأیید ایتدی ، مفسرین عظام
بو آیت کریمه ایله شهر حرامك حرمتی تأکید ایدلمش اولدیغنده
متفق سده بو حرمتك بالآخره نسخ اولونوب اولونمادیغنی خصوصنده
متفق دکلدر . بعضری شهر حرامك حرمتی نسخ ایدلمه مش اولدیغنی
بیان ایتمکله برابر فخرکائناتك حرام آیلرنده منحصرأ تدافعی حرب
ایتدیکنی اتیان ایدرلر . لاکن علمانك اکثریسی اشهر حرامك
حرمتی :

« فَاَقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ »

« کانه انام اوزرنده اجرای محاکمه ایله یرک آرانده بولونان بالجله فاملرک
قاجرانه ارتکاب ایتدکری بوتون فاسق عملری وکندی علمنده کناهکارلرک
سویله دکاری بالجله سرد سنه لری اوزربنه الزام ایله بهجکدر . دیدی »

ده به محرر اولدیغنی حالد کتب عشقده بویله برخبره قطعا تمادف ایدلر ~
رساله عبرانیه نك اون ایکنجی بابنك بکری برنجی آیتنده :

« کورون شیلر اوقدر مخوف اولمشدی که حتی موساده بنده قورقم ولرزان
اولدم دیمشدی . دیدی . »

مأل منیفی :

(مشرک لاری نروده بولورسه کز قتل ایدیکز .)

نظم کریمبله منسوح اولدینی رأینده در .

قاضی بیضاوی، تفسیر شریفنده ده بورکه :

فخر کائنات خاله زاده سی عبدالله بن جیحش ی بدر غزاسندن
ایکی آی اول جهازی الآخر آینده ترتیب ایدیلن بر سریه امیر
نصب ایدوب مشرکین قریشک کاروانلرینی باصمایا کوندردی . کاروانده
عمرو بن عبدالله و دیگر اوچ مشرک دها واردی . مسلمانلر عمرو ی
قتل ایدوب دیگر اوچ مشرکدن ایکسینی ده اسیر ایتدیلر . بو حادته
رجب آینک برنجی کونی وقوعبولمشدی ؛ فقط سریه خلقی زهول
ایده رک بوآی جهازی الآخر آی ظن ایتدیلر . اکر رجب آینده
بولوندقلرینی نسیان ایتمه مش اولایدیلر - شهر حرام اولدینی جهته -
قتالدن توفی ایدرلردی . بالآخره بو حرمت نسخ اولونوب شهر
حرمده قتال حلال اولدی .

ده نیلدیکی وسفر خروجک اون طوقوزنجی باندده بوسوز تکرار اولوندینی
حاله عهدعتیقک سائر کتابلرنده ، موساده بنده قورقتم ولرزان اولدم دیدی ،
فقره سی کوروله مشدر .

تیموناوسه کوندریلن ایکنجی رساله نک اوچنجی بابک سکزنجی آینده :
» بایس و یاخود میرسک موسایه مخالفت ایتدکاری کبی »

دهیه محرد وسفر الخروجک یدنجی باندده بو سوزل مسطورسدهده » بایس

مشرکەر ، محمد (ص . ع) شهر حرامی حلال عد ایله دی ؛
 بوآی ، امن وامان زمانی وخلقك حضور قلبه امر معاشنی تأمین
 ایچین مشغول اولاجنی وقت دی ؛ بویله بر زمانده بویله نامناسب بر
 حرکته (حاشا) بولوندی ؛ دهیه طعن وتشنیه باشلادیلر .

بووقعه سریه خلقنی بغایت یحضورایتدی ؛ توبه من قبول ایدلدیکی
 نازل اولونجهیه قدر بورادن آیرلایز ، دیدیلر . فخر کائنات سریه
 خلقك کتیردیککی غنائمی قبول ایتمه دی . نهایت یوقاری ده مأل منیفیه
 برابر مسطور اولان آیت جلیله نازل اولدی که مابعدی شودر :

« وَ صَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكَفَرَ بِهِ وَالْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
 وَ اخْرَاجَ أَهْلَهُ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْقِتَّةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ
 وَلَا يَزَالُونَ يَقَاتِلُونَكُمْ . . . الخ ،

ویاخود میرس « اسمری نه بوباید نه ده باب آخرده ، کتب عهد عتیق ک هیچ برنده
 موجود دکلدیر .

قورینتوس اها یسنه کوندریان برنجی رساله نک اون بشنجی بابک آننجی
 آیته ده :

« بعده بش یوزدن زیاده قاردشلمره بردن کوروندی ؛ بونلرک اکثریسی
 شیعدی به قادار باق قالوب بعضلری دخی اویقوبه واردی . »

مال منبى .:

دیا محمد (ص.ع) شهر حرام ده قتل حرام اولوب اولمادیغنی مشرک لر
(بعضلرینک قولنجی اصحاب سریه) سکا سوال ایدیورلر . سن ،
اونلر جواب ویرکه بوآیده قتل ایتمک بویوک برکناهدر . فقط خلقی
الله یولندن منع ایتمک ، اسلامه مانع اولمق ، کافر بالله اولمق ، مسلمانلری مسجد
حرام دن یعنی کعبه دن منع ایتمک ، کعبه اهلنی کعبه دن چیقارمق الله
تعالی عندنده سریه خلقنک خطاء ایشله دکلی عملدن دها اکبردر .
فتنه یعنی مشرکلرک فساد ی قتلدن دها بویوک برکناهدر . کفار ،
قادر اولدقلری تقدیرده ، سزی دینکزدن دوندورمک ایچین سزکله
دائما قتال ایدرلر . سزدن ، دینلرندن دوندور ، کفر ایچنده فوت
اولورلرسه ایشله مش اولدقلری اعمال صالحه باطل اولور ، ایتمش
اولدقلری خیرات وحسنات مقابله سنده دنیاده و آخرتده بر فائده
کوردزلر .

اونلر اهل جهنمدر ، اونلر جهنمده الی الابد قالرلر . والحاصل
مشرکلر ، اصحاب کرامدن خطاء بر عمل صادر اولمش اولدیغندن

دهیه مسطوردر ، بوايه درت انجیلک هیچ برنده مذکور اولمادیغنی اعمال
حرار یونان هیچ برکتایدهده موجود دکادر ، واقعا انجیل محررلرندن لوقا بو
قبیل شیلرک جمع و تحریینه یک زیاده حربصدر .

کتاب اعمالک یکر منجی باینک اوتوز بشنچی آیتنده :

« عیسایک ویرمک آلمدن دها مبارکدر دهیه بوبوردیغنی کلامی خاطر منزه
کتیروب تذکر ایدر اولدیغدر حالده »
دهیه یازمش سده بوقوله درت انجیلک هیچ برنده تصادف اولونماز .

طولای طعن و تشنیع ایدیورلر؛ فقط کندیلرندن قصداً درت فساد صادر اولمشدرکه عند الهیده بونلراصحاب کرامك خطاسندن اکبردر. مشرکلك ایشله مش اولدقلری درت فسادك برنجیسی: خلق اسلامدن منع ایتمکدر؛ ایکنجیسی: حق جل و علا حضرتلرینه ایمان کتیر- مه مکدر؛ اوچنجیسی: مسلمانلری کعبه اللهی زیارتدن منع ایله مکدر. دردنجیسی: مسجد حرام اهلنی یعنی رسول اللهی واصحابنی جفا و اذا ایله مسجد حرام دن یعنی مکدن چیقارمکدر. مشرکک کندیلرینك بوقباحتنه، بوکفرلرینه باقازلرده سریه خلقدن خطاء برکناء صادر اولدیغندن طولای اونلره طعن ایدرلر . « دیمکدر .

..

اسرای حرب

قبل الاسلام نازل اولان ادیانده اسرای حربك قتلی جائزدی؛ بنی اسرائیل حرب و غلبه ایتدکری ملترك افرادنی سرآبا قیلیجدن کچیرلر و حتی حیواناتنی بیله اعدام ایدرلردی . یوشع بن نون

کتاب اعمالك یدنجی بابك یکرمی اوچنجی آیتنده :
 « و تمام قرق باشنه کیردیکي زمان کندی فاردشلی اولان بنی اسرائیلی زیارت ایتك فلبنه کلدی . »
 یکرمی دردنجی آیتنده :
 « و اونلردن برینك ظلم چکدیکنی کورمکه اونی حمایت ایدوب مظلومك انتقامنی آلاق مصرلی بی ووردی . »

عليه السلام ، طالوت ی عمالقه ایله حرب ایدوب بلا استشنا بوتون
افرادینی قتل ایتمکله مأمور ایتمشدی. فقط طالوت عمالقه حکمدارینه
عفو ایله معامله ایندی ، بو حرکتدن طولایی کرک کنیدی ،
کرک اولادی حق حکومتدن اسقاط ایدلدی .

« محمد اسعد افندی »

کتب توراتیهدن کتاب یوشعک اون اوچنجی بابنک اون آلتنجی
آینی :

« سامریا ویران اولاجق ، زیرا اللهه عاصی اولدی ؛ اونلر
قیلجدن دوشه جک ؛ معصوملری یرم چاریلا جق ؛ حامله لرینک
قازنلری یاریلا جق . »

بنی اسرائیلک حرباً مغلوب ایندیکی اقوامه قارشى نه قدر شدتله
معامله اییدیکی اثبات ایتمکده در .

مدینه منوره یه هجرت وقوعبولدقدن سوکرا اسلاملرله مشرکار
آراسنده نائرة جنک وجدال اشتعال پذیر اولدیغندن انشای حربده
اخذ ایدیلن اسیرلر حقنده بر قاعده وضعنه لزوم کررولدی . بطن
نخله سریه سنده عثمان بن عبدالله مکيه عودت ایدوب اوراده کفر

بکرمی بشتنجی آیتده :

« زیرا اولنک ایله اللهک اولنره خلاص ویره جکن قارده سیرر آکلایلر ده یه
ظن ایدردی ولا کن آکلایمادیلر . »

بکرمی آلتنجی آیتده :

« زیرا ، سی کرن بعشلی نزاع ایدرکن آرالنده کورونوب اولری باریشدیرمه یه
سمی ایدوب ای آدملر سز قارده سیرر سکیز یچین بربریکیزه ظلم ایدر سکیز .
هیدی . »

ایچنده فوت اولدی ، حکیم بن کیسان اهل ایمان زمره منه التحاق
ایتدی؛ نزد رسالتناهدن آیرلادی؛ بثرمعونه غزوه سنده رتبه شهادتی
احراز ایتدی .

بدر غزوه سندن صوگرا فخر کائنات ، اصحاب کرامدن بر
انجمن مشورت تشکیل ایدوب بعدالذا کره حرب اسیرلرینک بر
فدیه مقابلنده اطلاق ایدله لرینه قرار ویرلدی . اسرای حربیه ایدیه جک
معامله حقنده ایلهری ده تفصیلات اعطا اولونا جقدر .
شو آیت جلیله ایله :

۱. اَنْ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مِرْقَةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ فَاَمَّا تَشَقُّقُهُمْ فِي الْحَرْبِ
فَشَرٌّ بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ وَاِمَّا تَخَافُنَ مِنْ

بکری یدنجی آیتنده :
« اما قوم مشوسنه ظالم ایدن کیمسه اونی ایقورروب بزم اوزرمره سنی حکمدلر
وقاضی کیم نصب ایتدی . »
بکری سکنزنجی آیتنده :
« دون مصرلی بی اولدوردیکک کیمی نجده اولدوره بی ایسته رسک دیدی . »
ده به محرراولان قولارک بمصرلی کتاب الحروج ده مذکور دکادر . سالف
الذکر آیتلر کتاب الحروج ده شووجه ایله تحریر اولونمشدر :

قَوْمِ خِيَانَةٍ فَاَبْدِ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْخَائِنِينَ .

مآل منبئی :

(یر یوزنده کی حیوانلرک ، عند الیهده ، اک شریری کافر اولانلر
و ایمان ایتمه یئلردر . سنک کندیلرله معاهده ایتدیگک کسه لری ،
که هر دغه عهدلر نی نقض ایدرلر . واللهدن قورقازلر ، اثنای حربده
اخذ ایدرسک اولنر ، ایدم جکک مجازاتک منظره سیله ، یرولر نی
تشرید ایت ؛ اومولور که بونکله متیقظ اولورلر ؛ بر قومک نقض عهدله
خیانت ایتمه سندن قورقدیغک تقدیرده ، مقاتله یه شروع ایتهدن اول
سندده نقض عهد ایتدیگکی اوقومه بیلدیر ، تا که ایکی طرفکده
نقض عهد وقوع بولدیغدن معلوماتی اولسون ؛ زیرا جناب حق
خانلری سهومز .)

مسلمانلرک معاهده ایتدکلری بر قوم عهدنی نقض ایتدیگی

« و بو ایامده موسا بیکیک اولدیسه قارده شریبه چیتدی و اونلرک تمبدرلر نی
کوردی و اهل مصردن بر ادمک عبرانی قارده شلرندن بر نی دوکدیککی کوردی
و ایکی طرفه باقیوب بر گه بی کورمه دی و در حال مصرلی بی اولدوروب قوم ایچنه
دفن ایتدی وینه موسا علیه السلام ایکنجی کون چیتدی و اناقدی که عبرانیلردن
ایکی رجل بر برلرله مخصوصه ایدرلر اولردن ظالمنه رفیقکی نیچین ضرب ایدرسک
دیددی او رجل موسایه سنی یزم اوزرمزه کیم مسلط ویا قاضی قیلای . ظن
ایدرسکه سن دونکی کون مصرلی بی اولدوردیکک کی بی نیم قتلیده مراد ایدرسک

تقدیرده ، او قومه حربہ شروع ایتمه دن اول ، کندیلرینکده نقض عهد ایتدکلرینی بیلدیرمه لری امر اولوندی . وبوامر الهی موجبجه عمل ایدلدی .

بین الاسلام تقسیم غنائم

اطرافه اسرا ایدیلن سریه لرده و اجرا اولونان غزوه لرده اهل اسلام برچوق ثروت و اموال اغتنام ایتدی . اموال مقتنمه فخر کثباتک حضورینه تقدیم ایدیلیر و امر پیغمبری موجبجه بین الاصحاب تقسیم اولونوردی . بدر غزوه سندن صوکرنا نازل اولان شوآیات کریمه :

« وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ
آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقِيُّ الْيَعْتَابِ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . »

دیدى . انتها .

رساله یهوداىک آلتنجی آیتده :

« کندیلرینک اصاتی حفظ ایتمه یوب مکالمینی ترک ایدنلارلا نیکه بی دخی عظیم کونک محاکمه سی ایچین ایدی . بندرله ظلمت آلتندمه آلیقویش اولدیفنی بیایدیکرسه اونى خاطر بکزه کتیرمک ایستدوم . »
و بطرؤسک ایکنجی رساله سنک ایکنجی بابک دردنجی آیتده :

مآل منینی :

(اگر سزاوارت ایمان ایدی و رسته کز ، اگر یوم فرقا نده ، ایکی فرقه نک
قارشی قارشویه کلدیکی کونده عبد مزه ازال ایتدیکمز آیات بیناته
ایمان ایدی و رسته کز ، ای اهل ایمان ! بلیکمز که غنائم آلدیغکز زمان
خمس یعنی بشده بری الله ، رسولنه ، اقربایه ، یتیم لره ، فقیر لره
و ابنای سبیله عا نددر . جناب حق هر شیئه قادر در .)

اوزرینه غزوه بنی قینقاع دن اعتباراً غنائمک خمس بیت المال
افراز و متابقیسی غزات مؤمنین آراسنده تقسیم ایدلدی .

• •

جناب میر کرارک کریم نبریتاه حضرت فاطمة الزهراء ائمه ائمه

ایکنجی سال هجری نک شهر ذی الحجه سنده کریمه رسالتینه
سیده النساء فاطمة الزهراء (رضی الله عنها) حضرت علی بن ابی طالبه
ترویج ایدلدی .

• الله کنهه ایش ملائکه بنی اسیر که میوب باکو طاعت زنجیر لیه بهونه
الفا ایدوب محاکمه ایچین حفظ اولونه به تسلیم ایتدی . »

محرر اولان قولری حراریون دن بطردس و بهودا نقل ایشلردر . عهد
عتیقک ساز کتابلریده ایسه بوقولردن آر یوقدر . بناءً علیه بوقلار یالاندرد
زیرا روش افاده ن آکلا شایبورکه بوقولردن کی ملائکه دن مراد شیطانلردر .
کتاب ایوبک باب اولک و صر قوس انجیل نک باب اولک اون ایکی جی آیتلر نک

بومبارك ازدواج شو صوته وقوع بولدی :

حضرت علی ، جناب فاطمه بی خطبه [۱] ایتدی ؛ فخر کائنات کریمه مکرمه سته : « علی سنی خطبه ای دیور » دیدی ؛ حضرت فاطمه سکوت ایتدی ؛ معرض کلامده سکوت اقراردر ، قاعده سنجه حضرت فاطمه نك قبول ایتدی کی منقهم اولدی . فخر کائنات ، ابو بکر ، عمر ، عثمان حضراتیله انصار کرامدن بعض ذواتی دعوت ایتدی . اولاً شو خطبه بلیغه بی ایراد ایله دی :

« الحمد لله المنعوت بنعمته ، المعبود بقدرته ، المطاع بسلطانه ، المرهوب من عذابه و سلطانه ، النافذ امره فی ارضه و سمائه ، الذی خلق الخلق بقدرته و میزهم باحکامه و اعزهم بدينه و اکرهم بنبيه محمد (صلى الله عليه وسلم) . ان الله تبارك اسمه و تعالت عظمته جعل المصاهرة سبباً لاحقاً و امراً مفترضاً اوشح به الارحام و الزم به الانام فقال عز من قائل : « و هو الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً و صهراً و کان ربك قديراً » فامر الله تعالى یجری الى قضائه و قضاؤه یجری الى قدره و لكل قضاء قدر و لكل اجل كتاب یمحو الله ما یشاء و ینبت و عنده ام الكتاب . »

[۱] برادنی لاجل الازدواج ایسته مک .

و پطروس ک برنجی رساله سنک بشنجی بابنک سکرنجی آیتنک و دیگر اینلر نك شماد تلریله شیطانلرک قیود ابدیه به عبوس اولماذ قلی آکلاشیایور .

زبورک رحمة عربیه سنک بو زدر دنجی زبور دن و دیگر ترجمه لرنک یوز بشنجی زبور دن سکرنجی آیتنده یوسف علیه السلام ک آفاقلری بشدرله تذایل و نفس نفیسلری ده میره کجیرلدیکی ذکر اولونویور ؛ حال بوکه سفر تکیوننک اوتوز طوفوننجی باشنده یوسف علیه السلام ک حبس اولوندی یازلمش سده آفاقلری بشدرله تذایل

تورکجه سی :

(نعم والطف الیه سیه متصف ، قدرت قاهره سیه معبود ، سلطنت بی اندادی [۱] له مطاع ، عذاب و سطوت ساطعه سیه رهبت انداز عباد ، ارض و سما سنده امری نافذ اولان الله ذوالجلال والا کرامه حمد اولسونکه قدرت فاطره سیه خلقی خلق و احکام سبحانیه سیه یکدیگر نردن تمیز ، دین حقله اعزاز ، رسولی محمد (صلی الله علیه وسلم) له مکرم قیلدی . الله (تبارک اسمه و تعالت عظمتنه) مصاهرتی بر سبب لاحق و امر مفترض قیلارق اونکله ارحای توشیح وناسی الزام ایتدی . و بویوردی :

• وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا •

(یعنی او او یله الله در که انسانی صودن یاراندی و انسانه نسب و صهر

[۱] آنداد = نَدَّكَ جمیدر ، شریکدر ، اور تافلر معناسنه در .

و کند بی دم میره کچیرلدیکی یازلامشدر . واته! محبوس ارلانلرک زنجیره چکیلرلی غالب سده لازم دکلدر .

کتاب یوشع ایکنجی بابنک دردنجی آینده :

« ملکک یمقرب علیه السلام غلبه ایتمه سیه یمتوب علیه السلام آغلادینی . » ذکر اولونویور ، فقط - فر تکوینک اونوز ایکنجی بابنده ملکک یمتوب علیه السلام له مصارعه سی ذکر اولونقله برابر آغلادینه دایر برشی سویلمه یور . اخیلده جنت و جهنمک احوالی و اعمال بشره ترب ایدن مجازات بجلأ

تعیین ابتدی . سنك ربك قدیردر . (الله تعالى نك امری قضاسنه ،
قضاسی قدرینه جاری اولور ؛ هر قضا ایچین بر قدر ، هراجل ایچین
بر کتاب واردر . الله دیله دیکی شیئی احما ، دیله دیکی شیئی اثبات
ایدر ؛ ام الکتاب اونك عندندهدر .)

صوکر ا حضاره خطاباً :

« شاهد اولوکز : قیزم فاطمه یی درت یوز درهم کوموش مهر
ایله علی به تزویج ایتدم . »

بو یوردی . بعده بر طباق خورما کتیردوب حاضر ونك اوکته
قویدی ؛ اونلرده خورمالری یدیلر صوکر ا علی به خطاب ایده رک :

— یا علی ! دنیا مالتدن نه به مالکسک ؟

ده به صوردی . علی جواباً :

— بر آتله بر زردهن باشقه بر شیم یوق .

فخر کاشات :

— آت لازمدر [۱] ؛ فقط زرهئی صات ، بدلنی کتیر بو یوردی .

جناب علی کتیدی ، زرهئی حضرت عثمانه درت یوز درهم

[۱] عالم اسلامده جنس خیوله ویریلن اهمیته دفت اتملی .

ذکر و بیان ایدیلر . نه توراتك بش کتابك هیچ برنده بولار دائر حرف
واحد محرراولوبوب یا لکر طاعت و عبادت اربانی ایچین مواعید دئیور و سرتکب
مناهی اولان عامیار ایچینده تهیدیات دئیوبدن باشقه برشی مرچورد دکلدور .
دها بر چوق واردرکه انجیلده موجود اولان شیر توراتده و کتب سائزده
بولونار .

شورایه قدر تحریر ایتدیکنز ادله وشوادمدن مستبان اولویورکه بر کتابك

کوموشه صاتوب ثمنی کتیردی، فخر کائناته تسلیم ایتدی . بو مبلغله
حضرت فاطمه تجهیز ایدلدی .

انصار کرامدن بعضلری برر اولجك داری ، سعد بن معاذده
برقریه هدیه ایتدی ؛ ليله زفافده طعام احضار اولوندی .

اسماء بنت ابی بکردن روایت اولوندیفته کوره جناب فاطمه نك
ولیمه سندن - اوزمانه نسه - ده شعله لی برولیمه اجرا ایدلمهش .
کشیده ایدیلن ضیافتده بر مقدار آریه اکمکیله خورما وحیس
بولونویورمش .

امام احمدك روایتنه کوره حضرت فاطمه نك جهازی بر قریه ،
بر ده کیرمن . ایچی لیفله طولدورولمش بر ده ری یاصدیق ، خیمه
ده نیلن بردوشمه ایمش . سائر راویلر دیگر بعض اشیا ده ذکر
ایدلر .

فخر کائنات کنج زوج وزوجه دن هر برینه عائد اولاجق وظائف
دن یویه یی شویله تقسیم و تعیین ایتدی :

نقل ایتدیکی شیلر کندیسندن مقدم اولان کتابلرده بولونماماسندن طولای
کتاب متأخرک آنکندیب ایدلمسی لازم کلز . عکسی تقدیرده عهدعتیق کتابلرنده
مسطور اولمایان احوالی اشتهال ایتدیکنندن طولای انجیل كده کاذب اولماسی
اقتضا ایدر . بناء علی ذلک کتاب مقدمك احتوا ایتدیکی شیلر ك کافه سی کتاب
مؤخرک احتوا ایتمه سی شرط ازم دکلدیر . نته کیم اولاد آدمك ، شیثك ،
انوشرك و سائرلرینك اسملری نوراتده ذکر اولونمامشدر .

ماوړك ثانی سفرینك اون دردنجی بابنك یکریمی پشنجی آیتنك شرحی ذیلنده

خانه نك تنظيم و تنظيمی ، الدده كيرمنيله اون او كوتك ، اككى
 حاضر لايوب پيشير مك كيبي خانه داخله تعلق ايدن ايشلر فاطمه يه ،
 اقتضا ايدن شيشي چارشيدن آلوب كتير مك وسائره كيبي خارجه
 متعلق اولان ايشلر جناب على يه تفريق و تعيين اولوندى .
 حضرت فاطمه نك فراش عصمتدن حسن ، حسين ، زينب ،
 رقيه ، ام كلثوم (رضوان الله عليهم و عايمها) تولد ايتديلر . برده
 محسن اسمنده برنوزاد سقط واقع اولغله وفات ايتدى .
 بوسنه ظرفنده انتخاب كرامدن عثمان بن مظعون (رضى الله عنه) له
 حنفادن اميه بن ابى الصلت وفات ايتديلر .

..

مشرکين قریشه قارشى جهاد

اول باول اهل سير نژدنده قوللانيلان شو تعبيرلری ايضاح
 ايده لم :

(ده والى و رچرد مينت) زم مفسر دم بوركه :
 « يونس بيندبرك ذكرى بولونماز ، آجناق بو آيتده برده نيناوا اهايسنه
 ايتديكى وعظه مشهورده بولونور . (يوريمام) حكمدارك سرباني حكمدارلرينه
 اعلان حرب ايتيه جرأت ايتيهسى يونس عليه السلام ك حداث آتیه به دائر
 و برديكى منبعث اولديغى كتب الهاميه دن هيچ بر كئنايده بولونماز . »
 مفسرك بوياناني بزم مدعاسنك قرين صواب اولديغه صراحة دلالت ايتكمده دره .

سریه[*]: مقاله واقع اولسون اولماسین، فخر کائنات بالذات بولونمادیفی حالده مشرکله قارشى اجرا ایدیلن حرکات حربیه یه ده نیلیر .

غزوه : فخر کائناتك بالذات اداره عالیله رنده وقوعبولان حرکات حربیه یه اطلاق اولونور .

ترتیب وسوق ایدلمش اولان سریه لرك عددی قرق بش ویاخود اللى آلتى اولق اوزره ذکر اولونویور .

غزوه لرك عددی بررایه کوره اون طقوزدر؛ یکر می بر، یکر می درت ، یکر می یدی دینلرده واردر .

روایتلرك آراسنده کی بو اختلاف غالباً براروینك انجاق کندیسنجه معلوم اولان غزوه لری ضبط ایدوب خبرویرمش اولماسدن ویاخود بعض غزوه لرك قرب زمان وسبب ظهور اعتباریله مناسبتی اولق حسیله ایکی غزوه نك بر غزوه عد اولونماسدن نشأت ایله مشدر. مثلاً طائف ، حنین ، احزاب وبنی قریضه غزوه لری کیبی .

سریه ، ائمه اختیار معناسندهر ، مجازاً رئیس ، اعیان معناسنده کلیر .

انجیل بوحناتك یکر می بابك اوتوزنجی ایتدی .

« عیسا علیه السلام تلایمندی حضورنده دها باشقه معجزات وآیات کوسترمشدرکه اولر بوکتایده یازلمشدر . »

یینه انجیل مذکورك یکر می برنجی بابك یکر می بشنجی ایتنده .

« عیسا علیه السلام ده يك چرق شیلر یایمشدرکه اگر اولری بربردر یازسه م ظن ایتم که بو جهان او یازلری احاطه ایده جک قدر واسع اولسون »

وَأَتِمُّوا الْقُرْآنَ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا
أَمْثَالَكُمْ .

مال منیفی :

(ای اهل اسلام ، سز ، کوش انتباه کنی آجی کنز ! نرو تلیکنزی
فی سبیل الله بذل و انفاق ایتمیه دعوت اولونیورسکنز ؛ ایچکنزدن
بعضلریکنز اثر بخل کوسته ریورلر ؛ بخیل اولانلر آنحاق کندی
نفسلرینه قارشى بخل و مضرت ایتمش اولورلر ؛ الله تعالی غنیدر ؛
سزسه فقراسکنز ؛ بویابده تردد ایتدیکنز تقدیرده جناب حق سزک
یریکنزه باشقه برقوم اقامه ایدر ، اولیه برقوم که سزه اصلا بکنزه مزه .)

علمای سیر الاول هانکی غزوه نك واقع اولمش اولدیغی حقیقه
اختلاف ایدیورلر . محمد بن اسحاق و اونکله برابر بعض ارباب سیر ابتدا
غزوه ابوا ، صوکر غزوه بواط ، صوکر غزوه عشیره وقوع
بولمش اولدیغی بیان ایتمکده در . دیگر بعضلری ده ابتدا وقوع
بولمش اولان غزوه نك غزوه عشیره اولدیغی سویله یورلر . فقط

برنجی اختلاف : خلقت آدمدن طوفانه قدر سرور ایدن زمان نسخه
عبرانیه ده بیک الی یوز الی سنه ، نسخه یونانیه ده ابی بیک ابی یوز الشمس
ابی ، نسخه سامریه ده بیک اوج یوز یدی سنه در .

ایکنجی اختلاف : طوفاندن ابراهیم علیه السلام ولادته قدر سرور ایدن
مدت نسخه عبرانیه اعتبارله ابی یوز طوقسان ابی ، نسخه یونانیه اعتبارله
بیک یتمش ابی ، نسخه سامریه اعتبارله طوقوز یوز فرق ابی سنه در .

شیخ بن حجرک صحیح بخاری شرحنده کی افادائسندن برنجی قولک مقبول و مرجح اولدینی تبیین ایتمکده در .

غزوهٔ آبواء :

هجرتک ایکنجی سالنده ، روایت اخرایه نظراً برنجی سالنک اواخرنده حضرت رسالتپناه ، سعد بن عبادیه مدینه ده قائم مقام نصب ایدوب کندیسى اصحاب کرامدن بر جماعتله بنی خُمره قبیله سنک اوزرینه حرکت ایتدی . فقط مدینه ایله مکه طریقنک اورتاسنده کائن اولان آبواء نام محله کلنجه بنی خُمره نك سیدی اولان تخشی بن عمرو کلدی ، حضور رسالتپناهه کیروب صلح تکلیف ایتدی ، حضرت فخر کائنات ده تکلیف واقعی قبول ایتدیکندن محاربه وقوعی کلکسزین رسول اکرم اصحاب کرامیله برابر مدینه یه عودت بویوردی .

بوغزوه دن صوکر ا فخر کائنات کفار قریشه قارشی اوج سریه کوندردی .

اوجنچی اختلاف : نسخهٔ یونانییه ده (ارفخشد) و (شالخ) بر بطن موجوددرکه (قینان) در ، بو (قینان) سه نه نسخهٔ عبرانییه ده ، نه نسخهٔ سامرییه ده . نه ده بومورخ (یرسبیس) ک تاریخنده واردر . فقط لوقا یازدیبنی انجیل ده نسخهٔ یونانییه اعماد ایتدیکندن نسبت مسیحی ذکر ایدرکن (قینان) ی زیاده ایشدر . بناءً علیه نصاراتک نسخهٔ یونانییه اعتقاد ایدوب توراتک دیگر ایکی لسانده کی نسخه لرینه اینا ناملری لازم کایر ، تا که انجیل لرینک کاذب اولمادیبنی تحقیق ایتسین .

سریه عبیده بن الحارث :

مکدن مصره کیمک اوزره ابوسفیانک و یاخود عکرمه بن ابی
جهلک ریاستی آئنده حرکت ایتش اولان ایکی یوز قریشی دن
متشکل برجامتک اوزرینه فخر کائنات عبیده بن الحارثی مهاجرین
کرام دن آلتش ذاتله کوندردی . رسول اکرم بوسریه ایچین بیاض
بربایراق ترتیب ایدوب مسطح بن اثانه تودیع بویوردی . ایکی فرقه
بطن رابغ دهنیلن وادیده بربرینه ملاقی اولدی . بومحاربهده قلیجلی
قینلرندن چکیلهدی؛ هر ایکی فرقه یکدیگره برچوق اوق آتدی .
بوحربده یالکز سعد بن ابی وقاص یکریمی اوق آتشدور . ینابیعک
افاده سنه کوره فخر کائناتک مسطح بن اثانه تودیع ایتدیکی بیاض
بایراق، اسلامده ایلک دفعه رفع ایدیلن بایراقدر وسعد بن ابی وقاصک
برنجی اوقیده اسلامده ایلک دفعه آتیلان اوقدر . قریشی لر بو اوافاق
سریه نیک آرقاسنده مهم بر اسلام قوتی کیزلنمش اولوب کنیدیلرخی
اسیر ویانکیل ایتک ایچین آن فرصتک حلولنه انتظار ایتکده اولدینی
ذهابنه دوشه رک قورقیدیلر و انهم تامله فرار ایتدیلر . اسلاملر ،

دردنجی اختلاف : مسجدک وضع بناسی نسخه عبرانیهده (عیال) طاعی
نسخه ساسریهده (جریزم) طاعی در .

بشنجی اختلاف : ادم علیه السلامک خلقنندن میلاد مسیحه ندر کذران
اولان زمان نسخه عبرانیهده درت بیک درت ، نسخه یونانیهده بش بیک
سکز یوز بتمش ، نسخه ساسریهده درت بیک بدی یوز سنه در . (هازی
واسکات) نفس برتک جلد اولنده (هیلز) نام مورخ ، (یوسفیس) له
نسخه یونانیه نیک غلطلرخی تصحیح ایتدکن صوکر اخلقت طالمن میلاد

وقریش قافله سنك بر كون اول بورادن كچوب كيش اولديغنى خبر
آلدى . اهل اسلام بالضروره همان مدينه به عودت اينديلىر .

غزوه بُواط :

بوغزوه، رسول الله (ص . ع) اقدمزك اينكجي غزاسيدر .
هجرتك اينكجي سنه سنك ايلك آي اولان ربيع الاول ظرفده وقوع
بولدى . حضرت فخر كائنات سائب بن عثمان بن مظعونى مدينه ده
قائم مقام اولارق ترك ايدوب ايكي يوز اصحاب كرام له برابر قافله
قريشى باصايه عزيمت ايندى . رايه اسلام سعد بن ابى وقاص .
توديع اينلشدى . قافله قريش ده اميه بن خلف ده بولونويوردى .
رسول اكرم اصحاب كز ينيله برابر رضوى نام محله قدرايله ريله دى ؛ فقط
قافله قريش تصادف ايندله ديكندن بلا وقوعات عودت اولوندى .

غزوه زى العسيرة :

فخر كائنات ، مشركين قريشك، ابو سفيانك رياستى آلتند .
شامه كيشك اوزره مكدن برقافله چيقارد قلربنى استخبار ايندى .
ابوسلمه بن عبدالاسد مخزومى مدينه ده قائم مقام نصب ايندرك يوز

مقدمه : انك بطلانته مى حكمايلر . البته انوار يخ متدسه انك بطلانته حكمايله چكى
اشكاردر .

على الخصوص توار يخ حالى مطالعه وملاحظه ايندرسه كايسا عزيزلرينك
بويايده يارمش اولد قلرى شـيلرك ظنيات وتخميناتدن عبارت اولد قلرينه جزم
وتيقن پيدا ايندرز . اونك ايچين يز مسلمانلر اونلرك اقوال ضميمه لرته اعتماد
ايندمه يز .

اظهار الحق نام : تأليف معتبره مطالعه اولونديغنه كوره تقى الدين احمد بن

اللی ویاخود ایکی یوز قدر اصحاب کرام له قافله قریشہ تعرض ایتک
اوزره حرکت ایتدی ، بو غزوه ده لوی محمدی بن حمزه بن عبدالمطلب
حامل بولونویوردی .

اسلام عسکرلرنده اوتوز قدر دهوه واردی ؛ بونلره نوبتله
بینورلردی ؛ عشیره ده نیلن محله قدر کیدلدی . قریشی لرك اولجه
بورادن کجوب کیتمش اولدقلری آکلاشیلدی . فخر کائنات عشیره
جوارنده ساکن اولان بنی مدجله مصالحه عقد ایتدکن صوکر
مدینه یه عودت بویوردی .

جناب سیدر کرارک القاب عالیہ سندن اولان (ابو تراب)
کنیه سی فخر کائنات طرفندن کندیسنه بوغزوه ائناسنده ویرلشدرد-
عمار بن یاسر بونی شویله روایت ایدیور :

بن وعلی بن ابی طالب قوملق بر محله بر آغاجک کولککسند-
اوویوب قالمشوق ؛ رسول اکرم یا کمزه کلدی ؛ بزی او یاندردی ؛
علی بی او یاندرکن «قم یا ابا تراب» قالق یا ابا تراب (طوبراق باباسی)
دهیه خطاب ایتدیکندن علی نک بر کنیه سی ده ابا تراب اولدی .

علی المقرئ ، تاریخک جلد اوئنده عقبه ابو محمد علی بن احمد بن سمدین
حزمدن نقلاً ده بورکه :

« بز معاشر مسلمانین خقت عالمک مبدائی حقنده بر تاریخ قطعی درمیان
ایتمیز . چونکه بوباده رسول الله صلی الله علیه وسلم دن بر کلمه صحیحه
صادر اولامشدر . بناءً علیه بز مسلمانلر بو عوالم ، الله تعالی دن باشقه کسه نک
بیلمه دیکی بر زماندن بری مخلوق وموجود اولدنی اعتقادنده بز . خلاق لایزال
قرآن کریمده بویوردور :

غزوه بدر اولی:

عشیره غزوه سندن عودت ایدلدکدن برقاچ کون صو کرا معیتده برطاقم مشرکله اولدینی حالده کرز بن جابر الفوری مدینه جوارینه قدرکلوب بولدینی حیوانانی غصب ایده رک کوتوردی . بونک اوزرینه فخر کائنات زید بن حارثه بنی مدینه ده قائم مقام براقارق مهاجرین کرامدن برجاغلتله کرز بن جابری تعقیب ایتک ایچین حرکت ایتدی . سفوان نسیمه اولونان محله قدر کیتدی ؛ فقط کرز بن جابر سرعتله فرار ایدوب کیتمشدی ؛ یتشمک ممکن اولامادی ؛ همان مدینه یه عودت ایدلدی . بو غزوه ده علمدار اسلام علی بن ابی طالب دی . صفوان ، بدر نواحیسینده کائن اولدینی ایچین بو غزویه بدر اولی غزوه سی ده تسمیه اولونمشدر .

سمریه بنی نخله :

فخر کائنات ، خاله زاده سی عبدالله بن جحش الاسدی نک معیتده اصحاب کرامدن سعد بن ابی وقاصی ، عکاشه بن محص اسدی بی،

« مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا خَلَقَ
أَنْفُسَهُمْ ،

أَلْ مَنْبَى :

« سَمَوَاتِ ، أَرْضِ وَكَذَبَى فُسْطَرِيكَ خَاتَمَهُ أَوَّلَى شَهَادَةِ أَيْتَمَدَمْ . »
فخر کائنات ده شویله بو یورو یور :

عُتْبَةُ بْنُ غَزْوَانٍ ، أَبُو حَذِيفَةَ بْنِ عُتْبَةَ بْنِ رَبِيعَةَ بْنِ سَهْلٍ بْنِ بَيْضَانَ ،
عَامِرُ بْنُ رَبِيعَةَ بْنِ ، وَاقِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ ، خَالِدُ بْنُ بَكْرِ بْنِ تَعْيِينَ أَيْدُوبُ [۱]
إِيْلَكَ دَفَعَهُ أُولَ الْأَرْقِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَنْوَاتِي أَخْذَايِدْنَ سَرِيهَ رُئَيْسِي عَبْدِ اللَّهِ
بِرَ مَكْتُوبٍ وَبَرْدِي ، بُو مَكْتُوبِي يُولَه جَيَقْدَقْدَن اِيكِي كُون صُوكْرَا
أَجُوبِ أَوْ قَوْمَاسَنِي وَمَنْدَرَجَاتِي وَجِه اِيْلَه عَمَلِ اِيْتِمَسَنِي اَمْرِ اِيْتَدِي .
سَرِيهَ مَدِينَه دَنْ جَيَقُوبُ بِرَ سَمْتِ مَجْهُولَه طَوْغُرُو حَرَكْتِ اِيْلَه دِي .
اِيكِي كُون كَجْدَكْدَن صُوكْرَا عَبْدِ اللَّهِ مَكْتُوبِي أَجُوبِ أَوْ قُودِي . مَأَلِ
شَرِيفِي شُونْدَن عِبَارْتَدِي :

« بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . يَا عَبْدَ اللَّهِ ! اللَّهُ تَعَالَى نَكَ اسْمَ وَبَرَ كَتَنَه
مَلَابِسَ وَمَقَارِنِ أُولَدِيْكَ حَالِدَه اَصْحَابِكَلَه بِرَابِرِ تَابُطْنِ نَحْلَه تَسْمِيَه اُولُونَانِ
مَحْلَه قَدَرِ يُوْرُو اُوْرَادَه طُورُ وَقَرِيشْكَ قَافَلَه سَنِي تَرْصَدِ اِيْتِ ؛ اَحْتِمَالِ كَه
مَنَافِعِ عَظِيْمَه اِيْلَه عُوْدَتِ اِيْدَرْسَكِ . اَصْحَابَكْدَن هِيْجَ بِرِنِي سَنَكَلَه
بِرَابِرِ كِيْتَمَه يَه جَبَرِ اِيْتَمَه ، اِيْسْتَه يَنْ سَنَكَلَه بِرَابِرِ كِيْدَرِ ؛ اِيْسْتَه مَه يَنْ
مَدِينَه يَه عُوْدَتِ اِيْدَرِ . »

سَزْدَن اَوَّلِ كَلِمَ كِبَاشِ اَمْتَلَرِ اِيْجَنْدَه سَزْ نُوْرُ اَسْوَدَه شَعْرَه بِيْضَاءِ
وَنُوْرُ اَبْيَضَه شَعْرَه سُودَا (يَعْنِي سَبِيَاهِ اَوَكُوْرْدَه بِيْاضِ بِرِ قِيلِ ، بِيْاضِ
اَوَكُوْرْدَه سَبَاهِ بِرِ قِيلِ) قَبِيْلَتْنِ سَكَزِ . « اَبْنِ حَزْمِ »

عَرْضِ اِيْتَدِيْكَزِ وَجِه اِيْلَه كَتَبِ عَهْدِ حَقِيْقِ وَعَهْدِ جَدِيْدِ - نَقُولُ غَيْرِ صَحِيْحِ
اَوَلُوبِ خَلَقْتَ كَلِمَاتِكَ مَبْدَأُ تَارِيْخِي حَقَنْدَه عَامِ نَامِ ، مَلِكِ اَعْلَامِ اَوَلَانِ اللَّهُ تَعَالَى
نَزْدَنْدَه مَوْجُوْدِدَرِ .

عبدالله بن جحش مکتوبی اوفویوب اوامر پیغمبری به وقوف پیدا ایتدکدن و اصحاب کرامه ده تبلیغ ایله دکدن صو کرا بطن نخله به طوغرو حرکت ایتدی . اصحاب کرامدن هیچ کسه مدینه به دونمک آرزو سنده بولونمادی ، یالکز نوبتله بینمکده اولدقلری ده وه بی غائب ایدن سعد بن ابی وقاص له عتبه بن غزوان غائب ایتدکلری ده وه بی بولق ایچین بالاسیتیدان سر به دن آیرلدیلر . عبدالله بن جحش باقی قالان اصحابیله برابر بطن نخله به کلدی و اطرافی ترصد ایتیه باشلادی . او ائناده طائف طرفدن کلکده اولوب قورو اوزومله ، طائفک سختیانیه ، سائر اتمه سیله یوکلو اولان قریش قافله سی کوروندی . مشرکین مکدن عمرو بن الحضرمی ، حکم بن کیسان ، عثمان بن عبدالله بن مغیره و قاردشی نوفل بن عبدالله مخزومی ده بو قافله ده بولونویورلردی .

قریشی لر اصحاب رسول الله ی کورونجه تردد و اشتباه ایتیه باشلادیلر و حرکتلرینی آغیرلاشدیردیلر . عبدالله بن جحش اصحابندن برذاتک باشی تراش ایتدیردکدن صو کرا قریشی لر نزدینه کوندردی ؟ کندیلرینک حج ایتمک مقصدیه مکیه کیدن زائرلردن اولدقلرینه

سفر نکونک نسخه عرابیه سنک دردنجی بابک سکزنحی آیتده :
 « قابل قارنداشی هابیل کل ترلا به چیقالم دیدی . وقتاکه ترلا ده اولدیلرسه »

ده نیلور . حال بوکه سامریه و یونانیه نسخه لرند :
 « قابل قارنداشی هابیل کل ترلا به چیقالم دیدی . وقتاکه ترلا ده اولدیلرسه »

قریشی لری اینانیدردی . بونک اوزرینه قافله توقف ایتدی ؛
یوکلری ایندیردیلر ؛ ده وه لری ده چایره صالیوردیلر ، کندیلری ده
یه جکلرینی حاضرلامقله مشغول اولدیلر .

شو فرصتی کورمکده اولان مسلمانلر کفاره هجوم ایدوب ایتمه مک
خصوصنده متردد بولونوبورلردی ؛ چونکه ایچنده بولوندقلری آیک
شهر حرم دن اولان - رجب آیی می یوقسه جاذی الاخر آیی می اولدیفنی
بیلمیورلردی . نهایت آرالرنده استشاره ایتدکن صوکر ابردنبه قافله نک
اوزرینه هجوم ایتدیلر . اصحابدن واقد بن عبدالله التیمی نک آتدیفنی برنجی
اوق مشرکلردن عمرو بن حضرمی بی خاک هلاکه سردی ؛ عثمان بن
عبدالله حکم بن کیسان اسیر ایدلدی . نوفل فرار ایده رک قورتو-
لدی . قافله نک ماللری تمام یله مسلمانلرک اللرینه کچدی . سریه اموال
غنائی واسیرلری برابر آلوب مدینه یه عودت ایتدی .

اسلامده ایلک آتیلان اوق واقد بن عبدالله نک آتدیفنی اوقدر ؛
اسلام اوقیله اک اول داخل جحیم اولان مشرکده عمرو بن
حضرمی در .

بطن نخله حادثه سی مکده کی قریشی لره عکس ایدنجه حرام

سوزلری اوقونوبور . سفر تکوین ک نسخه یونانیه سنت یدنجی بابنک اون
یدنجی آتندده :

« طوفان یر اوزرنده فرق کون اولدی . »

دنبیلدیکی حلهه نسخه یونانیه سنده :

« طوفان یر بوزنده فرق کون کیچه اولدی » دنبیلددر .

سفر تکوین ک نسخه عبرانیه سنک بکرمی طوقوزنجی بابنک سکوزنجی
آتندده :

آیلردن معدود اولان ماه رجبك حرمتی اخلاص ایستدیلر دهه تعیب
ایتمه به باشلادیلر . یهودیلر دهه وقعه ده بولونان اصحاب کرامك ومقتول
دوشن مشرکلك اسملریله قائل ایدرک بوندن طولای محمد (ص .
ع) له قریش آراسنده نأثره قتال مطلقا اشتعال ایدرکدر ؛ واقد بن
عبدالله كاسمی (وقد الحرب) یعنی حربی طوتوشدوردی ؛ عمرو بن
حضرمی نك اسمی (عمرت الحرب) یعنی حرب اعمار ایدلدی ؛
حضرمی لفظی ده (حضرت الحرب) یعنی حرب حاضرلاندی
مناسنه دلالت ایدر قیلندن اطرافه بر چوق اراجیف و ترهات
یایدیلر .

بو تعریضات فخر کائناتك کوش اطلاعه قدر واصل اولدی .
عبدالله بن جعش مدینه واصل اولوبده حضور رسالتپناهه چیقنجه
فخر کائنات جعشه خطاباً :

— بن ، سزه ، شهر حرامده یعنی رجب آینه حرب و قتال
ایدك ، دیمدم .

بو بوردی . اموال غنائمه ده التفات ایتمه دی ؛ غنائمی ده اسیرلرله
برابر توقیف ایدوب تا بدر غزوه سندن کلدکدن صوکر اوئلری بدر

« حیوانات مجتمعه اولونجهیه دکن »

نسخه سامر به سیه نسخه یونانیه سنده ایسه :

« جوانلر مجتمعه اولونجهیه دکن »

دمنیاور .

کتاب الخروج ایکنجی بابك بکرمی ایکنجی آیفانك آخرنده نسخه
یونانیه ده :

ایکنجی کرده دخی بر اوغلان طوغوردی واسمینی العاوار چاغوردی

غنائمه برابر تقسیم ابتدی .

سریه افرادی ، حرکت واقعہ لرندن طولایی اصحاب کرام کدہ سرزنش لرینہ اوغرا دقلرندن یک زیاده ملول و محزون اولدی لر . بیلیمه یرک ایشله دکاری خطادن طولایی جناب حقک غضبنه اوغرامقدن قورقدیلر . فقط :

« یَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ الخ » .

آیت جلیله سنک ورودیلہ سریه خلقنک کوکلرلرنده کی غبار کدورت زائل اولدی .

برروایتہ کوره عبدالله بن جحش مدینہ یه یاقلاشجہ اموال غنائمک بشده برینی حضرت رسول الله ایچین آیردقدن صوکر ا متبایسنی اصحابی بینده تقسیم ایتشد .

غنائمدن بشده برینک بیت الماله عائدتی هنوز فرض اولونماشدی . عالم اسلامده اک اول غنائمدن تفریق ایدلش خمس ایشته بو خسدر .

وبیامک الہی بکا امانہ ایدوب سیف فرعوندن بنی خلاص ایتدی کی اجلدن دیدی .

عبارہ سی محرر اولدی حالدہ نسخہ عبرانیہ ده بو عبارہ موجود دکلدو .
کتاب الحروجک نسخہ عبرانیہ سنک التنجی بابنک یکرمنجی آیتندہ :
« موسائک والہسی » پدری عمران ایچین هارون وموسایی طوغوردی .
دیه محرردر . حال بوک ساسرہ و یونیہ نسخہ لرندہ :
« هارون وموسایی وقیز قازن شلری مریمی طوغوردی »

دیگر بر روایت کوره بالاده مسطور اولان آیت جلیله نك ورودی
اوزرینه فخر کائنات بطن نخله غنائمك بشده برینی توقیف ایدوب
متباقیسنی عبدالله بن جحشك تقسیمی وجه ایله تقسیم بویوردی .

روایت اولوندیفنه کوره غائب ایتمش اولدقلری ده وه لری آراق
ایحین عبدالله بن جحش سریه سندن آریلوب بطن نخله وقعه سنده
بولوناماش اولان سعد بن ابی وقاص له عتبه بن غزو ان هنوز
مدینه یه عودت ایتمه مش اولدقلری برصیراده مکه مشرکلری اهل ایمان
الله نخله ده اسیر دوشن حکم بن کيسانی و عثمانی قورتارمق مقصدیله
فدیله کوندرمش لردی .

فخر کائنات : صبر و انتظار ایدیکز ؛ ده وه لری آراق له مشغول
اولان ایکی صحابه مز امن و سلامتله عودت ایدر لسه بزده بواسیر لری ،
کتیر دیککز فدیله مقابلنده ، سزه تسلیم ایدرز . شاید سلامتله عودت
ایتمه جک اولور لسه مقابله بالمثل اولارق بزده بونلری قتل ایدرز .
بویوردی .

ابی وقاص له عتبه مدینه یه عودت ایتدیلر . فخر کائنات ، حکم

ده یه مذکوردر . بونسخه لری صحیحی سه ساحریه و یونانیه در . سفر العددك
ترجمه یونانیه سنك اونجی بابك التنبی آیتك آخرنده :
« اونجی دفعه نفخ ایتدکلرنده غرب چادیر لری کوچك ایچین قالدیر لیر
ودردنجی دفعه نفخ ایتدکلرنده کوچك ایچین شمال چادیر لری قالدیر لیر »
عباره سی موجود اولوب نسخه عبرانیه ده ایسه بوعباره بو قدر . صحیح عد
اولونان نسخه ده یونانیه در .
سفر العددك نسخه ساحریه سنك اونجی بابك اون واون برنجی آیتلرنده :

بن کیسان له عثمانی حضورینه جلب ایدوب ایکسفی ده اسلامه دعوت
ایتدی .

حکم دین حق قبول ایله زمره ناجیه داخل اولدی ؛ فقط
عثمان ظلمت شرک انجمنده قالدیفندن مککه کتدی واوراده کافراً
کوچدی . سلك اصحابه کیرمش اولان حکم بن کیسان بئر معونه
وقعه سنده شهید اولمشدر .

« رب موسایه خطاباً سز بوجبلده چوق او طور دیکیز دونک وجبل (آمو-
راپتین) و (عربیه) قدر اونی ولی ایدن اما کنه واما کن طوره و (نین)
قارشیسندمه آلچق یرمه کنمانیلرک عرضی اولان شط بحره ونهر اکبر فراته
کلک ایشته شو سزه ویرد بکم ارضدر . اعدی کبرک باباکز ابراهیم واسحاق
و یعقوبه سزه وسزدن صوکر اولاد کیزه ویرمه بکم دیو ربک حلف ایتدیکی
ارضه وارث اولک دیدی . »

عباره-ی محرر اولوب نسخه عبرانی ده ایسه بوعباره موجود دکلدور .

يکرمی دردنجی باب

بدر غزوه کبراسنک اسباب ارباسی

بدر ، بعضلینک روایتته کوره مشهور بر قریه درکه غزا اوراده
واقع اولمشدر ؛ بعضلینک روایتته کورده ده بر قویونک اسمی اولوب
بالاخره او موضعه بدر ده نیلمشدر .

ابن کثیر ده یورکه : بدر غزوه سنک وقوعبولدیغی کونه
« یوم الفرقان » ده اطلاق ایدرلر ؛ چونکه فرقه اهل توحیدله فرقه
اهل اشراک او کون بر برندن قطعاً آیرلمشدر و آرالرنده موجود
اولان هر درلو روابط قرابت بوکوندن اعتباراً بوسبوتون منقطع
اولمشدر .

سفر تکوینک نسخهٔ عبرانیه سنک یکرمنچی بانک ایکنجی آیتنده :
« ابراهیم زوجهی ساره بی قیز قازنداشمدر دیدی و (ابی ملک) عسکر
کوندروب ساره بی آلدی . »

دهیه مسطور اولدیغی حالد هانری واسکات تفسیرنده :
« بو آیت نسخهٔ یونانیه ده : ابراهیم زوجهی ساره ایچین قیز قازنداشمدر
دیدى . زیرا ساره سبيله اهل بلده گندیسنى قتل ایدرلر ظن ایتدیکنندن
زوجه مدر دیمکدن قورقشیدی . فلسطین سلطانی ابی ملک ادم کوندروب
ساره بی آلدی . »

حق سبحانه و تعالی يوم الفرقانده اسلامی عزیز و منصور ، کفر
و اشراکی مغلوب و مقهور ایتدی . بو غزاده عدداً مسلمانلر از ،
کافرلر چوقدی ، زهرلرله ، سلاخلرله ، آتلرله مجهمزدی ؛ اسباب
غالیبتک کافه سنه مالک اولدقلرندن طولای مغرور و مسرور اولویورلردی .
فقط حق جل و علی ، رسول الله (ص . ع) حضرتلرینی اومغورور
مشرکله غالب قیلدی . اونلری بونجه زماندنبری ایتدکلری فتنه
و فسادک ، بی و عنادک جزای سزاسنه اوغراندی . الله عظیم الشان
مؤمنلره بولطف و احسانندن طولای امتان ایدوب قرآن کریمده
بویورویور :

« وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ الخ »

(الله سزه بدر غزاسنده نصرت ایتدی ؛ حال بوکه سزاوغزاده
عدداً آزدیکنز ؛ کفار ایسه چوقدی . بویله ایکن نصرت ، کثرت
عدد و اکلیت سلاح له اولمایوب انجاق عون حقله اولدیغنی بیلمه کز
ایچین سزه نصرت اولوندی)

ده به محرردر . ایمدی شو :

زیرا ساره سیبیله اهل بلده کندیسینی قتل ایدرلر ظن ایتدیکندن زوجه مدر
دیمنکدن قورقشدی . عبارته سی عبرانیده بولونماز .

سفر تکون ک ن نسخه ساسره سنک اوتوزنجی بابک اوتوز التنبی آیشندن
صوکرا :

« ربك ملكي يعقوبه : يا يعقوب دبدی . يعقوب دخی لبك دبدی . ملك
يعقوبه کوزیکک اوجنی قالدر . قیون وچیلری ضرب ابدن ارکک کچی و فوجله

بدر غزاسی غزوات اسلامیه نك اك بويوكى واك مهميدر؛ چونكه اسلامك ظهور و غلبه سى بوملحه ايله باشلار .
بدر غزاسنه هجرت نبويه نك ايكنجى سالتك يدنجى آينه مصادف اولان رمضان شريفك اون ايكنجى جمعه ايرتەسى كوني چيقمشلردى .
ابوسفیانك تحت رياستده و صناديد قريش دن بعضارينك صحابته اولارق مكەدن شامه حركت ايدن قيمتدار متاعلرله، ماللرله يوكلو قافله يي وورمق ايجين فخر كائنات مدينه دن چيقمش و تا عَشِيرَه اسمنده كي موقعه قدر ككشدى ؛ فقط قافله نك ده اول او محمدن كلوب كچديكى اكلا شيلمغله بلا و قوعات مدينه يه عودت ايدلمشدى .

ابوسفیانك رياست ايتديكى بوقافله شيمدى شام دن مكه يه عودت ايتك اوزره يوله چيقمشدى . قريش لىر، عمرو بن عاصده داخل اولدينى حالده، اللى كيشى ايديلر . فخر كائنات، قافله نك ساحل يولنى تعقيباً كمال احتياطله حركت ايتديكى استخبار ايتدى . لاجل التجسس طَلْحَة بن عبدالله سعيدين زيدى سوريه حدودينه طوغرو كوندردى ؛ بَئِجَار ده نيلن موضعه قدر كيتديلر ؛ اوراده كَشْدَ جَهَنى اسمنده بر

باقى ك اولنر آلاجهلى و نقطه ايدر . تحقيق بن بالانك سكا ايشلديكى كوردم . سن قائمة الحجرى مسح و بنم ايجون نذر ايتديك و قندبرى بيت ايلك الهيم . ايمدى سن قاق بوارضدن كندى ارض ميلاديكه چيق كيت عبارەسى بولونوب نسخة عبرانيه ده ايسه بوعبارە بولونماز .

سفر الخروجك نسخة سامريه سنك يكرى برنجى بابنك اوچنجى آيتنده :
« موسى فرعونه ديدى : الله بويورور : اسرائيل بنم اوغلوم بلنكه برنجى اوغلوم . بكا عبادت ايتك ايجون بن سكا اوغلومى اطلاق ايت ديدم . سن

ادمك خانه سنه مسافر اولديلر، كشد اونلري قبول ايدوب صاقلادی؛
قافله كلوب كچكدن صـوكر اطلحه ايله سعیده مدینه به متوجهاً
يوله چيقتيلر؛ مخاطره لي محالردن كنججه به قدر كشد اونلره رفاقت
ايتدی .

برروايته كوره طلحه ايله سعید قافله نك كله چكي كونك كيجه سي ايكي
جاريه نك بربرينه :

« انما العبر غداً او بعد غد » ديدكلريني ايشيتديلر ؛ بونك
اوزرينه هان كيجه لين قالقوب مدینه به كيتديلر . برآز صوكر اوسفيان
قافله ايله برابر بدره واصل اولدی احوالیده ساكن اولانلره :
محمديلردن واونلرك جاسوسلردن بورالره كان اولوب اولماديغني صوردي .
بدر اهالي سي ده محمديلرك بورايه كلكلريني بيلمه يورز و كورمه دك ؛
يالكز ده وويه بينمش ايكي كيشي كلوب فلان محله مسافر اولمشلردی؛
چوق طور ماديار كيتديلر دیدی .

ابوسفیان (اوايكي كيشينك) طلحه ايله سعدك نازل اولديغني محله
كيتدی ، ده ومارينك فضلاتی (۱) بولدی؛ اونلري ياروب ايجلرينه باقدی،
(۱) فضلات . انسانك وحيوانك ترسنه ده نبر .

اطلاقدن ابا ايتدك) آگاه اول ايشته بن سنك برنجي اوغلوكي اولدير برم .
بوواي اولور . عباره سي محرراولوب نسخه عبرانيه ده ايسه بو عباره يوقدره
ايشته بورايه قدر ايراد ايله ديكمز شواهدله كرك كتب عهد عتيق ده ، كرك
كتب عهد جديدده ارباب اعتراض طرفدن برچوق تحريفلر ، حذفلر ، علاوهلر،
اجرا ايدلش اولديغني و آيات ناسخه ومنسوخه به تصادف اولونمش اولديغني
قارئین كرامه عرض واثبات ايله دك .

پروستان راهلرينك عهد عتيق و عهد جديد كتابلرنده مندرج بعض شيلرك

ایچلرندە خورما قیریتیلری کورونجه حایقیرارق :

والله، بۇ دەۋەر یملارنی مدینه دە ییشلر ورا کبلی ده غالباً محمد (ص.ع) ك جاسوسلریدر. ظن ایدیورم که محمدی لر یقین بر موضعه ده بولونویورز .

دیدى . بونك اوزرینه تعقیب ایتدیكى یولدن دونوب بدری صول حلفده برافارق ساحل یولندن مکيه طوغرو سرعتله قطع مسافه ایتیه باشلادی .

طلحه ایله سعید مدینه یه کلدیله وقافه نك احوال وحرکاته دائر الله ایتدکلى معلوماتی فخر کائنات عرض ایتدیله . لاکن رسول اکرم ، اونلر مدینه یه مواصلت ایتدن اول ، عمر بن ام مکتومى قائم مقام اولارق مدینه ده ترك ایدوب مهاجرین کزین وانصار کرامدن متشکل بر جماعته قافله قریشه یتیشوب وورمق اوزره شهردن چیقمشله بر میل مسافه ده کائن ابو عتبہ قایسینك باشی عسا کراسلام ایچین قرارگاه انخاذا ایتمشلردى . افراد مؤمنینك فقرآلود حاللری فخر کائناتك حزن واسفی موجب اولغله دعا ایتدی :

قرآن کریم ده مسطور اولماسنى سر رشته انخاذا ایدرهك سرد الله دکلى اعتراضاته قارشیده کندیلر نهجه سهای عد اولونان کتابلرک برنده محرد بر آیتك دیکرنده غیر موجود اولدیغى و بو حال کتب مذکوره نك يك چوق آیشلری حقنده واق بولوندیغى بر تفصیل اجوبه ملزمه ایله اتیان الله دک .

شمدى ثلث مسئله نة نقل کلام ایدلم . کتب عهد عتیق وجدیدك امر تحلیل و تنقیدی خصوصنده شیخ الکبیر ، امام الخطیر ، علامه خبیر (رحمة الله) افندیدن بطریق التوضیح والاختصار اقتباسانده بولونمش اولدیغى ترکیبی خریستیانلرک

« اللهم! ائهم حفاة فاحملهم وجياع فاشبعهم وعراة فاكسهم وعالة
فاغنمهم من فضلك »

مال منيفي :

(يارب ! بونلرك اياقلىرى چيلاقدرد ؛ سن بونلرى ده وه لره ،
انلره راكب ايت ؛ قارنلرى آجدر دويور ؛ وجودلرى چيلاقدرد
اكسا ايت ؛ بونلر فقيردر ، سن فضل وكرمكدن بونلره غنائم كئيره
احسان ايت)

بودعاى پيغمبرينك فيض وبركتيله اصحاب كرامك هربرى بدر
غزوه سندن اك آز برويا ايكي ده وه ايله ، بر جوق البسه ، مأكولات
ومال ايله نائل يسار اولارق دوندى . اوردوى پيغمبرى يى ابو عبته
قايسىنه قدر تشيع ايتش اولان اصحاب كرامك اولادلرى بورادن
كرى دوندورولدى ، اوچ يوز يتمش بش فرددن عسارت اولان
عسكر اسلامك يتمشنى مهاجرين ، باقيسىنه ده انصار تشكيل ايديوردى .
انصارك برنجى دفعه اولارق اشترارك ايتديكي غزوه ايشته بو
(يوم الفرقان) غزوه سيدر .

(اوج الله) عقيدته سنى ابطال ايتكمده ده علاءه مشارالهدن استعانه ايدم جگزه
عقيدة تئلينك ابطالى

عهده عتيق [۱] كتابلرى خالق عظيم الشانك احديتى نصديق ايتمكله برابر كتب عهده
عتيقك بعض مواضعنده جناب حقك واحدم طلاق ازل ، ابدى ، قادر حقيق اولديقى وكمديسنه

[۱] رحمة الله افندينك اثرى هر نه قدر توركجه به ترجمه ايدلش سه ده آكلاشيلمز
برطرزده يازلش وتورات ايله انجيلدن نقل اولونان آيتلركده بابلى ياكش.
كوسترلش اولديفنندن بز نسخه هر بيه به مراجعت ايديوروز :

اوجی مهاجریندن ، بشی انصاردن اولان شوسکنز ذاتک هر
بری برعذر مشروعه بناء بوملحه کبراده بولونامادیلر : عثمان بن
عغان ، زوجہ سی رقیہ بنت رسول اللہ (رضی اللہ عنہا) راحتسز
اولدیغندن اوکا باقی ایچین امر رسالتناهی له مدینه ده قالدی ؛ اولجه
قافله قریشی تجسس ایتک ایچین سوریه حدودینه کوندرلش اولان
طاحه ایله سعید بعض اعذاره بناء غزوہ یه اشتراک ایدمه دیلر ؛
ابولبابه ، مدینه دن خروج و حرکت اثناسنده قائممقام نصب ایدلش
اولان ابن ام مکتوم ک وظیفه سی درعهده ایتک اوزره فخر کائنات
طرفدن اثنای راهده کری دوندورولدی ؛ رسول اکرم ، عاصم
بن عدی العجلانی عائله عالیه سنک امور و خصوصی تسویه ایتک
اوزره مدینه ده ترک ایتدی ؛ عاصم بن حاطب ، اوردوی بینمیری
روحاً اسمنده کی محله واصل اولدیفی صیراده فخر کائنات طرفدن
مهم بر وظیفه ایله عمرو بن عوف ک زردینه کوندرلدی ؛ حارث بن
الصمه ایله خوات بن جیرده ده ووددن دوشوب مجروح اولدقلرندن
مدینه یه اعاده اولوندیلر .

اعذار مشروعه لرندن طولایی مدینه منوره ده قالب غزایه

موت طاری اولما یوب هر نه ایسترسه ایشله دیکی ، ذننده وصف اتنده هیچ پریشک کند یسنه
بکزمه دیکی ، جسم و شکلدن بری و منز اولدیفی ، اله واحد حقیقی اولان خدای لم زل دن
غیر یسنه عبادت تحریم بایدلکی بیان اولونقله برابر ذکر و تعدادی قارینه ملال
ورمه ک درجه ده چوق اولان دیگر موضعه لرنده جناب حق (حاشا) جسم
و شکل ، اعضا و جوارح نسبت اولوندیفی محققدیر . علمای انصارا جناب حق
جسم و شکل اسناد ایدن آیات توراتیه یی مجاز و استعاره طریقله وارد اولش
عه ایدره ک معقول بر طرزده تأویل و تفسیر ایله اوغرا شیرلر . پروتستان

اشتراك ايتمهين اصحاب كرام ده بدر غزاتندن عد اولونوب غنائمدن حصه مند اولشلردر .

فخر كائنات معيت موجبة المفخر تنده انصار ومهاجريندن متشكل ايكي يوز طوقسان يدي عسكر اولديني حالده بدر موضعه طوغرو حركت ايندى .

اوردوى پيغمبرى ده يتمش ده وه ، ايكي ده آت بولونويوردى ؛ آتلدن برى مقدادك بعزجه اسمنده كي آتى دى ؛ ديكرى ده مرئذ غنوينك يعسوب اسمنده كي آتى دى . اصحاب كرام بطريق المناوبه ده وه لره سوار اولورلردى . رسول اكرم بدر غزوه سنده جناب على مرتضا وزيد بن حارثه ايله مشتركاً ومناوبه برده وهيه راكب اولديلر . نوبت ركوب على ايله زيده كلنجه :

« يارسول الله ! سز سوار اولارق كيديكز ؛ بزايان كيدرز . » ديرلردى . فخر كائنات جواباً :

مَا تَمَّا بِأَقْوَىٰ مِنِّي وَمَا نَا بِأَغْنَىٰ مِنَ الْأَجْرِ مِنكُمَا .

واهلرندن بريك نشر ايتمش اولدينى « مرشد الطالبين الى كتاب المقدس الثمين » عنوانلى برآرده ده نيلوركه :

كرك توراتك ، كرك انجيلك وبالخاصه توراتك آيتلرنده آكلاشيلمسي مشكل برچوق استعمارده واردر . على الخصوص خلاصكارى جناب يسوعك كيجه موعظه لرى وسائر سوزلرى يك چوق استعمارلرى شاملدر . بعضلى بونلرى حرف بحرف شرح ايتدكلرندن برچوق باطل عقيده لرك ، فكرلرك ظهورينه سبب اولشلردر . بوبابده سزه ابراد ايده جكم مثال استعمارلرك

مآل منی :

(سزیدن دها قوتلی دکلکسز ؛ بنده - کسب اجر خصوصنده -
سزدن دها مستغنی دکل .)

بووردی .

عسا کر اسلامده سکز زره ، سکز قلیج واری ؛ دیگر
آلات حرب و قتال اوق ، میزراق و صاپاندن عبارتدی .

ابوالفدائک روایتہ کوره عسا کر اسلامک مجموعی اوج یوز
اون اوج ن فردن عبارتدی که بونلرک یتشیدیسی مهاجرین کرامدی ،
ایکی یوز آلتیسیده انصار کزیندی .

بوماحمده لوای بیضای مهاجرین مصعب بن عمیرک دست
جلادتی ترین ایدیوردی ؛ انصارک بری خزرچہ ، دیگر اوسه
مخصوص اولوق اوزره ایکی سانجای واری .

بالآخرہ دنیائک درت کوشه سنے لوای منصور توحیدی رکر ایدن
اسلام اوردولرینک اک برنجیسی ایشته بو اوردودر ؛ اسلامک حیرت
بخش جهان اولان سلسله مظفربائتک مبدایده ایشته بویدر مظفرتی دره .

تحت اللفظ قبول ایدله لرنده کی محذوری اراہ واثبات ایدر ؛ مثلا : حضرت مسیح
- اوزمانلر سوریه ده رومالیر طرفندن منصوب بر حکمدار اولان - هرودوسی
مراد ایدرک : « شوتیلکی له کیدک » دیدی . یسوعک بوندن مقصدی حقیقه
تیلکی نک آردی صیرا کیدک دیمک اولما بوب ظلمده ، غدرده ، حیلده تیلکی به
بگزه بن هرودوس در .

کذلک یسوع بهودیلرہ :

• بن کوکدن اینن ودبری اولان اککم . اواککی هرکیم اکل ایدرہ

فخر کائنات و اصحاب کرامی روحا نام موضعه قدر کلدیلر. (۱)
دیگر جهندن ابوسفیان بن حرب ده شام دن حرکت ایتمه دن
مسلمانلرک قافله یی وورمق ایچین انتظار و ترصده بولونقلرینی استخبار
ایتدی. بونک اوزرینه ضمیم بن غفاری یی یکریمی مثقال آلتین اجرت
ویره رک و شو سوزلری سویله رک مکیه کوندردی :

« روز کار کبی سرعته کیت ؛ محمدیلرک قافله یی وورمق اوزره
حاضر لایوب مدینه دن چیقمش اولدقلرینی قریشی لره سویله ، بر دقیقه
فوت ایتمکسزین سلا حلا نوب یوله چیقسینلر ؛ قافله ده کی ثروتلرینی
ماللرینی محافظه ایتمسینلر . »

ابو سفیان ، ضمیمی استمداد ایچین مکیه کوندرمکله برابر

[۱] ابوالفدا ، بخاری ، ینا بیع ، ابن اسحاق ، ادربی و دیگر بعضلری
دها ده یورلرکه : فخر کائنات مدینه دن چیقنجه اولا بحر احمر ساحلنده بر
مرسا اولان صفرا نام محلك جوارینه طوعرو کیتمشدی ؛ بوراسی مدینه دن
اوچ کونلک بر مسافه در . قافله نک اورادن هرورینه منتظر کن بدر
طرفلرندن کیتسکده اولدیغی خبری آلدی . فخر کائنات سیر سریع له حرکت
ایدوب رمضان شریفک اون یدیسنده قافله یه یتیشدی .

الی الابد حی اولور ، بنم و بر دیکم الکک ده عالمک حیاتی قورتارمق ایچین یقینده
فدا ایدمک اولدیم کندی جسمه در .

ده به خطاب ایتدی ؛ مادیات پرست اولان یهودیلر بو عبارده حریفاً معنا
ویره رک « بو آدم جسمینی بزه یدیرمه به نصل مقنדר اولاجق ؟ دیدیلر . جناب
یسوع (انجیل یوحنا . آیه ۵۲) اولره : « شونی ملاحظه ایتمه دیلر . بن
اوله بر قریبمک بوتون عالمک کنشاهلرینی عفو ایتمدیمک ایچین بخش اولوندیم . »
ده به مقابله ایتدی .

کندیسی قافله بی آلوب صوگ در جهده سرعتله حرکت ایدره رک بدر حذارندن
کچوب کیتمکده ایدی . تام بو صیراده اهل اسلامده مدینه دن چیقمش
وروحا سوقنه کلشدی .

نه غریب بر تصادفدر که ضمضم مکیه واصل اولمادن اون کون
اول عاتکه بنت عبدالمطلب شو رؤیایی کورویور :

« دهوه ایله مکیه بر کسه کلوب ای جماعت ! اوچ کونه قدر
معرکه یه یتیشکز دهیه ندا ایتدکن صوگرا جبل ابی قیس اوزرینه
چیقارق بیوک بر قایانی یرندن قوباروب آشاغی به ایتمش و او قایا پاره
پاره اولوب مکهنک هر خانه سنه برپاره سی اصابت ایتمش .

صباحین عاتکه بورؤیایی برادری عباسه سویله مش و بو کونلرده
قریشه بر بیوک مصیبت ایریشه جک دهیه تعییر ایدره رک مکتوم طوتماسنی
اخطار ایله مش .

عباسه بو کیفیتی محرمانه ولید بن عتبه یه ، و او ده بدری عتبه
بن ربیعیه و او ده بعض کسه لره افاده ایتمش ، آغزدن آغزه طوللا-
شارق بوتون اشراف قریشک قولاق لرینه کیتمشدی .

متی انجیل ندهده تصریح اولونویور : « بزم خلاصکار من یسوع عشای
ربانی [۱] ائنا سنده اگه کی کوستره رک : « بو بزم قائمدر دئمشد » ایشته بو
سوزلرده کی مجاز واستعاره آکلایان قاتولیک کلیسائی ، راهبک تقدیس یله جناب
مسیحک جسدی اگه که ، قانی شرابه تحویل ایتدیکنه قرار ویردیلر .

حال بوکه حواس ظاهره نث کافه سی اگه که شرابک کندی اصلاری اوزره
باقی بولوندلرینی اثبات ایتمکده در . بو سوزلرک تاویل معقولی سه شد :
« مسیحک ، اگه که جسدی ، شراب قانی کیی در » ایشته مذکور راهبک بو

[۱] جناب مسیحک حواریون ایله برابر بدیی کیجه یکی دیمکدر .

بر کون سوکرا عتبة بن ربيعة ، برادری شیه ، ابو جهل ،
امیه بن خلف ، ابی بن خلف ، زُمعه بن الاسود ، ابوالبحتری
وسائر کبار قریش عاتکه نك رؤیاسنی سویله شیرکن عباس ده اونلرک
یانگه کلدی .

ابوجهل ، عباسه خطاباً :

« همشیره کزه نه وقت نبوت کلدی ؟ ای بنی عبد مطلب !
ارککلریک زده پیغمبرک دعواسی ظهور ایتدیکنه قساعت ایتیه یوبده
شیمدی قادینلریک زده می پیغمبرک دعواسنه قالدیشاجق . »
یوللو بدزبانلق ایله دی . وبتون عبد مطلب خاندانه طوقونا جق
سوزلر سویله دی .

ابو جهلک بو سوزلری او کون بتون مکه ایچنده شیوعبولدی ؛
حتی قادینلرک قولاقلرینه واصل اولدی . آقشام اولوب عباس خانه
سنه کلنجه هب بنی عبد مطلب قادینلری اونک باشنه طویلاندیلر
وجمله سی بر آغزدن :

— ابو جهله نیچین بو قدر یوز ویریورسکز ؟ ارککلریک ز

نق ایتدیکز سوزلر نده آ کلاشیایورکه عهد عتیق و عهد جدید کتابلرینک
کافه سندمه محتاج تاویل بک چوق استعاره لر واردر .

جناب مسیحک جسدینک اککه ، قانک شرابه تحویل ایتدیکنه ، پروتستان
فرقه سنک ظهیرندن اول دنیاسده موجود اولان عیسـ و بـلرک اکثری اعتقاد
ایدرلردی و الاآنده بواوالمز پروتستانلره نسبتاً دهـا چوقدر . مادامکه مسیحک
جسدینک اککه و قانک شرابه تحویل ایتدیکی عقیده سنک پروتستان فرقه سنجه
باطل اولدیمنی شهادت حسیه ایله ثابت اولمشدر ، تثلیث مسئله سنکده - بحسب-

حقنڊه سويله مه دك سوز براقا يوب شيمدى ده قادينلري كزه ديل اوزا تمايله
باشلادى ؛ بوكاده مى سكوت ايدە جكسكز ؟
دهيه سويلنديلر .

قادينلرك بومعامله سى عباسك بك كوچنه كيندى .
هله صباح اولسونده واروب شو حريفه يعنى ابو جهله بولاشايم
ولسانا اولسون اوجى آلايم دهيه نيت ايندى .
فرداسى كوني على الصباح حرم شريفه كيدوب ابو جهلك يا گنه
طوغرو واردى . اونكله مجادله يه برهانه آراردى .
« جودت پاشا »

ايسته نام بوآنده ايدى كه : دهوه سنك بورون قاتانلرينى دهلوب
يولاريني او ده ليكلره كچيره رك برق خاطف كيبي برسير سريعه
مسافاتي طى ايدن مضمم آكسزين ابطخ نام محله كوروندى .
دهوه سنك برقولاغنى كسمش وكندى ياقاسنى ده بيرتمشدى ، مكه
اهاليسنه صوت بلندله ندا ايدىوردى :

«اى معشر قریش ! محمد (ص . ع) واصحابى قافله كزى ووروب

الظاهر بعض اقوال مشابهه نك تنليه دلالت ابتدئى فرض اولونسه ييله -
ادلہ قطبيه ايله محال اولديندن باطل اولدينى تين ايدر .
اكر پروستانلر : بز هقلدن محروم آدملىرى بركه محال اولان رشيدته اعتقاد
ايدەلمدبرلر سه جواباً اولنر ده نيلىركه : سرك كيبي اصحاب عقولدن او اوب نفوسجه ده
سزدن زباده اولدقلى حالده قانونيكار - عندكزده شهادت حسيه ايله بطلانى
ثابت اولان جسده اككه ، قانت شرابه تحولى خصوصنه اوتە دنبرى ايناعشلىر
والآن ده ايناعنده بولونمشلردر ، عجباً قانونيكرك عتلى يوقيدر ؟

اموالکزی غارت ایتمک ایچین حاضرلاندیار ؛ چابوق یتیشکز یوقسه
شام قافله سی محمدی لرك الله دوشه جك .
ابو جهل بوندایی ایشتمش اولدینی ایچین دی که حرم شریفه
کیتهمش وعباس ده اوکا اوراده تضادف ایتمه مشدی .
بوخبر بوتون قریشی لری بویوک برخوف وتلاشه دوشوردی .
ابو جهل ده بوردی که :

« محمدی لر بو قافله یی ده ، بوندن اول تعرض ایتدک لری عمرو
بن حضرمی قافله سی کیدر ، ظن ایدیورلر ؛ فقط والله او یله دکل ؛
ا کر اونلر بو قافله نك او یله اولمادیغنی بیلسه لردی بو یولده حرکت
ایتمزلردی .

بو مهم حادثه نك ظهوری عاتکه نك کوردیکی رؤیا طولایسیله
عباس له ابو جهل آراسنده حدوثی محقق اولان عربده یی برطرف
ایندی .

بوتون صنادید قریش ضمیمه اطرافه طوبلاندیلر ؛ کتیردیکی
خبری دیکله دیلر ؛ بربرلیله استشاره ایتدکن صوکره مکده حرب
وضربه قادر نه قدر آدم وارسه نصفنک سلاحلاروب درحال

واقعا قاتولیکارک اعتقادینه کوره اکک و شراب جناب مسیحک جسدله قاتنه
تحمول ایدمک کاملاً مسیح اولمشدر ؛ فقط بوقبول ایدلرکی تقدیرده اککله
شرابده جسم انسانک عوارضی یعنی ده ری ، کیک ، قان و سائر بولونماسی
اقتضا ایدر ؛ حال بوکه اککله شرابده بو عوارضک هیچ برسی مشاهده
ایدله مکده در .

خریستیانلرک و عمنه کوره حضرت عیسا ک آن واحده مختلف ومتعدد
مکانلرده حاضر بولونمش اولدیفنه امکان ویرسه بيله شو حالک یعنی متعدد

قافله‌نك امدادينه شتاب ايتمه‌سنه وبالذات كيتمكدن امتناع ايدنلرك بدل
شخصى كوندرمه‌سنه قرار وېرديلر ، اك زياته حرارته قريشلىرى
سلاح باشه دعوت ايدن ابو جهلدى ، سهيل بن عمروده بلاغت
مؤثره سيله خلقك غيرت وعصيتنى تحريك وتهيج ايدردى . مشركر
حركتنه حاضرلانديلر ؛ فقط عانكه‌نك عالم حقيقتده قسماً تجلى ايدن
رؤياسى بك چوق كمسه‌لى اوركوتدى وبو قوه امداديه‌يه التحاق
ايتمه اونلرده جسارت براقادى . قريشك اك ايله‌رى كانلرندن ابو
لهب كنديسنه درت بيك درهم مديون اولان ابو جهلك برادردى
حاصى ذمتنى تبرئه ايدرك كندى يرينه كوندردى . اميه
بن خلف ججمى‌ده سن شيخوخته واصل اولمش اولديغنى بهانه ايدرك
قريشله برابر كيتمك ايسته‌مه‌دى ؛ زيرا فخر كائناتك :

« اميه بن خلف ججمى‌ي بنم اعجابم قتل ايتسه كر كدر . »
بو يورمش اولديغنى سعد بن معاذدن ايشيتمش وبونى ايشيتديكى
كوندنبرى بك زياته خوف وخشيت ايچنده ياشامقده بولونمشدى .
لاكن ابو جهل اونك تزدينه كتدى و :

« اى ابو صفوان ! سن وادى اهاالىسنك سيدى سئك ؛ خلق سنك

مكانلرده بولونماك ناسوتيله يعنى جسمله برابر وقوعبولماسى ممكن اولاماز .
چونكه ناسوتى اعتباريله جناب مسيح احييتمقده ، ييوب ايچمكده ، اوبومقده ،
يېرديلرك شرتدن قورقتمده ، حوايج و عوارض ساثرمه تماميله بزم كېي
ارلاجمندن ان واحده مخفف محللرده بولونماسى ناصل تصور اولونور ؟ حضرت
عبسى سمايه عروچندن اول جسميله مختلف مكانلرده بولونمش اولقى شويله
طورسون ايكي مكانده بيله كورولدېكى واقع اولامشدر وعروچندن صوركراده
حالى عېنى مركزده در .

بوسفره اشتراك ايتمه ديكنى كورورلر سه اونلرده اشتراك ايتمزلر .
قافله مز ، ثروت واموالمز محمدى لرك اللرينه دوشر .

ده يهرك بر چوق سوزلر سويله دى ؛ امهك تعلقندن خبردار
اولان عقبه بن ابى معيطده قايسنك اوكنه بر مجره [۱] ياقوب
قويدى وبوحر كتيه : «اكر سن ارلر كېي حرب و قتال ميدانه
چيقمقندن قورقويورسهك قادينلر كېي خوشبو توتسولر ايچنده
خانه كه قاپانوب اوطور» . ديك ايتمه دى . بوتعريض اوزرينه امهده :
«يا عقبه ! قبحك الله وقبح ما جئت .

ده يوب سلا حلا نمايا مجبور اولدى .

ربيعهك اوغوللرى عتبه ايله شيبه ده برلكده حركت ايتمهك
ايتمه ديلر سه ده ابو جهل ك النذن قورتولاماديلر ؛ بالخاصه عتبه ، قراتى
حسييله ، ابوسفیان ك امدادينه شتاب ايتمه يه مجبور دى . چونكه
ابوسفیان عتبهك دامادى اولدقندن باشقه هر ايكي سى ده قاردش
جوجوقلرى دى .

واقعا عاتكهك رؤياسى عباس له ابو جهل ك اراسنى بوزمشدى

[۱] بخوردان .

آين تقديسى اجرا ايدن راهبك الله اكك كاملاً مسيح تحول ايتديكى
فرض اولونورسه راهب بو اككى قيروب بر چوق پارچه لره تقسيم اتمكده
اولد يفتندن مسيح يا بواكك پارچه لر ينك هيسنه تقسيم اولونمش و يا خود هر پارچه يه
آبريجه و تماميله تحول ايتمش اولماسى اقتضا ايدر . برنجى صورته تناول
اولونان بواككده مسيح كاملاً تناول ايدلش اولاماياجنى كېي ايكنجى
صورته ده يعنى مسيح كه هر اكك پارچه سنه كاملاً تحول ايتمش اولماسى صورته ده
مسيح لرك تعددى لازم كابر . بوايسه غير ممكندر .

واحتمال كه بوتون بنی عبد مطلب ی ابو جهله طاریتمشدی ؛ فقط زمزمك سقايتی، كعبه مكرمه نك امانت تعمیراتی وظیفه لری عهده سنده بولونمق حبسیله عباسك بوسفردن تخلف ایتمه سی ممکن دكلدی .

بنی عبد مطلبك سائر افرادینه كننجه اولرده چار ناچار قریشی لرله برابر حركت ایتمه یه مجبور اولدیلر؛ قریشی لر، مكده قالان ابو لهبدن ماعدا نه قدر اشراق وارسه هبسی داخل اولدینی حالدله طوقوز یوز اللی مرد محاربیدن متشكل بر قوتله حركت ایتدیلر. قریش اوردوسنده یوز آت ویدی یوز دهوه واردی . سواریلرك كافه سی، پیاده لرك بر قسمی زره ایچنده ایدی .

حضرت عمرك قبیله سی اولان بنی عدی دن ماعدا قریشك كافه سی بو اوردوده بولونویوردی .

قریشی لر، مكده چیققدن صوكره، كندیلرینه عداوت وخصومتلری اولان بنی كنانه طرفدن اولادو عباللرینه، مال و مناللرینه مضرت وخسار ایراث ایدله سی احتمالی دوشونه رك تلاش واندیشه یه دوشوبورلردی.

خریستیانلر ده یورلركه مسیح ، بوعلی قورتارمق ایچین برکرمه یه مخصوص اولتی اوزره نفسی فدا ایتدی ، اكر بو ادعالر صحیح ایسه كندیلرینه ك یهودیلردن دها اشد اولمالری اقتضا ایدر ؛ چونكه اونلر جناب مسیحی برکرمه تألیم ایدوب نه اتی عیشر ، نه ده قانی ایچمشرلدر . خریستیانلرسه هر کون اللهم ربی کسرلر ، اتی ییوب قانی ایچرلر .

« دوستی نوسراسر دشمنیست »

یعنی جاهلك دوستلنی باشدن باشه دشمنكدر مآلنده اولان بویت خریستیانلرك ماصدق حایدر .

فقط بنی کسانہ اشراقندن سراقہ بن مالک بن جعشم کلدی ؛ اونلره
سفرک امتداد ایدہ جکی مدتجه امان و یروب مظاهرت ایدہ جکفی
تأمین ایتدی [*].

مشرکرلر لوازم سفریه یی ا کمال ایتدکن صوکر ا علی العجله مکدن
حرکت ایتدیلر . بو اوردونک برابرندہ برطاقم موسیقی آلتلری ،
خوانندہ قادیئلر ، رقاصہ لر وسائر آلات لہو و طرب دہ بونونو یوردی ؛
توقف ایدیلن ہر مرحلہ دہ بو خوانندہ لر اعلی اسلام حقندہ برطاقم
ہجویدلر او قویارق مشرکری اکلندیریلر و مسلمانلرک علیہ تحریک
ایدرلردی .

قریش اوردوسی مکدن تا بدرہ کیدنجه قدر ہر موقفدہ صنادید
مشرکیندن شونلر :

ابو جہل ، صفوان بن امیہ ، سہیل بن عمرو ، شیبہ بن ربیعہ ،
عتبہ بن ربیعہ ، قیس بن صبابہ ، عباس بن عبد مطلب ، ابوالبختری
بطریق المناوبہ طقوزر و یاخود اونر دہ وہ کسوب افرادی اطعام ایتدیلر .

[*] روایت اخراہہ نظراً بو شراقہ دکل شیطانمش :

رحمۃ اللہ افندی ، قرن نصاراتک عقاید و مذہبئی شرح و تفصیل صدندہ
امام مَہرِزی ^{رحمۃ اللہ علیہ} خطّط عنوانی تألیف مشہورندن اخذ و اقتباس لہ دہ یور :
« ملکانیہ ، تسطوریہ و یعقوبیہ دہ نیلن خرسقیان فرقلری و دہا سائر قرقہ لر
اقایم ثلثہ [۱] یہ تعبد ایدرلر . اقایم ثلثہ دہ : آب ، این و روح القدس دن
یعنی اوج جوہردن مرکب اللہ واحدور .

[۱] اقایم ، اصل ، جوہر مناسنہ اولان اَنفُومُک جمیدر .

مشرکین آوردوسی بوسورتله بدره طوغرو ایله ریه مکده ایکن
ابوسفیان قافله یی تهلکه دن قورتاروب سلامته ایصال ایتمش اولدیغندن
ارتق امداده حاجت قالمادیغنی اخبار ایتک اوزره قیس بن امری .
القیسی قریشی لره کوندردی .

ابوجهل ایسه اصرار ایدمک :

— بدره قدر کیده جگزه ؛ اوراده عیش و طربله ، اکل و شربله
برکون برکیجه مشغول اولاجغزه ، قدرت و سطوتنیزی قبائل عربله
کوستره جگزه ؛ تا که بوندن بویله هیچ کسه بزه تعرضه ، مقاومت
جسارتیاب اولماسین .

دیدى . قریشی لر اهل اسلامدن انتقام المی داعیه سیله ابوجهلک
رأینه تابع اولوب بدره قدر کیتدیلسده بنی زهره ایله عهد
و اتحاد ایتمش اولما اخیس بن شریق الثقفی :

« قافله قورتولدی ؛ مقصد حاصل اولدی ؛ ارتقی کری دونمه لی یز . »
دیه رک بنی زهره دن اوردوده بولنان کسه لرله بالاتفاق کیجه وقتی
اوردوبی ترکله دونوب کیتدی .

کتیردیکی خبرک ابوجهل طرفندن حسن تلقی ایدلمدیکی کورن .

این ، مخلوق اولان انسانله اتحاد ایلدیکندن انسان اولمشده
انسان له اتحاد ایدن مسیح واحد دکلدر . و مسیح انسانلرک الهی وربی در
ده بن خریستیانلر صفات اتحادده اختلاف ایدیورلر :

بعضلرینک زعمنه کوره اتحاد ، جوهر لاهوتی ایله جوهر ناسوتی آراستنده
واقع اولمشدر و بو اتحاد حسیله بواکی جوهر جوهر بدن ساقط اولماشدر .
مسیح الله ، مبوددر و اوکا حامل اولوب اونى طوغورمش اولان مریم
اوغلوردر ؛ قومی طرفندن قتل و صاب اولونمشدر .

قیس همان ابوسفیانك ز دینه عودتله ماجرای آكلاتدی . قریشی لرك بدره طوغرو ایله ریله دكلرینی استخبار ایدن ابوسفیان متأسف اولارق شوسوزلری سویله دی :

— ویل بزه ! ریاستی محافظه ایتك حرصی ابوجهلی مکّه یه عودت ایتكدن منع ایدیور ؛ یمین ایدرم که بو عفو اولونما یا جق بر خطادر ؛ اکر ایکی طرف قارشى قارشى یه کله جك اولور لرسه محمدی لر قریشی لری مغلوب ایدم جکلردر .

ایشته بوصیرالرده ایدی که فخر کائنات اوردوی اسلام له وادی صفرا یه کلدی وقافله یی هجوم و تعرضدن محافظه ایتك ایچین قریشی لرك مکه دن حرکت ایتدکلرینی خبر الدی [*] . اصحاب کرامی جمع ایدوب برانجمن مشورت عقد ایدم لرك قریشی لرك بویوک بر اردو ایله مکه دن حرکت ایتمش اولدقلرینی نبلیغ ایتدی ؛ احتمال که مشرک لره ارامزده مقاتله ده وقوعبولور ؛ ناصل حرکت ایدلمه سنی مناسب کورو یورسیکنز ؟ جناب حق یا قافله ده کی اموال وامتنه یی یا خود قریش

[*] برروایتده بو خبری فخر کائنات افندمزه جبرائیل علیه السلام کتیرمش .

دیگر لریك ذهاب واعتقادینه نظراً مسیح اتحاددن صوکر ا ایکی جوهر اولوب بونلرك بری لاهوتی ، دیگرى ناسوتیدر ؛ زیرا قتل و صلب ماده سی ناسوتینی جهنمه وقوعه کلشدر ، لاهوتینی جهنمه وقوعه کله مشدر ؛ هریمك مسیحه کهه قالب اونى طوغورمه سی ده ناسوتینی جهنمه در . بوقول نستوریلرك قولی اولدوغی کبی مسیح کالی سببیه اله معبود والاهک اوغلو بولوندیغی ده اونلرك زعمیدر .

دیگر بر فرقه خریستیانیه ایسه زعم ایدر لرك اتحاد لاهوتی ، ناسوتی

اوردوسنك قهر و تكيلىنى بكا وعد ايتدى ؛ بو ايكي شقندن هانكيسى
مطلبكزه توافق ايدر ؟ بويوردي .

ابن خطيب قسطلانى ده يوركه !

اكا بر اصحاب كرامدن بمضلري مشركلاره مقاتله طرفدارى
اولدقلرندن شو وجهله بيان مطالعه ايتديلر :

قارشيكزدهكى اوردوده قریشك اك اصیل و اك جسور اولادلى
بولونويور ، اونلر اسلامه قارشى مقاومتك غيرممکن اولديغنى اعتراف
وتسليم ايتمه دكجه ايمانه كلزلر ، بناءً عليه اونلاره قتاله حاضر لائمالى يز .
صوكر ، مقداد بن اسود قيام ايده رك :

— يا رسول الله ! همان حق تبارك و تعالى سكا نه امر ايتديسه
اونى ياپ . بز سكا معيتر ؛ بنى اسرائيلك جناب موسى يه :

« فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ »

توركجه سى :

« ياموسا ! سن وربك كيديكز دشمنلر كزله مقاتله ايديكز ؛
بز بوراده اوطورورز ، سنكله برابر كيتمه يز . »

ايكى جوهرك بنينده واقع اولوب جوهر لاهوتى بسيط اولديغندن انقسام
ونجىزى قبول ايتمز .

ديكر بر فرقه نك زعمى اقتضاسنجه اتحاد ، مسيحك جسده حلول وجسدله
اختلاط ايتمه سى جهيله در .

ديكر بر فرقه نك ذهابه نظر آده مهرك يازيسى بال موى اوزرنده ظاهر
اولدينى و يا خود انسان صورتك آيينه ده كورونديكى كيى منلى غير يرنده

دیدیی کبی دمه یز. سنی پیغمبر حق اولارق ابعات ایتمش اولان
الله قسم ایدرم که بزی حبشستان ده کی « یرک التعماد » . کوتورسه ک
یینه کیده رز .

دیدى . مقداد (رضی الله عنه) ک بوسوزلرندن محظوظ اولان
رسول اکرم اوکا خیر ایله دعا ایله دی .
بونک اوزرینه فخر کائنات عمومه توجیه خطاب ایده رک :
— یا ایها الناس !

بویوردی .

بو خطابدن مقصود پیغمبری بالخاصه انصارک رأى و مطالعه سنی
تفحص ایتمکدی . چونکه اونلر عقبه ده بیعت ایتدکلری زمان :
— یارسول الله بزسکا شیمدی معاونت ایده مه یز، فقط بزم ارامزه
کلدی کک زمان سکا معاونت ایتک اوزرمزه واجب اولور ؛ کندی
نفسلرمزی ، اوغوللرمزی ، قیزلرمزی ، زوجه لرمزی هر نهدن
صاقینیرسوق سنی ده اوندن صاقینیرز دیمشلردی . لهذا رسول
اکرم ؛ عجا انصار : بزسنی مدینه داخلنده حمایه ایتمه یه سوز
ویرمشدک ؛ مدینه خارچنده دشمنلرکله حرب و قتال ایتمه یی تمهد

موجود اولامایان اختلافات صوریه قیلندن اولقی اوزره ظهور جهتبلدر .

مَنکائیلر ده بورلرکه الله اوچ معناده براسمدر ؛ واحد_ثلاثه ، ثلاثه_واحددر .

یعقوبی لک قوائنه کورده ده جناب حق واحد قدیمدر ؛ نه جسمدر ، نه ده
انساندر . صوکر ا تجسد ایله مشدر .

مرقولیه نک قولنه کورده ده الله، واحد اولوب علمی و سائر صفاتی ده کندیسبله

ایتمه مشدك ، دیرلرمی ؟ ده بهرك او خطابي ظاهرأ عامه به حقیقتده
انصاره توجیه ایتمشدی .

انصارك سیدی اولان سعد بن معاذ :

— یارسول الله ! اويله اكلا یورم كه بو خطابي قوم انصاره توجیه
ایتدك و مراد شریفك ده اونلره : حاضر اولك . دیمكدر .

رسول اكرم جواباً :

— اوت ، یاسعد ! انصاره خطاب ایتدم .

بو یوردی . سعد دیدی كه :

— یارسول الله ! بزسكا ایمان كتیردك ؛ سنی تصدیق ایتدك ؛
بزه نه كتیردی ایسهك اونك حق اولدیغه شهادت ایتدك ؛ سكا اطاعت
واقیاد ایتمك اوزره سنكله عهدلشدك ؛ هان مراد شریفك نه ایسه
اونی اجرا ایت . سنی پیغمبر حق اولارق ایماث ایدن الله قسم ایدرم كه
بزه شودریانك ایچنه کیروب اوته طرفه چیقماي امر بو یورسهك
هان کیروز و ایچیمزدن هیچ بر كمسه امر كدن تخلف ایتمز . بز
دشمنمزله یوز یوزه كلكدن چکنیر قومده دكلز ؛ یوم قتالده
صابرز . یوم تلاقده صادقز . بزدن غدر و خیانت صادر اولماز ،

برابر قدیمدر . ابراهیم علیه السلام خلیل الله ده نیلدیکی کبی مسیحده رحمت
جهتله ابن الله ده نیامشدر .

« مفریزی »

ایشته علامه مشار الیهك کلامندن ظاهر ومنفهم اولاجنی وجه ايله
جسم مسیح له اَنُوم ابن آراسندهکی علاقه اتحاد میبخشنده نصارا
فرقه لرینك رأیبری مختلفدره پروتستان فرقه لری علاقه اتحادك ایضا خنده و فساد

امید ایدرم که بزدن نصرتلر و معاونتلر کورورسک . یارسول الله
بزی ارزو بویوردیفک یره آل کوتور .

دیدى .

سمدك بو صادقانه ، فداكارانه ، مطيعانه سوزلری اوزرینه
خشنود اولان فخر کائنات همان حرکت امرینی ویردی و شویله
بویوردی :

« سیروا علی برکة الله وابشرو فان الله قد وعدنی احد الطائفین

الح »

مال شریفی :

(الله تعالی نك برکته ملابس اولارق یورو یوکز وشاد اولوکز که
بوایکی طائفه دن برینی یعنی یا قافله نك اخذ و اغتنامنی یا خود مشرک لک
اعدام و تنکیلنی جناب حق بکا وعد ایتدی . الله قسم ایدرم که افراد
قریشك مقتولاً دوشوب یا تدفلی یرلر شو آنده کوزمک اوکنده
عیناً متجلی اولمقده در) .

انس بن مالک دن روایت اولوندیفنه کوره فخر کائنات بدر
ملحمه سنک وقوعدن اول کفار قریش دن هانکیلرینک هانکی محله

اولدیفنی علناً کوردکارندن ناشی بوفسادک رفع و ازاله سنده مقتدر اولامادلرندن
اتحاد ماده سیله اقلیم ثلاثه آراسنده کی علاقه نك ایضا حنده اختیار سکوت
ایتمشلدور .

آدم علیه السلام زماندن تاموسا علیه السلام زمانه کلنجه به قدر ام
صالحه نك هیچ بریسی عتیده تلبیث معتقد اولامشدر ؛ بناء علیه اهل تلبیثك
کتاب نکوینک آبتلرندن بعضلرینه توسل ایدرک تلبیث مدعا سنی میدانه

غلطیده خاك خذلان اولاجقلرىنى دست مبارکيله اشارت ايتمىدۇر .
 آفقا [۱] حکایه ایتدیگىمىز وجه ايله ابوجهل كء ، - ذهاب سخيفىنجه -
 مؤمنلرى تدهيش ايتىك مقصديله بدره قدر کيتمه ده اصرار ایتدیگىنى
 خبر آلان ابو سفیان :

« واقوماه ! هذا عمل عمرو بن هشام . »
 يعنى يازىق قومه ! عمرو بن هشامك حرکت مجنونانه سنه قربان
 اولوب كیده جك ؛ دهيه اظهار اسف ايتمىدۇر .

[۱] آفقا = همان بورنىكك اوچنده ، شوراجقده ديمكىر .

چيقارمالارى او هام ذاتيه لرندن منيعمىدۇر . آيات مذكوره محرف ايسه اولدقلى جهته
 بويابده بزم قناعت بخش اولامازلر . اولئك كندى زعملىنه كوره كىتاب
 تكمون آيتلىنه تمسك ايتمه مش اولدقلىنى بزادعا ايتمه يز ، بالكىز دىركه
 امم سالفه نك هيچ برنده بويله براعتقاد اولدينى نص ايله ثابت دكلدر و شريعت
 موسويه ده ده تحقيق ايتمه مشمىدۇر . بزم بوادعا منزه احتياج تفصيلدن مستغنىدۇر .
 چونكه زمانمىزده متداول اولان تورانى مطالعه ايدىلرلك نظر ننده خفى دكلدر كه

اون بشنچی باب

بر غزده کبراسی

رمضان آينك اون یدنچی کیجه سی ایدی که اوردوی اسلام بدر
ده نیلن محله واصل اولمشدی . بوراسی قومسال بر موضعی ؛
انسانلرکده ، حیوانلرکده آیقلری قوملره باتمقده اولدیغندن کوجلکله
حرکت ایدیلوردی .

کفار قریش بدره مسلمانلردن اول کلش اولدقلردن موجود
اولان صولری ضبطایتدن باشقه احتیاجلرینه کفایت ایده جک قدر
قویورلده قازمشلردی .

بو سبيله اهل ایمان صوسزلقدن مضطرب اولویورلر ، ایچمک ،
آبدست آلق ، غسل ایتمک ایچین صو بولامایورلردی . شدت عطش .

یحیی علیه السلام مسیح علیه السلام مسیح موعود اولوب اولمادیفی خصوصنده
آخر عمرینه قدر اشتباهدن قورتولاماشدر ؛ نته کیم متی ایچیلنک اون برنجی
باینده : « حضرت یحیی شاگردلردن ایکیسی کوندروب حضرت عیسیایه
مسیح موعود اولارق کن سن میسک ، یوقسه باشقه سینه منتظر اولالمی ؟ »
ده مشدر . باب مذکورده تصریح اولوندیفی اوزره جناب مسیح ک
شهادتیه حضرت یحیی الهیک نبیسی وبلکه افضل انبیاسی اولدیفی حائده الهی

مؤمنله تاثیر ایتیه باشلادی . مسلمانلرك حالى بو منوال اوزره
ایکن حق تبارك وتعالی عظیم بر یاغموور احسان ایتدی ؛ دره لر
طولدی ، طاشدی ؛ اصحاب کزین ده غنا کلنجه یه قدر سیراب اولدی .
قرآن عظیم الشانده وارد اولان شو آیت جلیله :

« وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ »

مال منیق :

(سزى حَدَّثَ وجانبدن تطهیر ایتک ، شیطانک وسوسه سنی
مزدن ازاله ایله مک ، قبلریکنزه صبر و تحمل و یرمک) (اقدامکزی
تثیت ایتک ایچین) (حق تعالی) سعادن صو اترال ایدر .)
بدرده صوسزلقدن اضطراب چکن اهل ایمان حقنده الله تعالی نک
واقع اولان الطاف کامله سنی ایضاح ایدر .

رسول اکرم ، کیجه اولونجه ، علی مرتضایی ، زبیر ابن العوامی

طائیماسی بروجه ایله تصور اولوناماز وحق المیده شک کفر عداولوناچمندن
عیسا علیه السلام الله اولتی لازم کلسه یحیی علیه السلام اونی طائیماق
حسبیه کافر اولاسی اقتضا ایدر . بویه افضل برینیک معاصری بولوندی
حضرت عیسایی طائیماسی ناسل جائز اولور ؟ بو ، حقیقت اعتبار ایدلدیکی
تقدیرده ماضیده کچمش انبیای سائر مک جناب عیسایی طائیمالری اولی
بالطریقدر . علمای یهود موسا علیه السلام طرفندن اولارق شیمیدی یه قدر

وسعد بن ابی وقاصی دیگر بعض اصحاب له برلکده کفسار قریشک
احوائی تجسس ایتمک اوزره کوندردی . بونلر ، اطراف وجواری
طولاشدیلر ، تفحص وتجسس ایتدیلر ، نهایت برقویونک باشنده ،
چکدکلری صولری ده وه لرینه یوکه توب کیتمک اوزره اولان برطاقم
آدملره تصادف ایتدیلر . ادملر مسلمانلرک یاقلاشدقلرینی کورونجه
فرار ایتیه باشلادیلر سه ده ایچلرندن ایکی کوله اسیر ایدلدی ؛ بو
کوله لرک بری بنی حجاجک ، دیگری ده بنی عاص بن سعیدک کوله سیدی ؛
برنجیک اسمی اسلم ، ایکنجینک اسمی ده عریض دی . حضرت علی
ورفاقنده کیلر اسیرلرله برابر دونوب اوردوگاهه کلدیلر . رسول اکرم ،
بوصیراده ، ادای صلات له مشغول اولدیغندن بوایکی اسیری اصحاب
کرام استطاقه باشلادیلر :

— سز ، کیمک کوله لریسکز ؟

اسیرلر جواباً

— بز قریشک سقالری یز .

دیدیلر . حال بوکه اصحاب کرام بونلر ابوسفیانک کوله لر
اولدقلرینه ذاهب اولمشلاردی ؛ اونک ایچین یالان سویله دکلرینه حکم

مسیحی طائیماشلردر . الله عظیم الشانک ذاتی وصفات کایه سی قدیم ، غیر
متغیر ، ازلی ، ابدی اولدبنی آشکاردر ؛ اکریونک خلافت اولارک ثلثتک حقیقت
اولماسی لازم کلسه موسا علیه السلام له سائر انبیا اوزرینه ده مسیحک تصدیق
واجب اولور و بووجوبی اونلرک واضحاً تبلیغ ایتهلری اقتضا ایدردی .

شوراسی ده نه درجه لرده شایان تمجیدرکه عیسا علیه السلام عهد سعادتیه
قدر شریعت موسویه به اطاعت بالمله انبیایه واجب اولدبنی حالده اهل ثلثتک

ایده رک کوله لری تازیانه ایله ضرب ایستدیلر . اونلرده دها زیاده
ضرب ایلمکدن قورقارق :

— سزه یالان سویله دک ؛ طوغروسی بز ابوسفیان ک
کوله لری بز . دیدیلر .

بونک اوزرینه اصحاب کرامده اونلری ضرب وتضییق ایتمکدن
ال چکدیلر .

بوصبراده فخرکائنات نمازیخی اتمام ایتمشدی . بویوردی که :
— کوله رک ایلمک سویله دک لری سوزلر طوغرو ایدی ؛ ضرب
ایستیکنز، قورقدیلر، یالان سویله دیدیلر . والله بونلر قریش ک کوله لیدر.
صوکر اسیرلره خطاب ایده رک :

— قریشی لر ، زرده بولونویورلر ؟
— ایشته شو کورونن تپه نک آرقاسنده کی دهره نک کنارنده
واقع قوم تپه سی جوارنده بولونویورلر .
— اوردوده نه قدر ادم وار ؟

— اوردوده نه قدر ادم اولدیفی بروجیه حقیقت بیلیمه یز ،
شو قدر ده بیلیرزکه اوردوده پک جوق ادم وار .

زصلرنجه اعظم اسباب نجات اولان تثلیث اعتقادی انبیای ماضیه دن هیچ
برسی اشارت وایما ایتمه مشدر ؛ چونکه زعم نصاریه کوره انبیاده داخل
اولدیفی حالده فرد افریده تثلیث اعتقاد ایتمه وکجه رهیاب نجات اولاماز .
حال بوکه حضرت موسا طرفندن بیان اولونوب اهل تنلیک مقدسلری عندنده
ضعیف وناقص عد اولونان احکامک بو مسئله په اصلا شمولی یوقدر واحکام
مذکوره نک تمامی محافطه سی کرات له تاکید وبونلری ترک ایدنلر قتل ایله

— کونده قاچ دده کسورلر ؟

— برکون طوقوز، برکون اون دده . بونک اوزره فخرکاشات
حاضرونه خطاباً :

— قریشی لر بیکدن نقصان ، طوقوز یوزدن زیاده اولاجقلر .
دیدى وینه اسیرلره توجه ایدهرک :

— اوردوده اشراف قریشدن کیملر وار ؟

— عتبة بن ربیعہ ، شیبہ بن ربیعہ ، ابوالبحتری ، حکیم بن
خرام ، حارث بن عامر ، طعیمة بن عدی ، نصر بن الحارث ،
زعمة بن الاسود ، ابوجهل ، امیة بن خلف ، نیه بن حجاج ، منبه
بن حجاج ، سهیل بن عمرو ، عمرو بن عبدود .

فخرکاشات اصحاب کرامه توجه ایدهرک :

— مکه ، الک قیمتی اولادلرینی ، بوتون جکر پاره لرینی سزک
اوککزه آتمش . بویوردی . صوکرایینه اصحاب کرامه خطاباً
دیدى که ؟

— بولوندیغمز محله ده می قالالم ، یوقسه دیگر بر محله می کیده لم ؟

بوسئواله جواباً حباب بن المنذر :

تهدید اولوندیغی وارسته قید اشتباهدر .

شو جهت ده پک زیاده شایان استغرابدرکه حضرت عیسا زمان مروجه
قدر تثلیث عقیده سینه دائر واضح بر صورتده هیچ برشی سوله ممش ومثلاً
آب ، این وروح القدس دن عبارت اولقی اوزره الله اوج اُنقوم در ؛ اُنقوم این
فلان علاقه ایله ، یاخود سزک عقلکنزک احاطه ایدهمه یجکی بر علاقه دقیقه

— یارسول الله! بوراسنی کندی رأی شریفکله می، یوقسه
اللهك امریله می انتخاب ایندک؟
کندی رأیمله.

— اويله ایسه بو برنجی قویونک یا ککده طورمق موافق
حال و مصلحت دکلدر، تا اوتده کی قویونک باشنه کیتمه لی یز و بو
قویولری طور اقله طولدور مالی یز؛ صو کرا برحوض انشا ایدوب
صو ایله املا ایتمه لی یز؛ تا که مقاتله ائناسنده صویومز مبذول اولسون.
بوانئاده جبریل واسطه سیله وحی الهی نازل اولدیغدن رسول اکرم:
— حبابك رأی، رأی حسندر. بویوردی واونک ده دیکی
وجه ایله حرکت ایدلمه سنی امر ایتدی.

یوقاریده عرض ایتدی کمز وجه ایله جناب علی ورفقاسنک،
ده وه لرینه چکدکلری صولری یوکلته تیرکن، اوزر لرینه کیدوب فراره
مجبور ایتدکلری قریشی لر کندی اوردو کاهلرینه کیتدیلر و دیدیلر:
— ای بنی غالب! (ص ع) بوتون اصحابیله برابر کلوب سزک
کوله لری کیزی اسیر ایتدی.

بو خبر قریشک کوکلنه قورقو القا ایتدی.

ایله بنم جسمه تعلق ایتمشدر؛ بناءً علیه سزحه معلوم اولمالی درکه بن بو علاقه
جهتیه ابن الهم و بندن باشقه الله یوقدر ده مه مشدر.
پروتستان طالری ده بورلرکه:

«اگر ده نیایر سه که مسیح نیچین الوهیتی آشکاره بر صورتده بیان
ایتمه دی و نیچین بن الهم، بندن باشقه الله یوقدر ده مه دن؟
شونک ایچین ده مه دی که اگر مسیح، اولولر اراسندن قیام ایتمه دن

قریشی لر جحفه موقعنه کلدکری زمان بی عبد مناف دن جهیم
بن الصلت کوردیکی غریب رؤیانک شیوعی ده مشرک لک قبلرینی
رعب و خلجان ایچنده براقدی ؛ جهیم ک کورمش اولدینی او غریب
رؤیا شودر :

« برسواری یا کنده برده ده وه بولوندینی حالده کلدی ؛ عته ،
شیده ، ابو الحکم ، امیه ودهاسا لرلرینک مقتول اولدق لرینی سوبله دکن
صوکر ایا کنده کی ده ونک بوغازینی بیجاقله جرح ایدوب صالیوردی ؛
ده وه قریش چادرلرینک هپسینی برر برر زیارت ایدوب قانیله
لکه لده دی .

ابو جهل ، بو رؤیای طویدینی زمان :
« غالباً محمدی لردن بریغمبردها ظهور ایده جک ! باری شوآنده
ظهور ایتسه ده اونرله مقاتله یه کیریشدیکمز زمان کیم لک مقتول
اولا جق لرینی خبر ویرسه . »

یولو مسته زیانه مطالعه لر بیان ایتمشه ده رؤیانک اکثریت قریش
اوزرنده اجرا ایتدیک تأثیرات عمیقہ یی ابطال ایدمه مشدر . !

اوله اقوم آب له اقوم ابن ک وحدانیتی ، اقوم ابن له جسم انسانی مسیح
اراسمندکی علاقه یی صراحتاً سوبله مش اولایدی هیچ کسه بو ظامنه یی
اکلامایا مقتدر اولامایا جقدی . جناب مسیح ک حواریونه واتباعه سوبله دیک
شو سوزلر : پنم سوبله یه جک ده جوق سوزلرم وارکه اونلری شیمه دی
سوبله سم اکلاما مازسکزر ، اما روح الحق کلدیکی زمان سزه بوتون حقایق
ییلدیریر . زیرا او روح الحق کنده یلکندن سوبله من ، ایشته دیک شیلری

بوانساده ایدی که مشرک کردن اسود بن عبدالاسد مخزومی
کیدوب اسلام لرك حوضدن صو ایچمه یه ، ایچدکن صوکراده اونی
تخریب ایتمه یه یمین ایتدی ؛ اسود حوضه یاقلاشمقده ایکن حضرت
حمزه ، قلیجیله اونی آیاغدن یارالادی ؛ فقط اسود یمینی یرینه
کتیرمک ایچین شیمدی ده سورونه سورونه حوضه طوغری
ایله ریاه یوردی ؛ بو صیراده جناب حمزه ایکنجی بر قلیج ضربه ده
ایندیردی وجان خیشنی جهنمه کوندردی .

قریش اوردوسی خواب استراحتله مشغول ایکن رؤساء اسلام لرك
احوالنی تجسس ایتمک اوزره عمیر بن وهب جمعی یی کوندردیلر .
عمیر آتیه بیندی اسلام اوردوسنک اطرافنی طولاشدی ؛ هر طرفی
تجسس ایتدی ؛ صوکر کلوب رؤسای قریش شومعلوماتی ویردی :
— اسلام اوردوسی تخمیناً اوچ یوز نفردن عبارت . فقط اوراده
هر شیدن ، حتی ده وهلردن بیله دهشت آور بر اولوم قوقوسی انتشار
ایندیور . حال و وضعلرندن آکلاشیلیورکه اونلرك قلیجیلرندن باشقه

سویلر وسره امور ایتهدن خبرلر ویرر .

یهودی لرك یو یوکلری اونی طوتوب رجم ایتمه یی برقاچ دفعه مراد ایشدیلر ؛
حال بوکه او یهودیلرك الوهینی الفاظ طریقیله بیان ایدردی .

بوافاده دن اکلاشیلیورکه جناب مسیح ک کوکله عروج ایتمه دن اول کندی
الوهیتنی یعنی ابن الله اولاسنی اظهار ایتمه مشدر . ایکی سبب وار ؛ برنجیسی :
اگر کوکله عروج ایتمه دن اول سویله مش اولایدی کسه اکلاما یا جتدی ؛
ایکنجیسی : یهودیلردن خوف وحذر ایتمه سی .

هیچ برشیدن نه امیدری و نه ده پناه لری وار . [۱] اولردن هر برینک
مقتول اولماسی سزدن ده برینک مقتول اولماسه بادی اولاجق . بویه
مهم تلفاته اوغراقدن صوگرا صاغ قالانر ایچین آرتق حیاتده بر
لذت تصور اولونا بیلیری ؟ .

بو سوزلرک اوزرینه رؤسای قریش دن بعضیلری ، بالخاصه عتبه
بو حرب وقتلاک اوکئی آلمق ایچین یک چوق سعی ایتدی . برده و به
بینوب قریش اوردو کاهنه کلدی . فخر کائناتک و اصحابنک حسب
ونسب اعتباریه قوم قریشه قریبت و ارتباطی ذکر و ایضاح ایتدی .
هردرلو نزاع و اختلافی اورتادن قالدیرمق ایچین بطن نخله غزو و سنده
اسلام لر طرفدن قتل ایدیلن عمرو بن حضرمی نک دیت دمنی اعطا
ایتمه یی و اغتنام اولونان قافله دن طولای متضرر اولانلرک ضرر لرینی
تضمین ایله مه یی تکلیف ایتدی . فقط ابو جهل عتبه نک بو سوزلرینه
صوک درجه ده غضبانه رق شو سوزلری سویله دی :

[۱] عمیرک بوسوزلردن آکلاشیلیرکه اسلام اوردوسی تشکیل ابدن
افراد هردرلو مشاق و مزاحمه متحمل و جنگاور برطاقم « بهادرلر » ایدی ؛
حال بوکه قریشی لر حرب و سلاح له نامالوف ، تجارتله مشغول برطاقم بلدیلردی .

یوسبیلرک ، بومعدرتلرک ایکسی ده خفیف و واهیدر . اولا برنجی سببی
تدقیق ایده لم :

جناب مسیح ده یه بیلردی : اقوم این له بنم جسم اراسنده کی اتحادی
اکلاقی سزک و سیمکیزک خارجنده در ؛ سز اونی برطرفه برافک ده اقوم
این ک جسم له اتحاد ایتمه سی حبیه الله اولدیمه اعتقاد ایله ییک .
ویو سوزلری بوبایده حاصل اولان اشتباهی دمه کفایت ایدردی .

— عتبه، اوغلو ابو حذیفه، عمجه زاده (ص. ع) سی آورد و سنده
بولونديغندن و اوغلو ايله عمجه زاده سنك حيانى تهلكيه معروض
اولا بيلمه سی ممکن اولديغندن قورقويورده بويله برتکليفه تصدى ايدييور .
صوكر ا ابو جهل، تحقير قصديله عتبه يه توجه خطاب ايده رك :
— سنك جكر لك روزكارله طولش ! [۱]

عتبه جواب ويردى :

— صورتى قتالى حريف ! [۲] بنى تحقير ايتمك سكامى قالدى ؟
عتبه نك نصيحتلرينى تأيىرسز براقق ايچين ابو جهل عامر بن
حضر مى يى چاغيردى و او كا ديدى :
— بن سنك قارده شكك انتقامى آلق ايسته يورم ؛ عتبه ايسه
بنم مرام وعزمه مانع اولقى ايسته يور ؛ خلقى بزم طرفزه جلب ايتمك
ايچين فرياديكي كوكاره قدر يوكسلكمك زمانى كلدى .
عامر بن حضر مى باشى آجوب :
— وا عمرواه ! قاردهشم عمروك انتقامى !

[۱] بوسوزك عربجه سى شودر : انتفخ سحرك . تعبيرات تحقيره دندر ؛
قورقاقلقدن كناهه در .

[۲] ابو جهل بر حما علتته مبتلا اولديغندن بوزىنى بويارمش .

حال بوكه اقنوم ابن له جسم مسيح اراسنده كى علاقه اتحادك اكلاشيله ماماسى
عروجدن صوكراده باقى مستمر اولوب علمائى نصارادن هيچ برى بومستليني
نه اكلامش نه ده ايضاح ايده بيلمشدر .

ايسته مسئله ده بو مفاصيتدن طولاي دركه پروتستانلر ثلثيك حقيقتى
قطعيآ استكناه ايتزلر . ثلثيك بر سر سرسته اولوب عقول بشرك دائره
ادرا كندن خارج اولديغنه اعتقاد ايدرلر .

دهيه حايقيردى وقريشى لرك غيرت عصبيه سنى تحريك ايله نائرة
حربي ايقاد ايله دى .

مقاتله نك وقوعندن اول سعد بن معاذ ديدى كه :

— يارسول الله! سزه سايبان انشا ايدلم ؛ ده وه لريكزى ، احمال
وانقالكزى ده يا گكزده بولون دورالم ؛ بزحرب ايدر كن سزاوراده
استراحت ايدرسكز . اكر جناب حق نصرت بخش ايدرسه مقصد
حاصل اولمش اولور ؛ اكر تقدير الهى باشقه درلو ظهور ايدرسه
ده وه لريكزه بينوب مدينه ده قالان اصحابكزه كيدرسكز . سزه ميل
ومحبت ايتمكه اونلرده بزدن اشاغى دكلدر . هم بوكون بوراده بويله بر
ملحمه وقوعبولا جغنى بيلمش اولايديلر شمدى اونلرده يا گكزده
بولونورلردى .

فخر كائىنات ، سعد بن معاذه خير ايله دعا ايتدى . اصحاب كرام
سايبانى انشا ايتديلر .

بو ائشاده ايدى كه عسكر كفار بدر ميدان ملحمه سنده كوروندى .
رسول اكرم اونلرى كورونجه جناب حقه تضرع ايتدى :

شىمدى ايكنجى سببه نقل كلام ايدلم :

خرستيانلرك زعم واعتقاد لريته كوره جناب مسيح ك دنيايه كله سى
منحصراً مالك ايشله مش اولدينى كئناهلرى عفو ايتديرمك وبونك ايچون ده
نفسنى فدا ايتك مقصدينه مستنددر . ابن الله اولق حسييله هم حالمه يهوديلرك
كنديسنه نه ياباچقلىخى بيليردى ؛ اونلردن ايچين قورقوبوردى ؛ يرلى ،
كوكلرى ، بوتون عالملى يارائمش وديله ديكنى ايشله مه به قادر اولان ابن الله
ناصل اولوبورده كندى قوللردن قورقوبور وبر حقيقت منجيه اولان تثليثى .

— ای معبود حق : ایشته قریشی لر کمال کبر وعظمتله کلدیلر .
 سنکله حرب ایتمک ایسته یورلر ، سنک رسولکی تکذیب ایدیورلر .
 الهی ! بکا وعد بویوردینگ نصرته منتظریم .

قریش اردوسنک میدانه چیقماسی اوزرینه اردوی اسلامده
 کمال انتظامله صفحرب تشکیل ایتدی ؛ فخرکائنات دست مبارکنده
 بر عصا بولوندینی حالده صفوف اصحابی نثار تفتیشدن کچیرمکده
 ایکن صفدن بر آرایله ری چیقمش اولان سواد بن غزه به انتظام
 صفی اخلاص ایتمه سی ایچین بر آ ز کری به چکیلمه سی اخطار ایتمکله
 برابر عصاسیله ده خفیفجه ابن غزه نك چیللاق کوکسه طوقوندی .
 ابن غزه :

— یا رسول الله ! بنی اینجیندک ؛ جناب حق سنی حق له ابعات
 ایتدیکندن قصاص طلب ایدرم .

ده نیجه مبعوث بالحق اولان مفخر موجودات درحال مبارک
 صدرینی آجدی وبویوردی :
 — قصاصی اجرا ایت .

سواد بن غزه ایسه همان یوزینی مهبط وحی والهام خدا اولان

بیان وایضاح ایدمه یور ؟ حالبوکه ارمیا ، اشعیا ، یحیی علیهم السلام کبی انبیا
 درلو درلو ستم وجفا کورمش وحی ایلرندن بعضلری نزل اولونمش اولدینی
 حالده عبادده احکام الهیه یی تبلیغ ایتکدن قطعاً چکینه مشردر .

شوراسی ده شایان استغرابدرکه جناب مسیح امر بالمعروف ونهی عن المنکر
 خصوصلرنده یهودی لره شدتلی سوز سویله سین ، اونلری رو برو سب
 و تحقیر ایتمک درجه سنده عنف ایلله تحذیر ایتسین ، کآبلره ، فاریزی لره :

او پاك واقدس سینه یه سوردی واونی ققیل ایتدی .
فخر کائنات :

— یا سواد ! نیچین طلب ایندیکک قصاصی اجرا ایتهدک ؟
بویوردی . سواد جواباً :

— یارسول الله ! صف قتالده بولونویورم ؛ حیاتمندنده ،
ماتمندنده امین دکم ؛ آرزو ایتدم که هنوز فرصت وار ایکن بر
کره جک اولسون یوزمی لطیف و مبارک جسم شریفه گه سورهم ؛
یوقسه حبیب کبریایه قارشى قصاص طلب ایتک بئم نه حدمدر . دیدی .
ابن عزه نك بو سوزلرندن محظوظ اولان فخر کائنات اوکا
خیر ایله دما ایتدی .

رسول اکرم اصحاب کرامه خطاباً :

« امر ویرلدیجه - مشرکر سزه تقرب ایتسه لرده - قیلیج
چکوب هجوم ایتهمیکیز ؛ یالکز اوق آتیکیز و اوقلریکیزی اهتمامله ،
اداره ایله آتیکیز .

بویوردقدن وصفوف مسلمین کسب انتظام ایتدکدن سوکرا ابوبکر
الصديق له برابر سایبانه توجه ایتدی . سعید بن عاذ انصاردن بر

ای صرائیر ، ای کورلر رهبرک ایدن کاتیر ، فاریزیلر ! جانکز جهنمه .
دهیه خطاب ایتکدن چکینه - سینده یر یوزینه متجسدا کله نك عات یکاته
سبی و نجات عالم سبب اعظمی اولان عقیده تلثی بیان و اظهار ایتکدن
خوف و احتراز ایتش اولسون .

ایسته بوتفصیلادن مستبان اولورکه خرسیتیانلرک مسیح طرفندن عقیده
تثابثک واضعاً تبلیغ اینله مش اولماسی معقول سبیلره اسناد ایچین درمیان
ایتدکری دلیللرک کافه سی بی اساس و باطلدر .

جاعتله رسول اکرمك حفظ و حایه سنه مأمور اولوب سایبانك
طیشاریسندن طور دی .

ایکی اوردو یاواش یاواش بربرینه طوغری ایله دیله یورلردی .
مفخر موجودات ، سایبانه ، حضور حقه توجه ایتیش کمال
خضوع ایله فتح ونصرت طلب ایدیور وده یوردی :

« اللهم ان تهلك هذه العصابة من اهل الايمان فلا تعبد
في الارض أبدا »
مال شریفی :

(یاربی ! شو اهل ایمان جماعتنی هلاک ایدمک اولورسهك
یروزنده سکا آرتق ابدیاً تعبد اولونماز؛ سراسر جهان کفر وضلال
قارا گلقلرینه تکرار دالار) (۱)

« اللهم لاتخذلنی ، اللهم انشدك ما وعدتی »

(۱) امام قسطلانی دیورکه :

فخر کاشاتك جناح حق تعالی و دعا ایتیه سی قلوب اصحاب قوت و متانت
بخش ایتك ایچین دی؛ زیرا اصحاب نزدنده معلوم دی که فخر کاشاتك دعای
نزد باری ده مردود اولماز دی .

تنبیهاتك و سئل عن علی ایله ابطالی

خرستیان عالمی دیورلرکه: ذات الوهیت ده اوچك واردر دیمك اوچ لكده
برك، برلكده اوچك واردر دیمكدر .

شیمدی شو قوی تحلیل ایدم :

حقیق اوچ لكده کثرت یعنی بردن زیادهك بولونماسی ضرری اولدینی
جهته آرتق حقیق اوچ لكده حقیق برلك ثابت اولماز . ثابت اولدینی فرض

مال شریفی :

(یارب ! بنی عون ونصرتکدن محروم ائمه ؛ یاربی بکا ایتش
اولدینک نصرتی سندن ایستهرم .)
اخبار صحیحهدده وارد اولدیفنه کوره :

فخر کائنات زیر سایبانه تضرع و نیاز ایله مشغول اولمقدده
ایکن کندیسنه خفیف بر او یوقلامه عارض اولدی و جزئی بر مدت
صوکره تبسم ایدرک مبارک کوزلرینی آچدی ؛ بوصیراده حضرت
جبریل وحی الهی بی حامللاً نازل اولمشدی ؛ فخر کائنات آیت
نازله بی :

« سیهزم الجمع ویولون الدیر »

مال منیفی :

(زمان قریبده لشکر کفار پریشان و منهزم اولور و آرقاسی
چه ویرر)
ابو بکر الصدیقه تلاوت و تبشیرایتدی و سایبانندن جیقوب غزوات
مسلمیندهده تبلیغ ایلهدی .

اولونا جق اولسه ایکی حقیقی ضدک بر آرایه کلمه سی کی یرمکن بر شیشک
قبولی لازم کلیر و واجبلرک (یعنی وجودی ضروری اولانلرک) تعددی اقتضا
ایدر ، بو تقدیرده توحید یعنی برلک کلباً محو اولور ؛ بناءً علیه جناب حقک
اوچ لکنه قائل اولان بر آدم جناب حق حقیقی برلکله توحید ایتش بر
موحد اولاماز .

حقیقی اوچ لکله حقیقی برلکک اجتماعی تقدیرنده ایکی ضدک بر آراده
طوبلاغش اولاجنی اعتراضنه جواباً نصاراده یورکه :

ایشته بوده معجزات باهراه پیغمبری دن بر معجزه در : فی الواقع
او کون بدر ملحه می وقوعبولدی و آیت جلیله مک مال منینی تمامیه
حقیقتبذیر اولدی .

صحیح مسلمده ابن عباس ، عمر بن الخطاب دن (رضی الله عنهما)
روایة ده بورکه :

رسول اکرم بیک کشیدن مرکب بر فوج اولان مشرکله
باقدی ، برده اوچ یوز اصحاب دن عبارت جماعت مؤمنینه اماله نکاه
ایتدی . صو کرا دونوب سایبانه کیردی ، « یاربی ! ایتدیکک وعده
وفا ایت ، دهیه دعا ایتدی ، اثنای دعاده الارینی کولک یوزینه طوغرو
قالدیردی ، اوقدر قالدیردی که اوموزلرندن رداسی یره دوشسدی .
خلف (یعنی آرقا) پیغمبری ده طوران ابو بکر الصدیق دیدی که :
— یارسول الله ! تضرع ونیاز ایتدک ، آرتق یتیشیر ؛ حق
سیحان وتعالی سکا ایتدیکی وعده البته وفا ایدر .

بوانشاده حضرت مرسل الرسول حبیب ذیشانک فم مبارکندن
کولکله طوغرو یوکسلن تضرعلرک ، نیازلرک درگاه احدیت پناهنده
مقبول ومستجاب اولدیغنی تبشیر ایدن شو آیت جلیله می :

حقیقی اوچ لکله حقیقی برلرکک بر آراهه کله سنده (واجبک یعنی
وجودی ضروری اولان شیئلرک غیرینه نسبتله) ضدیت حقیقیه وارسنده
واجب (یعنی وجودی ضروری اولان شیئلر) حقنده اوچ لکله برلرکک بر
آراده طولانیاسی ایکی ضدک اجتماعی دکلدر .

بو سوزلر صرف سفسطه در ، چونکه ایکی شیئک ذاتلرینه قیاساً
یکدیگره ضد اولدقلری یا خود نفس الامرده بو ایکی شیئک بری دیکرینک
نقیضی اولدیغنی ثبوت بولدیغنی تقدیرده — کرک واجب اولسون ، کرک واجب

« اذ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّفِينَ »
مأل منیف :

(یا محمد (ص . ع) ! یاد ایت اوزمانی که یاردم طلب ایدر -
دیکز؛ سزه ، رب قدیرکز پیدرپی بیک ملکله مدد رسان اوله رق
دعا کزی مستجاب قیلدی)
اتزال بویوردی .

تفسیر ابن کثیرده ابن عباس دن نقل اولوندیغنه وابن مرزوقك
قول مختاره استناداً دیدیکنه کوره ملائکه بدر غزاسندن باشقه
غزوه لرده مقاتله ایتمه دیلر ؛ او غزوه لرده یالکز حاضر بولوندیلر .
لاکن صحیح مسلمده سعدین ابی وقاص دن روایت اولونان
حدیث شریف بوقوللرک ایکسینده رد ایله بور .

شیخ تقی الدین سبکیه صورمشلر :

-- یالکز (جبرائیل علیه السلام) مشرک لری دفع وتنکیله
مقتدرکن بوقدر ملائکه کوندرلش اولماسنده نه حکمت وار ؟

اولاسین — او ابکی ضد شیک زمان واحده بر جهندن اولارق اسر
واحده اجتماع ایتمه لری ممکن اولماز ؛ حقیقته بر اولان شیک ثلث صحیحی
اولماز ؛ بر شیک ثلث صحیحی اولاسی او شیک اوچ اولماسنه متوقدر ؛
یعنی اوچ ک ثلث صحیحی واردرکه اوده بردره اوچ لک اوچ دانه برک
مجموعیدر ؛ بر ایسه بوبله بر قچ برک بر یه کله سندن حاصل اولش بر شی
دکدر ؛ حقیقی بر ، اوچ ک بر جزویدر . بناءً علیه بر لکله اوچ لکک
عمل واحده اجتماع ایتمه لری لازم کله جزو ک کل وبالمکس کلک جزو

شیخ تقی الدین شو جوانی ویرمش :

— اوت ، دیدیککز کبی یالکز جبرائیل (علیه السلام)
مشرک لری بریشان ومحو ایتمه یه قادردی . لاکن اراده الهیه غزا
وجهادک پیغمبر عظیم الشانله اصحاب کرامی طرفلرندن اجرا ایدلمه سنه
معطوف اولدیغندن اونلره قوه الظهر اولمق ؛ قلبرینه متانت ویرمک
ایچین بوقدر ملائکه کوندیرلمشدی . نتکیم دشمنله حرب ایدن بر
مفرزه یاکی باشنده کندیسنه امداد ایتمه یه مهیا دیکر بر مفرزه نک
طوردیغنی کورورسه دها زیاده متانتله ، دها زیاده شجاعتله اعدایه
صولت ایدر .

حاصلی عددأ اهل اسلامک اوج مثلندن زیاده یه بالغ ، اسباب
واسلحه ده قوتلری قات قات فائق اولان مشرک لر صفوف اسلامک
قارشیسنده متهیج فقط متردد برحاله طورویورلردی ؛ مشرک لک
اوج بایراغندن برینی طلحه بن طلحه ، دیکرینی ابوعبید بن عمیر ،
اوجنچیسینی نصر بن الحارث حامل بولونویوردی .

لاکن یکدیگریله قارشی قارشیه کلش اولان ومهران بربرینه

اولاسی اقتضا ایدر ومهمده بواجتماع جناب - قک نافعل اجزاء غیر متناهیهدن
ترکب ایتمه سنی مستلزم اولور ؛ زیرا بوتقدیرسه جزؤ ایله کلک ماهیتلری
برک شیر ؛ برکلسه مطلقا مرکبدر واونک مرکب اولدیغنی جزؤلردن هر بر
جزؤده دیکر جزؤلرک کافه سی بوجزؤک عینی اولق اوزره برطاقم جزؤلردن
ترکب ایتشد و الی نهایت هربر جزؤ کندیسکی برطاقم جزؤلردن ترکب
ایتمش اولاجغندن مسئله نهایت الامر اجزاء غیر متناهییه منجر اولور . بر
شیک اجزاء غیر متناهیهدن مرکب اولاسیسه باطلدر . برده بدلیکله اوجلکله

هجوم اتمیه مهیا بولونان بوایکی فرقه انظاره نه غریب برتاشا عرض ایدیوردی :

ابو عزیز بن عمیر قریش اوردوسنک برنجی سانجاقداریدی؛ اونک برادری مصعب بن عمیرده مهاجرین کرامک رایت نصرتی رفع ایدیوردی .

جودت پاشا هان مقالهیه باشلامق اوزره قارشی قارشی یه کلش اولان بوایکی فرقه نك حالی شویله تصویر ایدیور :

« قریش اوردوسنک سائر اشراف ورؤسایله ده مهاجرینک اکثری اوزاق یقین هر نه ایسه هب یکدیگرینک اقرباسیدی .

از جمله رسول اکرمک بویوک دشمنلری اولان امیه بن خلف و برادری ابی بن خلف رسول اکرمک جد اعلاسی اولان مره بن کعب ، هصیص بن کعبک صویندن واو وقت ابوسفیانک معهود کاربانه یولداشی اولان عمرو بن العاص دخی بی سهمدن و بی سهمسه کذلک هصیص بن کعبک نسلندن اولدقلری حالدده اکبر اسحاب کرامدن عمر بن الخطاب و سعید بن زید (رضی الله عنهما) حضرتلری ده مره نك دیگر برادری اولان عدی بن کعب نسلندن دی .

بر اواده طولانی (بر) ک یینه کندیسنک (ثلثی) و (اوچ) کده (بر) ک (ثلثی) و (اوچ) ک کندیمی کیبی اوچ دانه (اوچ) و (بر) کده (اوچ) لر کیبی (اوچ) اولماسی استزام ایدر .

خرستیان لرک ده دیگرلری کیبی ذات الوهیتده بربرندن امتیاز حقیقی ابله ممتاز اوچ (اقنوم) بولونقی لازم کلسه واجبک تعددی لازم کلمه سندن قطع نظر جناب حقک بر موجود حقیقی اولما یوب بر مرکب اعتباری اولماسی اقضا ایدر . چونکه ترکیب حقیقی له مرکب اولان شینگ اجزاسی اراسنده

ابو بكر الصديق (رضی اللہ عنہ) حضرت تئریله یینه اصحاب
کرام دن طلحه (رضی اللہ عنہ) حضرت تئری بنی مره صوبندن
اولدقئری حالدہ رسول اکرمك عدو اکبری اولان ابو جهل بن
هشام له خالد بن ولیدده بنی مخزوم دن دیدیلر . بنی مخزوم سه یقظه
بن مره نك احفادنذر .

دها غریبی بوایدی که ابوبکر الصديق (رضی اللہ عنہ) حضر .
تئرینك اوغلو عبدالله (رضی اللہ عنہ) مشرکین قریش میاننده
ایدی . ونضر بن حارث که رسول اکرمه شدت عداوتی اولوب
حتی رسول اکرم قرآن اوکورکن محمد (ص . ع) سزه اسکی
ماصاللری سویله یور . دهیه استهزا ایلردی ، اودخی عبد منافك
برادری اولان عبدالدار اوغوللرندن اولدینی حالدہ کبار اصحاب
کرام دن زبیر بن العوام (رضی اللہ عنہ) حضرت تئری عبد منافك
دیگر برادری اولان عبدالعزی اولادندندر . وینه سیده النساء
خدیجة الکبری (رضی اللہ عنهما) حضرت تئری عبدالعزی اولادندن
اولوب برادری نوفل بن خویدله ایسه اهل اسلامك بو یوک دشمنلرندن
ایدی .

بر احتیاج حصولی مقرردر ؛ اجزاسی بربرینه محتاج اولمایان ترکیب حقیقی
تحقق ایتمز .

مثلا برانسانك یاکنه ایکی دانه طاش قونسه انسانله بو طاشلر اراسنده
احدیت واتحاد حاصل اولماز . واجب لرك اراسنده ایسه بویله بر احتیاج یوقدر ؛
چونکه احتیاج ممکناتك خصائصندندر ؛ واجب ایچین هیچ بر زمان احتیاج
قصور اولونماز ؛ جزؤ ایسه هر نه قدر کلدہ داخل سه ده دیگر اجزاء
داخله دن آیری واولرك غیریدر ؛ جزؤلری بربرینه معتذر ومرتبط اولمایان

ومعهود کاربانك رئيسى اولان ابوسفیان ورسول اکرم شدت
عداوتی اولان عقبه بن ابی معیط دخی امیه بن عبد شمس بن عبد
منافک حیدلری وقریش اوردوسنک اک بویوک رئیس لرندن اولان
مشهور عقبه وشیه ، ربیعه بن عبد شمس بن عبد مناف اوغوللری
اولدقلری خالدہ شیخ المهاجرین اولان عییدہ (رضی الله عنه)
حضر تلری دخی حارث بن مطلب بن عبد منافک اوغلو ایدی .
عقبه بن ربیعه نك اوغلو ولید کندی یا کئندہ و دیگر اوغلو ابو
خدیفه اهل اسلام میاننده ایدی .

مقدما امیر مکہ مقامنده بولونان عبدالمطلبک اوغلو ورسول
اکرمک عمی عباس دخی قریش اوردوسنک اک بویوک لرندن اولدینی
خالدہ میدان حربہ کئنجہ قارشیسندہ بویوک برادرى بولونان حمزه بن عبد
المطلبک اوغوللری اولان ابوسفیان له نوفلده کروه مشرکین له
برادرى .

وعبدالمطلب دن صوکر قریش قومنک رئيسى اولان ابوطالب بن
عبدالمطلبک اوغلو علی کرم الله وجهه حضر تلری صف حربده
بویوک برادرى عقیل بن ابوطالب ه قارشى طورویوردی .

کلده احدیت بولونماز ؛ ذات الوهیتده اقامیم ممتازده بولوندینی تقدیرده
جناب حق مرکب یعنی برطاقم جزؤلردن مرکب اولمش اولور ؛ مرکب اولان
بر شیهک تحقیق سه اجزاسندن هر برینک تحقیقنه محتاج ومتوقفدر ؛ جزؤ
ایسه کلک غیری اولدینی بداهه مسلندر ؛ احوالده هر مرکب اولان شی
غیره یعنی کندیسنک عینی اولمایان برشیته محتاج دیمکدر ، هر غیره محتاج
اولان شی سه ممکن لذاته در ، واجب دکلدر ؛ بوسیله صورت مذکورده
کوره جناب واجب الوجودک ممکن لذاته اولماسی لازم کلبرکه بوده قطعاً

ورسول اکرم ک کریمه سی زینب (رضی الله عنها) حضرت تلرینک
زوجی اولان ابوالعاص بن ربیع ده مظهر اولدینی صهریت نبویه
شرفی برطرفه براقارق رسول الله قارشى سلاح چکوب کلیوردی.
عربلر مجرد قومیت غیرتیه جنک ایدرلرکن بویه برقوم وقیله دن
اولان برجوق خلقک ایکی فرقه اولوبده یکدیگره قارشى طورمالری
قریش طائفه سنک جوغنی ترده دوشوردی .

علی الخصوص عبد المطلب اوغوللرینک حربیه کیریشمه لری مجرد
سائر اشراف قریش ک زوریه ایدی . حال بوکه قارشیلرنده برادرلرینی ،
عمزاده لرینی و دایى زاده لرینی کوردکلری کیبی کندیلرینه تردد
و حیرت الیوردی .

ایشته مرقوم عتبه بن ربیع بورالرینی درخاطر ایدمک ده دین
مطالعه یه واردی .

(ای ! جماعت کیم کیمکه جنک ایدمک . یکدیگرک برادرینی
یاخود عمزاده لرینی و یا دایى زاده لرینی اولدورمک صوکر ا بونلر
ناصل یوز یوزه باقاجقلر . بو اولور ایشمی ؟ سز بواشدن واز کیکیز
وآرادن چیقیکیز . محمد (ص . ع) ی سائر قبائل عربیه براقیکیز .

باطلدر ؛ زیرا جناب حق واجب الوجوددر .

خریستیانلرک وجودینه و بربرندن متفرق اولدیغنه قائل اولدقلری اقام
ثلاثه اراسنده - کندی زعملرنجه - امتیاز افتراق موجود اولدینی تقدیرده ؛
بو امتیاز و افتراقک سبب حصولی اولان ماده یا صفات کالیه دن اولاق
و یا اولماق صورتلرنده بری ثابت اولور ؛ یعنی اوماده نک خریستیان عالمی
ده بولرکه :

ذات الوهیت ده اوچلک وارد دیمک اوچلکده بولک ، برلکده اوچلک
وارد دیمکدر .

اگر اونلر محمد (ص . ع) . ظفر بولورلر سه سزك مراديكز
حصوله كلش اولور . والا سز برشی ضایع ایتش اولمازسکز .

دیدي وقریش اردوسنه بو وجهله خبر کوندردی . ابو جهل سه
پیدرپی خاقی جنکه تشویق و تحریک ایلر و خلقك غیرت وحمیت
طامارلرینه طوقوناجق سوزلر سویلردی . حتی اوکون آتی
ته پوب صف حربدن ایله ری چیقارق (بزلیکوجود بر جمعیت . اوزرینه
واریلماز ویکیلمز بر جماعتز؛ اهل اسلامدن انتقام آلا جغز) دیردی
وغلبه ایدمه جکنه اصلا شبهه ایتمه یوردی .

وفی الواقع اهل اسلام . نسبتله قریش اوردوسنك مادی قوتی
قات قات زیاده ایدی ؛ لاکن اوردوی سعادتك معنوی قوتی
خارق العاده ایدی .

قریش اوردوسنده جنك ایتك ایسته مه یئلر چوق ایدی وکندی لرینه
قومیت غیرتندن باشقه جان فدا ایتدیرمه جنك بر کیفیت یوقدی .

ایشته ابو جهل بودقیقه لر دن غافل اولار ق محاربه یی قازانق ایچین
عسکرک کثرتی کفایت ایدر ده یه زعم ایدردی .

و (محمدی لری اولدورمه یه لزوم یوق؛ اونلرک اللریخی آرقالرینه

شیمدی شو قولی تحلیل ایدمه لم :

حقیقی اوچ لکده کثرت یعنی بردن زیاده لك بولونماسی ضروری
اولدنی جهتله آرتق حقیقی اوچ لکده حقیقی برلك ثابت اولماز . ثابت
اولدنی فرض اولوناجق اولسه ایکی حقیقی ضدك بر آرایه کله سی کیبی
غیر ممکن بر شیتك قبولی لازم کلیر وواجب لرك یعنی وجودی ضروری
اولانلرك (تعددی اقتضا ایدر، بوتقدیرده توحید یعنی برلك کلباً محو اولور؛
بناءً علیه جناب حقك اوچ اکنه قائل اولان بر آدم جناب حق حقیقی

باغلا یوبده یددرک مکیه کوتوره جکز) دیردی .

بناءً علی ذلك عتبه بن ربيعه نك سوزلرندن دلکیر اولوب اونك
نصیحتنی غرضکارلغه حمل ایددرک اوکا لوم ایتدی .

و (عتبه ، اوغلو ابو حذیفه یی اسیرکه یوبده بوجه ایله خلقلک
افکارینی اضلال ایدیور) یوللو خلقلک نظرند عتبه یی کوچوک
دوشوره جک سوزلرله اونك رأینی چوروتدی .

وبطن نخلده عبدالله بن جحش وقعه سنده مقتول اولان عمرو بن
حضرمی نك قاردشی عامر بن حضرمی ده ابوجهلک تعلیم وتشویقله
میدانه چیقوب قاردشنك اسمی یاد ایله فریاد ایتدی و زعمنجه
قاردشنك قانی آلمق اوزره اهل اسلام طرفنه اوق آتدی .

اتفاقاً عامر بن حضرمی نك اوقی حضرت عمر (رضی الله عنه)
حضرتلرینك آزادلیسی اولان مهجع (رضی الله عنه) حضرتلرینه
طوقوندی واوندن متأثراً وفات ایتدی .

اوزمان رسول اکرم (مهجع سیدالشهدا در) بویوردی . ایشته
ملت اسلامیه ده ابتدا یارالانوب شهید اولان بودر (رضی الله عنه) .

برلك له توحيد ايتش بر موجد اولاماز .

حقیقی اوچلك له حقیقی برلكك اجتماعی تقدیرنده ایکی ضدك بر آزاده
طوبلانمش اولاجنی اعتراضنه جواباً نصارا ده پورکه :

حقیقی اوچلك له حقیقی برلكك بر آرایه کله سنده (واجبك یعنی وجودی
ضروری اولان شیلرك غیرینه نسبتله ضدیت حقیقیه وارسه ده واجبلر یعنی
وجودی ضروری اولال شیلر) حقنده اوچلك له برلكك بر آزاده طویلا .
نمسی ایکی ضدك اجتماعی دکلدر .

او عصرلرده طرفین محاربهیه کیریشمه دن اول برر ایکیشر میدان چیقوبده مقاتله ایتک عادتدی ؛ بوکا مبارزه و او کسه لره مبارز ده نیر .

ابتدا مبارزلر میدان چیقوبده خلق جنکه قیزیشدیرمق عادت کن بودفمه ابو جهل ک تشویقله عامرک میدان چیقوبده برادرینک قاتی دعوا ایتمه سندن و اهل اسلام اوق آتماسندن طولای محاربه قیزیشدی و آرایه قان دوشدی .

حاصلی یکدیگره طوغرو ایله ریله یوب یا قلاشمقده اولان فرقه ناجیه مسلمین له زمره ضاله مشرکین آراسنده تهیج و غلیان صوکه درجهیه و اصل اولمشدی .

برطرفه برادری شیبه یی ، دیگر طرفه اوغلو و لیدی آلاق میدان مبارزه یه کلن عتبه اهل اسلام خطاباً :

— ایچیکزده بزمله کیم چاریشاجق ؛ ایشه میدان ؛ بکله یورز . دیدی .

اهل اسلام طرفندن بونلره قارشى بنى نجاهه منسوب عفرا خاتونک بو بدر ملحمه سنده حاضر بولونان یدی اوغلوندن ایکیبی ،

بوسوزلر صرف سفسطه در ، چونکه ایکی شیتک ذاتلرینه قیاسا یکدیگره ضد اولدقلری یا خود نفس الامرده بو ایکی شیتک برسی دیگرینک نقیض اولدینی ثبوت بولدیقی تقدیرده - کرک واجب اولسون ، کرک واجب اولماسین او ایکی ضد شیتک زمان واحدهد بوسورتده اقایم مذکوره دن هراقوم بری مابه الامتیاز ، دیگرى مابه الاشتراك ایکی جزؤدن مرکبدر ، هر مرکب اولان شیء ممکن لذاته در ؛ بویه اولونجه اقایم ثلاثه دن هر بری ده ممکن لذاته .

عوف ایله آمعاز وانصاردن عبدالله بن رواحه بر وضع شجیعانه ایله میدان قتاله چیقیدیلر ؛ فقط عتبه، فخر کائنات . خطاباً :

— یا محمد (ص . ع) ! بونلر ، بزم کعبمزده آدملر دکل ؛ بزه کفولریمزی ، عمجه زاده لر مزی کوندر .
دهیه ندا ایتدی .

حضرت رسالتناه کندی اقریاسندن اوچ ذاتی حضرت حمزه یی ، حضرت عیده یی ، حضرت علی یی عرصه غزایه کوندردی .

عتبه نك ویردیکی امر و اشارت اوزرینه ولید حضرت علی یه ، شیه حضرت حمزه یه ، عتبه نك کندیسیده . سناً مبارزین اسلامك الك بویوکی اولان - حضرت عیده یه هجوم ایتدی .

اشراف قریشك شجاعانندن اولان بوآلتی ذات آراسنده وقوعه كله جك مقاتله اووقتك عاداتنه كوره بك مهم وشایان تماشا حاده لر دن عد اولونوردی .

هرایکی فرقه ده ، کیمیسى اوقتی ، کیمیسى یاخی انه آلمش ، کیمیسى ده النی قیلیجك قبضه سنه کوتورمش ، جنك وجداله مهیسا بر طور متجلدانه ایله بومهم وقعه نك طرز جریاننه نگاه دقتی توجیه ونصب ایتمشدی . هنوز کنج اولمقله برابر اطوارنده غضنفرانه بر مهابت

اولمش اولور .

مذاهب خریستیانییه دن یعقوبیه مذهبییه قدیم ك حادثه ، شیء مجردك شیء مركبه انقلابی استلزام ایتدیکی جهتله بالبداهه باطلدر .

سائر مذاهب انصارك باطابقییه ده شووجه ایله در .

خریستیانلرك اقام اراسنده موجود اولدیفته قانع اولدقلری اتحاد یا حلوله

صورتیله یاخود حلولدن غیرى بر صورته حصوله کایر ؛ صورت اولاده یعنی :

مشهود اولان جناب علی خصمی ولیدی برنجی حماده ایندیردیک
برضربۀ بکر [۱] ایله خاک هلاکه سردی .

سفی الی سکرزه قریب ، مهیب وقوی بر مرد شیر افکن
اولان حضرت حمزه قارشیسنده کی شیهی حمله اولاده دیار
عدمه کوندردی .

لاکن هرایکیسیده دور شیخوخته واصل اولمش عیده ایله
عتبه بربرینه برقاچ حمله ایتدیلر ، بربرینی یارالادیلر ، فقط نه عیده
عتبه ، نه ده عتبه عیدهیه قطعی بر ضربه وورامادی .

دشمنلرینی قتل و امحا ایتمش اولان حمزه ایله علی ، عیده نك
امدادینه شتاب ایله عتبهی قتل ایتدیلر . و آياغندن آلدینی قیلیج
یاراسندن قانلری آقارق حضرت عیدهی حضور رسالتناهه کتیردیلر .
جناب عیده :

— یارسول الله ! بن شهیدیم ؟

دهیه صوردی .

حضرت فخر کائنات :

— اوت ، شهیدسک ، یاعیده ! وَمَقَامُكَ دَه جَنَّةِ الْفَرْدُوسِ دَر .

بووردی .

[۱] ضربه بکر ردفه ووروشله خصمک ایشی بیتبرمک .

اتحادك حلول صوریله حصولی مادهسی سه عدد تثلیث . نظراً وجوه ثلاثه ایله
باطلدر :

برنجی وجه : حلول ، یا کل صوتک کل . یاخود سوسام یاغذک . وسامه
حلولی یاخود الوانک اجسامده ویا ذات ایله قائم اولان صفاتک ذواتده حصول
قیلندن اولقی شقزلندن خالی اولما یوب بونلردن شقی اول اقوم ابن ک جسم
اولماسی اعتقادیه کوره صحیح و جاری اولایلیر ، حال بوکه خرسیتانلر اقوم

بوتشیریغمبری اوزرینه حضرت عیده ممنون و مسرور اولدی؛
الله یولنده آیاغک مجروح اولماسنه اصلاً غمناک اولمایاجغنی بلیغ
ومؤثریت لرله اعلان ایله دی .

فقط یاراسی آغیردی؛ اوج کون صوکرا ، مدینه یه نقل ایدیلیرکن،
اشنای راهده دارالحلده عازم اولدی .

عنه ایله شیبه نك و هنوز ریعان شباب ایچنده بولونان ولیدك
میدان مبارزده مقتول اولمالری قریش اوردوسنی باشند باشه
خوف و دهشته غرق ایندی .

ابوجهل . کلنجه ، او اصلاً فتور ایتمه یور و :

— عنبه یه ، شیبه باقاییکیز ؛ اونلر مغرورانده ، غافلانه حرکت
ایتدیلر و کندیلرخی تهله کیه دوشوردیلر .

دهیه رك قریشی لری تشجیع ایدیور و همان هجوم ایدیکیز
ده یوردی .

بو اثناده ایدی که اوغلو عبدالرحمانی مشرک لرك آراسنده کورن
ابوبکر الصدیق اونکله مقاتله ایتمک ایچین رخصت ایسته دی ؛ فقط
رسول اکرم :

ابنك جسم اولمادیغنه معتقددر . شقی ثانی سه لونك جسمده حصول و قیای
کندنجه برنوع حَیْ وَ تَحْیَیْ اثبات ایندیکی و بوملا بیه ایله حلواک بوقسی ده اجسام
حقننده تصور اولونایله چکی جهته باطلدر ؛ شقی ثالثه کورده ده اقنوم ابن ده
اومعناجه حلول ثابت اولدینی حالده اقنوم ابنك مهتاج الی الفیر اولماسی لازم
کلیرکه بوده اقنوم ابنك ممکن اولماسنی (یعنی وجودی وعدی ضرور اولماسنی

رخصت و یرمه یوب تزد نبوتپناهنده آلیقویدی .

ایکی فرقه بربرینه طوغرو ایله دیله مکده ویکدی کره یاغور کیی
اوق یاغدی رمله ایدی .

اڭ کریده بولونوبده اوڭ صفده کی شجعاڭک مشرکله حرب ومقاتله
سنى تماشا ایتمکده اولان بنی خزرچ دن حارث بن سراقه نامنده
برکنج، دشمن طرفدن اتیلان براوقله شهید اولدی؛ انصار کرام دن
اڭ اول شهادته شهادتی نوش ایدن ایشه بو نوجواندر .

مشرکله یابندن چیقان بوتیرجان ربا ایله سراقه نڭ شهادتی اهل
اسلام ایچین برعبرت، پراقتابه اولدی؛ میدان حربده اوکده بولونمقله
ارقاده بولونمق اراسنده هیچ بر فرق اولمایوب اجل اوقلری انسانی
هانکی نقطهده بولونورسه بولونسون کلوب بولاجنی اکلاشیلدی .
سوکلی اولادینڭ شهادتی استخبار ایدن ربیع خاتون حضور
رسالتپناهه کلوب سوردی :

— یا رسول الله ! اوغلوڭ سراقه ، جتده ایسه متسلی اولور
وصبر ایدرم ؟ اکر دکلسه ، بن والدهیم ، ناصل تسلیتباب اولورم؟
فخر کاشات بویوردی :

— جنت بردانه دکل ، متعدددر ، سنڭ اوغلوڭ جنت الفردوس ده در .

و بوملاسه ایله اقنوم ابنڭ بر مؤثره احتیاجی استلزام ایدر ، بوايه محالدر .
بین الاقنیم اثبات اتحاد خصوصنده جریانی تصور اولونایلین بو تصوراتت وجه
ایله بطلانی ثابت اولدینی حالده ارتق اثبات اتحاد خصوصی درجه امتناعده
قالیر .

وجه ثانی : اقنوم ابنڭ جسمه حلوی اولسه اولسه باعلی سبیل الوجوب
اولسی دائرة امکانه دکلدو . چونکه بو تقدیره کوره اقنوم ابنڭ ذاتی بومناجه

جودت پاشا ده پور: «مرویدرکه مقدا مدینه جوارینه قدر کلوبده
مدینه اها لیسک حیوانلرینی سوروب کوتورمش اولان کرز بن جابر
قهری نك بادیه نشین اولان طوائف قریش له بوکره مکه اوردوسنه
امداد ایچین کله جکی اوکون ایشیدلدی .

حال بوکه قریش اوردوسنک قوتی ذاتاً اهل اسلام نسبتله قات
قات زیاده ایکن بادیه نشین اولان کروه عربان ده کلوب اولرله قاتیلایق
اولورسه قوتلری فوق العاده اولور دهیه اهل اسلام تلاش واندیشه
دوچار اولدی .

بونک اوزرینه طرف باری دن ملکلرله اهل اسلام امداد
اولوناجنی تبشیر بویورولدی .

و کرز بن جابر فی الواقع قریش مکه اوردوسنه امداد ایتمک
نیتده بولونمش سده بروجه آتی قریش اوردوسنک بوزولدیفنی خبر
الدیفنی کیی امداددن صرف نظر ایلمشدر .

ومرویدرکه او ائنده مثلی کورولمه مش غایت شدتلی برروزکار
چیقوب کوز کوزی کورمز اولمش ؛ بوایسه مکر ملائکه کرام له
جبرائیل علیه السلام کله کشینی مش که میدان حربیه کلشدر . وابلق [۱]

(۱) آیاقلرینک سکیلی دیز قاپاقلرینه قدر اولان جنس آت

اولان حلولی ایجاب وافتضاده یا کافیدر ، یاخود غیر کافیدر ؛ اکر کافی ایسه
اوافضانک حصول شرطه توقف ایتمه سی مستحیل اولورکه بوصورتده ده جناب
حقک (حاشا) حادث ویاخود محلک قدیم اولماسی لارم کلر: بونک ایکیسی ده
باطلدر . اکر غیر کافی ایسه افتوم ابدک بو حوالی افتضا ایدیشی زائد علی ذاته
براسر حادث اولمش اولور وارنق حلولک کشندینه بووجه ایله حدوشدن افتوم

اتلره ینمش انسانلر صورتنده کورونمشلر؛ و مشرکلره قارشى صف باغلامشلر .

« بوده روايات مشهوره دندرکه قریش له کنانه آراسنده و قبیله محاربه لر وقوعولش اولدیغدن بو کره کنانه قبیله سی فرصتی غنیمت اتخاذا ایده رک آرقادن کلوب هجوم ایتمه سینلر دهیه قریش طائفه سی اندیشه ایدرکن کنانه شیخلرندن مشهور سراقه بن مالک مولجی بر فرقه سواری له قریش اوردوسنه کلوب بن ده سزکله برابر م دهیه رک اونلره جسارت ویرمش .

حال بوکه سراقه ، حارث بن هشام له ال اله طوتوشوب کزرنکن اولیه برشدتلی بورا ایله ملنکدر کلنجه سراقه ، حارث دن ، آیریلوب وعسکرینی آلوب صاووشمش واونک صاووشوب کیتمه سی قریش طائفه سی وهم وتلاشه دوشورمش .

حتی ابوجهل بونک اوزرینه : (سز سراقه یه باقاییکیز ، اونک محمد (ص . ع) له کیزلی اتفاق واردر . محمدیلری بیتیردکن صوکر دونوبده قدید منزله واردیفمز زمان بن اوکا محمد (ص . ع) ک طرفدارانی نه دیمک اولدیغنی اوکره دیرم ؛ همان سز یوروییکیز .) دهیه قومه جسارت ویرمش دی .

اینده حدوث شی (برشی حادث اولق) حاصل اولارق کندیسنک قابل حوادث (یعنی صوکرادن حاصل اولما شیلری حاوی اولماسی لازم کلیرکه بوده محالدر ؛ زیرا بویه اولق لازم کسه اونک قابیلیتی یعنی حادثاتی حاوی اولوشی مقتضای ذاتی اولق و بحال کندنجه من الازل موجود بولونق اقتضا ایدرکه بوده محالدر . چونکه حادثاتک ازله وجودی بداهة محالدر ؛ اقنوم اینک جسمه حلولی عل سبیل الجواز اولق ده غیرممکندر ، زیرا بواعتبارجه اسر حلول ذات

قریش اوردوسی بوزولوبده مکّه یه واردقلرنده عسکرک انهزامه
سراقه سبب اولدی دیمشله . سراقه ایسه بو سوزلری ایشیتدیکی
زمان : (والله بن سزک بدره عزیمتکزی طویمادم ، فقط هزیمتکزی
ایشیتدم) دیمش .

مکر سراقه صورتنده کورونن ابلیس و بنی مدلچدن بر طاقم
آدملرک صورتنده کورونلر ابلیسک عونہسی اولان شیطانلرمش .
برمدت صوکر سراقه وسائرلری اسلام له مشرف اولونجه
بوراسنی بینلرنده سویلهشمشله ، وشیطان ایشی اولدیغنی جزم
ایلهمشله .

بو ائناده رسول اکرم بر آووج اوفاجق طاشلر آلوب :
(شاهت الوجوه) یعنی یوزلری قارا اولسون ، ده یهرک دشمنلرک
اوزرینه آندی .

او طاشلرک هر بری بر مشرکک کوزلرینه و بورون ده لیکلرینه
اصابتله سرسم ایتدی .

بو کیفیت معجزات محمدیه دن و قریش اوردوسنک بوزولماسنی
موجب اولان اسباب معنویه دندر .

اقنوم حقنده بر کیفیت زائده اولمش اولورکه اقنوم جسمه حاوی حالنده کئندیسنه
برصفت حادثه نیک اوکا حاوی-ه اونک قابل حوادث اولماسنی استلزام ایدر ،
بوده یوقاربده بیان اولوندیغنی وجه ایله ظاهر البطلاندر :

وجه ثالث اقنوم ابنک جسم مسیحه حاوی صورتنده ابن یا کاکا کان ذات
الله دهده باقی اولقی و یا اولماقی شقفلرندن خالی اولمایوب ذات الله دهده بقاسی
تقدیرینه کوره بر حل شخصیتک ایکی محله بولونماسی و عدم بقاسی صورتنه

ایشته برتقصیل سرد و اتیان ایدیلن سبیلر قریش اوردوسنک
بنیان متانتی دوچار تزلزل ایتشدی .

تام بوآن مناسیده ایدی که حضرت رسول کبریا ، اصحاب کرام
شوق بخش اولان شو مؤثر تبشیرات له برابر کفار قریش اوزرینه
هجوم امرینی ویردی :

— هرکیم بوکون دشمندن یوز چه ویرمزه ، میدان غزاده
شهیداً وفات ایدرسه خدای متعال البته اوئی جته ادخال ایدر . بو
کون شهید اولانلره جنت حاضر وخاذن جان اولان رضوان اونلری
استقباله منتظر در . ظلوم و عنود اولان قریش مشرکلی ایشه
قارشیکزده ، هایدی اونلره غضفرانه برشدله هجوم ایدیکز ؛ خادم
حق اولان سیف اسلام ک سطوت ومهابتی کوستریکز .

بوتبشیراتی دیکله مش اولان عمیرن حمام خزرچی یمکده اولدینی
خورمالری آلدن آتارق :

— جته کیرمک ایچین بوذلیل مشرکلیک الله اولمکدن باشقه
برشی لازم دکلسه بو یک قولای برایشدر .

دیدى ؛ همان قلیجی صییردی ؛ شهادتک فضیلتنه دائر بیتلر

کورده ذات الله اوندن خالی قاناسی لازم کلیرکه اقنوم ابن ک بالکلیه انتقام
ترتب ایدر ؛ زیرا کلک انتقامی مستلزمدر .

بین الاقائیم ادما اولونان اتحاد مسئله سنی حلول ک غیرى بر صورتله وفوج
بولدیفنه کوره شو وجه ایله جواب ویریلیر :

اقنوم ابن ، جناب مسیح له متحد اولدینی حالده اونلرک اتحادده وجودلری
ادما اولونورسه ایشده طبعی آذینیت (ایکیک) حاصل اولاجنی جته اتحاد

اوقویارق کفار قریش اوزرینه دلیرانه هجوم ایتدی ؛ بر چوق
مشرک لری دیار عدمه کوندردی و نهایت کندیسیده شهید اولدی ؛
جنة الفردوس . کیتدی .

عفرا خاتونك بويوك اوغلو عوفده مرتبه عال العال شهادته
نائل اولق ایچین صیرتنده کی زهری آتدی ؛ قلیجینی صیروب
مشرک لری صفی اوزرینه آتیلدی ؛ بر چوقلرینی قتل ایتدکن صوکر
کندیسیده مراد وارزوسی وجه ایله شهید اولدی .

آرتق حرب و قتال بوسبوتون کسب شدت ایتدی ؛ بوتون اصحاب
کرام سل سیفله هر طرفدن هجوم ایتیه ، مشرک صفرلرینی بیرتوب
دهلهیه باشلادیلر .

علی الخصوص بر غضنفر مشرک شکار اولان جناب حمزه هانکی
فرقه کفار اوزرینه هجوم ایتسه اونی تارومار ایدر و کجیدیکی یرلر بر
مقتل مشرکینه دوزردی .

اسدالله الغالب علی بن ابی طالبده کذرگاهنه مصادف اولان
مشرک لری دست جلا دتنده کی تیغ برانله هان ایکیه ییچردی .
بوملحهده رؤسای مشرکیندن بر چوقلری مخذول و مقتول
اولدیلر .

تحقیق ایده من ؛ اکر اونلرک اوخالده وجودلری اعتبار اولونما یوبده ایکیسنه
بدن معدومیتله بر اسر تاک حصولی ادعا اولونورسه بو صورتده شیئینک
انعدامیه اوچنجه اولارق بر مشرک وجود بولماسی دیمک اولاجقندن شو حاله
ینه دینه من ؛ اکر اونلردن برینک بقاسیه دیکرینک عدسی اعتبار اولونورسه
بواستباره کورهده معدومک موجودله اتحادی ممکن اولمایاجقندن و چونکه
معدومه موجود دینه مه یه جکندن اتحاد یینه حاصل اولمایاجقدیر .

تصادفاً اکابر قریش دن زمعة بن اسود، حضرت حمزہ ایلہ جناب علی نک رهگذارینه جیقدی ؛ بو ایکی قهرمان اسلام ، زمعه بنی ده ، برادری عقیل بن الاسودی ده قتل ایتدیلر .

بنی سهم قبیله سی اشراقدن عمرو بن العاص ، ابو سفیان له برابر بولوندی بی جهتله مقاتله ده حاضر دکلدی ، فقط بنی سهم اکاظم رؤسائندن منبه بن حجاج سهمی بی ابو یسر الانصار ، منبه ک ، برادری نیه ابن حجاجی حضرت حمزه ایلہ سعد بن ابی وقاص ، یمنه منبه ک اوغلو عاص ایلہ ابو العاص بن قیس سهمی بی حضرت علی قتل ایتدیلر . اشراق قریش دن جناب طلحه نک عمجه سی عمرو بن عثمان بن عمر التیم ، حضرت خدیجه نک برادری نوفل بن خویلد ، عبیده بن سعید بن العاص بن امیه ، صهر بی جناب علی طرفندن اعدام ایدلدیلر .

عائله امویه نک رئیس اولان ابو سفیان بدر وقعه سنده حاضر دکلدی ، فقط اوغلو حنظله مشرک لرله برابر بولونویوردی ؛ اوده سیف اسلام آلتنده مقتول اولوب کیتدی .

مشاهیر رؤسادن ابو البختری بن هشام ده مجدر بن زیاد طرفندن قتل ایدلدی .

ایشته اتحادک محال اولدی بی شو تفصیل اتدن ظاهر و متقرر اولدی . اتحاد خانمک بالچیتده ویا بال مومنده و صورت انسانک آینه ده ظهوری کبی علی جهة الظهوردر . ده یئرک قولی اتحاد حقیقی مثبت اولمایوب بلکه بالعکس تغیری اثبات ایدر . جیرنکه او بالچیتده ، او بال مومنده ظاهر اولان نقش خط اصل خانمک و کذاک آینه ده نیجی ایدن صورت انسانک عینی دکل ؛ غیری اولدی بی کبی اقنوم ابن ده مسیحک غیری اولق لازم کلیر ؛ حاصل کلام صفت اقنوم

قریشك رئيسى ودين محمدى نك اك بويوك دشمنى اولان ابو جهلى .
اورتادن قالديرمق اسلام بويوك برخدمت وهم ده عظيم برمفخرت
اولديفندن اصحاب كرامك هپسى اونى آراشديرلر واوكا تصادفاتكم
آرزو ايدرلردى .

حتى حضرت حمزه ايله حضرت على رؤساي قریشدن ابو قيس
بن الوليد ايله عبدالله بن المنذر مخزومى بي ابو جهل ظن ايدرك
قتل ايتديلر .

قریشك اولولرندن ام سلمه نك قارده شى اولان مسعود بن امیه -
المخزومى ده حضرت حمزه نك ضرب تيغيله غياي جهنمه يوواردلار
كيتدى .

ابو سلمه نك برادرى اسود بن عبدالاسدده بوصيراده مقتول
اولدى .

يتمش ياشنده بولونان ابو جهل ايسه متكبر و عنود ، قورقونچ و وحشى
يوزلو برخييت اولوب اطرافنده كيلرى تشجيع و (نام نى بوكون ايجين
طوغوردى) ديه محاربه يه تشويق ايدرلردى .

اثرينك جناب مسیح ده ظهورى شمع شمسك كان بدخشانده سائر طاشلردن
زياده كنديلرنده جواهر معلومه تولد ايدن طاشلره تأثيرى قيبيلندن اولارق
سائرلرینه تأثيرندن زياده اولماسى لازم كلير .
شاعرك شو بيتلرى نصاراك ماهيت اقوالنى نه كوزل توصيف ايديبور :

مَحَالٌ لَا يُسَاوِيهِ مَحَالٌ

وَقَوْلٌ فِي الْحَقِيقَةِ لَا يُقَالُ

مجاهدین اسلام هر طرفه ابو جهلی آرایورلردی ؛ فقط او
کندی قومنه منسوب بنی مخزوم کنجلی طرفدن احاطه ایدلش
اولدیغندن یا کنه واریلایمایدی .

بدرملحه سنده بولونمش اولان عبدالرحمن بن عوف حضرتلری
ده بورکه :

بن بدر مقاتله سنده ایکی نوجوانک آراسنده بولونیوردم ؛ کندی
کندیمة دیدم که بویله تهلکه لی برکونده بو ایکی کنجک آراسنده
بولنه جفمه کاشکی حرب آزما ایکی قهرمانک رفاقنده بولونایدم . بن
بومطالعہ لرده بولونورکن اوایکی کنجک بری بنی چکدی و اوصولاجق
دیدى :

— عمجه ، سن ابو جهلی طانیورمیسک ؟

بن :

— اوث طانیرم ، فقط سنک ابو جهله نه آلیش ویریشک

وار ؟

— ایشتم که ، او ، حضرت رسول الله پک زیاده اذا وجفا

ایدرمش ؛

وَفُكِّرْ كَاذِبٌ وَحَدِيثُ زُورٍ

بدا منهم ومنشأه الخيال

تعالى الله ما قالوه كفر

ودنب في الحقيقة لا يقال

بو سبيله عهد ايتدم ؛ اونی کورور کورمز یاقاسنه یایشاجم ؛
ایکیمزدن بیز مقتول اولونجهیه قدر اونکله اوغراشاجم .
بو کنج ایله آرامزده بو محاوره وقوعبولدقدن صوکر دیکر
کنجده بکا عینی سؤالری سوردی ؛ بندهینه عینی جوابلری ویردم .
بو ایکی کنجک دلیرانه سوزلری و ذات اقدس محمدییه حرمت
وصداقلری بنی پک زیاده ممنون ایتدی ، قلبه اطمئنان بخش
اولدی .

بر لحظه صوکر ابو جهلک ناکه سوار اولدینی حالده مشرکلرک
آراسنده جولان ایتکده اولدینی کوردم . هان یا کمده کی کنجلره
دهدم که :

— ایشه سزک آرادیفکنز ابو جهل میدانه چیقدی .

بو ایکی کنج ابو جهلی کورور کورمز ییلدیرم کیی برسرعتله
کیتدیلر ؛ ابو جهلک یا گنه صوقولدیلر ؛ اونی ده وه دن آشاخییه
آتدقدن صوکر قیلجلیلرله باجاقلرینی کسدیلر . مکر بو ایکی کنج
قهرمان عفرا خاتونک اوغوللرندن معاذ ایله معوذ ایمش .
معاذک کنديسندن مرویدر :

تورکجه سی :

(ا) بر محالدرکه اوکا محالاتدن هیچ بر محال مساوی اولماز ؛ ابر سوزدرکه
حقیقه قاله آلتماز ؛ ابر بر فکر کاذب و برلاف بی معنادرکه منشائی کندیلرندن
صادر اولاش وهم و خیالاتدن عبارتدر . جناب حق اونلرک اسناداتندن منز
و متعالی در . اونلرک سوبله دکاری حقیقته آغزه آلتما یا حق کفردر ،
کناهدر .)

« بن قلیجمله ابو جهلک آیاغنی کسدم ؛ اونک اوغلو عکر مهده بکا بر قلیج ووردی ؛ اوموز باشدن قولی آیردی ؛ قولم ، یالکز برده ری له اوموز مه مربوط قالمشدی ، کوکسک اوزرنده ساللانوب طور وور و بکا زحمت ویریوردی . آیاغله ساللانان قولک اوزرینه باصوب چکدم ، قوباردم .

دیگر بر روایتی نظراً ابو جهلک آیاغنی کسن و کندیسنک ده عکر مه طرفدن قولی جرح ایدیلن ذات انصار کرامدن معاذ عمرو بن جوح نامنده برفسائی ایش . عفرا خاتونک اوغوللری معاذ ایله مسعود صوکرادن یتیشوب ابو جهلی قتل ایتشلر .

ابو جهل کندیسنی قبائل عربک اشرفی اولان قریشک الک بویوک رئیسى عدايدر ومدينه اهالیسنی - مکه لیلر کبی تجارتله دکل زراعتله مشغول اولدقلرندن طولای - چفتچی دهیه تحقیر ایلردی ، بو سببله مدینه لیلرک آئنده اولمک بک زیاده کوچنه کیتدی ، معاذک ضربه قاهره سی آئنده قیورانیرکن :

« کاشکی بنی چفتجیلردن باشقه بری اولدورهیدی . »

دهیه سویلندی .

پروستانلر ، ضیافت ربانی ده اگکک مسیحه تحول وانقلاب ایتدیکی اعتقادنده بولونقلرندن طولایی قاتولیکرله اس-تهزا ایدرلر سه ده بواس-تهزا کندیلرینه ده راجع اولاییلیر ؛ چونکه مسیحی کورن ادم اونى مجرد برشخص انسانیدن عبارت کورمشدرد . حواس انسانیه مک الک صادق اولان کوزی تکذیب ایتک سه ضرور یانده بر سفسطه قایسی اجتی دیمک اولاجقندن (پروستانلرک ادعای وجه ایله) بین الاقائم اتحاد قائل اولاق ده یینه اگکک مسیح . منقلب اولدیغنه

نام بو صیراده ایدی که حضرت رسول کبریا :
« عجا شوآنده ابو جهل نه یاپایور ؟ کیم کیدوبده اوندن بزه بر
خبر کتیرر . » بویوردی .

بونک اوزرینه عبدالله بن مسعود قوشدی ، ابو جهلک یانسه
کیتدی . اودها هنوز جان چکیشیوردی . ابن مسعود اونک صاقلندن
طوتدی ، بوینه آیاغیله باصدی ؛ بو ائنده
ابو جهل کوزلرینی آچدی ؛ ابن مسعود اوکا دهدی که :
— یا ابا جهل سن میسک ؟

ابو جهل ایسه صوک نفسی ویرمک اوزره ایدی ؛ بونکله برابر
بی محبا ابن مسعوده :

— ای قویون جوانی ! یک یوکسک بریره چیممشک ؛ اعظم
رجالک کندی قوم وقیلهسی طرفندن اولدورولمسی برنجی دفعه
واقع اولمش برشی دکدر ؛ اوتهدنبری اوله کلشدر وشمیدی ده اوله
بیلیر ؛ سن ، غلبه هانکی طرفده در ؛ بکا اونی خبر ویر ؛ محمدی لرده می ،
یوقسه بز قریشی لرده می ؟
دیدى . ابن مسعود جواباً :

قاتل اولق کیمی باطلدر .
هانکی مذهب تنلیته منسوب اولورسه اولسون خریستیانلرک عوام نفسی
جوهر لاهوتیله جوهر ناسوتی اراسی ، ظالمترینک بحسب الظاهر اولان تفریق
وتیمیزلری قدرده فرق وتیمیز ایده نزلر ؛ بلکه جناب مسیحک جوهر ناسوتیسی
اعتباریله الوهیت قائل اولورلر ؛ عوام نصارا بواعتقادده یک فنا یاکلشلمر
وضلائتده قالمدر .

— جناب حقہ حمد اولسون کہ نصرت و غلبہ اہل اسلام مدہ در .
دہ نیجہ ابو جہل کمال یأس ایله :

— محمد (ص . ع) . سو یلہ ! شمدی یہ قدر اونک دشمنی
اولارق یشادم ، شمدی دہ دنیادن کیدرکن اوکا دہا شدتلی بردشمن
اولارق کیدیورم .

کیبی ہذیانلر دہ بولوندی . فقط جناب ابن مسعود اونک کندی
قیلیجیلہ باشنی کسدی . ابو جہل ک ایری کلہ سی پک نحیف الجتہ اولان
ابن مسعود طرفدن حضور رسالت پناہہ کتیریلوب خاک مذلتہ یو وارلاندى .
نبی اکرم ، ابو جہل ک سر مقطوعنی کورونجہ :
« الحمد لله الذی اخزاک یا عدو الله . »

یعنی یا عدو الله ! (حمد اولسون او الله کہ سنی تخذیل ایندی .)
دہ یہ جناب حقہ شکر ایتدکن صوکرا :
— بو آدم بوامتک فرعونى ایدی .
بو یوردی .

عفرا خاتونک اوغلو معوزده بر چوق کفاری قتل ایتدکن
صوکرا برادری عوف کیبی نائل شہادت اولدی .
ابو جہل ک برادری عاص بن ہشام ، مقتول اولدینی کیبی مشاہیر

نقل و روایت ایدلہ بکنہ کورہ وقتیلہ اوچ کیشی خریستیان اولمش ؛ پاپاسلر
طرفندن بو آدم لرہ خریستیانلک اصول وارکانی و علی الخصوص تثلیث عقیدہ سی
تعلیم ایدلش ؛ بونلر بر پاپاسک معیتندہ بولونوب اونک خدمتیلہ مشغول
اولورلر مش . بر کون بو پاپاسک نزدینہ اجاسندن بری کلش ؛ یکی
خریستیان اولانلرک کیملر اولوب قاچ کیشی اولدق لر نی و عقا ئد خریستیانیہ یہ
دائر برشی اوکرہ نوب اوکر ندکلر نی سورمش ؛ پاپاس ، اوت اوکر ندیلر

رؤسای قریش دن طبعمه ده حضرت حمزه نك طعمه تیغ جلادتی اولدی .
 ابو جهل ك خبر قتل قریش اوردوسنده شایع اولور اولماز افراده
 ییلفیناق طاری اولدی ؛ هر کس کندی نفسی قورتارمق چاره لرینی
 دوشونمیه باشلادی ؛ فرار ایده بیاتلر ایتدی ؛ ایده سینلر یا سیف
 اسلام له خاك هلاکه سر یلدی و یا خود ایادی مسلمینده قید اسارته
 دوشدی .

قریش ك اك بویوك رئیس لرندن اولوب هم اختیار ، هم ده شیشمان
 اولان امیه بن خلف ، حربك صوك دملرینه قدر ابراز مقاومتدن
 کری طور مادی سه ده نهایت اوغلو علی ایله برابر عبدالرحمن بن عوف ده
 نفسی تسلیم ایتیه مجبور اولدی .

ابن عوف ، ابن خلف ایله قدیمآ معارفه سی اولدیغندن کنديسی
 و اوغلوئی تحت حمایت سنه قبول ایتدی ؛ او انساده امیه بن خلف
 غزات مسلمیندن برینی کوسترمرك ابن عوف ده ؛
 ده میرلره بورونوبده قریشك صفرینی یاران شو بهادر کیمدر ؟
 دهیه صوردی .

ابن عوف :

— رسول الله ك عمجه سی حضرت حمزه بن عبدالمطلب در .

دهیه رك بو اوچ یکی خریستیاندن برینی دوستنه کوسترمك اوزره جاغیرمش ؛
 عقیده تثلیث حقنده نه اکلادیفکی بزه ایضاح ایت ده مش . بو آدم ، پاپاسه
 خطابآ :

— پاپاس افندی ! سزك بكا تعلیم ایتدی ککز شیلر شوندن عبارتدر ؛
 الله اوچ در ؛ بری کؤکده در ؛ ایکنجیسی هریمك بطنندن تولد ایتشدور

دیدى .

بونك اوزرينه اميه :

— آه ! بزم باشمزه بو فلاكتلىرى كاتيرن وبزى بو حاله قوياں

هب اودر .

دهيه سويلندى .

جناب ابن عوف ايله اميه بومنوال اوزره محاوره ايتمكده ايكن .
تصادفاً حضرت بلال حبشى، اميه يي كوردى . مكده ايكن اميه نك
بك جوق اذا وجفاسنى چكمش اولان بلال حبشى صوت بلند ايله:

— اى انصار الله ! كفرلك ، فاجرلك اك بويوكى اولان اميه

بن خلف ايسته بوراده؛ ووروكنز ، اولدوروكز ؛ اكر او صاغ
قاليرسه بن ياشامام .

دیدى . بلانك بوندای استمدادکارانه یی اوزرينه عفرا خاتونك
اوغلى معاذ ايله انصاردن بعض ذوات قوشديلراميه يي اولديرديلر؛ عمار
بن ياسرده على بن اميه يي قتل ايتدى .

ايسته ، حقیقهٔ مبدأ اعتلای اسلام عد اولونمايا شایان اولان
بدر ملحمة کبراسی مشرکین قریشك هزیمت قطعیه سبله نتیجه لندی

اوچنجیسی ده ، ایکنجی الله اونوز یاشنه کیردکدن صوکر ا ، اوکا کوکر جین
صورتنده نازل اولمشدر .

ده نیجه پایاس حدتله نیر وبوادی طرد ایتدکدن صوکر ا ایکنجی یی جاغیر
اوکا تنلیشی ایضاح ایتسنى امر ایدر . اوده دیرکه :

— سزك اوکره تدیککز شیلردن اکلادیغمه کوره اوچ الله وارسه ده
بونلرک بریسی صلب ایدلش اولدیفندن شیمدی ایکی الله قالمشدر .

و بوندن صوگرا وقوعه کان غزواتده اوردوی اسلام دایما موفق
و مظفر اولدی .

قریشی لړك اوغرا دقلری فلاكت وانهزام خبری مكیبه عكس
ایدنجه هر کسی یأس ودهشت استیلا ایتدی . مکه اها لیسندن هربری
بومقاتلده اقربا و خویشانندن برینی غائب ایتمکه برابر ملائده بر
چوق خساراته اوغرا دی . رؤسای قریش دن صفوان بن امیه ، عمیر
بن وهب اسمنده بر مشرکی - موفق اولدینی تقدیرده بورجلرینی اوده ملك
وعائله سی اتفاق و اعاشه ایتك وعدیله - حضرت پیغمبرك حیات
مقدسه سه سوء قصد ایتمه تشویق ایدرك مدینه یه اعزام ایتدی .
فقط جناب عمر ، عمیر بن وهبك منوی ضمیرینی كشف ایدوب اونو
یا قالدی و فخر کائناتك حضورینه کوتوردی . مهابت و قدسیت
نبویه نك تأثیریه شاشیران عمیر هر شیئی اعتراف ایتدکن صوگرا
دین مبین اسلام له شرفیاب اولدی .

بدر ملحمه سندره رتبه شهادته نائل اولان ذواتك مجموعی اون
دوت اولوب بونلرك التیسی مهاجریندن ، التیسی بنی خزرجدن
ایکیسی ده بنی اوس دندی .

پاپاس بونك ویردیکی جوابده قیزاز و بوندی قارشیسندن دفع ایدر .
هپسك ذکیسی و عقائد خریستیانیه یی حفظ و ادراك ایتمکه اك مستعدلری
اولان اوچنجه یی نزدینه چاغیریر . سوآلی بوکاده سورار . بوده شوجوانی
ویریر :

— افندم تعلیم و تلقین ایتدیکنز حقایق خریستیانیه یی تمامیله اکلادم .
و حفظ ایتدم و رب یسوع المسیحك فضل و برکتیله شویله ایمان ایله دم که

مشرک کردن یکر می دردی اشراف ورؤسادن وقرق التبیی احاد
ناسدن اولق اوزره یتش کشی مقول اولدی .

قریش اوردوسندن اسیر اولانلرده یتش کشی دی ؛ بونلرک
میاننده حضرت پیغمبرک عمجہ سی عباس بن عبدالمطلب ؛ عمجہ -
زاده لری عقیل بن ابوطالب ، نوفل بن حارث بن عبدالمطلب ، جناب
زینبک زوجی ابوالعاص ابن الربیع کیی اشرافده بولونویوردی ؛
بر زمان صوکر ا بوذوات دین مبین محمدی له شرفیاب اولدیلر .

بواسیرلرک اشرافدن اولوب مصعب بن عمیرک برادری اولان
ابوعزیز بن عمیر بدر کوننده اسلامی قبول ایتدی .

بو یتش اسیرک ایچنده اشراف قریشدن معدود اولان شوکسه لرده
بولونویوردی :

سہیل بن عمرو العامری ، خالد بن هشام المخزومی ، عبدالله
بن ابی بن خلف ، حضرت سوده نك برادری عبدالله بن زمعه ،
ولید بن الولید ، امیة بن خلفک آزادلیسی نسطاس .

..

بدر غزوه کبر! سنده ظهور اینه حادثات

حضرت فخر کائنات اردوی اسلامک نائل اولدینی مظفریت

بر ، اوچدر ؛ اوچده بردر ؛ بونلردن بری مصلوباً وفات ایتمکله - اوچنکده
بر اولماماسی اقتضا ایدر .

شیمدی بوآدملر ویرمش اولدقلری بوغریب جوابلردن طولای تعیب
ایدیله منزلر . چونکه بویه فاحش خطالرده بولونانلر بالکیز نصارانک جاهلری .

عظیمہ بی تبشیر ایتک اوزرہ زید بن حارثہ بی مدینہ منورہ بہ کوندردی .

زید بومژدہ ظفرلہ مدینہ بہ واصل اولدینی زمان بی اکرم ک کریمہ عصمتناہی حضرت رقیہ دار جنانہ ارتحال ایتش ودها هنوز دفن اولونامشدی ؛ بناءً علیہ زید ، مدینہ دہ کی اهل اسلام ی حزن و ماتم ایچندہ بولدی .

فخر کائنات یوم بدرده مقاتلہ باشلامادن اول اصحاب کرامہ دہ مشدی کہ :

مشرکین اوردوسنده بی هاشم دن وسائر قبائلدن برچوق کسه لر وارد کہ کندی اختیار واراده لرلیہ بورایہ کلمه مشردرد ؛ ا کر سزدن بریکز بی هاشم دن برینه وعلی الخصوص عباسہ تصادف ایدرسہ کز قتل ایتہ بیکنز .

عتبہ بن ربیعہ نک اوغلو ابو حذیفہ ، بواصر پیغمبری بی ایشیدنجه : بز بابا لر مزی ، قاردها لر مزی اولدورد کدن صو کر ا عباس ی بولورسہم اونک یوزینی قیلجمله پارچه پارچه ایدرم .

دیدی . ابو حذیفہ نک بوسوزلری رسول اکرم ک سمعنه واصل اولونجه عمر بن الخطاب خطاباً :

دکدر ؛ اونلرک عالمی دہ تثلیثی اکلامازلر و تصویر وایضا خنده دوچار عجز و حیرت اولدقلرینی اعتراف ایدرلر . ایسته بوسبیلہ درکہ امام فخرالدین رازی تفسیر کیرنده سورہ نسانک تفسیری ذیلندہ :

معلوم اولمالی درکہ مذهب نصارا صحیحاً عقل وادرا کہ سیفماز بر مذهبدر ؛ دنیاده خریستان مذهبی قدر رکیک و عقلدن پمید بر مذهب کورده مہیز .

— یا ابا حفص! ابو حذیفه نك قلیجمله رسول الله ك عمجه نك یوزینی بارچه لارم ده دیکنی ایشیتدکمی ؟

بو یوردی . حضرت عمر ده بورکه بو آنه قدر فخر کائنات بکا کینه مله خطاب ایدوب (یا ابا حفص) ده مه مشدی ؛ بونک اوزرینه ده دم که :

— یار رسول الله ! ابو حذیفه منافق اولمش ، مساعده بو یورده اونک بوینی وورام .

ابو حذیفه بوسوزلری سوباه دیکنه بک زیاده نادم و متأسف اولدی ؛ دأثما کندی کندینه بن ، ارتکاب ایتدیکم بو خطیئه یی ، انجاق الله یولنده شهید اولقله عفو ایتدیریم دیردی . فی الواقع جناب حذیفه یمامه کونی شهید اولدی .

اسیرلری — فرار ایتمه لری ایچین — قید و بند ایتیه مأمور ایدیلن حضرت عمر قریشك اك شریفلرندن اولان عباس ی بک زیاده صیقی باغلامشدی ؛ الم واضطراب ایچنده قالان عباس کیجه صباحه قدر ایکله دی . اونک ایکلتیسنی ایشیدن فخر کائنات بردقیقه اولسون

یهه فخر رازی سورة مائده نك تفسیرنده :
دنیا ده خریستیانلرک سوزلری قدر فسادی شدید و بطلانی ظاهر سوزلر مشهود من اولمادی .

ده بور .

شیمدی بورایه قدر سرد اولونان براهین عقلیه قطعیه ایله تثلیث حقیقینک ذات الوهیت حقنده تطبیق محتمع بولوندیغندن معلوم و متیقن اولدی ؛ بناء علیه اقوال مسیحیه دن بحسب الظاهر تثلیثه دلالت ایدر سوزلر بولونورسه اونلرک

کوزلرینی قاپایوب او یویامادی . اصحاب کرامدن بعضلری رسول اکرمک راحتسز اولدیغنی طویدقلری کبی کتیدیلر ، عم نجی عباسک ایپلرینی که وشتیدیلر و بجائاً عفو و اطلاق اینله سنی رجا و طلب اینتیدیلر .
 یوم بدرده مقتول اولان صناید قریشدن یکریمی درت کشینک جسدینی رسول اکرمک امریله بدر قویولرندن برینه آتیدیلر . امیه بن خلفی ده او قویویه آتقی ایسته دیلر ؛ فقط امیه زرهنگ ایچنده شیشوب چورومش اولدیغندن قیملدا تیلدینی تقدیرده اعضای وجودی قوپوب دوشه جکی جهته بولندینی محله اوزری طاش و طویراقله اورتولوب بر اقلدی .

معتاد رسالتپناه اولدینی وجه ایله بدر موضعهنده بعدالظفر اوج کون اقامت اینتدکدن صوکر ا فخر کائنات اوردوی اسلام له برابر مدینه یه متوجهاً حرکت بویوردی . بواننده اصحاب کرامدن بعضلریله راسکده فخر کائنات مقتول اولان صناید قریشک مدفون اولدقلری قویونک یاکنه کلدی و شویله بویوردی :

« هل وجدتم ما وعد ربکم الله و رسوله حقاً فانی وجدت ما وعدنی الله حقاً » .

توجه و تأویلی اقتضا ایدر ؛ چونکه تثلیثه متعلق اقواک مسیحیه تأویل اینده دیکی تقدیرده هم یوقاریدنبیری سرد اولونان براهین عقلیه نک ، هم ده قول تثلیثک دلالتیه عامل اولق یاخود بواکی دلالتی بردن ترک ایتک یاخود نقلی عقله ویا بالعکس عقلی نقله ترجیح ایله مک شغلرندن برینک التزامی لازم کلوب بونلردن شق اول ، بر شیشک نفس الامرده هم ممنوع ، هم غیر ممنوع اولماسنی استلزام ایده جکی اجلدن قطعاً باطلدر ؛ شق ثانی ، ارتفاع

مأل منیفی :

(عناد و کفر یکنز حسـیله جناب حقك سزه وعد ایتدیکی
عذابی نهایت بولدیکنرمی ؟ بن حق تعالی نك بکا وعدایتدیکی نصرت
وغایه یی بولدم) .
صو کرا مدینه یه طوغرو قطع راه ایتیه باشلادی .

نقیضی مستلزم اولمله محالدر .

شق ثات ، عقل ، نفلک اصلی و مستندی اولدینی و چونکه نقلیاتك
شوتی وجود صانعك و اونك عام و قدرتك و مـسـیـل رُسل اولدیقنك شوتنه
مونو قدرکه بونلرك شوتی ده عقل ایله در ؛ بوجهتله عقلی قدح و تـکـذیب ایتك
هم عقلیاتی ، هم نقلیاتی قدح ایتك ده مك اولاجقندن ناشی غیر جائزدر ؛

یکرمی یدنجی باب

بر غزوه سنده سوکرا

غنائک تفسیری — اسراک اعدائی و یا خود فدیه متبادلہ اطلاق شدہ سنہ
دائر اصحاب کرامہ استشارہ — کریمہ و الہیاء حضرت ریدب —
بدر مظفرینک تأثیرات معنویہ سی

غنائک تفسیری

اسیر لہ اموال غنائمہ اور دو ایلہ برابر بولونو پوردی ؛ فخر
کائنات ، بنی نجاردن عبداتہ بن کمبئی غنائمک محافظہ سنہ مأمور
ایندی . قریشک کاربائی تجسس ایتمک اوزرہ کوند ریش اولان
طلحہ ایلہ سعید بن زید ، اطراف جستجو ایتدکن سوکرا مدینہ یہ
عودت ایتشلر و اورادہ فخر کائناتک بدرہ طوغرو حرکت ایتش
اولدیفنی خبر آلمش لردی ؛ اولردہ اوردوی پیغمبری یہ یتیشمک

بناءً علیہ براہین عقلیہ نک محنتی جزم ایلہ نقلی تأویلدن باشقہ بر صورت
قلامشدر . اہل کتاب نزدندہ ایسہ امر تأویل نادراندن دکلدر . نتہ کم
خریستیانلر توراتدہ جناب حقہ شکل وجہ اسناد ایدن بر جوق آیتلری
مضمونلری برہان عقلیہ موافق بولونان دیگر ایکی آیتہ و کذلک حق تعالیٰ یہ
مکان تعین ایدن بونجہ آیتلری برہان عقلیہ موافق دیگر آیات قلیلہ استناداً
تأویل ایتشلردر .

ایچین سرعت ممکنه ایله قطع راه ایتمیشلر سده بینه یتیشمه مشلردی ؛ فقط بود دفعه رسول اکرم مدینه یه عودت ایتمکده ایکن یولده ملاقی اولدیلر و غزای پیغمبری نی تبریک ایلدیلر .

عبادة بن صامت دن روایة ده نیلیورکه : بدر غزوه سنده عسکر اسلام اوچ قسمة منقسم دی : بر قسمی مشرک لره جنک ایتدی ، بر قسمی مشرک لردن اسیرلر آلدی ، اموال و اتمعه یی ، اسلحه و مراکبی جمع و حفظ ایتدی ؛ بر قسمی ده فخر کائنات ک سایبانی اطر افنده طور وب اونی حمایه ایتمکله مشغول اولدی . بونلرک اوچی ده اموال غنائمک منحصر آ کندیلرینه عائد اولدیغنی ادعا ایتدیلر سده وادی صفرادن جیقدقدن صوکر ا رسول اکرم غنائمی - مجموعندن بشده برینی آیردقدن صوکر ا - اوچ یوز اون یدی مساوی قسمة تقریق ابدوب اوچ یوز اون اوچ مساوی قسمی غزات مسلمینک پیاده لربنه وایکیشر مساوی قسمی ده اوردوی اسلام ده بولونان ایکی سواری یه توزیع و اعطا ایتدی ؛ بعض اسباب مبرمه دن طولانی مدینه ده قالدقلری یوقاری ده بیان ایدلش اولان سکزر ذات ده غنائم دن حصه مند اولدیلر .

قاتولیک عقلاسنه تعجب اولونورکه کرک کندیلری ، کرک کندیلربنه تابع اولانلر کاه احکام حسیه و عقلیه یی بوسبونون ابطال ایدمک عروج عیسادن بیک طوقوز یوز بو قدر سنه مرور ایتمش اولدینی حالد الاکن کوزمنک اوکنده پایلان « نان مقدس » له « خمر مقدس » ک ضیافت ربانیه ده جناب مسیح ک اتنه وقاتنه منقلب اولدیغنه حکم و اعتقاد ایله اولنره عبادت و سجده ایدرلر و کاه عقل و بدهاتک حکمی ابطال ایدمک ، براهین عقلیه یی آیاقلری

رسول اکرم منہ بن حجاج ك ذوالفقار [۱] اسمندہ کی قبیلہ
ابو جہل ك راكب اولدینی استری کندی نفس نفیسہ تخصیص
بووردی .

∴

اسرائلک اعدای دباخورد فدیہ مقابلندہ الموقی مسندہ دائر
اصحاب کرام لہ استشارہ

بدر غزاسی رمضانک اون یدنجی جمعہ کونی وقوعہ کلشدی .
آفاقاً بیان ایتیمش اولدیغمز وجہ ایله مژده ظفر، مدینہ لیلره زید بن
حارثہ ، مدینہ جواری اہالیسنده عبدالله بن رواحہ واسطہ لریله
تبلیغ ایدلشدی . اسامہ بن زید دہ پورک : بابام زید نصرت اسلامی
و فخر کائنات ك اوردوی اسلام له سالماً عودت ایتیمکده اولدیغنی
تبشیر ایدنجہ خلق بابامک باشنه طوبالانمش، بدرجنکده دائر سئواللر

[۱] فخر کائنات بالاخرہ بوقیلیجی علی مرتضایہ ہدیہ ایتشدیر ؛ حیدر
کرارک اسمی یاد ایدینجہ ذوالفقار خاطرہ کلہ مکمل دکلدر .

لافی الاعلیٰ • لاسیف الا ذوالفقار

آلتنہ آلارق تلیث حقیقہ له توحید حقیقینک جهت واحده دن بر زمانده ،
امرواحد شخصیدہ اجتماع ایتملری ممکندر ، دیرلر .

پروستانلرک حالده شایان استغرابدرکہ بونلر قاتولیکلرہ برنجی اعتقادده
مخالفت ، ایکنجی اعتقادده ایسه موافقت ایدیورلر . نقلیاتک ظاہریله عمل
ایتیمک حس وعقلہ مباین ومخالف اولسه بیله ضروری اولدینی تقدیرده شایان
قبولدر ؛ بناءً علیہ قاتولیکلر پروستانلرہ مرجعدر ؛ چونکہ قاتولیکلر قولہ

صورارلر مش ؛ اوده عتبه نك ، شيبه نك ، ابو جهل ك ... الخ مقتول اولدقلرني واسيرلرك اللرى باغلى اولارق اوردو ايله برابر مدينه كديرلركلرني سويله دكجه مدينه خلقى استغراب ايدرلر و صحیح می سويله يورسك دهيه بابامه ويرديكى خبرلرى قسمله تا كيد ايتديرلر لر مش . مدينه ليلر ، عودت ايدن اوردوده قريش اسيرلرني راي العين كوردكلرى زمان بابامك طوغرى سويله مش اولديغنه اينانديلر .

رسول اكرم ، اسيرلرله اوردوي كرى ده براقوب كنديسى ايله ريله دى ؛ روحا موقعنده مدينه ده قالمش اولان مهاجرين وانصار طرفدن استقبال و تهريك ايدلدى ؛ مستقبلر بدرده حربه و قتال وقوعه كله جكنى كسديره مه مش اولدقلرندن طولاني اوردوده بولونامادقلرني درميان ايدرك اعتذار ايله ديلر ؛ رسول اكرم ده اولنرك عذرلرني قبول ايتدى .

اوردوي اسلام هنوز صفرا و اديسنده ايكن ، فخر كائنات ك امريله اسرادن نضر بن الحارث و عقبه بن معيط قتل ايدلديلر .

بو ايكي مشرك رسول اكرم قبل الهجره مكده بك زياده اذا وجفا ايتمشلردى . مروى دركه عقبه اعدام ايدلك اوزره ايكن :
— هنوز بك كوچوك اولان اولادلر مه كيم كفيل اولاجق ؟

مسيح ظاهرينه امتثال و اطاعت ده افراط و مبالغه ايدرك حسن و بداهته قارشى « نان مقدس » له « خر مقدس » ك معبوديتنى تصديق ايتمشلردر . اهل تثليث جناب مسيحك شاننده اطرا و افراط ايله اوني رتبة الوهيته ايصال ايتدكلرى كيبي يينه كنديلرى كرك شان مسيح ده ، كرك آواجدادى حقه ده درجه تفريطه كيدهرك آتيا معلوم اولاجنى وجه ايله جناب مسيحك مظهرلن اولديغندن بعد وفاته عازم جحيم اولارق اوچ كون چجهنده قالاغنه

دیدى . فخر کائنات :

— نار جهنم ، بويوردى . بوسيديله دركه عقبه نك اولادلىرى
(صيان نار) ده يه شهرت بولديلر .
اسيرلر ، مدينه يه كتيولدى واصحاب كرام ك خانه لر ينه تقسيم ايدلدى .
رسول اكرم :

« استوصوا بهم خيراً »

امرياله اسرايه يه يه جك ، ايجه جك خصوصتده اذيت ايدلمه سنى .
تنبيه ايله دى .

اسيرلر حقتده ايديله جك . معامله يه دائر هنوز وحى الهى نازل
اولمامش اولديغندن بوبابده رأى ايله حركت ايدملك اقتضايدييوردى .
رأى ومطالعه ايله حل و فصل اولوناجق مسائلده ايسه رسول
اكرم اصحاب كزىن ايله استشاره ايدردى .

تحت رياست پيغمبرى ده عقد ايديلن مجالس مشورتده هر كس
كندى رأى ومطالعه سنى كال سربسيتله بيان ايدردى ؛ بالخاصه حضرت
عمر اوامر الهيه اتقياد وامثالده نه قدر سرعت و صلابت ابراز
ايدرسه رأى ايله حل ايديله جك مسئله لرده ده ذره قدر خاطره ،

اعتقاد ايدرلر ؛ بالاده بر جوق موضعلرده ذكر و بيان ايدلديكى وجه ايله
حضرت داود و حضرت سليمان له جناب مسيح ك سائر اجداد اجمادىنى
« ثمار » ك « يهودا » ايله ايتديكى زندان حاصل اولان فارض نام شخصك
اولادندن عد ايدرلر . داود (عليه السلام) « اوريان » ك زوجه سيله (حاشا)
كبره زباني ارتكاب ايتدى و حضرت سليمان ده آخر عمرنده (حاشا) ارتداد
ايله دى ديرلر .

کوکله باقاز ، بلا تردد اعطای رأی ایدر ، سوزی قطعی سویلردی ،
اکثریاده رأینده مصیب اولوردی ؟

ایشته فخر کائنات بودفعده اسیرلره ایدیله جک معاصله یه دائر
اصحاب کرامیله استشاره ایتمک ایچین برانجمن مشورت عقد ایله دی .
عقد ایدیلن مجلس مشورتده فخر کائنات اصحاب کرامه خطاباً :
— جناب حقك عون وغنا یقيله مشرکین قریشه غلبه ایتدیکیز ؟
الکرکزده برطاقم اسیرلر وار ؟ بونلر حقنده نه معامله ایدم جکسکیز ؟
بونلری قتل ایتمکمی ، یوقسه فدیله الارق اطلاق ایله کمی ایسته یورسکیز ؟
دیدى . حضرت ابو بکر الصدیق قیام ایدوب دیدى که :

— یا رسول الله ! بو اسیرلر ، سنک قوم وعشیرتکه منسوبدر ؟
بونلری فدیله مقابلنده عفو واطلاق ایتمک معقولدر ؟ اولا بیسیرکه
ایله ریده مسلمان اولورلر ؟ یاخود نسللرندن برمسلمان ظهور ایدر ؟
برده بونلردن فدیله الیدیغک تقدیرده ، فقیر وبی نوا اولان اصحاب ،
قدرت وغنا کسب ایلر .

حضرت عمر بن الخطاب ده شو مطالعات شدیدده بولوندى :
— یا رسول الله ! امرایت ، مشرکینک بویونلرینى وورسونلر ؟
چونکه اونلر قریشک پیشوالریدر ؟ جناب حق سنی اونلرک مالندن

پروستان عالمردن « سیل » نام ذات کندی ملتته اسلاملر حقنده شو
نصیحتلری ویریور :

اولا : دین خصوصنده مسلمانلر اوزرنده جبروتضییق اجرا ایتمه ییکیز .
ثانیاً : مسلمانلره عقیله مخالف اولان مسئلهلری اوکره تمه یه قیام ایتمه ییکیز ؟
زیرا احق دکلدر ، حتی اونلره ، سز خرستیانلر ، صلیبه عبادت وضیافت
ربانیه ده اکسکه شرابک مسیحک لحم ودمنه منقلب اولدینی مسئلهلرینه بکزه یین

وفديه سندن مستغنى قيلدى . بواسيرلر ك ايجنده بىم خصمىم اولانلرده وار ؛ اونلرى بكا ويركه قتل ايدهيم ؛ عقيلى على به ، عباسى حمزه به تسليم ايت ، تا كه اونلرى قتل ايتسينلر . بزم كفاره قازشى اصلا رحمت ومحبتمز اولماديغنى هر كس اكلاسين . مشركلرك شوكنى شكست اولسون .

اصحاب كرامك برقسىمى جناب صديقك ، برقسىمى ده حضرت فاروقك رآنى اطرافنده طويلانديلر .

رسول اكرم ابوبكر الصديقك رآى و مطالعه سنه تمايل ايتدى و ديدى :

— جناب حق بعضلرينك قبليرنى تره ياغندن يومشاق ، بعضلرينك قبليرنى مرمردن قاتى ياراتدى . يا ابوبكر ! سن :

« فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ »
مال منيفى :

(بكا تابع اولان بندنر ؛ بكا عصيان ايدهنى ، يارنى ! سكا حواله ايدهرم ؛ سن ايسه غفور ورحيم سىك) دهين حضرت ابراهيم بكمزه بورسك . يا عمر ! سن ده :

مسائلده اقامه برهان له غلبه ايدهرسىكز . چونكه مسلمانلر بويه خلاف معقول مسئلهلره اعتقاد ايتمكه مألوف دكلدرلر و بويه مسائل حقيقت در ده به قبول ايدين كلسايه اونلرى جلب و ربط ايتك ممكن دكلدر .
ايسته صلبه عبادتك وضيافت ربانيه ده اكسكه شريك الهيك لحم ودمنه منقلب اولديغنه اعتقادك مخالف اولدينى پروتستانلرك عالملى طرفسندن ده اعتراف و تصديق اولونوبور .

وَرَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا .

مال منی :

(یاربی یر یوزنده بر تک کافر برافشا) دهین حضرت نوحه بکزه یورسک - ای اصحابم ! ایچکزده فقیرلرکز وار ؛ بوا-پرلردن فدیہ المادقچه بونلری صالیورمه ییکیز یاخود قتل ایدیکز ، مخیرسکز .

عبدالله بن مسعود آیاغه قالقارق :

— یارسلو الله ! قتل یاخود فدیہ حکمندن سهیل بن بیضایی استقنا ایدیکز ؛ چونکه بن اونک مکده اظهار اسلام ایدیکنی کوردم ددی . فخر کائنات برمدت سکوت ایتدی .
ابن مسعود ده یورکه : حضور رسول الله بویه پرده براندازانه برسوز سویله مش اولدیغمدن طولایی اوقدر متأثر و شرمنده اولدم که کوك یوزندن باشمه طاش یاغماسنه هر دقیقه انتظار ایتمکده ایدم . فقط طبع شریفی دائما عفو و صفحه میال اولان نبی کریم کار نهایت سکوتی اخلاص ایده رک :

عقبه تلبیتك جناب مسیح كنری اقواله ابطالی

انجیل یوحنا ده حضرت عیسی جناب حق خطاباً :

« وهذه الحيات الأبدية ان يعرفوك انت الاله الحقيقي وحدك ويسوع المسيح الذي ارسلته »

— سهیل بن بیضاء ، فدیہ دن ، قتلدن استنا ایدلسین .
 بویوردی . اوقدر مسرور اولدم که عمرمک ایچنده بردها بویله
 بروسه نیج اصلا حس ایتهمدم .

رحم و شفقتی غالب اولان فخرکائنات ابوبکر الصدیقک رأیی
 قبول ایتدی ؛ اسیرلرک اغنیاسندن دوت بیک ، دیکرلرندن ایکی بیک
 درهم فدیہ آلتارق اطلاق ایدله لرینه قرار ویرلدی ؛ فقیر اولقله برابر
 کندیلرندن باشقه برفائدهده استحصال ایدیه مهیه جک اولانلر بردها
 اهل اسلامه قارشى حرب و قتاله اشتراک ایتیه جکلرینی تعهد ایدهرک
 صالیویرلایلر . ابو عزنه اسمنده کی شاعرده مسلمانلرک علیهنده بردها
 شعر سسویله مهیه جکنى و جنک وجداله قیسام ایتیه جکنى تعهد ایدهرک
 بلا فدیہ اطلاق ایدیلن مفلسین اسرا دندی .

فدیہ و یرمه یه قدرتی اولمایان ، فقط اوقومق و یازمق بیلن اسیرلرندن
 هربری اطفال انصاردن اون چوجوغه قرائت و کتابت تعلیم ایتیه
 مجبور ایدلدی (۱) اسرای قریش طرفندن تعلیم ایدیلن بوجوجوقلرک

(۱) اکلاشیلدیهرکه مکلیلرک فقراسی بيله قرائت و کتابتنه آشنا اولدقلری
 حالده انصارک اکثریتی امی ایمش .

تورکجه سی : یاربى ! حیات ابدیه آنجاق سنک منفرداً اله حقیقی اولدیغى
 و یسوع مسیح سنک رسولک بولوندیغى ناسک بیلوب اعتقاد ایتمه سیدر .

ده بور . حضرت عیسا بولاملرله حیات ابدیه آنجاق ذات جلیل الوهیتک
 وحدانیته و کندیسنک نبوتى ناسک بیامه سندن عبارت اولدیغى تصریح ایدیبور ؟
 حیات ابدیه ذات الوهیتک هر برى آخردن امتیاز حقیقی له یماز اقایم نلکه

اك ذكسى زید بن ثابت دی؛ حتی رسول اکرم اونك عقل وذكاسنى
تقدیر ایدوب لسان عربك کتابت وقرائتدن باشقه عبرانى لسانى ده
اوکا تعلیم ایتدیرمشدر؛ زید بن ثابت صوکرالری فخر کائناتك
یهودی لرله اولان مناسباتنده کتابت پیغمبری وظیفه سنى ایفا
ایتدی .

عم بنی ، عباس کنديسك مسلمان اولوب قریش اوردوسنه
کرهأ التحاق ایتمش اولدیغنى بیان ایدرک کنديسندن فدیة طلب
ایدلمه سنى رجا ایتدی . لاکن فخر کائنات جواباً :

-- سنك اسلامك حقیقتیدر ، دکیدر ؟ انحاق الله بیلیر ؛
بحسب الظاهر سن بزمه جنك ایتدك ؛ بناءً علیه کنسك و برادر
زاده لرک عقیل ایله نوفل ایچین فدیة ویرمه یه مجبورسك .

بووردی . نبی اکرم عمجه سنك ایجه زنکین اولدیغنى بیلردی؛
حتی مکه دن چیقارکن عباس ، زوجه سى ام الفضله برچوق التین
ویروب بن حرب ه کیدیورم ، شاید سالماً عودت ایتیه جک اولورسه م

ویسوعك انسان واله اولدیغنى خلقك بیلمه سندن عبارت بولوندیغه دائر نه ایماء ،
نه ده تصریحاً هیچ برشی سولطمه یور .

حضرت عيسانك بوكلاى مقام دعاده جناب حق ه خطاباً صادر اولش
اولدیغدن یهودیلردن خوف و احترازدنشائی کتم حقیقت ایتمش اولوق احتمالی
مقامده تصور اولونماز ، اگر عقیده تثلیث بشریتك مدار نجاتی اولایدی
البته حضرت عيسا اونی صراحة بیان ایدردی .

بوئروت سنی واولادی اداره کفایت ایدر دهمشدی ؛ بوکاده
زوجه سندن باشقه کمسه واقف دکلدی .

قریش اوردوسنک اعاشه سنه صرف ایتک ایچین عباس یاکنده
ایچه التین المشدی ؛ فقط اسیر دوشدیکي زمان بو التینلر مسلمانلر
طرفدن اغتنام ایدلمشدی .

فخر کائنات کرک کندیسى ، کرک برادر زاده لری ایچین فدیة
ویرمه سنی اسر ایدنجه عباس :

— اوزرمده بولونوب التان التینلری فدیة محسوب ایدیکز .
دهیه رجا ایتدی ؛ فقط فخر کائنات رجاسی قبول ایتدهی .

عباس — عمجه کی آووج اچدیروب دیندیرم جکمیسک ؛ یارسول الله !
دیدى . رسول اکرم جواباً

— مکهدن چیقارکن زوجه ک ام الفضله ، شاید جنکدن عودت
ایتمزسم بونلرله سن واولادم تأمین معیشت ایدرسکز دهیه رک تسلیم
ایتدیکک التینلر نروده ؟

بویوردی .

حال بوکه عباس التینلری زوجه سی ام الفضله ویریرکن یا کلرنده

بوقاریده ذکر و بیان ایتمش اولدیفمن وجه ایله توحید حقیقی تثلیث
حقیقینک ضدی و جناب مسیح ک رسول اولاسی ده اله اولماسنک ضدیدر ؛
چونکه ارسال ایدنله ارسال ایدیلن آراسنده مغایرت بولونماسی ضروریدر .
حیات ابدیه ؛ جناب حق ک فضل و کرمیله آنجاق توحید حقیقی ایله موحد
اولان زمره ناجیه اسلامه خاصدر . خریستیانلر عقیده توحیددن ، یهودی لر
رسالت مسیحه اعتقاددن محروم اولدقلری ایچین حیات ابدیه دن کلیاً محرومدر ؛

هیچ کسه یوقدی . بناءً علیه فخر کائناتک بوسره واقف اولدیفنه
تعجب ایدرک :

— مکهدن چیقارکن بنم ، زوجهمه ، التین براقدیغمی سکا کیم
خبر وردی ؟
— ربم حق تعالی .

بووردی . فخر کائناتک، زوج وزوجهنک دائره محرمیتده
جریان ایش اولان بر حادثه بی بویه جه کشف و بیان ایدیورمه سیله
حیرتله غرق اولان عباس همان :

— شیمدی کمال صمیمیتله ایمان ایتدم که سن رسول الله سک
وطوغرو سویایورسک ، بن او آتونلری ام الفضله ویردیکم
زمان الله دن باشقه کیمسه آکا مطلع دکلدی . اشهد ان لا اله الا الله
واشهد انک رسول الله دهیرک بر مسلمان متین الایمان اولدی .
فقط فدیهدن عفو ایدلمدیکندن اونی تدارک واعطا ایتدکن صوکر
مکبه عودت ایتدی .

سائر رؤساده مکهدن جاب ایتدکلری بدل معینی اعطا ایدرک
ملکتلرینه دوندیلر .

ته کیم هند و چین و قیلیلرله محوسی لرده حیات ابدیه دن بی تصبیر .

مرقسک انجیلنده اون ایکنجی بابده ده نیلورکه :
جناب یسوع اصحابله صحبت ایدرکن کاتبلردن بری کلوب محاوره لرینی
دیگله دی ؛ وقتا که اوکلن کاتب یسوع اصحابنه کوزل جوابلر ویردیکنی
ایشیتدی . یسوع بوتون وصیتلرک اهم و اقدی هانکی وصیتدر دهیه سؤال
ایتدی . جناب یسوع دهه :

رسول اکرم ک کریمه محترمه سی حضرت زینب ک زوجی ابوالعاص بن ربیع ده اسرای قریش میاننده بولونووردی .

جناب زینب، زوجنک ده فدیہ ویرمکه محکوم اولدیغنی طویونجه بوینده کی کردانانی چقاروب کوندرمشدی . بو کردانلق سه کنديسنه ابوالعاصه تزویج ایدلدیکی زمان والده سی خدیجه الکبری رضی الله عنها طرفدن هدیہ ایدلمشدی .

حضرت خدیجه نك بویوك قیزینه بر یادکاری اولان بو کردانلق دلال الله مزایده یه چیقما سی اصحاب کرام ک موجب تأثراتی اولدی . ورسول اکرم ده پک زیاده رقت و تأثر ایراث ایتدی . اصحاب کرام :

— اکر تنسیب ایدرسه کز زینب ک اسیرینی صالیویریکز و بدلانی ده کری چه ویریکز .

بووردی .

اصحاب کرام درحال ابوالعاص ک بلا فدیہ اطلاقنه راضی اولدیلر . کردانلقی ده کنديسنه اعاده ایتدیلر . ابوالعاص اسارتدن بویله جه بدلسز اولارق قورتولدی و مکه یه کیتدی . فقط حین اطلاقده رسول اکرم اوکا کریمه عصمتیناهی حضرت زینب ی مدینه یه اعاده ایتمه سی

— ای بنی اسرائیل ! دیکله ؛ بوتون وصیتلرک اهم واقعی شودر : الهمز حق تعالی ، رب واحددر ؛ الالهک ، رب تعالی یه بوتون قلبکله ، بوتون نفسکله ، بوتون فکر و قدرتکله محبت ایدم جکسک . ایکنجی وصیت ده شودر : ربکه نفسک کبی محبت ایتلی ، ایسته بوا یکی وصیتدن ده بویوك وصیت بوقدر ده یه جراب ویردی .

امر ابتدی . چونکه قبل الرساله ابو العاصه نکاح ایله تزویج ایدلش اولان کریمه نبی، اسلام له شرفیاب اولوب زوجی عاص ایسه مشرکیندن بولوندیغی جهته جناب زینب آرتق ابو العاصک تحت نکاحنده قالا . مازدی . (۱) بناءً علیه ابو العاص مکيه عودت ایتدکن صوکر ا فخر کائنات زید بن حارثه یی کوندروب حضرت زینب ی اونک صحابته مدینه یه کتیرتدی .

ینه اسرای قریش دن مطلب بن حنظله صفی بن رعافده بلا فدی اطلاق ایدلدر .

دؤسای مشرکین ، بدره عزیمت ایتیه قرار ویردکلی زمان مکّه سوقاقرینی طولاشه رق اهالی یی اسلام علیه تحریک ایتش اولان سهیل بن عمروده اسرای قریش میاننده بولونویوردی . عمر بن الخطاب فخر کائناتنه :

— یارسول الله! مساعده ایت؛ سهیلک اوک دیشلرینی سوکیم؛ بوندن صوکر اسنک علیه مشرکلی تهییج ایدمک خطبه لر سویله یه مه سین .

(۱) ابو العاص بالاخره اسلام له شرفیاب اولش و حضرت زینب ینه اونک نکاحنده قالشدر .

او کاتب جواباً :

— یا معلم ! نه کوزل جواب ویردک و نه قدر طوغرو سویلدک ؛ زیرا الله تعالی بردر .

دیدی . بونک اوزرینه جناب یسوع اوکا : سن ملکوت الله دن اوزاق دکلسک . بویوردی .

دیدى . فخر کائنات جواباً :

— يا عمر ! سهيله بويله بر معامله ايتمكدن فارغ اول؛ چونكه بر كون كله جك ، او ، اويله بر حال و وضعده بولونا جق كه سن اونى مدح و ثنا ايدم جكسك .

بووردى . حقيقه سهيل فتح مكدن صوكر اسلامه داخل اولدى و ارتحال پيغمبرى اوزرينه ارتداده تمان ايدن مكه اهاليه سنى بلاغت مؤثره سييله كفر و ضلاله صابمقدن منع ايله دى .

واقدى ده بوركه : اصحاب كرام اسيرلردن فديه آلمقله مشغول اولدقلى ائساده شو آيت جايله نازل اولدى :

• مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يَتُخَّذَ فِي

الْأَرْضِ تَرْيَدُونَ عَرْضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ

عَزِيزٌ حَكِيمٌ .

ايشته بوكلاملردن ده حضرت عيسانك عقيدة نشلي تبليغ ايتش اولق دكل
قاله بيله آلامش اولدنى تحقق ايدبور .

..

فهر الدين رازينك بر خريستيانده مباهه سي

خوارزمده بولونوبوردم ، مباحث دينده تعمق ايتش بر خريستيانك .

مأل منبى :

هیچ بر نبی به لایق دکلدرکه یر یوزنده کافرلری قتل واحمایه
سى بلیغ ایله سى ایتدکجه کافرلردن اسیر آلسین ، سز ، اسیرلردن
فدیه آلفله ، دنیا متاعلرینه راغب ، دنیا متاعلری مرید اولویور -
سکز ؛ جناب حق سه سزك ایچین آخرت ثواب وعزتتی اراده
ایدیور ؛ الله عزیزدر ، حکیمدر .)

استطراد — فاضل محترم محمود اسعد افندی دین اسلام عنوانلی
اثرنده بوآیت جلیله یی اتیان وترجه ایتدکن صوکر کندیسه
منبع ومرجع اتخاذاشم اولدی بی روضه الاحباب مترجمنک نقل
ورویاتی قبول والتزام ایده رک شو سطرلری یازیور :

« عتاب الهی بی متضمن اوله رق شو مآنده آیت کریمه نازل
اولدی :

قتاله اقدام ایله عزت اسلامی اظهار ایتدکجه هیچ بر پیغمبره
کفاردن اسیرلری اولق لایق دکلدر . سز آنلردن فدیله اله رق دنیا
مالی ارزو ایدیور سکز ؛ حق تعالی ایسه سزك ایچین آخرت ثوابی
ایسترمظفرتی احسان ایدن خداددر ، هر کسک حاله لایق اولانی بیلور .

خوارزمه کلش اولدیغنی بکا خبر ویردیله ؛ نزدینه کیندم ؛ آرامزده شوبله
برمنظره دینه جریان ایدی :

خریستان :

— حضرت محمد (ص . ع) ك صدق نبوتی حقنده کی دلیل نهدر ؟

بن :

— عیسا ، موسای و سایر انبیاء عظامی نبوتلرینه دلالت ایدن بر چوق

اگر لوح ازلده حکم الہی سبقت ایتسیدی. سزه الدیفکنز فدیہ دن
طولایی عذاب الہی اصابت ایدردی .

بوآیت کریمہ انبیانک اجتہادندہ خطا احتمالی اولدیغنه دلالت
ایدر ، فقط اونلره خطالری اخطار اولونور .

اشبو آیتک نزولندہ رسول اکرم حضرتلری و اگر فدیہ
الدیفمزدن طولایی عذاب اولنسیدی ایچمزدہ عمر ایله سعدن باشقه
کیمسه قورتیلمازدی . « بویورمشدر .

مؤخرآ و اغنام ایتدیکنز اموالی حلال وطیب اولهرق تناول
ایدیکنز . «

مآلندہ کی آیت کریمہ نازل اولهرق کرک آلمش اولان فدیہ لر
وکرک سائر اموال و غنائم حلال قیلندی .

تاریخ دین اسلام - محمود اسعد افندی

محمود اسعد افندیکن روضۃ الاحباب ترجمہ سندن اقتباس ایتمش
اولدیغی آنفاً مسطور سطرلردن فخر کائناتک مشرکین قریشدن
اسیر الماسی واسیرلری فدیہ مقابلندہ اطلاق ایلمه سی بر اجتہاد، فقط
خطا الود بر اجتہاد اولدیغی و بوندن طولایی فخر کائناتله اصحاب

خوارق و معجزات تواتراً نقل اولوندیغی کیمی فخر کائناتک ید مؤیدہ سندن
صادر اولش معجزہ لردہ تواتراً منقولدر. اگر تواتری رد و یا قبول ایدردہ
مدعی نبوتک یدندن ظهور ایدن معجزہ اونک صدق نبوتہ دلالت ایتز دیر
ایسه بوتون انبیانک نبوتی باطل اولقی لازم کلیر. اگر تواترک صدق نبوتہ
دلالتی تصدیق ایلر ایسه حضرت محمد (ص . ع) کده نبوتی تصدیق
ایتمک واجب اولور .

کرامك (حاشا) عتاب الهی به دوچار اولدقلری توهم ایدیله بیلیر .
لاکن بر کره ده بیضاوی ، قاضی ابوبکر بن العلا ، قسطلانی
کیبی محققین ائمه اسلامك بوبابده کی رأی ومطالعہ لری تدقیق ایدیله جک
اولورسه بوذهابك ، بوتوهمك تمامیلہ باطل اولدیغی تبین ایدر .
قسطلانی ده یورکه :

رسول اکرم طرف الهی دن نازل اولان آیات جلیله دن هیچ
بر ایت کریمه ایله معاتب اولمامشدر . « ما کان لنبی ... الخ » نظم
جلیلندن رسول اکرم الزام ذنب یوقدر ، یعنی فخر کائنات
مشرکین ی اسیرایتدیکی واسیرلردن فدیہ الدینی جهتله کنهکار اولدی ،
مال منیفی استخراج اولوناماز . بوایت جلیله نك معنای شریفی
شودر :

فخر کائنات سائر انبیای عظامك کافه سندن افضل اولدینی
حیثیتله اونلره جائز اولمایان اوکا جائز اولدی . « ما کان لنبی » نظم
جلیلی « ما کان انبی غیرك » دیمك اولوب سندن باشقه بر پیغمبره
بووجهله معامله به اجازت ویرلمه دیکی حالدہ سکا اجازت ویرلدی .
مال شریفی مفیددر . نته کیم فخر کائنات :

خریستیان :

— بن ، جناب عیسائک نبی اولدیغی ادعا ایتمه یورم ؛ اونك الله اولدیغنه
اعتقاد ایدیورم .

بن :

— نبوت مسئله سی معرفت الهیه مسئله سندن صوکر اکایر . بناءً علیه
اول باول معرفت الهیه دن بحث ایدم . سنك الوهیت یسوعه اعتقادك وجوه .

« احلت لی الغنائم ولم تحل لنبی قبلی »

یعنی غنیمت لر ، بندن باشقه بر پیغمبره حلال ایدله دی ؛ لکن بکا حلال ایدله دی . بویورویور .

« تریدون عرض الدنيا » قول کریميله مقصود اولانلر فخر کائنات له کبار اصحاب دکل ، آنجا ق متاع دنیا یه نائل اولمقدن باشقه بر شیشی ارزو ایتمه ن کسه لر در ؛ چونکه بو ایت جلیله نک سبب نزوانی ضحاک شویله روایت ایدیور : مشرک لر بدر غزوه سننده بوزولدی لر ؛ اهل اسلامدن بر قسم خلق اولنری قهیر واستیصاله سی ایده جکلرینه لوازم واسلحه لرینی یاغما ایله مشغول اولدی لر ؛ حتی بو حالی مشاهده ایدن حضرت عمر مشرک لر ک کری دونوب اسلامی پریشان ایده بیلمه سی احتمالی ملاحظه ایده رک قورقایا باشلادی .

ایشته بو آیات جلیله ده کی خطاب و عتاب دشمنی تماميله تنکیل ایتمه دن اغتنام امواله قویولار ق مظفریت اسلامی یی انهزام و پریشانی تهلکه سنه معروض قیلان کیمسه لره عائددر .

« لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم »

آیه ایله باطلدر .

وجه اول : الله ، لذاته واجب الوجود اولان موجوددر ؛ او موجودک جسم ، متحیز و غرض اولماسی واجبدر . عیسا علیه السلام ایسه بر شر در و جسم صاحبیدر . عدمدن عالم وجوده کلوب یاشادق دن صو کرا سزک زعمکز وجه ایله قتل اولوندی . اولا چوجق دی ، صو کرا دلی قانی اولدی ؛ اکل و شرب ایدر و کند یسندن حدث ظهور ایلردی ؛ عقلاً بدیهی بر کیفیتدر که

ينه عتاب الهی مسئله سنه تعلق ايدهن بو ايت کریمه نك تفسيرنده
ده بورکه :

بو ايت کریمه يني بمضری : اکر غنائمک سزه حلال اولدینی
لوح محفوظده ثابت اولمیهیدی بو غنائمی اخذ ایتدیککزدن طولانی
عذاب عظیمه دوچار اولاجقدیکز .

دیگر بمضری ده : اکر قرآن عظیم الشانه ایمانکز حسیله عفو
مستحق اولمیهیدیکز ، الدیغکز غنائمدن طولانی سزه عذاب عظیم
ایریشیردی دهیه تفسیر ایدیورلر .

بو ایکی صورت تفسیره کوردهده کړك اموال غنائم ، کړك
اسیرلرک فدییه سی :

« فکلوا مما غنمتم حلالاً طیباً ،

مأل منی :

(حلال ، طیب اولارق اغتنام ایتدیککز شیری اکل ایدیکز .)
نظم جایلنک دالایله ده ثابت اولدینی وجه ایله حلال و طیب
اولدیغندن حضرت فخر کائنات و اصحاب کرامی غنائم وفدیله المش
اولق خصوصلرندن طولانی ارتکاب معصیت ایتش (حاشا) اولمازلر .
قاضی ابوبکر بن العلاء ده بورکه :

محدث قدیم و محتاج غنی ممکن واجب ، متغیر دائم اولماز .
وجه ثانی .

— سز خریستیانلر اعتراف ایدیورسکزکه جناب یسوع یهودلردن
قورقار والارندن قورتولانک چاره سنی آزاردی ؛ نهایت اونلر طرفندن صلب
ایدلی ؛ حتی صلب ایدلیکی زمان پک زیاده الم و اسف اطهار ایتدی .

فخر کائناتک رأیله غنائم وفدیه بی حلال ایدن حکم
 الاهیئک توافقی بو ایت کریمه ده کندیسنه بیلدیرلشدرد. بدر غزاسندن
 اول عبدالله بن جحش سریه سنده اسیر ایدیلن حکم بن کیسان ایله
 رفیقنک فدیهلری الیمشدی؛ حق تعالی اوزمان رسول اکرمه عتاب
 ایتمه دی. شو قدر وارکه بدر غزوه سی بر امر عظیم اولدیغدن
 - الله اعلم - لوح محفوظده مکتوب اولدینی وجه ایله غنائمک،
 فدیهنک حلال ایدلدیکنی بو وقعه ده بیلدیردی؛ بو صورتله نعمت
 سبحانیه سنی اظهار، منت الهیه سنی تأکید ایتک مراد ایله دی؛ یوقسه
 فخر کائنات ی رأی واجتهادندن ناشی عتاب وانکار ایتمه دی.
 «عبس وتولی ان جاء الاعمی»

سبب نزولنده ابن ام مکتوم اسمنده فقیر واعما برذاتدن رسول
 اکرم اعراض ایتدیکی ایچین عتابی متضمن اولان بوابت جلیله نازل
 اولدی دیرلر. فقط حقیقت حال اوله دکل؛ مراد الاهی عنادلرنده
 مصر اولان کافر لره اعمانک حالی اراسنده کی فرق و تفاوت رسول اکرم
 کشف ایتکدی. کفار عنودی حریصانه دین حقه دعوت ایتک بهوده
 یه التزام مشقتدن عبارت اولدینی فخر کائنات اعلام ایله مکدی.

مادامکه یسوع الاهدی ویاخود الاهک بر جزوی اوکا حلول ایتمندی ایچین
 یهودیلره قارشى کندیسنی مدافعه ایدمه دی؛ عاقل بر آدمک بویه شیلره اعتقاد
 ایتمسته یک زیاده تعجب ایدرم.
 وجه ثالث.

— سنک درمیان ایتدیکک ادعایه کوره الاه عالم بالتام والاه عالمدن بر
 جزو جناب یسوع حلول ایتشدرد. بو صورتلرک اوچیده باطلدر. چونکه

..

بەر مظهربتك تاثيرات مغربه سی

تارمار اولان قريش اوردوسنك بقية السيوفى بيك بلا ايله مكهيه
واصل اولدى. مكه خلقى بونلرك ايچندن اك اول شهره داخل اولان
بر ادمك اطرافقه طويلاندى ؛ هر كس كندى اقربا وتعلقاتندن
خبر صورمايا باشلادى ؛ بو ادمده عتبه نك ، شيبه نك ، ابو الحكم ك ،
اميه بن خلفك ، زمعه بن الاسودك ، ابو البختري نك ، نيهك ، منبهك ،
طعيمة بن العدى نك ، وضيع وشريف دها برچوق كمس لرك مقتول
اولدقلىنى سويله دى .

حجرده اوطور مقده وبو ادمك ويردىكى خبرلى ديككه مكده اولان
اميه بن خلفك اوغلو صفوان :
— والله بو ادمك عقلنه بر افت ايريشمشدرد ؛ اوكا ، اميه نك
اوغلى صفوان نه اولدى دهيه سوروكزده الاجفكز جوابه كوره
سوزلرينه اينانكز .
دهدى . صورديلر :

بر صورته كوره مادام كه جناب يسوع شخص جسماني سييله الاه عالمدر ، يهودى لر
اونى قتل ايتمكه الاه عالمى قتل ايتمش اولديلر وعالمده الآن الاه سزدر .
ايكنجى صورته كوره الاه عالم ديكر بر شيته محتاج الاه اولمش اولوركه
بوده فاسد وباطلدر .

اوچنجى صورته كوره يعنى الاهك اجزاسندن بر جزؤك جسم يسوعه حلول
ايتمش اولماسى اعتقادينه كنجه جسم يسوعه حلول ايدر جزؤ ذات الوهيتده

— صفوان ، ايشته قارشيمده طورويور ، فقط اونك برادريله
بامانك قتل ايدللكاريني كورددم .

جوابني وپردی .

ابولهبدده اورايه كلدی ؛ بوخبرلری ايشيتدی ؛ هرکس کي
اوده حيرتله ايجنده قلدی . ايشته بوسيراده ایدی که بدرملحمه سندن
قورتولوب فرار ايدنلردن اولان ابوسفیان بن حارث بن عبدالمطلب
مکه يه گلش وبوجمعده اثبات وجود ايله مشدی . ابولهباونی کورونجه :
— ای بنم برادرزادهم خبرك طوغروسی سنده در ؛ بدر جنی
حقنده بزه تفصیلات ویر .

دهدی . ابوسفیانده قریش اوردوسنك اوغرا دینی مدھش
فلا کتی بروجه آتی تصویر وایضاح ایلهدی :

— ای عمجه ! بز محمد (ص . ع) ك اوردوسيله قارشى قارشیه
کلیرکلز اويله برخوف ودهشته اوغرادن که اولدیغمز یرده قورویوب
قلادق ؛ مسلمانلر ايجمزدن ايشته دکلرینی قتل ایتدیلر ، ايشته دکلرینی
اسیر ایتدیلر . لاکن بن هیچ بر کسه یی لوم وتعییب ایتیم ؛ چونکه
انسانای مقاتلهده ، اسلاملر طرفنده ، ابلق اتلره بینمش بر آلاى
سواری واردی که اونلره مقاومت ایتک ممکن دکلدی .

معتبر اولورسه الایه عالندن انفصالی حالنده الایه عالم الایه اولایارق باقی قالاسی
واجب اولور ، اگر او جرؤ ذات الوهیتده معتبر اولانلرسه الاهدن جزؤ
اولاماسی لازم کلیر .

ختم

اوراده بولونان جناب عباسك كولهسی ابو رافع :

— او كوردیكیز سواریلر ملائكه ایدی .

دهدی . ابو رافعك سويله دیکی بو سوزدن غضبه كان ابو لهب

اوکا شدتلی برتوقات ووردی .

جناب عباسك زوجہسی ام الفضل ، زوجنك كولهسنك ضرب

ایدلیدیکی كورونجه غیرته كلهرك :

— اقدیسنك بوراده اولمادیغندن استفاده ایدیورسكده زواللی

كولهی دوکویورسك .

دهدی . وانه کچیردیکی برچادیر دیرکیله ابولهپك قفاسنی یاردی .

ابولهپ قلبی ده جسمی کیبی مجروح و ذلیل اولدینی حالده خوار

و ذلیل کیتدی ، خانهسنه قاپاندی ؛ برهفته صوکر دارالمجازاته عازم

اولدی .

قریشی لر یأس و ماتم ایچنده ایدیلر ؛ فقط عار و حجاب ، حرص

انتقام ؛ الم و کدرلرینی اظهار ایتمکدن اونلری منع ایتدی . ابو سفیان

بوتون قریشه :

— اولولریکزه آغلامایکیز ؛ اقربا و خویشانکیزك ضیاعندن

طولای و لولهلی اشتکالرا اتمه ییکیز ؛ شاعرلریکیز مرثیه لر سويله مه سین ؛

اظهار ایدم جکیز یأس و ماتمه دشمنلریکیزك سرور و حقارته هدف

اولمایکیز ؛ بغض و عداوتکیزی برامل و هدف اطرافنده جمع ایدیکیز

وفائده سز فریادلرله ، شکوالرله او بغض و عداوتی اظهار اتمه ییکیز .

دهیه تنیه و توصیه ایتدی .

بدر ملحمه‌سندہ اسلامك نائل اولدینی شانلی مظفریت اوزرینه»
 مدینه یهودی لری فخرکائنات ابعاث ایدیله‌جکی تورات‌ده خبر ویریلن
 نبی آخر زمان بودر ده‌مه‌یه باشلادیلر؛ هنوز ایمان ایتمه‌مش اولانلردن
 بعضلری ایمان ایتدیلر؛ بر طاققلری‌ده ظاهراً اسلامی قبول ایتدیلر-
 ایشته بوسیله اسلام آراسنده برچوق منافقلر توره‌دی .

یکمى سکزنجى باب

عمرو بن وهبك اسلامى قبولى — عُصْمَا بِنْتُ مَرْوَانَ — اَبُو عَفَّكَ —
غزوة بنى قَيْنَقَاقَ — غزوة سُوَيْقَ —

عمرو بن وهبك اسلامى قبولى

عمرو بن وهب، زمان جاهلیتده قریشك شیاطین خینه سندن بری
ایدى؛ بدر جنکنده فرارایده رك نفسى قورتاردی، فقط حکم قدر
اونك اوغلونى اسلام الله اسارته دوشوردی. جزؤى بر مدت
کچمشدی، بر کون عمرو ایله صفوان تنهاجه اوطورمشلر، بدرده
مقتول دوشن اقربا واجبالرینك کوکلرلرنده حصوله کتیردیكى حزن
والمى یکدیگره تصویر ایدیورلردی. بر آراق عمرو، صفوان بن
امیه دیدی که:

— اکر بورجلرمله عالمك معیشتنى تدارك ایتك ضرورتى
مانع اولماسه بدی، اوغلمى کورمك بهانه سیله مدینه یه کیدر و محمد
(ص.ع) ى قتل اهدردم. ده دکلرینه کوره مدینه نك سوقاقلرنده
یاکیز کزن دیکندن اونى قتل ایتك کوچ برشنى اولمایاجق.

بونك اوزرینه صفوان، عمروه:

— سنك عائله كك امر اعاشه سنی بن تعهد ایدرم و بورجلری ده تسویه ایلدرم .

دهدی . عمرو بو تكلینی قبول ایتدی ؛ قلیچنك ده سیرینی زهرله دی و صفوانك و ردیكی ده وهیه بینوب مدینه یه کیتدی .

مدینه یه واصل اولونجه ، مسجد شریفك قابیسی اوکنده ده وه سندن اینوب همان حضور پیغمبری یه کیرمك ایچین استعجال ایتدی .

حضرت عمر ، بوشانده ، بعض اصحاب کرام له بدر غزوه سنه دائر مصاحبه ایدیوردی . قلیچنی اوموزینه آصمیش اولان عمرو بردنبره اونك کوزینه ایلشدی ؛ حال و طورندن شه لندی و اونك بدر غزاسنده حرب باشلامدن اول کلوبده مسلمانلرك احوالی تجسس ایده رك عددآ از اولدق لرینی کوردکدن صو کرا مشرک لری مقاتله یه تحریص و تشجیع ایتیش اولدیغنی درخاطر ایتدی ؛ عمروی توقیف ایتدیردی . صو کرا کیدوب فخر کائناتی وقعه دن خبردار ایلهدی . رسول اکرم طرفندن ویریلن امر اوزرینه عمروی حضور پیغمبری یه کتیردیلر .

فخر کائنات اوکاوردی :

— نه ایچین مدینه یه کلدك ؟

— الكزده اسیر اولان اوغلومه حسن معامله ایدله سنی سزه رجا ایتك ایچین کلدم .

— یا صفوان له آرا کزده کیزلیجه تعهد ایتدیک شي نه در ؟

بو سؤاله مخاطب اولان عمرو شاشیروب قالدی .

ایراد ایتدیکی سؤالك جوانخی یینه فخر کائنات کندیس ییره رك :

— سن ، بنی قتل ایتمه یی تمهدایتدک ؛ صفوان ده سنک بورجلریکی تسویه ایتمه یی وعائله کک معیشتی تأمین ایلمه یی درعهده ایتدی .

بویوردقن صوکر ا مکده عمرو ایله صفوان آراسنده جریان ایتش اولان سوزلری تمامیه تکرار بویوردی . عمرو ، او درجه خوف ودهشته مبتلا اولدی که همان حایقیرارق :

— سنک رسول حق اولدیغکی تصدیق ایدرم سویله دیکک سوزلرده عین حقیقتدر . چونکه بو سره دنیاده صفوان له بندن باشقه کیمسه واقف دکلدی ؛ جناب حقه حمد ایدرم که بنی طریق مستقیمه ادخال ایتدی .

دهدی و شرف اسلامله شرفیاب اولارق دین مبین اسلامی نشر ایتک ایچین مکیه عودته مساعده ایستدی . عمروک عودت ایتمه سنه مساعده ایتمه کله برابر اوغلونیه اطلاق ایدوب کنديسینه ترفیق ایتدیلر . اوغلو ایله برابر مکیه دونن عمرو ، اوراده نشر دین ایتیه باشلادی و یک چوق کسه لری ده اسلام ایتدی .

عصما بنت مروان

بو قادین بی اوسه منسوب مروان اسمنده بریهودینک قیزی دی ؛ مسلمانلر حقنده شدتلی بر کین و غیظه مشبوع سوزلر سویلر ، حضرت رسول اللهی مذمت و هجوم جرأت ایدر ، صوک درجهده کستاخ بر قادیندی . حتی بدر جنکنده مشرکله عصمانک هجویه لرینی اوقویه رق اهل اسلام هجوم ایتشلردی . هجرتک اون طوقوزنجی

ایته مصادف اولان رمضان ائناسنده فخر کائنات ، اعما بر صحابی
اولوب بنی اوسه منسوب اولان عمیر بن عدی الخطمی:ه: کیت بو
ملعون قادی قتل ایت دهیه امر ویردی . عمیر کیتدی ، عصمانک
خانه سنه کیردی ؛ اونی چوجوقلری له برابر یاتاغنده او بورکن بولدی ؛
قیلیجی جکوب عصمانک کوکسنه طایادی ، اوجفی آرقاسندن چیقاردی
وجانی جهنمه کوندردی . قیلنهک یابانجیسی اولمادینی ایچین عمیرک
ورودندن کسه شه لئمه مشدی ؛ آلدینی امری انفاذ ایتدکن صوکر
عمیر دونوب کلدی وصباح نمازی جاعتله برابر رسول اکرمک آرقا-
سند قیلدی . فخر کائنات اونی کورونجه :

-- یا عمیر ! مروانک قیزی قتل ایتدکی ؟

بو یوردی . عمیرده :

-- قتل ایتدم ، یا رسول الله !

دهدی . بونک اوزرینه رسول اکرم :

« لا ینطع فیها عتبان » [۱]

بو یورمشدرکه آرتق ، اونه ، فضیحهیه ، نه ده حده سبب اولور دیمکدر .

ابو علفک

ابو علفک سنی یوزی تجاوز ایتش بریهودی ایدی ؛ مدینه نک بنی
عمرو محله سنده ساکن اولور ، تنظیم ونشر ایتدیکی هجویه لر یله اسلام لر ،

بو کلام نی ضرب مثل اولشد .

اسلامیتی تهزبل ایدم رک دین مینک انتشارینه مانع اولمایا چالیشیردی .
 هجرتک یکرمنجی شوال اینده فخرکائناتک امریله سالم بن عمیر بوملعون
 اختیاری اعدامه مأمور اولدی . برکون ابو عفک خانه سنک خارجنده
 بر محله یاتمش او یو یوردی ؛ اونو دائما ترصد ایتکده اولان سالم
 یوفرستدن استفاده ایدم رک قیلیجی چکدی ، بو کستاخ یهودی یی
 قتل ایدوب صاوشندی .

غزوه بنی قینقاع

هجرت بیغمبری دن سوکرا یهودی لر فخرکائنات له جنک ایتمه مک
 واونک دشمنلرینه مظاهرت ایله مه مک شرطیله معااهده ایتشلردی .
 بو یهودی لر بنی قریظه و بنی نضیر ناملریله باشلیجه ایکی قبیله یه
 منقلمدی ؛ فقط بونلردن باشقه برده بنی قینقاع اسمنده بر قبیله
 واردی که مدینه تک «عالیه» دهنیلن ناحیه سنده ساکن اولوردی ؛
 قلعه لری متین کندیلری ده جسوردی . بنی خزرج ، عقد ایتمش
 اولدینی بر معااهده حکمنجه ، بونلرک حمایه سنی تمهد ایتشدی .

نفوس اسلام کوندن کونه تزايد ایتدکجه ، سطوت اسلام آن بان ترقی
 ایله دکه یهودی لر تلاش واضطرابه دوشمه یه ، کیزلیدن کیزلیه بیک
 درلو حیل و دسایسه مراجعت ایدم رک اسلامیتک توسع وانتشارینه
 مانع اولمایا قیام ایتدکلرندن اسلام لرله یهودی لرک اراسنده کی برودت
 موافق ایتدکجه شدت کسب ایتیه باشلادی .

نهایت بدرغزو وسندن برآی مرور ایتدکن سوکرا یهودی لرک

احوال وحرکاتنه مطلع اولان فخرکائنات اونلرک اشراقی حضور
سعادت نشور نبوتپناهه جلب وجمع ایتدی و بویوردی .

— ای بنی قینقاع ! جناب حق دن حذر ایدیکیز و دین مبین
اسلامی قبول ایدیکیز که قریشک اوغرا دینی بلایه سزده اوغرامایاسکیز .
بوغنود یهودیلر :

— یا محمد! (ص : ع) سن بزی قریشی لره می بکزه دیورسک؟
صاقین، مغرور اولما؛ سنک مغلوب ایتدیکک قریشی لر شحاربه نهدیمک
اولدیغی بیلیمز برطاش ادملردی .

سوزلریله مقابله ایتدیلر و دفع اولوب کیتدیلر .
بنی قینقاع غزوه سنک اسبابی ایضاح ایدن روایاتک اک مشهوری
اولوب ابن هشامله واقعی طرفندن ده قبول ایدیان روایت شودر :
اسلام قادیلردن بری برایش ضمانتده بنی قینقاع چارشینسده
برقویومجی یهودینک دکاننه کیروب اوطورمشدی ؛ یهودی، قادینک
خبری اولمادن اتکنک او جلری نی ارقا طرفنده بریره باغلادی ؛ قادین
ایاغه قالقنجه اتکنک او جلری کریه چکیلدی و اونک طرفی آچیلدی ؛
یهودی لر کولوشدیلر ؛ قادین فریاد ایتیه باشلادی ؛ تصادفاً اوراده
بولنان برمسلمان قیلیجی چکوب یهودی نی قتل ایتدی ، یهودی لرده
مسلمانی قتل ایتدیلر . بووقعه اوزرینه شوایت جلیله ده :

«وَمَا تَخَافْنَ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةٍ فَاَنْبِئْهُمْ عَلَى سَوَاءٍ»

مال منبی :

(برقومک خیانت ایتمه سندن قورقدیمک تقدیرده سن اونلردن

اول حرکت ایت

وارد اولدیغندن فخر کائنات بنی قینقاعک اوزرینه یورومهیه قرار ویردی . ابولبانه نی مدینه ده قائم مقام نصب ایتدی و کندیسی اصحاب کرام له برابر حرکت ایلهدی . لوای اسلام حضرت حمزه یه تودیع ایدلمشدی . یهودی لر قاعه لرینه تحصن ایتدیلر ؛ ذی الحجّه نك اون بوشندن تانهایته قدر فخر کائنات اونلری محاصره ایتدی و بلا قید و شرط تسایم نفس ایتمه ده که محاصره نی رفع ایتمه یه چکنی اونلره بیلدیردی . نهایت آجاغه تحمل ایدمه یین یهودی لر مجبور آنسایم اولدیلر . محصور لرك عددی یدی یوز کشتی دی ؛ هپسنگ آللری ارقالرینه باغلانندی . مقصد پیغمبری بو یهودی لری اعدام ایتدیرمکدی ؛ فقط اشراق بنی خزرج دن رئیس المنافقین عبدالله بن ابی بن سلول ، بنی قینقاعک حلیفی یعنی اونلرك معین و ظهیری اولمق اوزره معاهدی اولدیغندن جزای اعدامدن عفو ایدلمه لرینی استرحام و بو خصوصده يك زیاده ابرام ایتدی . فخر کائنات ده :

« خلوه م لعنهم الله »

(صالیوریکز او یهودی لری ، الله اونلره لعنت ایتسین) بویوردی و اوچ کون ظرفده هپسنگ مدینه جوارینی ترك ایدوب شام طرفلرینه هجرت ایتمه لرینی امر ایتدی (۱) . اغتنام اولونان اسلحه

[۱] یهودیلر اهل کتاب اولدقلرندن دین اسلامی قبول ایتمکده مشرکین فریش کیی تغند ایتمه یه چکلری امید ایدلمکده ایدی ؛ فقط کندیلرینی جناب حقك ممتاز بر قوی ظن ایدره ك اقوام سائر مڪ فوقنده طوتان طائفه بنی

واموالك بشده بری بیت المال ایجین افراز ایدلدکن صوکر امتباقیسی
غزات مسلمین اراسنده تقسیم ایدلدی .

...

غزوة سوریه

بدر غزوہ سنده قریشك برنجی درجه ده کی ریسلرندن کیمی تلف ،
کیمی اسیر اولدی ؛ بومناستله ابوسفیان بن حرب قریشك ریاسته
کچدی ؛ اهل اسلام دن بدر مغلوبیتك انتقامی المادقجه زوجہ لرله
مناسبتده بولونما یا وعادت عرب وجه ایله بدننه یاغ سورمه مه یمن
ایتمشدی . ابوسفیان بو نذرینی یرینه کتیرمک ایجین قریش دن ایکی
یوز سواریه مکدن حرکت ومدینه یه تقرب ایددی ؛ شهره اوچ میل
مسافده کائن اولان عربض اسمنده کی ناحیه ده برقاج خورما اغاجی
یاقدی وانصاردن بر مسلمانی قتل ایددی بونکله نذرینی ایفا ایتمش
اولدیفنه قانع اولان ابوسفیان مکیه عودت ایلهدی ؛ فقط مهاجرین
وانصاردن مرکب ایکی یوز عسکرله اونی تعقیب ایجین حرکت ایتمش
اولان فخرکاشات قریشی لره یاقلاشدی . مشرکلهر دها زیاده سرعتله
فرار ایدوب مسلمانلرک النذن کندیلرینی قورتارمق ایجین یوکلرینی

اسرائیل اسلامیتك انتشار و توسعنه بلکه مشرکین قریش دن دها شدتلی
برمانعه تشکیل ایدیوردی . چونکه عربك معیشتی قبول ایتمش اولان یوقبائل
یهود، زنکین اولقله برابر ادرنده کی جامعه مذهبیّه طولایسیله پک زیاده قوتلی
برمتعه قبائل حصوله کتیرمشلردی . بناء علیه جزیره العرب ده وحدت اسلامیه یی
تأسیس ایتک ایجین اساساً عربستانك بابانجیلری اولان یوهودیلری طرد
وتبعید ایتک انتضا ایدیوردی .

تخفیف ایتمه، طاغارجقاريله سويق لرينی آتمايا باشلادیلر؛ مسلمانلرده
بو طاغارجقارله سويق لری راست کلدیکه طوبلادیلر. ابوسفیان عسکريله
برابر قاچوب قورتولدی . بوغزوویه ایشته بو سبيله سويق (۱)
غزووه سی دینلدی .

بو غزا ائناسنده فخر کائنات بش کون مدینه خارچنده قالدقدن
صوگرا ذی الحجه نك طوقوزنجی کونی مدینه یه عودت ایتدی .
ایرته سی کون ذی الحجه نك اوننده فخر کائنات بایرام نمازینی قیلدی
وقربان کسدی ؛ اصحاب کرام ده قربان کسمه لینی امر ایتدی .

[۱] قاورولش اونه یاغ قارشدیریلر قی یاپیلان برنوع طعام

يکرمی طوقوزنجی باب

لهبیرت بیغیمبریک اریغیجی نه سی

غزوة قرقره الکدر — کعب بن اشرفک قتلی — غزوة انمار — غزوة نجران
— سریة زید بن حارثه .

.....
غزوة قرقره الکدر

بنی سلیم و غطفان افرادندن متشکل برجامتک، قرقره الکدر اسمی
ویریلن موضعه طویلاتمش اولدقلری مدینه ده استخبار ایدلدی .
بونک اوزرینه فخر کائنات عبدالله بن ام مکتوم مدینه ده قائم مقام
نصب ایتدکن صوکر اصحاب کرام دن ایکی یوز عسکرله قرقره الکدره
عزیمت ایتدی . لوای اسلام بوغزو ده حضرت علی به تودیع ایدلدی .
رسول اکرم بوموضعه کلنجه هیچ کسه یی بولامادی ؛ فقط احتیاطاً
اصحاب کرام دن بعضلرینی اطرافنجس ایتیه کوندردی ؛ کندیس
بطن وادی به طوغرو حرکت ایتدی . یولده بر قاچ چوبانه تصادف
ایدلدی . بونلرک ایچنده یسار اسمنده برکوله واردی ؛ فخر کائنات اوکا
بنی سلیم و غطفان جماعتک نروده بولوندیغی صوردی . یسار :
یلمه یورم ، ده به جواب ویردی . بونک اوزرینه چوبانلری ورعی

ایستدکاری ذه وه لری برابر آلاق مدینه یه عودت ایستدیلر . شهره
اوج میل مسافده کائن اولان ضرار موضعده غنائم - بشده بری
بیت المال ایچین اخراج ایلدکدن صوگرا - اصحاب کرام ییتنده تقسیم
ایلدی . فخر کائناتك حصه سنه دوشمش اولان یسار، مسلمان
اولدیغندن آزاد اولوندی .

..

کعب بن اشرفك فنی

حضرت فخر کائنات ی هجو ایتك کستاخلغنده بولونمقله برابر
قریشی اسلام علیهنده تحریکه ساعی ، فتنه و فساد ایقاعنه پک زیاده
حریص اولان کعب بن اشرف اسمنده کی یهودی نك تعرضاتندن رسول
اکرم رنجیده اولوبوردی .

اونك وجودینی ازاله ایتمینی درعهده ایده جك بر آدم ایستدی؛
محمد بن مسلمه نامنده بر صحابی :
— یا رسول الله ! بن ، کیدر، کعب بن اشرفی قتل ایدرم .
دهدی .

فخر کائنات :

— اکر مقتدرسهك ، کیت قتل ایت .

بو یوردی . محمد بن مسلمه :

— یا رسول الله ! کعب بن اشرفه ملاقی اولدیغمز زمان لطائف

الحیل قیلندن ناصل بر لسان قولالانلکم مقصدمز آ کلاشیلما سین .
دهیه سوردیغندن رسول اکرم :

— خاطریگه نه کلیرسه اونى سويله وياپ ، بوندن طولايى سكا
هيچ بر شى لازم كلز . ديه جواب وىردى .

محمد بن مسلمه اصحاب كرام دن ابو نائله يى ، عباس بن بشرى ،
حارث بن اوس بن معاذى ، ابو عبس بن حبرى برابر آلوب كيتدى
كعبك ساكن اولدينى محله واصل اولونجه ايچلرندن ابو نائله يالكزجه
كعبك خانه سنه كيدوب اونى شو صورتله اغفال ايتدى :

— محمد (ص.ع) لك شهر مزه هجرتى بزم ايچين برفلاكت اولدى ،
بوتون اقوام ، دشمنز كسيلىدى ؛ بزه نروده راست كلسه لر هجوم ايدييورلر ؛
سربستجه طولاشامايورز و بربر مزله ده مناسبانده بولونامايورز ؛
عائله لر مز فقر و سفااته اوغرادى .

كعب :

— بن سزه بويله اولاجغنى اولجه خبر وىر مشدم ، نيچين قيام
وعصيان ايتمه بورسكز ؟

ابو نائله :

اكثر يمز ، سنك ده ديككى يايمايى دوشونويورز . شو آنده بك
زياده ضرورت و احتياج ايچنده قالد يغمزدن سندن وىر سويه بمض
ارزاق ايسته مك اوزره كلذك ؛ قادينلر مزله چوجوقلر مز مستنا اولق
اوزره آرزو ايتديك رهنى وىر ميه حاضرز .

كعب :

— رهن اولارق سلاحلر يكزى بكا براقىكز .

ابو نائله كيتدى ، رفقاسى ماجرادن خبردار ايتدى بش مهاب
هپ برلكده كعبك مستحكم اولان خانه سنك قايسى اوكنه كلديلر ؟

ابو نائله اوئی چاغیردی . زوجہ سی ، بوس قانہ صوصامش بر سه
بکزمہ یور دیرک کعب ی منع ایتیک ایستہ دیسده کعب بو سس
ابو نائله نک سسیدر ددی و اشاغیہ اینوب قاپی بی آجدی .
اوراجقده ارزاق مسئلہ سنہ دائر بر مدت قونوشدقن صوکر ا
نائله : مهتاب وار ، شویله بر آرز یورویلم ؛ هم کزینمش ، همده
قونوشمش اولورز ، ددی . کعب بو تکلیفی قبول ایتدی . کعبک
صاچلرندن ولباسدن کوزل قوقولراتشار ایدیوردی . ابو نائله بوندن
طولای کعبی تبریک ایتدی . کعبده یونک اسبابنک ایضاحی
صددنده زوجہ سنک غایت کوزل وکوزل قوقولری سهور بر قادی
اولدیغندن اقتخارکارانه بحث ایتدی .

ابو نائله اوکا : صاچلریکی دها یقیندن قوقلامایا مساعده ایدر .
میسک ؟ دهیه یاکنه صوقولدی ، صاچلری الیه آلوب هم کندی
قوقلادی ، همده رفقاسنه قوقلاندی .

بر مدت دها قونوشارق یورودکدن صوکر ا کعبک صاچلری
بر کره دها قوقلامق اوزره الیه آلدی فقط بو دفعه اونلری شدتله
طونوب چکدی ، رفیقلرینه : شو ، الله دشمنینک بوینی ووروکز!
دهیه باغیردی . درت صهابی قیلجلیری چکوب کعبک اوزربنه
ایندیردیلر ، فقط اولدورمه دیلر نہایت محمد بن مسلمہ قیلجله قازنی
بارالایه رق اوئی قتل ایتدی . او اشاده کعب اوپله شدتلی بر صیحه
فیرلاتدی که اطرافده کی مستحکم خانہ لر خلقنک کافہ سنی اوپاندیردی ؛
تلاشه دوشوردی . هر اوده ایشیقلر کورونمہ به باشلادی . اصحاب
کرام همان کعبک کله سنی کسوب مدینه یولنی طوتدیلر . هر نه قدر

كعبك اتباع واحباصى اصحاب كرامى تعقيب ايتديلسسه ده يولى شا .
شيرارق يتشه مهديلر .

محمد بن مسلمه ورفقاسى كيجه اين مدينه قبرستانه واصل اولديلر
ويوكسك سسله تكبير آلديلر . بو ائاده نمازه طور مش اولان فخر
كائنات صداى تكبيرى ايشيدنجه اصحاب كرام ك كعب بن اشرفى
قتل ايدوب دوندكلرنى اكلادى وكنديسى ده تكبير الدى .

برآز صوكر ا اصحاب ، كعبك كله سنى حضور رسالتنايه كيتريديلر .
مدينه يه ايلك كلن دشمن كله سى كعب بن اشرفك كله سيدر .
ايرته سى كون كعبك قيله سندن بر گروه حضور فخر كائنات
كلوب :

رئيسمز اولان كعب هيچ بر جرم وجنايت ايشله مه مش كن
مسلمانلر طرفدن آكسزبن باصدير يلوب قتل ايديلدى ، ده يه اشتكا
ايتديلر .

رسول اكرم اونلره :

— او ، بزي هجو ومسلمانلرى ايذا ايتدى ؛ مشركلرى بزم له
جنگ وجداله تحريص ايله دى .

بويوردى . بو جواب كعبك افراد قيله سنه خوف وخشيت
القا ايتمكه هيچ بر شى سويله مه دن چيقوب كيتديلر .

•••

غزوةٴ آمار [۱]

قوم عربك مشهور بهادرلرندن دغور بن الحارث اسمنده

[۱] غزوةٴ ذى امر ، غزوةٴ غطفان ده نير .

بر مشرك بنی ثعلبه و بنی محارب قبیله لرندن برخیلی ادم طوبلا یوب اهل اسلام اوزرینه هجوم و مدینه حوالیسنی غارت ایتمک ایسته دی. دغورک حرکتی استخبار ایدن فخر کائنات، عثمان بن عفان ی مدینه ده قائم مقام نصب ایده رک ربیع الاولک اون ایکنجی کونی درت یوزاللی سواری له حرکت ایتدی ؛ ذی العصبه موقعنه قدر کیتدی. اوراده جباراسمنده یر مشرك اسیر ایدلدی. اوگا دشمنک احوال و حرکاتنه دائر سؤالر صورتیلر. اوده بنی ثعلبه نک، جوارده کی یو کسک طاعلرک تپه لرینه فرار والتجا ایتیش اولدقلرینی سویله دی. واقع اولان دعوت اوزرینه اسلامی قبول ایله ایمان کتیرمش اولان جباری، رسول اکرم بلال حبشی نک رفاقتنه ویردی. بو آراق یاغمایا باشلامش اولان یاغموردن فخر کائناتک لباسی ایصلانمشدی ، اوراده بولونان بر آغاچک بوداغنه لباسنی قورومتق اوزره چیقاروب آصدی و کنیدیسه استراحت ایتمک ایچین آغاچک آلتنده اوطوردی. فخر کائناتک بویله جه بر آغاچ آلتنده تنها اوطورمقده اولدیغنی اوزاقدن کورن مشرکلر رئیسلی اولان دغوره :

— باق ! محمد (ص . ع) شو آغاچک ساقنه اتکا ایتیش اوطورو یور ، یا کنده هیچ کسه یوق ؛ جسارت ایدرسه ک قلیجکی آلدده قارشیسنه چیق دیدیلر . بونک اوزرینه دغور کنیدی کسه یه کوسترمه دن فخر کائناتک یا کنه تقرب ایتدی و بردنبره قلیجنی چکوب قارشیسنه دیکیله رک :

— من یمعک منی : سنی بنم آلدن کیم قورناریر :

دهدی . فخر کائنات ذره قدر آرخوف وتلاش کوسترمه یرک :
— الله . بویوردی .

دهان مهابت افشان پیغمبری دن صدورایدن بوبرتک لفظه جلال
اونی اویله تدهیش ایتدی که تیترمه یرک باشلا یان التده کی قیلیچ یرک
دوشدی .

رسول اکرم ، همان قیلیچی یردن آلوب :
— یاشیمدی سنی بنم المدن کیم قورتاریر .
بویوردی .

دعشور :

— کسه قورتاراما یارسول الله ! ده یرک کله شهادت کتیردی
وبوندن بویله اسلامه قارشلی سل سیف ایتمه یرک جکنه قسم ایتدی .
رسول اکرم قیلیجی اوکا اعاده ایلهدی ، اوده قیله سنک یانته
دوندی ، ماوقعی اکلاتدی ، اونلری ده اسلامه داخل اولمایا تشویق
ایتدی .

شو آیت کریمه :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ
قَوْمٌ اٰن يَبْسُطُوۡا اِلَيْكُمۡ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ .

مال منیق :

(ای ایمان ایدن زمره ناجیه ! جناب حق سزه احسان

ایستدیی نعمتتری یاد ایدیکز ، اوزمانده یاد ایدیکز که بر قوم سزه دست تجاوزینی اوزاتمق ایسته دی ، سزی قتل واقنا ایتمک دیله دی ، حق سبحانه و تعالی ایسه اونلرک دست تجاوزینی سزدن منع ایتدی ، سزه ال اوزاتدیرمایوب اونلرک مضرتلرینی اوزریکزدن دفع ایله دی . بناءً علیه حضرت الله دن اتقا ایدیکز ، مؤمنلر جناب حق متوکل اولسونلر . زیرا خیره ایصال ایتمه یده ، شری دفع ایله مه یده حق تعالی کافیدر .)

بو واقعه اوزربنه نازل اولدی .

..

مجاهد تاهر رزمه ابو رافع ک فنی

آنفاً نقل ایدلدیکی وجه ایله اوس قبیله سنه منسوب محمد بن مسلمه ایله رفقا سنک خصمای رسول الله دن واعدای دین میندن اولان کعب بن اشرفی قتل وازاله ایدرک اجر وفضیلت کسب ایتملری ، بنی خزرج دن شو صحابیلرک : عبدالله بن عتیکک ، عبدالله بن انیسک عبدالله بن عتبه نک ، ابوقتاده نک ودها بر ذاتک غیرتلرینی تحریک ایتدی . بونلر ارالرنده استشاره ایتدیلر ، کرک رسول اکرمی هجو ایتمک ، کرک مسلمانلره اذا وشرکری اسلام قارشى جنکه تشویق ایله مک خصوصلرنده کعبک نظیری وبلکه ده اشدی بر عدو لعین اولان ابورافع سلام بن ابی الحقیقی اورتادن قالدیرمایا قرار ویردیلر .

رسول اکرم دن استیذان ایتدیلر ، اوده عبدالله بن عتیک ی
اونلره رئیس تعیین ایتدی . بوبش صحابی مدینه دن حرکت ایتدیلر .
ارض حجازده ، خیر جوارنده ، ابو رافعک ساکن اولدینی حصاره
غروب شمسه قریب بر زمانده واصل اولدیلر . بوصیراده حصار
خلق مرعادن عودت ایدن حیوانلریله برابر ایجری یه کیریورلردی .
عبدالله بن عتیک رفقاسنه ده دی که :

— سز بوراده طور وکز ، بن کیدهیم ، بر تقریب ایله قایچی یی
قاندیروب حصاره کیریم .

دیگر لری بولونقلری محله قالدیلر ، عبدالله بن عتیک حصاره
طوضرو یورودی و تمامیه یاقلاشدقدن صکرا قضای حاجت
ایدیورمش کیجی اتکلرینی طوبلایوب چوملدی . بوصیراده حصار
خلقک همان کافه سی ده ایجری یه کیرمشدی ، قایچی عبدالله بن
عتیک :

— ای الله ک قوی ! اکر ایجری کیره جکسه ک کل ، کیر ،
یوقسه قایچی قاپایاجم ده یه باغیردی .

عبدالله ده بورکه : بونک اوزرینه همان اولدیغ یردن قالدیم
وایجری یه کیردم ، برکوشده کیزلدم ، آرتق حصار ساکنلرندن
طیشاریده کیمسه قالدیغنی کورن قایچی قایلری قاپایوب کلیده دی ؛
اناختارلری اوراده کی برچیوی یه آسدی ، مسکنه چکیلدی . برمدت
بکله دکن صوکر قالدیم ، حین حاجتده سهولته فرار ایدم بیلیمک
ایچین قایچی آچدم ، اطرافی دیکلهدم ، هرکس کندی عالمنده استراحت
ایتمکده ایدی . ابو رافعک ساکن اولدینی محلی بولدم ؛ اوخانه سنکک اوست

قائنه چكىلمش قارشىسندە كندىسەنە قەسە سويلەمكەدە اولان قەسە خوانى
 دىكلە يوب اكلە نيوردى . انتظار ايتىم ، قەسە ختام بولدى ، ابو
 رافع دە اوطەسەنە چكىلدى ، عىالىلە برابر اوپۇدى . آرتق بىن دە
 بولۇندىمىز مەلەن قالقىم ، خانەيە كىردىم ، ھەر طرف قاراڭلىقى . نەھىت
 ابو رافع ك ياتىدىنى اوطەيى بولدىم ، فقط اونك نە طرفدە ياتىمىدە
 اولدىنى سەزەمەدىكم ايجىن « يا ابا رافع » دەيە ندا ايتىم ، اودە
 « كىمىسك » دەيە سەلدى . بونك اوزرىنە سىس كلن طرفە ھۇجۇم ايدوب
 اوکا شەتلى بىر قىلىچ ضەربەسى ايندىردىم . بىن ، اونى اولدۇرەمەدىم
 ظن ايتىدىكمەن بىر آرتوق ايدوب سەمى دە كىشىدىردىم و ئىچىن « باغرىسور-
 سىك ، يا ابا رافع ! » دەدىم . اودە جواباً : « خانەدە يابانچى بىر آدم
 وار ، او آدم شىمدى بىن قىلىچىلە ووردى ، دەدى . قورقايلا باشلادىم
 و على العجلە خانەدن چىقىمىم ، بو صىرادە آياغم مجروح اولمشدى ،
 دستارملە آياغمى ساردىقەن سوكرامەتەن بالاسىتفادە اولجە آجىق
 بىراقىدىم حصار قايسىنى قولايلىقلە بولدىم ؛ طيشارى چىقىمىم و رىقىلرە
 ملاقى اولدىم .

او جوار دە صباھە قدر توقف ايتىك ؛ حصار ساكنلرىنك ،
 بىر بىرلىنە ابو رافعى اولدۇردىلەر دە دىكلرىنى ايشىتىدۇ . مەدەنەيە غودەتمۇز دە
 حضور رسول اللہ كىدوب ابو رافعك مقتول اولدىنى خىر وىردىك .

سریه زید بن حارثه با خود سریه فرد [۱]

بدر غزوہ سندن سوکرا قریشی لر آرتق حجاز یولنی تهلکه لی عد
ایده درک ترک ایدوب کاربانلرینی عراق طریقله شامه سوق ایتمه
باشلا دیلر . بوخلالده آلتون ، کوموش وساثراموال تجاریه یی حامل
بر کاربانک رؤسای قریش دن صفوان بن امیه ، خویطب عبدالعزی
وعبدالله بن ابی ربیعہ صحابیتله شامه طوغرو حرکت ایتمش اولدیفنی
فخر کائنات استخبار ایتدی . یوز سواریدن مرکب برمفرزه تجهیز
ایدوب ریاسته - ایلك دفعه اولارق - زید بن حارثه یی نصب ایتدی
وبو کاربانی وورمق اوزره زید بن حارثه ، قرده ده نیلن صویک قربنده
کاربانه یتشدی ؛ رؤسای قریش فرار ایتدی لر ، زیدده اشخاص ساثره
ایله برابر کاربانی اوکنه قاتوب مدینه یه کتیردی . مجموعی یوز بیک
درهم برقیمتی اولان اموال غنائمک خسی افراز ایدلدکن سوکرا
متباقیسی غزات سریه یه تقسیم ایدلدی . بو سریه مناسبتله درکه فخر
کائنات زید بن حارثه حقنده :

« خیر امراء السرایا زید بن حارثه اعدلهم بالرعیه اقسامهم بالسویه »
بو یورمه شد . امام محمد بن اسحاق بو سریه یی کعب بن اشرفک
قتلدن اول ذکر ایدیور .

[۱] بو اسمی قرده صورتنده ضبط ایدلرده وار .

يکرمی طوقوزنجی بابک ذیلی

بدر غزوہ سندن صوکر اسلامك انتشارينه مانع اولاييله جك
اسباب مهمه قلمادی . اعدای دین مبینی خوف و دہشت استیلايتدی؟
اقوام عرب یکدیگری متعاقباً اسلامی قبول ایتیمه باشلادیلر . و قتيله
مکده ایکن قریشی لرك جور و ظلمنه ثبات و متانتله کوکس کرمش
اولان اهل اسلام شیمدی اونلرك کاربانلرینی ووروب اموالی اغتنام
ایله ثروت ورفاهه نائل اولویور ؛ اونلری یکانه مدار معیشتلری اولان
تجارتلرینی تخریب ایدرک فقر و ضرورت ایچنده براقیور ؛ و بو
صورتلده ابراز ایتدیکی صبر و تحمלק مکافاتنه مظهر اولویور .

ایشته اسلامك مدینه یه کلدکدن صوکر احرار ایتدیکی نصرت
و ظفر . هجرت نبویه بی ایجاب ایتدیرن وحی الاهیك اسباب و حکم
خفیه سی واضح بر صورتده تجلی ایتدیرر .

بوسال هجرتده جناب فاطمة الزهراءن نور دیده مصطفی (ص.ع)
حسن مجتبی تولد ایتدی . کریمه رسول الله جناب ام کلثوم حضرت
عثمان بن عفوانه تزویج ایدلدی . عمر بن الخطاب کریمه سی حفصه
ایله خزیمه نك کریمه سی زینبده فخر کائنات طرفندن استنکاح
ایدیلرک امهات مؤمنین صبراسنه داخل اولدیلر .

اوتوزنجی باب

قهرت بیغمبرنک اریغمی سالنره مابعد

احد حربی [۱] (ناریغ میلاد : ۷۲۵ ، کانون ثانی)

بدر غزوه سنده اوغرادقلری انهزامدن سوکرا ، ابو سفیانک
ایادی اسلامدن قورتاروب مکّه ایصال ایتدیکی کاربانک اموال
وامتعه سی ، قریشی لر دارالدوده وضع ایتمشلردی ؛ سرمایه سی الی
بیك التین اولان بو قافله ، الی بیك آلتین ده ریج تأمین ایتمشدی
وصاحبلرندن بعضلری بدر جنکنده هلاک اولمشدی . هرکس وضع
ایتمش اولدینی رأس المالی آلدقن سوکرا رؤسای قریش ، ابو سفیان
مراجعتله بو قافله تجارندن کلن ریج عظیمک فخر کائناتله حرب
ایتمک ایچین مکمل بر اردو تجهیز ایتمه صرف ایدلسنی تکلیف
ایتدیلر . ابو سفیان واقع اولان تکلیفی قبول ایتدکن سوکرا

[۱] اُحُد مدینه بر فرسخلق بر مسافده کائن بر طاغدرکه دیگر طاغره
متصل دکلدر ، و سبب تسمیه سی بویه یالکز باشه بر طاغ اولماسیدر . فخر
کائنات بو طاغ حقده « احد جبل یحینا ونجیه » احد بر طاغدرکه بزی سهور
وبزده اونی سهورز بو یورمشدر .

کندیسی ده بدرده مقتول اولان رؤسای قریشك اهل اسلام دن
انتقامی آلق ایچین شدتلی بر آرزو حس ایتدیکنی اعتراف ایتدی،
و بنی عبد منافك بو خصوصده کندیسه التحاق و مظاهرت ایده جکلرینه
قویاً قانع اولدیغنی بیان ایله دی .

قریشك اك زیاده نفوذ و تاثیر صاحبی اولان اشراقك و یردکلری
قرار اوزرینه ایچلرندن بویوک بر مهارت اقناعیه مالک اولان درت
کشی بی مظاهرت و معاوتلرینی تأمین ایتک ایچین قبائل عربك نزدینه
کوندرمه قرار و یردیلر .

ایچلرنده الک بلیغ اللسان اولانی، بدر غزوه سنده اسیر اولوبده بردها
مشرکلری اسلام علیه تحریک ایتیه چکنه عهد ایتیه سی اوزرینه فخر کاشانك
کندیسه بلا فدیة حیات و حریتنی باغشلامش اولدیغنی شاعر ابو عزه
ایدی . ایشته بو سبیدن ، هکام اسارتنده و یرمش اولدیغنی سوزدن
طولای ابو عزوه مدت مدیده قریشك تصوراتنه اشتراك ایتکدن
امتناع ایتدی . فقط خواص احباسدن صفوانك ابرامات مکرره سینه
مقاومت ایده میهرک اوده اونلره التحاق ایله دی .

بو صیرالرده نازل اولمش اولان شو آیت جلیله :

• إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ سَبِيلِ

اللَّهِ فَسَيَنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ،

مَالٌ مُنَبِّئُ :

(کفر و الحاد ایچنده بویان اولانلر، خلقی سیل حق دن منع ایتک ایچین مال و منالری خراج و اتفاق ایدیورلر؛ فقط صوکره پشیمان ودها صوکرده مغلوب اولاجقلر . - فتح مکیه اشارت -) .
قریشی لرك احوال و آمالنی و فتح مکه کونی اوغرایه جقلری مغلوبیتی، خسران مینی و افغما اخبار ایدیور .

قریشی لركندیلرینی مقاتلهیه تحریرص و تشویق ایتک وهر درلو آرزوی رجعتی کندیلری ایچین متعذر قیلحق مقصدیه بدرده مقتول اولان بابالریك؛ قوجه لریك، اولاد لریك آلان ماتمنی طوتان و کولکلرنده آجیلان جریحه لر حالا التیام بذر اولماش بولونان قادیلریده هود جلره ارکاب ایدوب برابر کوتوردیلر . بدر مقاتله سنه اشتراك ایتش اولان ابو عامر [۱]، بنی اوس دن اللی نفرله برابر مشرکلره التحاق ایتدی؛ کمال امنیتله ادعا ایتدیکنه کوره کنیدیسی محمدی لرك قارشیسنده کورونور کورونمز اهل اسلام مظاهر اولان اوسى لردن فخر کائناتك یاکنده ایکی کشی بیله قالمایا جقدی . قریشی لرك اوج بیک کشیدن مرکب بر اوردو ابله مکپی ترك ایتدیلر؛ بونلرك یدی یوزی زهرلی ایدی؛ اوردوده ایکی یوز آت، اوج بیک ده وه، اللی هودج بولو- نیوردی . قریشی لرك برابرلرنده بر طاقم کنج منیه لرده کوتورویدور- لردی که بونلر مشرکلرك قبلرلرنده کی آتش عداوتی دها زیاده تشدید

[۱] بو آدم دین موسایی قبول ایتدی؛ ریاضت عالنده یاشار وکندینه هر درلو اذا واشکنجه بی اجرا ایدردی . بوندن طولای اوکا «الراهب» دبرلردی .

ایتمک ایچین هر مرحله ده بدر مقتوللری حقنده بر طاقم مرثیه لر سویله یورلردی .

بو ائناده مکده مقیم اولان عم نبی عباس بن عبدالمطلب، قریشی لرك تصورات و حرکاتی بر تفصیل ایضاح ایدمک بر مکتوب یازدی و بو مکتوبی اوچ کون اوچ کیجه ده مدینه یه کوتوروب فخر کائنات . تسلیم ایتمک شرطیله نبی غفاردن بر آدم استیجار ایتدی . بو آدم مقاوله مشروطه موجبنجه اوچ کون اوچ کیجه ظرفنده مدینه یه واصل اولوب فخر کائنات ی اوراده بولامایجه صورتی ؛ قبایه عزیمت ایتمش اولدینغی سویله دیلر . اوده قبایه کتدی ؛ مسجد قبائک قایبسی اوکنده فخر کائنات . ملاقی اولدی ؛ مکتوبی تقدیم ایتدی . رسول اکرم ده اونی ابی بن کعبه و یروب اوقوتدوردی و مضمونه واقف اولدقدن صوکر ا کسه یه افشا ایتمه مسنی ابن کعبه امر ایتدی . صوکر ا سعد بن ابی ربیعته نک خانه سنه کیده رک :

— یا سعد ! خانه ده سندن بشقه کسه وارمی ؟

ده یه صورتی . سعدده :

— کسه یوقدر ، یا رسول الله ! نه سویله یه جکسه کز سویله ییکز . ده دی . فخر کائنات آلمش اولدینغی خبرلری اوکا بیلدیردی . بو خبرلرک مکتوم طوتولماسنی تئیه ایتدی ، سعد یا رسول الله ! قویاً امید ایدرم که بو حادثه سزک ایچین خیرلی اولاجقدر ؛ ده دی .

فخر کائنات مدینه یه عودت ایتدکدن صوکر ا سعدک زوجه سی یا گنه کلوب :

— رسول اکرم سکا نه سویله دی ؟

دہیہ صوردی . سعدہ اوکا :

— فخر کائنات بکا نہ سویلہ دیکنی صوروب آ کلامقدہ سنک
ایچین نہ فائدہ وار ؟
دہیجہ قادین :

— بن ذاتاً رسول اکرمک سکا نہ سویلہ دکلریخی ایشیتدم .
دہیہ رک سویلہ بن سوزلری زوجہ حرف بحرف تکرار ایتدی .
سعد :

— بن ، سنک ، سویلہ بن سوزلری دیکلہ مکده اولدیغنی بیلمه-
یوردم . حتی فخر کائنات بکا : یا سعد ! خانہ دہ سندن باشقہ کسہ
وارمی ؟ دہیہ صوردینی زمان ، یوقدر یار رسول الله ! دہدم .
دہیہ رک زوجہ سنک بوغازندن یاقالایوب حضور رسالتناہ
کوتوردی ودهدی کہ :

— یار رسول الله ! بوقادین سزک بکا سویلہ دکلریکزی دیکلہ مش ؛
قورقارم کہ اوسوزلری بوقادین افشا ایدر ، سزایسہ بنم افشا ایتدیکمہ
ذاهب اولورسکز .

رسول اکرم ، سعدہ : زوجہ کلک بوغازینی براق . دہیہ امر
ایتدی ؛ اوده براقدی .

بوحادثہ اوزرینہ مدینہ دہ بر طاقم کفت وکولر پیدا اولدی ؛
منافقلر ایله یہودیلر مکدن کلن مرد غفاری محمد (ص . ع) . بر
خبر مسرت کتیرمه مش اولسه کرک ؛ دہیہ سویلہ یہ باشلادیلر .
ابو سفیانک تحت ریاستده اولارق مکدن حرکت ایتیش اولان
قریش اوردوسی اسود بن مطلب ، جیر بن مطعم ، صفوان بن امیہ ،

عكرمة بن ابی جهل ، حارث بن هشام ، عبدالله بن ربیعہ ، حویطب بن عبدالعزی ، خالد بن ولید ، ابو عزنہ جمحی و سائر اشرافہ برابر اولدینی خالدہ مدینہنك بش فرسخ غربندہ كائن ذات الحلیفہ اسمندہ کی موقعہ كلدیلمر ، اورادہ اوچ كون آرام ایتدیلمر . رسول اكرم مشركلك اوضاع و احوالندن خبردار اولق ایچین قضاال اوغوللری انسلله مونسی تجسسہ مأمور ایتدی ، صوكرادہ حباب بن المنذری لاجل الترصد كوندردی .

بو مترصدلك اوچنكده كتیردیكى خبرلر جناب عباس طرفندن قریشی لك قوه عسكریه سنه دائر ویریلن معلوماتی تأیید ایتكده ایدی .

عینی كون ایچنده قریش اوردوسی صول جهتهده کی بر وادی نی تعقیب ایدہ رك سمت شماله طوغرو برقاج فرسخ ایله دیله بوب مدینہنك شمال شرقیسنده كائن اولان احد طاغلك تقریباً ایكى فرسخ غربندہ واقع کنیش و منبت اووايه واصل اولدی . بورادہ آنلرله ده وه لر مبذولاً یه یه جك اوت بولدیلمر ؛ اوكون جمعہ كونی اولدیغندن مشركلر استراحت ایتدیلمر . بو منحنط اووا ایله مدینہ آراسنده قایالردن متشكل بر طاقم سلسله تلال واردی كه بونلر شمالاً مدینہ نی احاطه ایدر واو جهتن شهره هجوم ایدله سنه مانع اولوردی . فقط دها ایله ریده بریول غرب جهته میل ایله احدك اوگندن كچر وبر دائره ترسیم ایتدكن صوكرلا بلا مانعه شهرك اتكلرینه واصل اولوردی .

قریشی لر ، بویولی تعقیب ایدہ رك شهره هجوم ایتكدن چكیندیلمر ؛

چونکه بو يولك اوزرنده خانه لری بولونان مسلمانلرك مهاجتنه
اوغرامقدن قورقدیلر. مشركلرك اوواده کی مزروعاتی تخریب ایتهلری
بك زیاده تأثیر ایتدی. اونلرك بو تخریباتی، ایضاع ایتمكدن
مقصدلری اهل اسلام ی اووایه چكوب سوار ی قوتیله ازمك پریشان
ایتمك دی.

دشمنك وقوعه كتیرمكدە اولدینی بو خسارتدن طولای مدینه-
لیردن هیچ بر كمسه بث شكوا ایته یور وهر كس كال سكون ووقار
ایله لوای محمدی آلتده اخذ موقع ایله یوردی. اوس وخزرجدن
بعض اشراف قوتلی بر اسلام مفرزة مساحه سیله پنجشنبه کیجه سی
خانه سعادت ی ومسجد شریفی-وقوعی محتمل اولان تعرضاته قارشى-
محافظه ایتدیله. جمعه کیجه سی رسول اكرم عالم منامده بر رؤیا
مشاهده بو یوروب صباح اولونجه اصحاب كرامه شویله تبلیغ ایله دی:

«أَنِّى وَانَّهٗ قَدْ رَأَيْتُ خَيْرَ أَوْرَآئِ بَقَرًا تَذْبِیحُ وَرَأَيْتُ فِى
ذَبَابٍ سِیْفِی ثَلَاوْرَآئِ اَنِّى اَدْخَلْتُ یَدِی فِى دَرْعِ حَصِیْنَةٍ ،
مَالُ شَرِیْفِ :

(والله بن منامده خیر کوردم ؛ کوردم که : بر اوکوز ذبح
اولونویور ؛ قیلیجكم اوچی قیرلش ؛ اللرمی متین برزرهه صوقشم).
بو رؤیای صادقی بویه جه تبلیغدن صوکر ا بوجه آتی تعیر
بو یوردی :

بوغازلانان اوکوز بعض کسه لردن کنایه درکه اونلر مقتول اولا.
جقلردر ؛ قیلیجک اوجنده پیدا اولدیفنی کوردیکم قیریقلق اهل
یتیمدن برینک قتل اولونا جضه اشارتدر؛ زره متینده مستحکم اولان
مدینه شهرینک تمثالیدر .

بونک اوزرینه حضور سیدالابرارده اجتماع ایتش اولان مهاجرین
وانصار ایله اتخاذا اولونا جق تدایره ، تعقیب ایدیله جک خط حرکت
دائراستشاره ایدلدی . رسول اکرمک رأی مصیبی مدینه دن چیقما یوب
تدافی بر وضعیت اخذ اتمکدی ؛ مهاجرین و انصارک اکبری وحقی
عبدالله بن سلولده رأی پیغمبری بی التزام ایتدیلر وده دیلرکه : بز
تجربه ایتدک ، دشمن هر نه زمان اوزر عمره کلدی سه بز مدینه دن
طیشاری چیقما دجه اوکا غلبه ایتدک ؛ طیشاری چیقد قجه بز مغلوب
اولدق .

فخر کائنات :

— بنده بورای ومطالعه دهیم ؛ قادیلرله جوجقلری حصارلره
کوندره لم ؛ بز داخل شهرده تدافی بروضعده قالالم .

بو یوردی . فقط حمزة بن عبدالمطلب ، سعد بن عباد ، نعمان
بن مالک و اوس و خزرچدن دها بر جوق ذوات له برابر انصارک بدر
غزوه سند بولونماش اولان تجربه سز کنجلی :

— پار رسول الله ! بز نیچین قورقوبورز ؛ اکر شهر داخلنده
تدافی بر وضع وحالده قلاجق اولور سه قی مشرکله بز کندیلرندن
خوف ایتدیکمزه ذاهب اولارق دها زیاده جرأت وجسارت پیدا
ایده جکلر .

یوللو مطالعه سرد ایتمکله برابر خارج شهرده حرب ایتمک ایچین
 نزد پیغمبریده پک زیاده الحاح ایتدیلر . رسول اکرم نهایت کرهآ
 مدینهیه خروجه قرار ویردی . جمعه خطبه سنده خلقه غایت مؤثر
 موعظه لر ایراد ایدوب وقوعبولاجق اولان بو حربده اسلاملر صبر
 وثبات و جد واجتهاد ایله جنک ایده جنک اولورلرسه نصرت و ظفر
 کندیلرینه موعود اولدیفنی تبلیغ ایتدکدن سوکرا مسلمانلره سلاحلا-
 نمالرینی امر ایتدی ؛ کندیسیده ابو بکر الصدیقله عمر الفاروق
 برابرنده اولدیفنی حالد سعادتخانه سنه کتیدی . بوتون مسلمانلر
 سلاحلار فوج فوج کلدیلر ، سعادتخانه پیغمبرینک اوکنده تشکیل
 صفوف ایتدیلر . برمدت سوکرا رسول الثقلین بلنه سخیاندن بر
 قوشاق قوشانمش ، مبارک باشنه بر مغفر وضع ایتمش ، قیلیجی بلنه
 طاقش ، الله بر نیزه آلمش ، قالقانی ارقه سنه اصممش اولدیفنی حالد
 طیشاری چیقدی . پیغمبر ذیشان بویه جنک قیافیه کورن اصحاب
 کرام بر از اول بای حال خارج شهرده حرب ایتمک ایچین اصرار
 والحاح ایتمش اولدقلرینه پشیمان اولارق ده دیلرکه :

— یا رسول الله ! سز کمسه نک سوزینه باقاییکیز ؛ خاطر
 شریفکزه نه خطور ایدرسه اوئی ایشله ییکیز ؛ رضای نبوتپناهکزه
 مخالفت ایتمک بزم حدمن دکلدر .

رسول اکرم جوابآ :

— بن سزه راییمی سویله دم ، فقط دیکله مدیکیز ؛ شیمدیسه
 سلاحلاندیم ، ارتق کیری دوئم ؛ چونکه شان نبوتک مقتضاسندندرکه
 بر پیغمبر سلاحلاندقن سوکرا دشمنلریله کندیاراسنده جناب حقک

ازلده نه وجهله حکم ایتش اولدینی تعین ایتدجه سلاحلرینی
چیقارماسین . بوندن سوکرا امرلری حرف بحرف اجرایه سی
ایدیکیز، اسم حضرت ذوالجلاله صیفنه رق یوروویکیز ، نصرت
وظفر سزکدر ، اکر صبر وثبات ایدرسکیز .

بو یوردی . بنی اوسك سانجاغی حضیره ، بنی خزرچك سانجاغی
حباب بن المنذره ویاخود سعد بن عبادیه ، مهاجرینك سانجاغی
علی بن ابی طالبه ویاخود مصعب بن عمیره ویردی . عبدالله بن
ام مکتوم مدینهده قائم مقام اولق اوزره ترك ایدلدی . رسول اکرم
آته سوار اولوب احدجهته طوغرو اوردوی اسلامه برابر حرکت
ایتدی . عسکر اسلام ایچنده یوز زره پوش واردی ؛ بو زره پوشلردن
اولان ایکی سعد رسول اکرمك اوکئی صیرا کیدیوردی . اثنای
راهده جمیل بن سراقه ضمیری فخر کائناتك اوکنه کلوب حزین
بر آه ایدرک :

— یا رسول الله ! بو کیجه رؤیاده بکا : سن ، یارین مقتول
اولاجقسك ؛ ده دیلر .

دهیه اظهار اسف ایتدی ؛ فخر کائنات دست مبارکئی جمیلك
کوکسه قویارق :

— اَللّٰهُمَّ کُلَّ غَدَاً یعنی : دنیانك کله جك کونتری هپ
یارین دکلی در ؟ قیامت کونه بيله یارین ده مزلرمی ؟

بو یوردی . شیخین ده نیلن محله مواصلت ایدیلنجه عبدالله بن
سلول رأینه التفات ایدلدیکی بهانه سیله کنديسنك حلیفی اولان اوج

یوز یہودی لہ برابر آوردوی اسلامدن آیرلدی . بورایہ قدر عسکرلہ برابر کلش اولان عبدالله بن عمر بن الخطاب، زید بن ثابت ، اسامہ بن زید ، زید بن ارقم ، براہ بن عازب ، اسید بن ظہیر ، عرابہ بن اوس ، ابو سعید خدری ، سمرہ بن جندب ، رافع بن خریج کبی اطفال اصحاب مدینہ یہ اعادہ ایدلدی . یالکز اوق آتقمده مہارتی اولدینی ظہیر طرفندن فخر کائناتہ اخبار ایدیلن رافع بن خدیج او ائنادہ پارماقلرینک اوچنہ باصوب بونی دہا یوکسک کوستردی ، فخر کائناتدہ اونک آوردودہ قالماسنہ مساعدہ بویوردی . رافع ، قتالہ اشتراک ایتک مخصوصندہ یک زیادہ میل واشتیاق کوستریور . دی . رافعک حربہ اشتراک ایتنہ سہ مساعدہ ایدلدیکنی ایشیدن سمرہ بن جندب اووہ کی باباسی مری بن سنان دیدی کہ :

— رسول اکرم بنی مدینہ یہ اعادہ ایتدیکی حالہ رافع بن خدیج عسکرلہ برابر حربہ کیرمہ یہ مساعدہ ایدیور . حال بوکہ بن ، رافع دن دہا قوتلی یم واونی یرہ وورورم .

ابن سنان اووہ کی اوغلی سمرہ نک سوزلرینی رسول اکرم نقل ایتدی ؛ رسول اکرم دہ کورہ شینلر بویوردی . ایکی چوجوق ؛ آوردونک کوزی اوگندہ کورہ شدیلر ، حقیقہ سمرہ ، رافع ی یرہ ووردی . بونک اوزرینہ سمرہ نک دہ آوردودہ قالماسنہ مساعدہ ایدلدی . آوردوی اسلام او کیجہ یی شیخین دہ کچیردی . کونش غروب ایتدکن صوکرا بلال حبشی اذان اوقودی ؛ نمازی جماعتلہ قیلدیلر . صباح اولونجہ علی السحر حرکت ایدوب احدہ واصل اولدیلر . صباح نمازینی

بوراده جماعته ادا ایتدیلر؛ صوکر ا فخر کائنات اوردوی اسلامی شو وجه ایله تعییه بویوردی :

اوردونک آرقاسنده احد و جبهه سنده مدینه بولونویور ، عینین طاغلریله بونلرک آراسنده کی دربندلر صول جهته قالیور. مشرکلرک بو دربندده بوصویه یاتوب بردنره اسلامله هجوم ایتملری محتمل اولدیغندن رسول اکرم عبدالله بن جیری اللی تیراندازله دربندی اشغال ایتیه مأمور بویوردی و اوکا هیچ بر سبیل او موضعی ترک ایتمه سنی امر ایتدی. چونکه بو موضع مشرکلرک اللرینه دوشرسه اوردوی اسلامک ارقاسی تجاوزینه معروض اولوردی. اوردونک صاغ جناحه عکاشه بن محضی ، صول جناحه ابو سلمه بن عبدالاسد مخزومی، یشدارلره عبیده بن الجراحله سعد بن ابی وقاصی، دمدارلرده مقداد بن عمروی مأمور بویوردی .

بو صیراده قریش اوردوسی ده اهل اسلامک قارشیسنده صف حرب حالده اولارق کوروندی . قریشی لرک صاغ جناحلرنده خالد بن ولید ، صول جناحلرنده عکرمة بن ابی جهل بولونویوردی . عمرو بن العاصله صفوان بن امیه عددری یوزه بالغ اولان سواریلری وعبدالله بن ربیعده تیراندازلری اداره ایدیوردی .

مشرکلر ، اوردوی اسلامدن اول احده کلمش اولدقلرندن حرب نقطه نظرندن مهم اولان نقطه لری اشغال ایتشلردی . ابو عامرک توصیه سی اوزرینه قریشی لر انهای حربده مهاجرین اسلامی ایچلرینه دوشورمک ایچین بر طاقم چوقورلر قازمشلر و اوزرلری کمال مهارتله اورتوب کیزله مشلردی ؛ انهای قتالده، حقیقه، بو چوقورلر

اوردوی اسلامك تلفات مهمه ویرمه‌سنه بادی اولدی . قریشی لرك
بایراقدارى طلحة بن طلحه ایدی .

ایشته ایکی طرف بویله‌جه صف حرب وضعنی آلمش اولدینی
حالد قارشی قارشی‌یه کله‌شدی ؛ آن‌آن مقاتله‌نك باشلاماسنه انتظار
اولونوبوردی . نهایت قریشی لرك قوای معاونه‌سندن اولان ابو عامر
الراهب معیتده کی‌اللی تیراندازله اهل اسلام اوزرینه یاغمور کی‌ی اوق
یاغیرمایا باشلادی . اوس قیله‌سنه منسوب اولان ابو عامر ، اوردوی
اسلام‌ده بولونان تنی اوس افرادینی کندی طرفه جلب‌ایدرم خلیاسیله
ایشته ، بن ، ابو عامر اوسی ، بوراده‌یم . ده‌یه باغیریبوردی . فقط
شو جواب محقرانه‌یی آلابیلدی :

ای فاسق ! سنك نه سلامتی آلیرز ، سکانده سلام ویریرز . بو
صیراده قریش اوردوسنده کی‌کوله‌لرده طاش آتمایا باشلادیلر ؛ اسلام
تیرازلرینك شدتلی مقابله‌سی مشرک‌لری فراده مجبور ایتدی .

صف حربك جبهه‌سنه قدر ایله‌ریله‌ین مشرک‌لرك قادیلری بدر
مقتول‌لرینك اسم‌لرینی یاد ایتدیلر ومقاتله‌ینی تشدید ایچین شو
منظومه‌ینی :

نحن بنات طارق

نمشى على الفارق

ان تقبلوا نعانق

او تدبروا نفارق

تورکجه سی :

(بزسحر ییلدیزینک قیزلی یز؛ نازک قالچهلر اوزرندە یورورز، اسلامک اوزرینه جسورانه هجوم ایدرسه کز سزی اغوش وصلتمزه قبول ایدرز، اولره ارقا کزی دوندیروب قاجارسه کز سزی نفرتله رد ایله رز .)

هپ بر آغیزدن او قودیلر ، صوکرا کری به چکیلدیلر . عسکر اسلامک سریع وشدید اوقلری قارشیسنده قریش سواریلری بوزولدی . بنی هوازن جماعتی ده حریدن یوز چه ویردی . مشرک لک علهمداری طلحه بن ابی طلحه نمره اتارق اهل اسلامدن بر مبارز طلب ایتدی . علی بن ابی طالب همان موقعی ترک ایله میدان مبارزه به کیردی . جناب حیدر کرار برنجی حمهده طلحه نک مغفرنی پارچه . لادی ، ایکنجی حمهده ایاغنی کسوب یره دوشوردی . یره دوشدیکلی صیراده طلحه نک عورت یری اچیلمش اولدیغندن حضرت علی یوزنی چه ویروب اوننی ترک ایتدی وینه اسکی موقعه عودت ایلهدی .

صوکرا مصعب بن عمیر کیدوب یرده یاتمقده اولان طلحه نک جانی جهنمه کوندردی . علهمدار کفارک بویه مقتول اولدیغندن نمون اولان رسول اکرم تکبیر کتیردی وبوتون مسلمانلرده تکبیر کتیره رک شدتله هجوم ایتدیلر ، صفوف مشرکینی یرندن اویناتدیلر . مقتول اولان طلحه نک التده کی سانجی عثمان بن ابی طلحه الدی . حمزه بن عبد المطلب اوکا تصادف ایتدی « انا بن ساقی الحبیج » ده یره رک ایندیردیکلی بر قلیج ضربه سیله عثمانک قولنی

دوشوردی و جکرلرینی میدانه چیقاردی . عثمان بن ابی طلحه دن
 صوگرا قریشك سانجاغنی سعد بن ابی طلحه آلدی ، سعد بن
 ابی وقاصك كئاندن چقان بر اوق سعدی - بوغازینی دهلهرك -
 هلاك ایتدی . قریشك سانجاغنی مسافع بن طلحه بن ابی طلحه نك
 انه كجیدی ، بوده عاصم بن ثابت بن ابی الافلحك : « خذها وانا بن
 ابی الافلح » دهیهرك اتدیغی بر اوقله كو كسندن مجروح اولارقی
 هلاك اولوب كیتدی . مسافع بن طلحه نی مجروح اولدقدن صوگرا
 والدهسی سلافه بنت سعدك یا كنه كوتوردیلر ، سلافه اوگا :
 — اوغلوم ، بو اوقی سكا كیم آتدی :

دهدی . مسافع :

— کیم اتدیغنی بیلمه یورم ، یالكز « خذها وانا بن ابی الافلح »
 دهین بر سس ایشیتدم ، صوكراده كندمی مجروح اولمش كوردم .
 جوانی ویردی . بونك اوزرینه سلافه بنت سعد ، عاصمك قفا
 طاسيله شراب ایچمهیه وهر کیم اونك كله سنی كتیریرسه اوگا یوز دهوه
 ویرمهیه عهد ایتدی . مسافع دن صوگرا علمدار قریش حارث بن
 طلحه بن ابی طلحه اولدی ، بوده یینه عاصمك بر اوقيله ره و جحیم
 اولدی ؛ بوندن صوگرا قریشك سانجاغنی حامل اولمش اولان بنی عبدالدار
 یكدیكیری تعقیبا هپ مقتول اولدیلر :

کلاب بن بن طلحه ابی طلحه نی زیر بن العوام ، جلاس بن طلحه
 بن ابی طلحه نی طلحه بن عیدالله ، ارطاط بن شرجیلی علی
 المرتضی ، شریح بن قارظی کیمك یابندن چیقدیغنی مجهول بر اوق
 قتل ایتدی . نهایت قریشك سانجاغنی بنی عبدالدار كوله لرندن صواب

اسمنده بر کنج الله الہی ، اوده سعدین ابی وقاص یاخود علی بن ابی طالب ویاخود قرمان طرفسدن قتل ایدلدی . ارککلردن علم سرنکون کفاری قالدیراجق کسه قالماینجہ علقمہ حارثیہ نک قیزی عمیر علمدار قریش اولدی .

بو غزاده رسول اکرم ک دست مبارکنده بر قیلیج واردی که دهمیرنده شو بیت نقش اولونمشدی .

فِي الْجَيْنِ عَارُو وَفِي الْأَقْبَالِ مَكْرُمَةٌ

وَالْمَرْءُ بِالْجَيْنِ لَا يَنْجُو مِنَ الْقَدَرِ

نورکجه سی :

(قورقمق موجب عاردر ، شجاعت بیوکلکدر ، انسان قورقمقله قدرک حکمندن قورتولماز)

فخر کائنات ، مسلمینه خطاباً :

بو قیلیجی آلوده مشرکله بر نمونه قتال کوستره جک برجلادله کیم هجوم ایده جک ؟ بویوردی . بر قاج کشی ظهور ایتدی ، فقط رسول اکرم قیلیجی اونلره ویرمه دی . نهایت پک زیاده بهادر ومتجله بر پهلوان اولان ابودجانه طالب اولدی ، فخر کائنات قیلیجی ابودجانه یه تسلیم ایتدی . بو ابودجانه شدیدالبطش برادمدی . شدتلی بر مقاتله یه کیره جکی زمان باشه بر قیرمزی عمامه وضع

ایدردی . احد کوننده باشنه قیرمزی عمامه بی وضع ایتمشدی . رسول اکرم ک دست مبارکندن قیلجی آلدقن صوکر ابودجانه طرفین صفلی اراسنده صوکر درجده متعظمانه بر رفتار ایله کزینوب کندخی کوستردی (۱) بعده قریشی لک اوزرینه او یله شدتلی بر هجوم ایتدی که رهگذارینه مصادف اولانلر یا خاک هلا که سر یلدیلر و یا خود عار فراری اختیار ایتدیلر . ابودجانه اوگنه چیقان موانی قیروب کچیره دک تا ابوسفیانک زوجہ سی هندک ریاستی آلتنده مشرکری تشجیع ایچین رجزلر او قویوب دف چالان نسوان قریشک یاگنه قدر کیتدی . بوقادینلری کورونجه پک زیاده تهور ایتدی ، لا کن سیف پیغمبری بی بونلرک قایلله تلوت ایتمک ایسته مه دی

رؤسای قریش دن خالد بن ولید ، رسول اکرمک عینین طاغنده کی دربنده اقامه ایتمش اولدینی عبدالله بن جبر مفرزه سنی اورادن طرد ایتمه به بر قاچ دفعه تشبث ایتدیه ده موفق اولامادی . فقط بوصیراده عسکر اسلامک مهاجمات شدیدہ سی قارشینده قریشی لک بر قسمی مغلوباً رجعت ایتدیلر . عسکر اسلام قریش اردوگاهنه کیردی و یاغما ایله مشغول اولمایا باشلادی . دربندی محافظه ایتکده اولان مفرزه افرادی بوحالی کورونجه عبدالله بن جبرک مانعتنه رغماً موقعلرینی ترک ایله غارتکرلره التحساق ایتدیلر . هر نه قدر عبدالله بن جبر ،

[۱] ابودجانه نک بوحالی مشاهده ایتکده اولان فخرالانیا : « انها منیة یبغضها الله الا فی هذا الوطن » یعنی بو ، اللهمک مفوضی اولان بر بر یوویشدر ، اما حرب موقعنده مفوض دکلد . یوووردی .

فخر کائناتك ویرمش اولدیغی امری اخطارایدەرك موقعلرنده نبات ایتهلرینی توصیه ایتدیسه ده دیکله یین اولمادی و عبداللهك یاکنده آنجاق بش اون نفردن باشقه کسه قالمادی . کینکاه ترصدده فرصت کوزه تن خالد بن ولید دربند محافظلرینک ترک موقع ایتدکلرینی کورور کورمز معتبده کی سواریلریله هجوم ایدوب عبدالله بن جیری ویاکنده بولونانلری شهید ایتدکدن صوکر اوردوی اسلامك آرقاسنی چه ویردی وشدله تعرض ایتیه باشلادی . آکمزین وقوعه کلن بو هجوم ، اسلام لری شاشیرتدی ؛ بو آراق « یا عبادالله اخراکم » یا عبادالله آرقا کزدن سزنی دشمن صاردی دهیه برندا ایشیدلدی ؛ اوک صفلرده بولونانلر هان کرییه دوندیلر و آرقاده کی صفلرده بولونان اسلام لر اوزرینه - دشمن ظنیه - هجوم ایتدیلر ؛ بررلریله مقاتلهیه کیریشیدیلر . حتی انصاردن بریسی ابو برده نی ، ابو برده ده اسید بن حضیری جرح ایتدی . بو صبراده یمانەك اطرافنی احاطه ایتمش اولان مسلمانلر اوننی قتل ایتک اوزره ایکن اوغلو حذیفه یتیشدی ؛ بو آدمک کندی باباسی یمانە اولدیغنی بیلدیروب اللرندن قورتاردی .

سباع اسمنده بر مشرکه چاریشوب اوننی قتل ایتمش اولان جناب حمزه وحشی آدلو برکولهك طاش آرقاسندن آتدیغنی برحره ایله شهید اولدی [۱] علمدار اسلام مصعب بن عمیر شهید اولدیغندن

[۱] وحشی ، جناب حمزهك وقعه شهادتی شویله نقل ایدیور :

بدر مقاتله سنده ابو سفیانك زوجه سی هند بکا ده دی که :

بابام بدر کوننده مسلمانلرک قلیجیه مقتول اولدی ؛ اونك انتقامنی آلق ایستهرم ؛ فقط اسلاملرده بابامک کفوی عد اولوناجق اوچ کشی وار :

لوی اسلام اونك برادری ابوالرومہ تودیع ایدلدی . جناب مصعبی شهید ایدن ابن قیہ اسمندہ کی مشرك فخر کاشانی شهید ایتدم ظنیله « محمد (ص . ع) مقتول اولدی » دہیہ صوت بلند ایله باغیرمایا باشلادی . بوحادثہ دہ اسلام لرك برقات دہا سراسیمہ ویریشان اولمالرینہ باعث اولدی .

بوصیرادہ قریش تیر اندازلری اهل اسلام اوزرینہ یاغور کبی

محمد (ص . ع) علی ، حمزہ (رضی اللہ عنہما) اکر بولردن برینی قتل ایدہ جک اولورسك سنی آزاد ایدرم ؛ نعمت واحسانہ غرق ایلہ دم .
بن دہ جواباً

محمد (ص . ع) ی قتل ایتمہ مقتدر دکم ؛ فقط حمزہ ایله علی اوزاقدن براوقلہ یاخود اوپورکن راست کلدیکم تقدیردہ قتل ایدہ بیلیرم . دیدم .
مقاتلہ باشلادی . علی ایله حمزہ نك اطوارینہ دقت ایتدم . علی متبصر ومتیقظ اولدیفندن اوکا برشی یاپامایہ جفی آکلادم . فقط حمزہ احتیاطسز بر بہادر اولدیفندن اونی کوزمہ کسیدرم . نہایت سباغ بن عبدالعزی ایله چارپیشمقدہ ایکن اخذایتدیکم پوصودن آتدینم حربہ ایله حمزہ بنی شهیدایتدم .
حربہ اونك قاصیفنہ کیروب آرقاسندن چیقدی . بوئشادہ حمزہ بنی کوردی . اوزرمہ هجوم ایتدی ، فقط بن فرار ایتدم ؛ اودہ تاب وتوانی کسپلہ رك اولدینی یرہ دوشدی . اطرافنہ برطاقم خلق طویلاندی یا ابا عمارہ دہیہ اوکا خطاب ایتدیلر ؛ جواب ویرمہ دی ؛ آکلادم کہ حمزہ دہ حیاتدن اثر قالمش .
خلق چکیلہ کدن سوکرا کیتدم حمزہ نك کوکسنی یاردم ، جکرینی چیقاروب ہندہیہ کوتوردم ؛ ایشنہ بابا کی قتل ایدن حمزہ نك جگری دہ دم . المدن آلدی ، ایصردی وچیکنہ دی . سوکرا اوزرنده قدر ذی قیمت اشیاوارسہ بکا ویردی ؛ مکبہ عودت ایدنچہ اون دینار سرخ ویرہ جکئی دہ وعدایتدی .

اوق ياغدير يورلردى؛ حبان بن العرقه واسامة بن حبشى اسمنده كى مشركلرده بوكر وهك اينجده بولونو يورلردى . ابن العرقه آتدينى اوقله . سلمان مجروحلرينه صو ويرمكله مشغول اولان ام ايمنك لباسنى آچمش وبونى مدار خنده واستهزا بر منظره عد ايله مشدى . اونك مفرطانه وبى ادبانه خندهسى رسول اكرم كران كلديكندن دست مباركنه براوق آلوب ياكنده بولونان سعد بن ابى وقاص وىردى و «آت ، يا سعد !» ديه امر ايتدى ، سعدك يائندن چيقان بواوق كيتدى ، كوكنى دهلهرك ابن العرقه يى يره يوارلادى ؛ عورت محلى منكشف اولان ابن العرقه نك حالى هر كسى كولدوردى .

مشركين قريش، اثنای مقاتله ده بربرنى طانيق ايچين ايكى مشهور صنمك اسملرني اشارت اتخاذايدوب يكديكره «يا للعى» ، «يا للهبل» ده يه ندا ايدييورلردى .

بوهرج وهرج عمومى ده اسلام لردن بك چوق كيমে شهيد اولدى و بك چوق كيমে ده فرار ايتدى .

تلخيص المغازى صاحبي ده يوركه : بولوندينى محله ثبات ايتمش اولان رسول اكرمك اطرافنده مهاجريندن ابوبكر الصديق ، على المرتضى عبدالرحمن بن عوف ، سعد بن ابى وقاص ، طلحة بن عبيدالله ، عبيدة بن الجراح ، زبير بن العوام و انصاردن حباب بن المزز ، ابودجانه ، عاصم بن ثابت ، سهل بن حنيف ، اسيد بن حضير ، سعد بن معاذ ، حارث بن صمه ، محمد بن مسلمه بولونو يورلردى . بونلر برطرفدن فخر كاشانى محافظه ايدييورلر ، برطرفدن ده مشركلره

مقاتله به اقدام ايله يورلردى . بالخاصه جناب على مشركلرك اوزرينه شير ژيان كې صولت ايدييور وكيه تصادف ايتسه - هديه پيغمبرى اولان - الله كي ذوالفقار ايله كله سنى يره دوشورويوردى .

عبدالله بن شهاب زهرى ، جناب سعد بن ابى وقاصك برادري عتبة بن ابى وقاص ، ابن قته ، ابى بن خلف ، روايت اخرايه نظراً عبدالله بن حميد اسدى اسمارنده درت مشرك ، فخر كائناتى قتل ايتك ايچين ، عهد ايتديلر . بونلردن ابن قيه نك آتديغى برطاش فخر كائناتك مبارك وجهنه اصابت ايتدى ، وجه شريفنى ستر ايدن زرهك ده مير حلقه لرى ضربه نك شدتدن رخسار لطيف محمدى به كومولدى ، پيدا اولان جريحه دن آقان قانلردن مبارك لحيه سى قىپ قيرمى كسيلىدى . رسول اكرم رداى طاهريله آقان قانلرى سيلركن :

«كيف يفلح قوم خضبوا وجه نبيهم وهو يدعوهم الى ربهم»

مال شريفى :

(پيغمبرلرينك يوزنى قانه بويان قوم ناصل فلاح بولور ؟)

بويوردى . [١]

بو كشمكش جنك وجدال آراسنده شو آيت جليله :

[١] ديكر بر روايه كوره فخر كائنات ابن قيه حفته « قاك الله ، معنى

الله سنى ذليل ايتسين ده به بددعا ايتمش و برزمان سوكر ا بولمكون حريف خوابده ايكن برطاغ كچيسى طرفندن پارالامش .

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ
فَاتَّهَمُ ظَالِمُونَ ،
مَالِ مَنِئِي :

(یا محمد (ص . ع) ! مرادك وجه ايله كافرلى كاملاً هلاك
ويا خود اصلاح ايتك خصوصلى سنك الكده دكلدر ؛ اونلرك
حقارندن آنجاك بز كليرز .)

نازل اولدى . سحیة پیغمبری ده کی علویتك مرتبة بالاترینی
شونكله ده اكلاشیلیر كه جسم مبارکی افراد قومك آتدینی سنك ظلم
ایله مجروح اولدینی حالده بیله درگاه احدیتدن مشرکین ظالمه حقنده :
اللهم اغفر لقومى فانهم لا یعلمون . یاربى ! قومى عفو ایت ، چونكه
اونلر یابدقلرینی بیلمه یورلر ده یرك مغفرت طلب ایدیور .

وجه شریف پیغمبریدن بویله آل قانلر آققده ایکن ابن قیه [۱]
آگسزین هجوم ایدوب شدتلی بر قیلج ضربه سی ایندیردی . فخر
کائنات بو ضربه نك صدمه سی واوزرنده کی زرهك ثقلی سییله موا-
زنه سی غائب ایدرهك قریشی لرك قازوب اوزرلرینی ستر ایتش اولدقلری
چوقورلردن برینه دوشدی . ابن قیه نك ضرب سیفی فخر کائناتك
اوزرینه قولنی سپر ایتش اولان طلحه نك پادماقلرینی اوچوردی .
رسول اکرمك چوقوره دوشمه سی اوزرینه ابن قیه صوت بلند ایله :
بن محمد (ص . ع) ی قتل ایتدم ده یر ندا ایتمه به باشلادیضدن

[۱] فخر کائناتك اوزرینه هجوم ایدن مشرک روایت اخرايه نظراً عتبة
بن ابی وقاص ایتش .

عسکر اسلام دن بر طاقلری معرکه یی ترك ایله فرار ایتدیلر ، حتی مدینه یه قدر کیدوب بو خبری اشاعه ایدنلر بیله اولدی . مدینه ده کی نسوان ایسه فرادیلری : « اقفرون عن رسول الله ، اوتانمادن رسول الله ی براقوب قاچدیکزمی ؟ ده یه لوم وتقییح ایتدیلر . انس بن مالک عمجه سی انس بن النضر بو حادثه یی ایشیدیرایشیتمز یا گنده بولونانلره : سرور انیا شهید اولدقدن سوکرا بزم ایچین یاشامق یوقدر . الله قسم ایدرم که احد طرفدن بورنمه جنت قوقولری کلیور ده یه رکه قیلیجی چکدی مشرک لک اوزرینه هجوم ایتدی ، وجودینک یتمش برندن مجروح اولدیفی حالده واصل مرتبه شهادت اولدی .

بو صیراده ابو عبیده بن الجراح نزد رسالتپناهه کلدی ، وجه پیغمبری یه باتان زرهک حلقه لرینی اوک دیشلریله چکوب چیقار برکن کندیسنک ده ایکی اوک دیشی برلرندن ایرلایوب دوشدی (۱) فخر کاشات ضایع ایندیکی قاندن طولای وجود مبارکنه ضعف طاری اولدیفندن دوشمش اولدیفی چوقوردن کندی کندینه چیقما یوردی ، طلحه بن عبیده الله چوقوره ایندی ، اکیلدی ، فخر کاشات طلحه نک اوموزینه باصوب جناب علی یه دست مبارکنی اوزاتدی . وبو صورتله چوقوردن چیقدی . اک اول فخر کاشاتک بر حیات وموقفنده پابرجای ثبات اولدیفی کوردن - روایته نظراً - کعب بن مالک الانصاری در . کعب رسول اکرم ی کورور کورمز :

(۱) بوسبيله ابو عبیده یه اوک دیشلری دوشمش معناسنه اولان اهم لقبی وبردیلر .

« هذا رسول الله حياً سوياً »

دهیه حایقردی ؛ فقط فخر کائنات اوکا سکوت ایتمه سی امر
ایندی . رسول اکرم ک بر حیات اولدیغی دو یان مسلمانلر فوج
فوج اطرافنده طویلانمایا باشلادیلر . فخر کائنات عسکر اسلام له
برابر - مشرک لر ارقادن هجوم ایدمه ملری ایچین - احد طاغثک
اتکلیینه طوغری چکبلدی .

ابن هشام ده یورکه : مازن قبیله سنه منسوب نسیب بنت کعب
اسنده بر قادین واردی ؛ یوم احدهده سلاحلرینی قوشاندی ، صباح
وقتی خانه سندن جیقوب محل قتالده فخر کائنات ملاقی اولدی ؛
پیش انظار پیغمبری ده مشرک لرک اوزرینه کاه اوق آتار ، کاه قلیج له
هجوم ایدردی . ابن قیه رسول اکرم ک اوزرینه هجوم ایتدیکی زمان
اونی نسیب قارشیلامش و آرالرنده بر قلیج مبارزه سی وقوع بولمشدی .
فقط ابن قیه نک اوزرنده کی ایکی قاتلی زره نسیبک اوکا ایندی ردیکی
قلیج ضربه لرینی تأثیر سر براقشدی .

مواهب لدنیه « مرد مغوی » دهیه توصیف ایتدیکی بومبارک
اسلام قادینی شویله تعریف ایدیور :

« نسیب بنت کعب بومقوله خاتوندرکه زلف و خال جهره اقبالی
آینه شمشرده مشاهده قلوب قلیج له رتبه شرفده مقامی زهره
زهرادن برتر و کوشه سربندی جنر آسمانه همسرایله » .

یوم احدهده مشرک لرک اک شدتلی هجوملری ایتاسنده ابودجانه
انصاری نک فخر کائناتک جسم مبارکنی محافظه ایتک ایچین کندی

وجودی آتیلان اوقلره سیرایتمه سی و آرقاسنه برچوق اوقلر صاپلان دینی
حالده یرندن قیملد اماماسی شایان قید و تذکار بر حرکت فدا کارانه در.

احد حربنك بقیه سی اوچنجی جلده نشر ایدیلله جکدر .

هنا هم مله تالی بعنایت الله تعالی رفوفیه

